

IN CHRISTUS RECHTVAARDIG

Ds. M. van Roon

TIEN PREDIKATIES

BOEKHANDEL & UITGEVERIJ VAN HORSEN BV, 1995

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

INHOUD

Toelichting op de bestaansgrond van het Hervormd Lokaal e.d. Ten geleide

1. De ontsloten erfenis door Gods genade. (Eféze 1: 17-18)

Opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; namelijk verlichte ogen uws veestands, opdat gij moogt weten, welke zij de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen.

2. De gevoerde strijd tussen Amalek en Israël (Exodus 17: 8-9)

Toen kwam Amalek en streed tegen Israël in Rafidim. Mozes dan zeide tot Jozua: Kies ons mannen en trek uit, strijd tegen Amalek; morgen zal ik op de hoogte van de heuvel staan en de staf Gods zal in mijn hand zijn.

3. Een getekend volk onder het oordeel (Ezechiël 9: 4)

En de HEERE zeide tot Hem: Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een teken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen over al die gruwelen, die in het midden derzelve gedaan worden.

4. Een gewichtig vraagstuk en zijn oplossing (Jeremia 3: 19)

Ik zeide wel: Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen? Maar Ik zeide: Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader; en gij zult van achter Mij niet afkeren.

5. De liefde Gods geopenbaard (Johannes 3: 16)

Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

6. Gods genade verheerlijkt (Jona 2: 4 en 9c)

En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen. Het heil is des Heeren.

7. Een geheiligde geloofskennis (Kolossensen 2: 6-7)

Gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem. Geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde met dankzegging.

8. Een troostvol getuigenis van Christus (Mattheüs 5: 8)

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

9. Een zuivere geloofsbelijdenis (Psalm 130: 3-4)

Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.

10. De ware geloofsvereniging met Christus (Romeinen 6: 11)

Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levend zijt in Christus Jezus onze Heere.

Toelichting op de bestaansgrond van het Hervormd Lokaal e.d.

Enige krantenartikelen en andere informatie.

R. D. 1 september 1990

Ds. M. van Roon:

Breukbeleving wordt slechts spaarzaam gevonden

Visie Sterkenburg/Stam op toekomstig herstel van Hervormde Kerk "sterft uit"

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht houdt zondags leesdienst.

Voor weekdiensten wordt naast ds. M. van Roon, voorganger van het Hervormd Lokaal in Capelle aan den IJssel, een beroep gedaan op de hervormde predikanten ds. W. J. op 't Hof, ds. D. Heemskerk, ds. J. D. Heikamp, ds. Tj. de Jong en ds. W. Roos. Onder "de dekmantel van de zending" gaan ook anderen voor. Het bedienen van doop en avondmaal is echter voorbehouden aan de Capelse predikant.

In vroeger jaren stond de gemeente geheel buiten de Hervormde Kerk. De lijnen uit het verleden lijken te verschuiven. De kerkenraad van Hendrik-Ido-Ambacht weigert echter in te gaan op de vraag naar het hoe en waarom.

Geschiedschrijver **P. van de Breevaart**, een neef van de in 1974 overleden ds. G. van de Breevaart, zegt deze weigering wel te kunnen begrijpen. "De breukbeleving is in Ambacht vervaagd". "Ambacht is een weg opgegaan die niet meer is terug te draaien. Er wordt terecht een voorzichtig beleid gevoerd om de acceptatie te laten groeien", zegt Van de Breevaart. Volgens hem gaat het om "een omwenteling van de eerste orde", hoewel formeel geen keuze is gemaakt.

"Toen het "kerkverband" Sterkenburg/ Stam ontstond, was de schriftuurlijk-bevindelijke prediking in de Nederlandse Hervormde Kerk over het algemeen schaars. Nu constateren mensen met verbazing dat die daar nog leeft".

Hoe hij de toekomst ziet: "Als deelgemeente van de Hervormde Kerk bij voorbeeld. In dat geval is het mogelijk om als zelfstandige hervormde gemeente je weg te gaan". Het principe van kerkelijke scheiding is volgens hem niet verantwoord.

Verantwoordelijkheid

In het verleden hebben de gemeenten meermalen pogingen ondernomen om tot nauwere samenwerking te komen. Volgens Van de Breevaart werkte het overleg van geen kant. "Capelle blijft bij haar oude standpunt. Ambacht daarentegen, legt meer nadruk op de eigen verantwoordelijkheid, al moeten wij ons natuurlijk wel de vraag blijven stellen in hoeverre de door ons genomen stappen in Gods gunst zijn".

Van de Breevaart ervaart het als "een zegen" dat Ambacht na het heengaan van de predikanten A. de Waard en A. Kot bij elkaar is gebleven. Slechts enkelen gingen over naar de Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Van een hecht gemeentelijk samenleven is echter nauwelijks sprake. "Het "kerkverband" is altijd wars geweest van verenigingen. Kerkenwerk wordt nauwelijks gedaan".

Geestelijke warmte

Soms bespeurt Van de Breevaart tekenen van geestelijke warmte. Hij verwijst naar een zaterdagavondcatechisatie onder leiding van een van de Ambachtse

kerkenraadsleden, die enige tijd geleden tot ruimte kwam. Wel signaleert hij hoogmoed in het gezelschapsleven en "een zich opwerpen tot de ambten". In Capelle zou sprake zijn van "overblijfselen van die authentieke beleving". Kandidaat-ambtsdragers melden zich daar persoonlijk bij de zittende kerkenraad.

Van de Breevaart typeert de Capelse kerkgemeenschap als "besloten". In Ambacht blijkt de bereidheid om samen te werken groter te zijn. Het Ambachtse gemeentelid verwijst naar de contacten met de plaatselijke gereformeerde gemeente (voor wat betreft het basisonderwijs) en de stichting Mbuma-zending. Ds. G. van de Breevaart was bijvoorbeeld voorzitter van deze stichting van april 1971 tot zijn overlijden in mei 1974.

Niveaoverschil

Het Ambachtse gemeentelid heeft wel eens horen zeggen dat het geestelijke leven in Capelle op een hoger niveau staat dan in Ambacht. Hij is het daarmee niet eens. "Velen praten hoog, maar de levensstijl laat vaak te wensen over. De leer zegeviert en de werken worden onderbelicht", zegt hij.

Zowel in Ambacht als in Capelle wordt aan randkerkelijken nauwelijks pastorale zorg besteed.

Van de Breevaart: "Ik vind dat puur onbijbels. Men richt zich bij uitstek op de levende Kerk". Desgevraagd geeft ds. Van Roon toe, dat in zijn gemeente geen Evangelisatiewerk wordt gedaan. Persoonlijke contacten met buitenkerkelijken gaat hij echter niet uit de weg.

Pastoraat

De Capelse predikant, naar eigen zeggen, "ernstig, rechtlijnig, maar geen domper", is een drukbezet man. Meestal gaat hij vier avonden in de week uit preken. Verder heeft hij de zorg voor 1700 doopleden in Capelle, Nieuwerkerk en Krimpen aan den IJssel. Belijdende leden zijn er niet.

Zondags reizen is er niet bij. Geen enkel "gemeentelid" maakt voor de kerkgang gebruik van een vervoermiddel, "van welke aard dan ook". Er zijn kerkgangers die minstens een uur moeten lopen. Van Roons dochter is daarvan een voorbeeld. Haar zoon, "een ventje van vijf" komt beide diensten mee.

Ds. Van Roon: "Ook hierin geldt het onderhouden van het wettig gezag van Gods Woord". Van dwang is volgens hem geen sprake. Het gaat om een wettig, niet om een wettisch gezag, aldus de predikant. Op 19 juni 1975 werd hij in Capelle bevestigd. Eerder, op Dankdag 1974, was hij door ds. H. Vlot aangewezen als diens opvolger.

In de gebruikelijke woensdagavonddiensten is voor niet-Capellenaren gelegenheid om deel te nemen aan de bediening van Doop en Avondmaal. Ongeveer veertig doopleden ontvangen de tekenen van brood en wijn. Als voorwaarde stelt de voorganger "de kennis van het recht Gods". Van het merendeel van hen weet hij echter dat zij zijn opgelost in God-Drieënig.

Ds. Van Roon: "Voor deze Avondmaalsgangers is het Pinksteren geworden. Zij ervaren het verzegelend werk van Gods Geest in Zijn ambtelijke bediening. Zij rusten niet in de belofte, maar in de Persoon! Zij zijn met Christus verborgen in God. En daarvan zijn ook nu vruchten zichtbaar".

Avondmaalsgangers gaan zonder uitzondering in het zwart. Tijdens doopdiensten dragen doopouders zwarte kousen en tijdens de "gewone" diensten overheersen donkere kleuren. Bij vrouwelijke doopleden ontbreekt de hoed niet. Kort haar en sieraden worden in de Capelse gemeente geweerd.

Catechese

De Capelse ouderlingen geven les aan ongeveer 160 zondagsschoolkinderen in twee groepen. Zelf onderwijst ds. Van Roon 220 catechisanten. Tijdens deze catechisaties, die ook zomers worden gehouden, behandelt hij in een cyclus van drie jaar de Nederlandse Geloofsbelijdenis, het vragenboekje van Abraham Hellenbroek en de Heidelbergse Catechismus. Belijdeniscatechisatie zegt hij graag te willen geven zodra "de kerk in herstelling is".

De Capelse predikant belast zich tevens met de zorg voor ouden van dagen en weduwen en weduwnaars. Ook brengt hij wekelijks een bezoek aan de zieken. Verder leidt hij alle begrafenissen en alle huwelijken. De overige gemeenteleden krijgen eens in de twee jaar een bezoek van de kerkenraad.

Schuld

Naast dit gemeentewerk is ds. Van Roon consulent van Ambacht, Sliedrecht en Alblasterdam. Hij weet van de kerkelijke spanningen, maar vindt het niet "in de weg" om hervormde predikanten te laten voorgaan in de dienst des Woords. "God moet herstel geven", is zijn devies.

Capelle is dertien jaar vacant gebleven en de leer veranderde er, aldus de voorganger, niet. In zijn gemeente zijn wel eens predikanten uit andere kerkverbanden geweest die vijftig gulden toegaven, om een dienst te mogen vervullen, maar dit werd nooit aanvaard.

"Wij moeten op God zien. In sommige andere gemeenten zorgt men zelf", aldus ds. Van Roon.

Zijn vrouw: "Ze zijn niet door de schuld heengekomen. Ze denken dat ze zelf verantwoordelijk zijn".

Opleiding

Van de Breevaart verweert zich met een verwijzing naar de jeugd. Voor hem is het de vraag of het authentieke gereformeerde geluid ook op een voor hen aansprekende manier wordt verkondigd. "Gevoel en verstand moeten samengaan. De jeugd vraagt om een exegetisch verantwoorde preek".

Ds. Van Roon kritiseert dat. Volgens hem moet het anders-zijn van Capelle niet worden toegeschreven aan het vermeend lage opleidingsniveau van de jongeren.

De predikant: "Een exegetisch verantwoorde preek is bovendien een schriftuurlijk-bevindelijke preek. Niet een beetje Schriftuur en wat bevinding. Ook tegenover jongeren handhaaf ik de Schriftuurlijke bevinding zoals in de Heilige Schrift".

Ds. Van Roon vindt overigens dat de historische kennis van Schrift en belijdenis onder breed ontwikkelde jongeren in zijn gemeente - "en die zijn er nogal" - hard tenevalt.

Ds. Zandt

Of er een nieuwe wind waait in de Hervormde Kerk?

Ds. Van Roon: "In het verleden hoorde je dit geluid ook. Je had toen predikanten als I. Kievit en P. Zandt. Zij preekten schriftuurlijk-bevindelijk. Zij verkondigden Christus als het einde der wet, niet als het begin der wet. Ook benadrukten zij het zien -vanuit-God". Zelf heeft ds. Van Roon acht weken "in de breuk gelopen". Mensen in zijn nabijheid horen hem regelmatig tot zijn gemeente zeggen dat zij "op de puinhopen van Gods kerk" zitten. De schuld van de Hervormde Kerk is zijn schuld geworden. Volgens de predikant sterft die beleving in de andere gemeenten uit "omdat zij blind varen op hun besturen".

Bevindelijke inslag

Anderhalf tot twee uur per dienst besteedt ds. Van Roon aan preekvoorbereiding. Hij zondert zich daarvoor af in zijn studeerkamer. In zijn preken zegt hij het echter vooral te moeten hebben van "de bevindelijke inslag".

Zijn boodschap kenmerkt zich door taal die door niet-gemeenteleden niet snel zal worden begrepen. God moet hun "de waarheid in de waarheid bekendmaken". De hoorders moeten "stof op stof" worden en "hun doemvonnissen leren eigenen". Het gaat om Gods "reine rechte handelingen", en in het leven van Gods kinderen gaat het "door afsnijding en ontsluiting naar de oplossing".

Een zelfde weg geldt volgens ds. Van Roon ook voor de kerk als geheel. Buiten Capelle begint dat geluid volgens Capellenaren een roep in de woestijn te worden. De kern van het Hervormd Lokaal ziet elke afwijking van het principe van Sterkenburg/Stam echter als zonde.

Ooit wachtte een aantal vrije gemeenten op het herstel van de Nederlandse Hervormde Kerk. Hun visie op de "kerkschuld" werd getoonzet door de ervaringen van ds. Bastiaan Sterkenburg (1809-1900) en ds. Hendrik Stam (1839- 1916). Latere voorgangers, zoals Bogaard, Hofman en Vlot stonden met hart en ziel in deze traditie. Anderen gaven soms ruiterlijk toe "de beleving van de breuk" niet te kennen. Anno 1990 lijdt het "kerkverband" een kwijnend bestaan. Van samensprekingen tussen de verschillende gemeenten is nauwelijks sprake.

Alblasserdam, Schiedam en Hendrik-Ido-Ambacht lijken nieuwe lijnen te hebben uitgezet. Sommige kerken zouden met het ene been in de Oud Gereformeerde Gemeenten en met het andere been in de Hervormde Kerk staan.

Ook zou er sprake zijn van weerstanden tegen de prediking van ds. M. van Roon, voorganger van het Hervormd Lokaal in Capelle aan den IJssel. "Capelle is het laatste bolwerk van de voorstanders van de breukbeleving. Je vindt er het standpunt in extreme. Anderen voegen toe dat het in Capelle om een "typisch afgescheiden visie zou gaan".

Voor Capelle heeft alleen de extraordinaire weg bestaansrecht", aldus P. van de Breevaart, schrijver van "De breuk beleefd", de kleine kerkgeschiedenis van de gemeenten Sterkenburg/Stam.

Ds. A. Kot nam afscheid van Rijssen

R. D. 16 september 1986

RIJSSEN — Ds. A. Kot heeft vrijdagavond afscheid genomen van de vrije oud gereformeerde gemeente van Rijssen, in verband met zijn vertrek naar Hendrik Ido Ambacht.

In deze afscheidsdienst stond ds. Kot stil bij 1 Petrus 1: 24 en 25. "Want alle vlees is als gras en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdord, en zijn bloem is afgevallen; maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid; en dit is het Woord, dat onder u verkondigd is."

Naar aanleiding van deze tekst sprak de predikant over de vergankelijkheid die getoond wordt, de duurzaamheid waarop gewezen wordt en de vrije genade die er uit gepredikt is. Ds. Kot wees op de vergankelijkheid van het leven Na ruim zeven jaar in Rijssen te hebben gepreekt heeft de Heere er een eind aan gemaakt. Gods weg volgend kon hij niet anders dan het beroep naar H.I. Ambacht aannemen.

Ds. Kot wees de gemeente erop af te zien van een vergankelijk mens, ook van een predikant Want alleen het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid. Na de dienst voerder wethouder W. Markvoort het woord namens de burgerlijke overheid.

Namens de plaatselijke kerken sprak ds. J. M. Kleppe woorden van afscheid. Als laatste had ouderling H. Harbers het woord.

Ds. A. Kot deed intrede te H.I.Ambacht

R. D. 26 september 1986

HENDRIK IDO AMBACHT — Ds. A. Kot heeft donderdagavond nadat hij in de middagdienst bevestigd was door ds. M. van Roon van Capelle a/d IJssel, intrede gedaan in de oud gereformeerde gemeente te Hendrik Ido Ambacht.

Ds. Van Roon had als tekst gekozen: 1 Petrus 5 vers 2a. Hij zette boven zijn preek "de Goddelijke wijding van Zijn kerk".

Ds. Kot nam als intredetekst Exodus 25 vers 22. Het thema was: "de samenkomst des Heeren met Zijn volk". Hij behandelde achtereenvolgens de plaats der samenkomst en het doel der samenkomst.

Mozes, die ook wel de middelaar van het Oude Testament wordt genoemd, kreeg de Goddelijke opdracht om de tabernakel te bouwen. Zoals er in de oudtestamentische bedeling gebeden werd in de voorhof zo komt ook nu de gemeente nog samen om te bidden in Gods huis.

Mozes was een man die de wet heeft leren kennen en daardoor wist dat hij een veroordeelde was. Er was echter ook een weg tot behoud door middel van het offer.

Ds. Kot werd achtereenvolgens toegesproken door de burgemeester van Hendrik Ido Ambacht, ir. J. Hof, ds. H. Paul namens de plaatselijke kerken, ds. M. van Roon, namens de zustergemeenten Alblasterdam, Capelle a/d IJssel en Sliedrecht; ds. C. Smits namens de Mbuma-zending en de voorzitter van de kerkenraad ouderling W. Stoop. Ouderling W. Stoop liet ds. Kot Psalm 132 vers 6 toezingen.

Ds. A. Kot in H. I. Ambacht begraven

R.D. 13 november 1986

HENDRIK-IDO-AMBACHT Meer dan 1200 belangstellenden waren gisteren aanwezig bij de begrafenis van ds. A. Kot in Hendrik Ido Ambacht. Deze predikant is maar zes weken aan de (vrije) oud gereformeerde gemeente aldaar verbonden geweest. Vooraf werd een rouwdienst gehouden, waarin ds. M. van Roon van de zuster gemeente in Capelle a/d IJssel voorging.

Ds. Van Roon sprak over Openbaring 21:6 en 7. "Het is geschied." Op grond van het raadsplan Gods moest ds. Kot van Rijssen naar Ambacht, ook al was het maar voor een korte tijd".

In het kerkgebouw werd daarna het woord gevoerd door de oudste ouderling, W. Stoop.

Ouderling Stoop sprak onder andere tot de gemeente: "Het heeft ons iets te zeggen dat binnen enkele jaren drie leraars van ons zijn weggenomen".

Onder het zingen van Psalm 43:4 werd de overledene het kerkgebouw uitgedragen. Tijdens de rouwdienst was ook de hoogbejaarde ds. C. Smits aanwezig.

In de aula op de begraafplaats werd eerst gesproken door ouderling M. Verloop. "De Heere had meer recht op onze leraar dan wij, want ds. Kot was Zijn eigendom, gekocht door het dierbaar bloed van Christus".

Ds. F. Mallan hield een toespraak namens het bestuur van de MBuma-zending.

Ds. H. Paul, predikant van de plaatselijke gereformeerde gemeente, sprak namens de scholen.

Aan de geopende groeve werd het woord gevoerd door C. J. Kot, de enige zoon van de overleden predikant.

De laatste toespraak was van ds. A. D. Muilwijk, predikant van de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland te Dordrecht.

De plechtigheid werd besloten met het zingen van Psalm 68:2.

Groep rond ds. Hak kerkt nu in "Hervormd Lokaal"

28 januari 1988

drs. K. van der Zwaag

Ds. Van Roon pleit voor voorzichtigheid bij toelating

POLSBROEK - De groep rond wijlen ds. K. Hak zal zich waarschijnlijk aansluiten bij de gemeente "Hervormd Lokaal" van ds. M. van Roon. De 'gemeente' van ds. Hak bestaat uit vier gezinnen, waarvan er twee woonachtig zijn in een boerderij in Polsbroek en twee in Gouda. Ds. Van Roon heeft verklaard zeker een half jaar te wachten voor hij die leden tot zijn gemeente toelaat.

Ds. Hak, die vorig jaar oktober overleed, was eertijds de opvolger van ds. J. W. Kloot, die vanaf 1962 predikant was van een vrije oud gereformeerde gemeente aan de Turfmarkt in Gouda. Ds. Kloot heeft in 1966 tevergeefs geprobeerd aansluiting te zoeken bij het landelijk verband der Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Oorspronkelijk behoorde zijn gemeente tot het verband van de (vrije) Christelijke

Gereformeerde Gemeenten, een kerkformatie die ontstond na de afsplitsing van de predikanten H. Visser Mzn. (1911-1970) en ds. J. G. van Minnen (1900-1971) van de Christelijke Gereformeerde Kerken. In 1978 ging ds. Kloot met emeritaat.

Zijn opvolger als predikant was zijn ouderling K. Hak, die op 29 november in 1978 in het ambt van herder en leraar bevestigd werd. Hij was zelf aannemer en bouwde aan de Turfmarkt een nieuw kerkje. Omdat hij in de loop der tijd ontdekte dat de grond waarop de kerk stond verzekerd was, kon hij daar naar zijn gevoelens echter niet meer preken.

Verloop

Ds. Hak vergaderde daarop met enkele gezinnen in zijn pastorie. Ruimteproblemen deden hem naar iets anders uitzien. Hij kocht een herenhuis aan de Hoge Gouwe en verbouwde de verdieping op de begane grond tot kerk en hij noemde deze -evenals de kerk aan de Turfmarkt- *de Voorzienigheidskapel*. De gemeente bestond overwegend uit oudere leden. In de loop van de tijd verliep de groep. Ook werd het voor het kleine aantal leden steeds moeilijker een predikant te onderhouden.

Zowel ds. Kloot als ds. Hak bedienden het Woord ook buiten Gouda, zoals in Hilversum, Zwolle, Den Haag en Rotterdam (Ploegstraat). Toen de financiële lasten, vooral met betrekking tot het onderhoud van een dure pastorie, niet meer op te brengen waren, week het gezin Hak uit naar Polsbroek waar een zwager van Hak, J. de Heer, een boerderij bewoonde.

In de boerderij

In deze boerderij ging ds. Hak voor in de dienst des Woords en hij bediende er Doop en Avondmaal. 's Zondags beperkte de groep zich tot de twee gezinnen die in de boerderij woonden; de weekdiensten werden ook bezocht door een aantal gezinnen uit Gouda. Ds. Hak werd in zijn bediening bijgestaan door twee ouderlingen uit Gouda, waarvan er één lerend ouderling is. De gevreesde ziekte maakte echter een eind aan het leven van de "zelfstandige" predikant ds. K. Hak. Op reeds 41-jarige leeftijd overleed hij in Polsbroek. Hij liet een vrouw en twaalf kinderen achter. Deze verblijven nog steeds in de boerderij waarin ook het gezin van J. de Heer woonachtig is.

Eigen weg

Mevr. Hak wenst desgevraagd geen commentaar te geven op het wel en wee van de groep rond wijlen haar man. Zij zegt dat de Heere een bijzondere weg met haar gezin heeft gehouden, een weg van afbraak en afgekeerd leven van de wereld. Zij bevestigde dat haar gezin en de anderen 's woensdagavonds de diensten van ds. Van Roon bezoeken.

Volgens ds. Van Roon bestaat de groep rond ds. Hak uit zo'n vijftig mensen. Sinds de kerstdagen van 1987 komen zij bij hem in de kerk. Er zijn sinds december contacten. Ds. Van Roon benadrukt voorzichtig te willen zijn om hen in zijn kerkgemeenschap op te nemen. Hij is ook niet van plan om in Polsbroek te gaan preken, zo zegt hij.

Wat betreft enkele oncontroleerbare verhalen rond deze groep merkt hij op, dat deze waarschijnlijk wat opgeschroefd zijn. "Tegenwoordig zijn het vooral dat soort groepjes die in een kwaad daglicht gesteld worden", aldus ds. Van Roon.

Terugkeer geschorste predikant Hervormd Lokaal nog onzeker

R. D. 21 augustus 1996

Ds. M. van Roon, predikant van de zelfstandige gemeente Hervormd Lokaal in Capelle aan de IJssel, heeft te kennen gegeven schuldbelijdenis af te willen leggen wegens zonde tegen het zevende gebod. Het is evenwel nog niet zeker of hij predikant blijft.

De gemeenteleden van het Hervormd Lokaal ontvingen gisteren een brief van de onderzoekscommissie met een verslag van de stand van zaken. De brief liet de vraag open of schuldbelijdenis terugkeer tot het predikambt inhoudt. De kerkenraad heeft deze beslissing uitgesteld omdat de scriba wegens een operatie in het ziekenhuis verblijft en de beslissing door de voltallige kerkenraad moet worden genomen.

Afgelopen zondag verklaarde de kerkenraad vanaf de kansel dat de periode van de omstreden relatie van de predikant een halfjaar duurde en niet negen jaar, zoals eerder in de pers gemeld. Dit feit is schorsingswaardig. Andere voorvallen zouden "vermaningswaardig" zijn.

De verklaring van zondag bevatte geen namen. De onderzoekscommissie zegt in de brief van gisteren te hopen dat het ernstig geschonden vertrouwen spoedig hersteld zal worden.

Capelse voorganger Hervormd Lokaal definitief afgezet

R.D. 3 februari 1997

De geschorste voorganger van het Hervormd Lokaal te Capelle aan den IJssel is definitief afgezet. De leden van de gemeente zijn zaterdag over dit besluit door de kerkenraad door middel van een brief ingelicht.

Ds. M. van Roon is 1 augustus geschorst wegens overtreding van het zevende gebod. De predikant heeft inmiddels schuldbelijdenis afgelegd, maar de kerkenraad vindt daarin niet dié onlosmakelijkheid van schuld en berouw die nodig is voor volledig herstel in het ambt. De kerkenraad stelt in de brief dat "in alle door ons gehoorde schuldbelijdenissen wij die elementen moesten missen, waaruit zou blijken, dat het in Gods weg gelegen is dat wij onze predikant in overbuiging des harten van de Heere zouden mogen terug ontvangen".

Het gevolg is dat de verbintenis van ds. Van Roon sinds gisteren officieel is beëindigd. Van Roon zal als gewoon lid van de gemeente in de gelegenheid zijn openbare schuldbelijdenis af te leggen. De kerkenraad zegt te weten welke ingrijpende gevolgen het definitief genoemde besluit heeft, zoals voor de bediening van de doop. Het Hervormd Lokaal telt 1300 leden en vormt samen met Sliedrecht het kerkverband. We gaan een "herderloze periode" tegemoet, aldus de kerkenraad.

Inhoud van de preken ds. Van Roon

De preken die hierna volgen spreken een duidelijke en rijke taal. De diepverloren staat wordt opengelegd door de Heilige Geest, wat een schuldbelijdenis veroorzaakt en een droefheid naar de levende God. De veroordeling van de Wet geeft geen rust voor Christus, Die in het Evangelie geopenbaard wordt, persoonlijk wordt gekend als de Zaligmaker van zondaren en vervolgens als de Weg tot de Vader. Het behaagt de

Heere om sommigen dieper in te leiden in de weg van recht en gerechtigheid, waarin een gelovige aan alles mag sterven, ja met Christus mag leren sterven om ook met en door Hem opgewekt te worden tot een nieuw leven.

Een zeldzame weldaad is het wanneer de Geest, Die uitgaat van de Vader en de Zoon inwoning neemt in de ziel en van Beiden getuigt en het lieflijke *Abba, Heilige Vader*, mag ervaren worden. Om daarna in een weg van heiligmaking uit een verhoogde Christus te mogen leven, in de diepste vernedering als een arme zondaar in zichzelf, maar rijk in God.

Valbaar in zichzelf, maar volmaakt in Hem gaat de weg door diepe afbraak naar de eeuwige zaligheid. Om de Heere eeuwig te aanbidden voor Zijn onuitsprekelijke liefde.

M. van Roon bleef lid van de gemeente.

Hij stierf te Zevenhuizen 14 juli 2013 op de leeftijd van 86 jaar.

De rouwkaart luidt:

Gij zijt verlost, God heeft u welgedaan. Ps. 116 : 4 berijmd.

De Heere heeft op Zijn dag thuisgehaald mijn geliefde man, onze vader, schoonvader, grootvader en overgrootvader

MARINUS VAN ROON

L. van Roon – van Hartingsvelt.

Enz.

De rouwdienst vond plaats op 19 juli vanuit de Oud Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel. Hij werd begraven op de begraafplaats van Oud-Kralingen.

Van Os bevestigd tot voorganger Hervormd Lokaal

R.D. 30 januari 2004

CAPELLE A/D IJSSEL - Ds. J. van Prooijen, predikant van de vrije oud gereformeerde gemeente te Rijssen, heeft gisteren ouderling J. C. van Os bevestigd tot predikant van Hervormd Lokaal te Capelle aan den IJssel.

Ds. Van Prooijen sprak over 1 Petrus 5:2a: "Weidt de kudde Gods, die onder u is." Aan de handoplegging namen deel ds. Van Prooijen, ouderling C. Noomen, diaken J. Molenaar en diaken W. Koelewijn.

Ds. Van Os deed intrede met de tekst uit Jesaja 61:1b: "Hij heeft mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis."

De predikant werd namens de plaatselijke kerken toegesproken door ds. W. Silfhout, predikant van de gereformeerde gemeente te Capelle aan den IJssel (Middelwatering). Van Os was reeds twee jaar lerend ouderling.

Hervormd Lokaal is ontstaan uit onvrede met de Hervormde Kerk. Men vormde aan het einde van de negentiende eeuw onder leiding van ds. J. H. Bogaard en boer Hendrik Stam een onafhankelijk tijdelijk verband.

De gemeente is gediend door onder meer ds. H. Stam, ds. H. Vlot en ds. M. van Roon.

2015

Van de 6 vrije gemeenten of samenkomsten is alleen het Hervormd Lokaal Capelle a.d. IJssel overgebleven met ds. J. C. van Os als predikant (geb. 1947) vanaf 2004.

Sliedrecht en H. I. Ambacht zijn Oud Ger. Gem. geworden, Moordrecht is opgeheven. Schiedam en Waddinxveen behoren bij Hersteld Hervormde Kerken. In Waddinxveen staat ds. J. G. van Tilburg.

TEN GELEIDE

Deze tien preken die voor u liggen, hebben wij destijds uitgesproken. Om de leesbaarheid te vergemakkelijken hebben wij ze hier en daar bijgewerkt en aangepast. Bovendien zijn de gezongen Psalmen vermeld.

Bewust hebben wij gekozen voor de titel '*in Christus rechtvaardig*'.

Bij het lezen mag het u duidelijk zijn dat de Bijbelse bevinding dit leert en dat Gods kind dit ervaart. Als Gods kind sterft, mogen wij zeggen: deze heeft opgehouden te sterven, en leeft nu volkomen.

Mag dan dit geschrift zijn tot opbouw aan het lichaam van Christus. De lammeren mogen opwassen in de kennis van onze Heere Jezus Christus. De schapen mogen de spijs der aanneming eten door de Heilige Geest, door welke zij verzegeld zijn.

Is er een handvol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon... *Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet.*

Capelle aan den IJssel, voorjaar 1995

M. van Roon

1. DE ONTSLOTEN ERFENIS DOOR GODS GENADE

zingen: Psalm 116: 1 en 2

lezen: Eféze 1

zingen: Psalm 19: 5

zingen: Psalm 119: 65

zingen: Psalm 16: 6

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

De dichter van Psalm 116 is ons onbekend. Nochtans spreekt hij wel de klacht uit van de ware Kerk. En daarin is hij wel bekend. Zo heel persoonlijk zongen wij de berijmde dichter na: ik lag gekneld in banden van de dood. Banden van de dood wil zeggen als gestrengeld door de dood. Hoe komt dit? Wel, dit is een vrucht die wij onderworpen zijn door de zondeval. Immers, wij hebben ons dood en naakt gezondigd en liggen dood in zonden en misdaden.

De dichter bedoelt hier niet de tijdelijke dood, maar hij bedoelt hier de geestelijke dood. Hij verstaat deze 'dood'!

Indien wij in waarheid deze dichter verstaan en het is tevens onze beleving, dan verkeren wij onder het rechterlijke van God. Daar, onder het rechterlijke van God, spreken wij onze diepe klacht en nood uit voor het aangezicht van de Allerhoogste. Mijn vrienden, als wij het knellend gevoel van deze 'banden van de dood' en deze 'angsten van de hel', niet verstaan, dan zullen wij nooit de waarachtige liefde tot God kennen en verstaan. Want vanuit deze ontdekking zegt de dichter: *maar ik riep de Naam des Heeren aan...* Vanuit de liefde! Deze zanger kende de ware liefde uit en tot God! Hoezo dan? Hij spreekt in het eerste vers: *ik heb lief, want de HEERE hoort mijn stem, mijn smekingen.*

Hier spreekt zich een liefde uit die de zondaar verkrijgt uit het Wezen van God. Waarin ligt dan die liefde verklaard?

Ten eerste in de verschonende lankmoedigheid dat hij nog mag zijn onder het uitspannel van Zijn goedheid.

Ten tweede dat de weldadigheden van God hem geschonken worden zo, dat God zijn adem nog stelt boven zijn dood.

Dies zal ik Hem in mijn dagen aanroepen, zegt de dichter. Daaruit komt de liefde weer en, zo vervolgt hij: de angsten der hel hadden mij getroffen. Alle troost mist hij. Zo krijgen wij in deze beleving, in deze ervaring, een geloofsoog op Christus, Die in Zijn worstelingen en strijdperk de angsten der hel doorstaan heeft.

Onze apostolische geloofsbelijdenis schrijft in artikel 4: *...is nedergedaald ter helle. Niet dat Christus in de hel is geweest, maar dit betekent dat Hij de banden en de angsten van de hel heeft doordragen. Dan draagt Hij Zijn Kerk als ook zij in banden en angsten verkeren. En zo beluisteren wij in Psalm 22 de Borg in Zijn bediening: 'k heb buiten U, daar Ik zo bitter lij', geen hulp te wachten.*

In die smeking van de Borg des verbonds neemt Hij Zijn Kerk mee. De ware Kerk, die hier de angsten der hel inleeft door eigen schuld en ongerechtigheid. Job betuigt: *...de doden zullen geboren worden van onder de wateren.* De wateren van zonden en schuld, want daaruit zullen de doden geboren worden. Zo gaan wij onze benauwde en gesprankelde ziel opdragen aan de enige en levende God.

Hoe doen wij dat? In ongeloof? Nee. Alles wat wij in het ongeloof verrichten is God

onterend en Christus ontkronend en die dierbare Geest bedroevend. Hoe doen wij dat dan? Door met de pelgrim mee te zingen: *Hij neigt Zijn oor, 'k roep tot Hem, al mijn dagen... Hij redt mij keer op keer.* De gelovige zanger!

Daarin ligt de liefde-arbeid uit het Wezen Gods, Dat omziet naar een verloren mensenkind. Zo openbaart de liefde van God, dat Hij in Christus ons het middel schenkt.

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Het is de gezegende Drieëenheid Die trekt, wederbaart en toepast alles wat ter zaligheid nodig is.

Hieruit wensen wij ons tekstwoord te bepalen en wel: Eféze I: 17 en 18

Opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; namelijk verlichte ogen uws veestands, opdat gij moogt weten, welke zij de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: De ontsloten erfenis door Gods genade.

Ten eerste: bij de oorsprong van deze genade.

Ten tweede: bij de gift van deze genade.

Ten derde: bij de verklaring uit deze genade.

Ten vierde: bij de weldaden van deze genade.

De geroepen dienstknecht Paulus heeft op één van zijn zendingsreizen ook de overgodsdienstige stad Eféze bezocht. Een stad in Azië. In Eféze woonde de zilversmid Demetrius, die kleine zilveren tempels maakte voor de godin Diana. Gelijk de afgodische kerk van Rome een kruis zeer belangrijk vindt, en menigeen dit omdraagt, zo droegen de Efeziërs tempels in kleine afbeeldingen. Soms plaatsten zij die tempels in hun huis om daarmee vereringen aan te brengen aan hun godin Diana. Menende dat het beeld wat zij aanbaden uit de hemel was gevallen. Dit heeft Paulus en ook anderen zeer gesmart. Na zijn bezoek aan Eféze is Paulus naar Griekenland gereisd.

Doch gebonden zijnde door de Geest, reisde hij terug naar Jeruzalem. Op deze terugreis heeft hij nog eenmaal de ouderlingen van Eféze ontboden en hen Gode en het woord Zijner genade bevolen. Nu schrijft hij aan deze heiligen en gelovigen een brief.

Meldt daarin dat zij eertijds vervreemd waren van de enige ware en levende God. Doch vermeldt ook dat hij gehoord heeft van hun geloof in de Heere Jezus en de liefde tot al de heiligen. Zo is de arbeid van deze heidenapostel in deze heidengemeente door de Heere gezegend. Paulus had daar zijn arbeid mogen verrichten en dat is door God achtervolgd. Zo heeft hij deze gezegende gemeente niet terzijde gesteld, maar hield zijn volle belangstelling voor haar. En met de inzet van zijn hart wil hij hen een hart onder de riem steken, door ze vanuit zijn eigen gehuurde woning een brief te schrijven. Hij vervolgt dan dat hij de Heere God dankt en hun nog steeds gedenkt in zijn gebeden.

Doch om niet langer bij de inleiding stil te staan vinden wij hoe Paulus de zuivere heilsorde in ons tekstwoord gaat verklaren.

Opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid...

God is een God van orde, zowel in de natuur alsook in het werk der genade. Kijk, daarom gaat Paulus deze orde des heils verklaren. Dit kon hij verklaren en gelijk toepassen omdat hij kennis van zaken had. Hij is door God onderwezen. Ja, een godgeleerde is hij. Men kan de titel van doctor in de theologie voor zijn naam hebben staan en toch vervreemd zijn van de waarachtige, zuivere kennis van God en Christus en van de werking van Zijn dierbare Geest.

Voorwerpelijk kan men heel ver gaan. Voorbeelden genoeg! Maar nu onderwerpelijk, in toepassing dus. Let eens op mijn vrienden, want van buiten weten is nog niet van binnen kennen! Wij hebben eens een vrouw beluisterd, die verstandelijk enigszins gehandicapt was. Toen in de plaats waar zij woonde en kerkte de verbondsdis was aangericht, spoedde zij bij de nodiging naar voren om haar Koning te belijden.

Ho, ho vrouw, dat gaat zo maar niet, zo werd haar tegengesproken. Ze bleef verwonderd in het gangpad staan en sprak: *ik heb geen woorden om van mijn Koning genoegzaam te spreken, maar ik heb een hart vol liefde om voor Hem te sterven.*

Kijk, daar ligt de grondslag, die de apostel Paulus uit het Wezen Gods in Christus ons verklaart en dat uit de wijsheid door die dierbare Geest. Daar gaat het toch om? Om in dit leven de zuivere en enige troost te kennen.

Wij roepen allen, die in Christus Jezus zijn, zij, die een ander leven belijden op, want wij hebben een vraag aan u! Mag er nog wel een geur van de liefde-arbeid van Christus van u afstralen en uitgaan? Opdat ellendigen, die met hun zondepak lopen, vreemdelingen en bijwoners nog eens tot een hartelijke jaloersheid verwekt zouden worden. Voordat wij verder gaan, laat dit eens tot u doordringen... ja, gaat er nog liefdegeur een geur van Christus, van u uit?

Wij denken nog aan een ander voorval, enkele jaren geleden. Op een sterfhuis komt een kleinkind van de gestorvene naar ons toe.

Dominee mijn grootvader is bekeerd zeggen de mensen hier, maar ik heb nog nooit wat van grootvader gehoord.

Is het niet erg, dat indien grootvader een kind van God was, hij er niets van heeft uitgedragen? Wij zeggen dit tot opwekking en tot vermaan. Ons leven moet toch gewijd zijn aan God en wij weten, kinderen Gods, beminden om Christus' wil, dat wij zelf niets kunnen, noch vermogen. Maar wij durven wel te zeggen dat wij menigmaal onze knieën buigen en uitroepen: *o God, bewaar ons toch in Uw kracht en door Uw genade en houd ons staande.*

Maar kom, ons tekstwoord zegt: *opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid...*

Ons eerste punt was **de oorsprong van deze genade.**

Hiervan heeft Paulus wat geleerd en daarover onderwijst hij ons. 'De oorsprong van deze genade' ligt verklaard in het volmaakte deugdenbeeld van het Wezen Gods. Deze deugden komen openbaar, waar de Heere God Zichzelf in de volmaaktheid van Zijn Wezen gaat verklaren. Luister naar Christus' eigen woorden: *dat zij U kennen, de enige waarachtige God.* Paulus bedoelt dat Gods deugden zijn ingedrukt in de boezem van zijn hart. Zijn deze ook ingedrukt in de boezem van uw hart? Uit de deugd van Gods rechtvaardigheid, leren wij onze strafwaardigheid kennen en verstaan. De volmaaktheid van Zijn Goddelijke natuur is Zijn majestueus bestaan. Zo leren wij kennen: wie zal bestaan voor Uw grootheid en majesteit.

Wij leren inleven, uit de majesteit van God, dat een dorre droge stoppel, die onder de vuurgloed van Zijn majesteit verkeert, verteerd zal worden. Indien de indrukken van Zijn volmaakte deugden zich gaan openen, zich gaan verklaren in het leven van een arme zondaar, ontstaat kinderlijke vrees. Geen slaafse noch knechtelijke vrees, ach

nee. Hier wordt geboren wat de apostel Paulus op de weg naar Damascus voor zichzelf leerde kennen en hetgeen hij de Efeziërs heeft voorgehouden, namelijk biddend vragen: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?*

Daar horen wij de kinderlijke eenvoud. Als de deugden, de eigenschappen van God in Zijn luister betekenis gaan krijgen in ons hart, dan geeft dit onherroepelijk kinderlijke vrees, kleinheid en ootmoed in ons hart. Zo zien we dat daarin de oorsprong van de genade uit God verklaard ligt. Dit vloeit uit God en keert tot God.

*'k Riep tot de Oorsprong aller dingen,
tot God, in mijn bekommelingen,
en Hij verhoorde mijn gebeden.*

Indien slaafse vrees ons hart bezet, dan is er angst voor de hel en zijn we bang voor God. Maar als dat lieve Wezen Zijn deugden, dat zijn Zijn eigenschappen, aan onze ziel gaat verklaren, gaan we God lief krijgen in het oordeel over onze zonden.

Eens hoor, eens komt die dag dat Hij Zichzelf inlaat in ons verloren hart. Wij, die nooit naar Hem gevraagd hebben. 't Is alleen de opzoekende liefde van God en in de opzoekende liefde ligt het vinden van God verklaard.

Dan zegt Paulus, de heidenapostel: *opdat de God van onze Heere Jezus Christus...*

Mogen wij met heilige eerbied zeggen: hier, in deze woorden komt de barensvrucht van het Wezen Gods Zich te verklaren. De barensvrucht, dat is Zijn eniggeboren Zoon. Het Wezen Gods... Hier in deze tekst genoemd: de God van...!

In Psalm 2 staat van Hem geschreven: *Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.* Zo mogen wij dan uit de oorsprong de vrucht gaan ontsluiten. De vrucht van onze zaligheid ligt ten eerste verklaard in 'onze Heere'. Het woord 'Heere' wil zeggen: Wetgever, Bezitter. Hij heeft het eigendomsrecht. Christus heeft Zijn uitverkoren Kerk 'in bezit' ontvangen. Hij ontvangt van Zijn Vader op grond van Zijn Middelaarsarbeid Zijn loon. Gods Woord leert, dat de Kerk van eeuwigheid verklaard ligt in het Wezen van God. Deze Kerk is reeds van eeuwigheid vermaakt aan Christus.

Och, mijn vrienden, laten wij hier even bij stilstaan. En zeg nu niet: dominee, dat is zo'n diepgaande verborgenheid!

Natuurlijk, het is een verborgenheid, maar dan toch te geloven, juist voor het geloof te geloven! Bovendien is ze zeer rijk voor een ware inlevende zondaar! Als er dan nog een arme zondaar mag zijn, dan mogen wij hier ook voor u de Vrucht van de barensweeën van God verklaren. Gods ware Kerk ligt reeds vermaakt aan Christus, aan onze Heere, zo zeiden we. Indien dit niet zo zou zijn, hadden wij nooit meer zalig kunnen worden en zouden wij eeuwig buiten Zijn gemeenschap moeten blijven. Nu ligt deze Vrucht in Hem verklaard, want onze Heere, onze Bezitter, onze Wetgever, heeft ze van eeuwigheid als loon gekregen van Zijn Vader. Zo bezit Hij Zijn Kerk. Hoort maar wat de Schrift ons leert in de tweede Psalm: *Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting. De heidenen geven tot Uw erfdeel...*

Wij hebben tot opschrift gesteld: *de ontsloten erfenis.*

Nu, die ligt niet in ons, dat begrijpt u, maar die ligt in onze Heere Jezus Christus, de grote Erfgenaam. Zo schittert de Naam Heere niet alleen, doch ook Zijn tweede dierbare Naam blinkt uit. Die dierbare en zoete Naam, die de Vader Hem gegeven heeft. 'Jezus' de Zaligmaker, de Losser en de Verlosser van zondaren. Juist in die Naam 'Jezus' merken wij Zijn 'werknaam' op, om Zijn volk zalig te maken. Verlossen van het grootste kwaad en brengen tot het hoogste goed, dat is toch de betekenis van

zaligmaken?

Bent u zo'n verloren tobber? Één, die niet weet hoe hij ooit uit de diepte van de ravijnen van zijn verlorenheid met God moet worden verzoend? Wij zullen trachten het u te zeggen met deze woorden: God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende... God in Christus verzoent de wereld met Zichzelf.

Indien dit zo niet was, och anders, dan... vul het zelf maar in, arme zonde-tobber! Opdat u Hem mag leren kennen: Jezus, de enige ware vriend van tollenaars en zondaren. Hebt u die Naam al eens gespeld? Gespeld... Jezus.

Toch willen we, voordat wij verder gaan eerst waarschuwen om te letten op het woordje: jee. Zullen we er om denken dat dit een verbasterde vloek is?

Onze Heere Jezus Christus... die in Zijn knechtelijke arbeid Zichzelf Borgtochtelijk gegeven heeft om Zijns Vaders deugden op te luisteren, en Zijn volk daarin te zaligen. In Zijn Borgtochtelijk werk, als de Man van smarten, heeft Hij aanvaard, dat door Zijn striemen ons genezing is geworden. Aanvaard, dat Hij om onze ongerechtigheden verbrijzeld is. Er was geen gedaante noch heerlijkheid, dat wij Hem zouden begerd hebben. Ach, voor het natuurlijk oog is er niets begerlijks aan Hem te vinden, maar voor het oog des geloofs is er zoveel schoner en rijker glans. Daar ligt Zijn knechtelijke arbeid. En Jezus is Zijn knechtelijke Naam. Hij heeft Zich knechtelijk laten binden.

In het tweede boek van Mozes lezen we van de knecht, die zijn heer zeven jaar heeft gediend en niet vrijuit wilde gaan.

Indien de knecht bij zijn heer wilde blijven, dan werd zijn oor met een priem doorboord tot teken, dat de knecht zijn heer eeuwig wilde dienen. En zo verklaart hier de apostel Paulus Jezus als de knechtelijke Knecht des Vaders. Jezus, Die voor slaven van satan, Zich heeft laten knechten en Zijn oor heeft laten doorboren om Zijn slaven vrij te kopen en te maken tot Zijn Kerkbruid. Slaven, die liggen in het vuil, in het zwart van hun zonden. Slaven, die liggen in hun ongerechtigheden. Nu is onze Heere Jezus Christus bekwaamgemaakt om vrij te kopen, door de gestaltens van een dienstknecht aan te nemen. Zo komen wij bij de derde naam: Christus, dat betekent: Gezalfd. Gezalfd door de Vader en door die Eeuwige Geest. Gezalfd van eeuwigheid! Christus, dit is Zijn ambtsnaam. En deze Heere, Jezus Christus, wordt ons bekendgemaakt door het geloof.

Bekendgemaakt gelijk aan de boorden van de Jordaan. Want daar aan die oever klinkt de hoogwaardige stem uit de hemel die Hem aanwijst: Deze is Mijn geliefde Zoon in dewelke Ik Mijn welbehagen heb. Zo wordt Hij ons verklaard hoor! Dit is de Bijbelse gang. Dan stelen wij Hem niet. En vermenen ook niet Hem te kennen. Nee, Hij, Deze Heere Jezus Christus, wordt ons 'geopenbaard' door het geloof in het hart. Want let er op, door Zijn openbaring gaat Zijn ambtelijke bediening zich ontsluiten in ons hart.

Laten wij die ambtelijke bediening voorstellen.

Ten eerste is Hij de ware Profeet, om ons de verborgen raad van Vaders hart te verklaren. Hij is de Vredeboodschapper om de treurende te beschikken, dat hun gegeven wordt vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde van geest.

Kijk, dit wordt geleerd. Zo wordt het voorwerp Christus, toegepast aan ons hart. En daar hebben wij behoefte aan, aan die kennis, die zaligmakende kennis! Zo spreken wij niet alleen hoe het moet, maar verklaren hoe het gaat. Hoe Gods Geest het voorwerpelijke toepast aan het hart. U begrijpt dan toch wel dat daar plaats voor moet

zijn?

Zo gaat de Geest der wijsheid, Die op Hem is, Zijn gevangenen ontbinden en gevankelijk voeren.

Maar, ten tweede is Hij in Zijn priesterlijke bediening onze dierbare Voorbidder. Die altijd leeft om voor ons te bidden. Onze Zaakbeslechter en Zaakbepleiter! Ach, kunnen wij niet bidden, of hebben wij niet meer te bidden en gaan we soms met een gesloten mond over de aarde, gelijk een duif die spreekt met een gesloten bek? Spreekt ons hart zich zo uit? Zo is Christus, de Gezalfde, de Voorbidder voor het aangezicht Zijns Vaders. Op grond van Zijn bloed is Hij ingegaan in het hemelhof als onze Zaakgelastigde! Een opmerking willen wij hier nog plaatsen, dat Gods Kerk twee Voorbidders heeft. Wat zegt u, twee? Ja, Één in ons hart, namelijk Gods Geest als de Trooster, en Één in de hemel, namelijk Jezus Christus.

Dan is Hij, ten derde, de ware en wettige Koning. De alles overklimmende Koning. Die ons beschermt, onderhoudt en regeert. Om zo te mogen verkeren onder de Godsregering van Koning Jezus is ons vermaak. Getrokken te zijn uit de satanische regering van de vorst der hel, welks einde is de eeuwige dood. Getrokken... om de strijd te strijden in de kracht van Christus en te overwinnen door het dierbare en wereldoverwinnend geloof. Hij, de Beschermer van Zijn Kerk.

Zo heeft de heidenapostel de oorsprong 'de God van onze Heere Jezus Christus' opengelegd en gaat vervolgens de gift verklaren. En zegt: ...de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis. De Vader der heerlijkheid... Het liefdekoord wordt uitgeworpen in het midden der gemeente. De Vader der heerlijkheid. Ziet u wel, Paulus verklaart weer dat diepe, diepe welbehagen van God. Ik heb u lief, het vloeit uit God en keert terug tot God. Niets van ons bidden komt in aanmerking. Hier ligt het koord uitgeworpen en God de Heere strengelt Zijn koord om onze hals en trekt ons uit de macht en heerschappij van zondelust en werelddienst. Hij heeft de Zijnen lief met een eeuwige liefde. Daarom zegt Paulus: *Vader der heerlijkheid*. Hier gaat Zijn barmhartigheid open, Zijn erbarming ontsluit zich op grond van de Middelaar. Ik heb u lief met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met mensenzelen, met touwen der liefde.

Horen wij wel, dat het werk van God eenzijdig is? Wat is het werk Goddelijk, en vrij voor een waarlijk arme zondaar.

't Is of Paulus zeggen wil: opdat Hij u geve de gift, dat is de Geest der wijsheid en de openbaring in Zijn kennis. Of hij zeggen wil: ik heb Hem ontvouwd in Zijn Wezen en Zijn arbeid. Dat is in 'de God van...', vervolgens verklaarde ik Hem in Zijn namen, welke zijn: onze Heere Jezus Christus.

En nu gaan wij Hem openbaren in de Gift, namelijk, de werking van de Heilige Geest. *Ik, God en Vader der heerlijkheid, Ik geef u de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis.*

Jozua nu, de zoon van Nun was vol van de Geest der wijsheid. Want Mozes had zijn handen op hem gelegd. Zo lezen wij in Deuteronomium.

Ach, mijn vrienden, wij hebben alle kennis van God verloren, wij hebben alle gerechtigheid verloren en wij hebben Zijn heiligheid verloren. In de staat der rechtheid, in die zoete harmonie, mochten Adam en Eva zich als kind vrijelijk werpen in de schoot van God de Vader. Maar hier gaat Paulus de kennis uit de gift van de Heilige Geest verklaren. Nu wordt er wetenschap, ja geheiligde kennis vermeerderd. Hier ligt ontsluiting in de kennisneming voor ontdekte, ja, ontwaakte zondaren.

Wij gaan uit de gerechtigheid van God, God leren kennen. Der wereld zondeschild en

strafwaardigheid komen zo vlak bij elkaar te liggen. Want de zondekennis wordt gekend uit de Godskennis. Onthoudt dit goed. Godskennis ligt voorop. Uit de Godskennis komt de zondekennis en niet andersom. In de Godskennis ligt de Goddelijke wet verklaard en deze wordt als een spiegel voor onze ogen gesteld.

We hebben het al meer gezegd en het kan geen kwaad dit nog eens te herhalen: zolang de wet tegenover ons staat geeft ze een beoordeling en een veroordeling in het hart, ze werkt alleen beroering en soms zelfs zware overtuiging. Ook is het mogelijk een beschouwing op Christus te krijgen, maar... zolang de wet tegenover ons staat brengt ze ons nooit in Christus.

Maar als die Goddelijke wet ons als in een spiegel zijn geestelijkheid gaat verklaren, is het niet alleen de uitwendige zonden die ons zeer gaan doen, maar uit de rechtvaardigheid van God leren wij verstaan dat onze natuur één en al ongerechtigheid is.

Niet alleen leren wij kennen: 'Een stroom van ongerechtigheden had d' overhand op mij' maar ook: 'uwe gerechtigheden zijn een wegwerpelijk kleed'. Onze inleving wordt: ja, wij vallen af als een blad van een boom, door de wind weggevaagd, al verder van God af... Ons kleed wordt door de mot gegeten, en onze schande komt openbaar. En de Schrift licht ons bij en zegt: graaf nu in de wand... gij zult nog wederom grotere gruwelen zien dan deze. Oude en nieuwe zonden, zonden die steeds onze smart openleggen.

Ook de doorn in het vlees van Paulus heeft hem wat smart veroorzaakt. Doch ook wij, die het eigendom van Christus zijn, zeggen broeder Paulus na: Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods? Ik dan doe datzelve nu niet meer, maar de zonde, die in mij woont. Want hetgeen ik doe, dat ken ik niet; want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik... ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens.

Toe hoor, volk van God, verkleef u daar maar aan als ge u in uw ellende soms zou willen verbergen onder de aarde. Onze oudjes zeiden: als er een pad onder de aarde was dan zou ik meer onder de aarde doorgaan dan er over heen, vanwege de schande. En wij zeggen er 'amen' op! O, schandvlek der natie die we zijn. Een oude leraar van ons nam weleens zijn vlees tussen vinger en duim en noemde dat wel twee duizend pond op- en tegenstand tegen God en, zei hij, zo ben ik helemaal.

Kijk, dat wordt ons inleven, gewerkt door de Geest der wijsheid. Anders weten wij hier toch niet van? Zo wordt Romeinen zeven ons het leven en Romeinen acht wordt ons de kracht. Hoe? Door de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis.

Jesaja verhaalt nog dat een Rijsje zou voortkomen, u weet wel, uit die afgehouden tronk van Isaï. En op dat Rijsje, die Scheut zal de Geest des Heeren rusten: *de Geest der wijsheid en des verstands*. Zó ontvangen wij kennis uit de gerechtigheid van God door die dierbare Geest ontdekt.

Maar ook de heiligheid van Zijn bestaan wordt ons ontdekt. Onze godsdienst gaat eraan. Godsdienst in deugd, plicht en werk. In de heiligheid van God komt de onheiligheid van ons openbaar. Ons bidden was zelfbehoud. Tranen werden geweend om onszelf te verzoenen. Wat hebben we ons afgetobd om rein en heilig voor God te leven. Als wij een blik krijgen in de heiligheid van God, hebben onze wettische werken geen bestaan voor God. Zo gaan we ons schuldig kennen uit de wet van God. Dan gaat de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis ons ook daarin verlichten.

Mijn vrienden, dacht u dat er dan nog een redenering van ons bij komt? Dan kunnen wij zowel in 'de ontdekkingstijd' als in het 'leven der heiligmaking' niet verder zien dan een hand voor onze ogen. En met deze gestalte maakt de Geest der wijsheid ons

onderwerp voor Hem. Onderwerp voor God, onderwerp van genade, onderwerp voor het dierbaar voorwerp Christus. Op Wie de Geest der wijsheid en der kennis rust, zo zeiden we. Onze schuld wordt inleving. Uitgezet uit de wereld en de wereld wordt ingeleefd. Hoort nu: hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat Hij alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft... Leven door Hem.

En zo komen wij bij ons derde punt, te weten: *de verklaring uit deze genade, namelijk verlichte ogen des verstands.*

De Geest der wijsheid en der kennis gaat ogenzalf aanbrengen. Ogenzalf zegt u? Ja, ogenzalf. Wij hebben immers blinde zielsogen ! Zijn uitverkoren Kerk, die de gift Gods ontvangt door de Heilige Geest, krijgt die zalf. Ontdekt aan hun verloren- en rampzaligheid en in de doorleving steeds te ervaren een schandvlek te zijn en tot oneer van hun Schepper te leven, zulke lieden hebben, telkens weer, verlichte ogen des verstands nodig. We hebben toch gezegd niet meer te zien dan een hand voor onze ogen? Raadt God het ons niet aan? Zegt Hij niet bij monde van Johannes, de liefde-apostel, zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt?

Zo gaat God Zijn liefdehart verklaren in de gezegende schoonste aller Mensenkinderen. Hebben wij nog nooit een ontsloten oog op die gezegende Borg gekend door verlichte ogen des verstands? O, mijn vrienden, *ogen des verstands, verlicht door de Geest der wijsheid en der openbaring.*

Zien, dat we dikwijls werkzaam waren in eigen kracht. Zien, dat we op het terrein verkeren waar God Zijn Kind Jezus gezet heeft als een Verzoener voor onze zonden.

Zien, Hem als de ware Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus. Zien, als Hij ons is gaan betrekken in de volkomen verlorenheid van ons bestaan. Zien, dat wij dwaalden als schapen, keerden ons een iegelijk naar eigen weg maar Hij heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.

Zien, op het Wezen Gods en van hieruit zien op de gerechtigheid, dat het de Heere behaagde Hem te verbrijzelen. Hij heeft Hem krank gemaakt en als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.

Zien, Hem in Gethsemané's worstelhof, in Gethsemané's pershof, een Worm en geen Man, van elk vertreden. Zien, hoe Hij daar lag kruipende en sprak: *niet Mijn wil maar Uw wil geschiede.*

Zien, Zijn bloed dat afdroop in deze vervloekte aarde. Zien, dat Hij de zegeningen des verbonds gaat ontsluiten door Die gezegende Middelaar. Dit deed Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.

Zien, door ogenzalf hoor! Anders blijven wij stekeblind. Daarom, o arme zondaar, kruip maar bij Hem, kruip maar bij Hem. Hij zoekt zo'n zondaar, daar wil Hij mee delen, delen in ons ongeluk. Al is het een steenworp afstand!

Maar wij vervolgen, en vervolgt u mee de Heere te kennen?

Zien, de verdienende Oorzaak, Die doorgetrokken is naar Golgótha. Daar heeft Hij de vloek van God in Zijn volheid gedragen. Immers was de gehangene Gode een vloek.

Hebben we in onze voorafpraak niet gesproken uit Psalm 116? Heeft onze Middelaar als zingende Borg ook deze Psalm niet gezongen toen Hij uitging uit de opperzaal: Banden des doods hadden mij omvangen, de angsten der hel hadden mij getroffen? Daar hing Hij in de gloed van de ongedeelde toorn van God, het wraakzwaard van Gods gerechtigheid trof Hem. Zien, dat dit zwaard ons had moeten treffen terwijl het is neergedaald op de hoofdschedel van de Afgezonderde onder de broederen. Zien, door de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis, namelijk door verlichte

ogen des verstands, dat Hij als oudste Broeder voor ons die ongedeelde toorn blust. Ja, de gramschap is geblust!

O, zien en gelijk ervaren die zondaarsminnende liefde, die zich ontsluit in God en in de arbeid van Christus. Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht. Verworven in het roepen: het is volbracht. Zien, in de volbrachte arbeid van Christus. En als het Goddelijk 'amen' door het heelal, door de gewelven des hemels klinkt, zien dat het voorhangsel scheurt van boven naar beneden om weer vrije toegang te krijgen tot de troon van Zijn genade om barmhartigheid te vinden op grond van de enige en gezegende arbeid van Christus. God neemt een welgevallen in het offer van Zijn Zoon.

Doch ook zien dat de rechterlijke gangen van Christus' arbeid geldend zijn bij God. Christus' arbeid in Zijn bloedwaardig reinigt van alle zonden. Christus' gerechtigheid haalt ons uit de muil des doods, zet ons in de vrijheid der kinderen Gods.

Zo mogen wij schrijven: *wij zijn des Heeren*. Schrijven op grond van recht en gerechtigheid.

Wij hebben er toch wel erg in dat dit 'zien' uitsluitend gezien wordt, o wij horen het u zeggen: alleen door het ware, zielzaligend geloof. Juist en zo is Hij tevens onze Ziener!

Paulus schrijft verder *...opdat gij moogt weten*.

Welnu, dit zien is weten. Weten van binnen. *...opdat gij moogt weten, welke zij de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen*.

Geheiligde wetenschap, een levendige hoop, een rijke heerlijkheid en Zijn erfenis in de heiligen daaraan verbonden. Dit vraagt vervolgens onze aandacht. We willen het nog eens herhalen, namelijk een geheiligde wetenschap en een levendige hoop, tevens een rijke heerlijkheid met Zijn erfenis in de heiligen daaraan verbonden. Doch we zingen eerst:

Psalm 119: 65

Opdat gij moogt weten... zo vervolgt onze tekst.

Weten, wat weten? Wel de hoop van Zijn roeping. Maar ook weten, welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen. Wat is de apostel Paulus rijk in Godskennis en rijk in zelfkennis. Maar ook rijk in Christuskennis. Kennis, geheiligd aan het hart door die dierbare Heilige Geest. Weet u waar deze wetenschap, deze geheiligde kennis verklaard ligt? Laten wij het verklaren door Paulus' woorden uit de Korinthebrief te gebruiken. Daar schrijft de apostel: *Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen*.

Weet u, deze wetenschap is wijsbegeerte des geloofs! Want laten wij niet vergeten door er nogmaals de nadruk op te leggen dat deze kennis een weten is, waarlijk een geloofsweten.

Dit Godsgebouw rust op de pilaren van recht en gerechtigheid. En dit is de toekomst van de Kerk. Als ons aardse huis, hetwelk vergankelijk is en nabij de verdwijning, ja als dat gebroken wordt, dan wacht ons een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

Bestaat onze weg uit kruis en druk en gaan wij mogelijk gebukt ons pad? Worden wij bestreden door de vorst der duisternis? Vaak beproefd en bezocht met zorg, soms grote zorg? Ach, laat ons onze toekomst tot troost zijn. Zegt Christus Zelf niet: *In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga*

heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben.

O, is dit geen zoete troost voor een bestreden ziel? Ja toch! Zegt ook broeder Petrus niet in zijn brief aan de verstrooide vreemdelingen: wetende (hoort u, wetende), dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, die u van de vaders overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam.

Opdat gij moogt weten... Verstaan wij nu dat dit weten de toepassing van het werk van God is aan het hart door de Heilige Geest? Ach, zo liggen wij vast in de Verbondsmiddelaar door Zijn bloed dat reinigt van alle zonden en dat alle smet der ongerechtigheid wegneemt. Wat een dierbare en gezegende kennis is dit toch, niet-waar?

Onze Heidelberger behandelt in het stuk der dankbaarheid de bekering. Dan vraagt de leerling in zondag 33 uit hoeveel stukken de waarachtige bekering bestaat.

Letten wij er op dat over de bekering wordt gesproken niet in het eerste stuk, doch in het derde stuk, het stuk der dankbaarheid! (Onderzoekt u eens waarom dit zo is?)

Dan antwoordt onze leermeester dat dit bestaat in twee stukken: *in de afsterving van de oude en in de opstanding van de nieuwe mens.*

Wel, deze afsterving en opstanding zij gedurig onze oefening. Sterven en opstanding, voortdurend.

Toch willen wij deze geheiligde wetenschap ook in het sterven van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens wat nader toelichten.

Johannes, de evangelist, spreekt over Johannes de dooper en zegt van hem: Hij was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou. En de Heere Jezus zegt van Johannes de dooper: Hij was een brandende en lichtende kaars. Een brandende kaars die wordt verteerd, brand zichzelf op. Zo was Johannes de dooper, van het Licht getuigende, verteerde hij al brandende en lichtgevende zichzelf. Voelt u! Laat dit toch tot u doordringen! Bovendien zegt de Doper nog: Hij moet wassen, maar ik minder worden. Zo blijft de glans van Christus over! Welnu, mijn vrienden, was dan maar op in de kennis van Hem en dat gaat niet anders dan door het sterfpad van de oude mens, opdat de nieuwe mens uit Hem mag leven.

En wat is de uitwerking van dit alles? Wel, te zien wat de hoop van onze roeping is. Daarom spreekt Paulus over de hoop van Zijn roeping. Vaak weten wij niet wat de hoop van onze roeping is. Maar wij hebben al meer gezegd en zeggen het ook nu, dat de roeping een vrucht van de verkiezing is. Benaarstig u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken, heeft de apostel Petrus ons nagelaten.

Hier in deze tekst legt Paulus de nadruk op de hoop van Zijn roeping. Een levendige hoop. Is de hoop de grond van de zondaar? Nee, de ankergrond is Hij, Die is ingegaan in het binnenste heiligdom. Zo zit de zekerheid van de Kerk aan de rechterhand van God.

Indien Paulus het vijfde hoofdstuk van zijn Romeinenbrief aanvangt, schrijft hij: *wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus. Door Welke wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid van God. En, zo vervolgt Paulus, niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende (weer dat weten) dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop; en... de hoop beschaamt niet, omdat de liefde van*

God in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, die ons is gegeven.

Mijn vrienden, zo ligt ons anker niet op de scheepswerf, nee, o nee. Ons anker, de hoop, zegt de apostel is geworpen achter het binnenste voorhangsel. Het geloof is niet de hoop, dat begrijpt u, en de hoop niet het geloof, toch, wij kunnen niet meer hopen dan wij wezenlijk geloven. Zo is dan de hoop de verwachting van die dingen, die wij in het geloof bezitten. Tevens ondersteunt de hoop het geloof. Daarom is Gods Kerk in hope zalig....de hoop van Zijn roeping. Hopen is een werkzaamheid van ons hart. Zo liggen deze zaken.

...en welke de rijkdom zij der heerlijkheid...

Waar ligt die heerlijkheid verklaard? De heerlijkheid is een genade van God, die de Heere inplant in het hart van een zondaar, die Hij gaat trekken en formeren. Daar legt de Heere Zijn heerlijkheid reeds in. Daarom gaat de ontdekte zondaar in die God der heerlijkheid alles ontmoeten wat hem redt van de eeuwige dood. De rijkdom van Zijn heerlijkheid, die de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid legt op Zijn Kerk. Zo is Hij het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid.

Zo liggen wij, in onze oudste Broeder, onder de heerlijkheid van het Wezen Gods dat ons beschaduwet, beveiligt en beschermt. Zo liggen wij bekleed met de heerlijkheid van God.

...de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis.

De dichter van Psalm 47 zegt: Hij verkiest voor ons onze erfenis, de heerlijkheid van Jacob. En Jesaja schrijft: *zij zullen zien de heerlijkheid des Heeren, het sieraad onzes Gods.* En Paulus schrijft in zijn brief aan Titus: *...verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker Jezus Christus.*

Kijk, dat zal eens de Kerk te beurt vallen. O, wat zal dat groot zijn. Toe, pak dan al de strijd en ellende maar op, eens zal Hij ons bekleden met Zijn heiligheid, Zijn heerlijkheid, Zijn volheid en met Zijn dierbaarheid. Gelijk Jesaja zegt: *zij zullen zien.* Zien, ja zien, hier reeds door het geloof en straks als de Kerk is afgelost in aanschouwen, de heerlijkheid des Heeren. Zo gaan we besluiten met het woord:

...van Zijn erfenis in de heiligen.

Dankende de Vader, Die ons bekwaam gemaakt heeft om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht; dit schrijft Paulus aan de heilige en gelovige broeders in Christus die te Kolosse wonen. Zo hebben wij deel in de erfenis... in het licht.

Zo erven wij God en zijn mede-erfgenaam van Christus. Erven al de weldaden van het verbond. Petrus noemt deze erfenis als hij de hoop der zaligheid beschrijft: een onverderfelijke en onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die..., zegt u het maar verder... juist, die in de hemelen bewaard is voor u.

Mogen wij nog iets van onszelf zeggen? Toen Hij ons kleepte met Zijn heerlijkheid en Hij Zijn werk ging verzegelen aan ons hart, schonk Hij ons de kroon als kroon op Zijn werk, geschonken uit de kroning van Christus en stelde dat een eind uit ons gezicht. Nu hebben wij alleen de kroon van Christus in het oog te houden om het zuivere en rechte pad te lopen. Maar als wij de kroon uit het gezicht zijn, gaan wij zij- en dwarspaden.

Voorts, zegt Paulus, is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal; en niet alleen mij, - hoort u

het, niet alleen Paulus, - *maar ook allen die... Zijn verschijning hebben liefgehad!*

O, wat zal dat groot zijn om die kroon te leggen aan Zijn voeten. *Gij, Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht.*

En wat dacht u wat de Kerk dán tegemoet reist? Eeuwig, eeuwig zalig zijn. Een eeuwig, eeuwig leven. Daar zijn geen zonden meer. Van de zonde zullen wij ontheven zijn. Te mogen delen in Zijn heerlijkheid. O, wat zijn reeds hier de eerste beginselen toch zoet en als de eerstelingen al zo rijk en zoet zijn, wat zal dan de oogst wel niet zijn. De volle oogst, de eeuwige erfenis wacht.

*Die hier bedrukt met tranen zaait,
Zal juichen, als hij vruchten maait;
Die 't zaad draagt, dat men zaaien zal,
gaat wenend voort en zaait het al;
Maar hij zal, zonder ramp te schromen,
eerlang met blijdschap wederkomen.
En met gejuich, ter goeder uur,
Zijn schoven dragen in de schuur.*

Dan zal Hij komen hoor, Zijn schoven worden uitgeslagen door Zijn wan. En het zuivere, het uitgeslagene, wordt gebracht in de eeuwige volheid van Zijn heerlijkheid. Toch laten wij niemand zomaar gaan. En daarom vragen wij u: ligt u buiten deze kennis, die wij u verklaard hebben? Loop hier niet om heen, en wees toch eens eerlijk. O, wat bent u dan arm, arm, arm, maar, hebben wij u nog opgewekt, met u voor te houden, dat de ware Kerk een toekomst heeft voor de tijd en voor de eeuwigheid? Kom, mijn arme reizigers naar de eeuwigheid, laat los en gij zult losgelaten worden, zoekt de Heere toch en leeft en treedt in de weg van het verstand.

Ligt het beginsel der genade in uw hart? Toe, leg dan al uw nood en smart maar voor Hem neer. Hij weet er toch van? Hij hoort immers het geroep der jonge raven en zelfs voor zij roepen zal Hij antwoord geven.

Mijn vrienden, liggen deze zaken verklaard in uw hart? Zak en zink dan op die Rotssteen, Wiens werk volkomen is, want al Zijn wegen zijn gericht. God is waarheid. Zo laat ons dan voorttrekken door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht; als verleiders en nochtans waarachtig; als onbekend en nochtans bekend; als stervende en zie, wij leven; als getuchtigd en niet gedood; als droevig zijnde, doch altijd blij; als arm, doch velen rijk makende; als niets hebbende en... nu, zegt u het eens verder...? wel, ...nochtans alles bezittende!!

En zo binden wij onze last aan Zijn troon. En eens zullen wij ontbonden worden en met Christus zijn. *Want het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin. Amen.*

2. DE GEVOERDE STRIJD TUSSEN AMALEK EN ISRAEL

zingen: Psalm 72: 7

lezen: Exodus 17

zingen: Psalm 68: 11

zingen: Psalm 42: 3

zingen: Psalm 99: 8

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Als wij ons een ogenblik bepalen bij de geloofsuitgangen van Job, de lijder van Uz, dan horen wij hem zeggen: Want ik weet: mijn Verlosser leeft. Deze zalige verwachting spreekt hij uit terwijl hij zwaar beproefd wordt. Mijn Verlosser... leeft. Dat is zijn hoop en verwachting te midden van al zijn kruis en ellende, moeite en verdriet. Zijn lichaam is als vel over been. Bovendien wordt hij door een ieder verworpen. Zelfs van zijn vrouw en zijn vrienden, nadat hem alles, zijn kinderen en zijn goed en have is ontnomen. Dit is geen kleinigheid. Toch blikt Job door alle schaduwen heen. Hij is mijn enige Losser, die de dood verslindt tot eeuwige overwinning, aldus zijn meditatie. Ook heeft deze lijder ons nagelaten in het zevende hoofdstuk: heeft niet de mens een strijd op de aarde, en zijn zijn dagen niet als de dagen van de dagloner? Terecht! Wat strijden wij voor ons bestaansrecht! Bestaansrecht? Ja, wij eigenen ons, vanwege onze val en breuk in Adam het levensrecht toe. Wij verstaan niet meer, dat wij op dit ondermaanse ons in- en uitgaan hebben als een geschenk van God. Waarlijk, wij strijden om ons bestaansrecht hoog te houden. Hier in dit leven willen wij onze vleugels uitslaan.

Heeft niet de mens een strijd op de aarde? Strijd, met tijdelijke omstandigheden. Om schatten te vergaderen die de mot eet en de roest verderft. Een vergankelijk stuk goud of zilver waar wij ons in vastbijten. Immers we weten en verstaan niet meer van nature waarin het reine, zuivere goud ligt. Wij kennen niet meer het goud des geloofs.

Strijd op de aarde, zegt Job om... ons bezit te behouden, ondanks dat een zeker dichter spreekt: *Hij ziet, dat hun in 't sterven niets kan baten, maar dat zij 't al aan and'ren overlaten.*

Wat een strijd voeren wij toch om onze rechten. Zonder te beseffen dat wij ook plichten hebben. Wij verstaan niet meer dat alle goede gave en alle volmaakte gift van boven van de Vader der lichten afkomt, bij Wien geen verandering is of schaduw van omkering, zegt Jacobus de dienstknecht van God. Wat vechten wij toch om ons recht. Is het niet? Om ons gelijk. Al is het met ongerechtigheden en onreinheden, wij trachten ons toch te handhaven en ons staande te houden, niet wetende dat de Rechter voor de deur staat. En Hij zal recht doen naar al onze werken, hetzij goed hetzij kwaad.

Strijd. O, wat strijden we toch ook met onze wapens van vijandschap tegen God. Wij zijn niet lijdelijk dood gevallen als één die begraven is. Nee, maar wij zijn in een puur vijandelijke doodstaat terecht gekomen. Wij hebben de wapens opgenomen tegen het Wezen van God. De Heere van de troon en wij erop. Daarbij komt, dat wij zo'n grote hoogmoed en trotsheid bezitten, dat wij ons verheven voelen boven iedereen. Ook verstaan wij niet, dat straks in het gericht van God er niets kan bestaan voor Zijn majesteit dan alleen de gerechtigheid van Zijn Zoon.

Heeft dan niet elk mens zijn strijd op deze aarde? In zijn moeite, in zijn verdriet, in veel ellende en rouw? Ach, we kunnen doorgaan. Wat een strijd in ziekenhuizen en

wat voor huizen en tehuizen dan ook? Maar, maar... waar is nog iemand die de ware strijd des geloofs moet strijden? Weet u wie die strijden? Dat zijn zij, met wie de Heere door Zijn Woord en Geest de strijd mee gaat aanbinden. Doet de Heere dat? Zeker waar. De Heere gaat de strijd aanbinden met de zondaar. Jeremia zegt daarvan: *HEERE! Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden; Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht.* Dan vallen de wapens uit onze hand en worden ons uit de hand genomen. Hoe dit kan? Er is Één die de strijd gestreden heeft voor Zijn ellendigen en als de Overwinnaar Zijn Kerk uit de macht van satan haalt en bindt aan de zegewagen van Zijn overwinning. Hij verlost Zijn Kerk met een Goddelijke verlossing. Zongen we niet: *Nooddriftigen zal Hij verschonen? Aan armen uit gena?* Heeft u adem geschept? Kon u erbij? Kom, mogen wij de ware strijd des geloofs met 's Heeren hulp verklaren en wel vanuit het tweede boek van Mozes, genaamd: Exodus 17: 8 en 9

Toen kwam Amalek en streed tegen Israël in Rafidim. Mozes dan zeide tot Jozua: Kies ons mannen en trek uit, strijd tegen Amalek; morgen zal ik op de hoogte van de heuvel staan en de staf Gods zal in mijn hand zijn.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *De gevoerde strijd tussen Amalek en Israël.*

Ten eerste: Amalek, de geduchte vijand van Israël.

Ten tweede: Mozes, de wapendrager van Israël.

Ten derde: Jozua, de gezagvoerder van Israël.

Wij bepalen ons een ogenblik vele eeuwen terug en wel bij het volk van Israël, dat destijds in de woestijn verkeerde, op doortocht naar het beloofde land. En voegen ons bij de strijd van Amalek tegen Israël. Onze tekst vangt aan met het woord 'toen'. Uiteraard staat dit er niet zomaar. Immers er staat niet één woord teveel, noch te weinig in het Woord des Heeren. Het woord 'toen' heeft oorzaak. Toen kwam Amalek en streed tegen Israël.

Wij kennen het volk van Israël vanuit de geschiedenissen. Het is het verbondsvolk. Met hen heeft de Heere Zijn verbond opgericht. Dit verbond, wat in de eeuwigheid is gesloten, is in de tijd opgericht met Abraham de aartsvader. En juist dit volk is doorlouterd door de beproevingen. Niet alleen de vierhonderd jaren dat zij verdrukt werden in Egypte, doch ook doorlouterd in de woestijn, de reis van Egypte naar het beloofde land Kanaän. Het land, vloeiende van melk en honing. Toen het volk van Israël vermenigvuldigde in Egypte, waren er tijden in hun leven, waarin het leek of de Heere hun stem niet hoorde, noch hun ellende zag en hun verdriet niet opmerkte.

Toch zegt de Heere, als Hij Mozes roept aan de berg Gods: *En nu zie, het geschrei van de kinderen van Israël is tot Mij gekomen; en ook heb ik gezien de verdrukkingen, waarmee de Egyptenaars hen verdrukten.* Ziet u, de Heere hoort en ziet altijd, maar Zijn uitkomsten gaan voor Zijn ware Sion altijd, en op Zijn tijd, door de onmogelijkheid en vaak door de diepte heen. Paden die zij niet gekend, noch verstaan hebben.

Hoe kan de Heere Zijn volk dan gedachtig zijn? Alleen op grond van het bloed! Want op grond van het bloed, indien het was aangebracht aan de zijposten en de bovendorpel van iedere woning, is 'de doodsengel' voorbijgegaan. Bloed van een geslacht lam. Klein en groot is door bloed het diensthuis der verdrukking uitgetrokken.

Maar ondanks dat dit wondervolk uit het diensthuis is uitgeleid, staan zij al ras weer

voor een grote en onmogelijke zaak. De dood voor hen, namelijk de zee, de dood achter hen, namelijk de Egyptenaren en aan weerszijden de bergen. Ingesloten aan alle kanten. O, wat gaat de Heere toch altijd wonderlijk te werk. Hij snijdt alle bijpaden en alle dwarswegen van ons af. Wat zien we graag vooruit... de lijder van Uz, het kind des Heeren, sprak ervan: *zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet. Als Hij ter linkerhand werkt zo aanschouw ik Hem niet; bedekt Hij Zich ter rechterhand, zo zie ik Hem niet.*

Het leek wel alsof de Heere het volk van Israël aan alle zijden ommuurde. Waarom lijkt het alsof de Heere dit bewust zo doet? De Heere wil altijd hebben, in welke omstandigheden dan ook, dat wij het oog alleen naar boven slaan.

Luistert u, die weg is open gebleven hoor. Een ontsloten weg in de gezegende Middelaar Christus Jezus. Alleen door Hem kunnen wij tot God naderen.

Zo heeft de Heere, als Mozes zijn staf neemt en op het water slaat, een weg gebaad waar geen weg is. En daar, als het volk aan de overkant van de Rode Zee is gekomen, heeft Mirjam de trommel genomen en de lof des Heeren verkondigd. Immers Hij is onze Rode Zee! U kent dit toch? Is Hij ook uw Rode Zee? (Bel. des geloofs art.34).

Ziet u, nu mag het wel eens zijn te midden van de benauwdheid en te midden van al de moeite en droefenissen, dat de trommel mag worden opgeheven tot eergeving aan het werk van God en Zijn genade. De Heere doet steeds weer op Zijn tijd de roem en blijdschap opgaan. Want het Koninkrijk van God is niet gelegen in woorden maar in kracht.

Zo trekt het volk voort en enkelen hebben gelopen in de kracht van God en gedacht: Hij zal ons zeker wel leiden door deze woestijn. Waarom hebben zij dit geloofd? 's Heeren beloften zijn getrouw en waarachtig.

Als wij stilstaan bij de beloften van God, genoemd in Zijn Woord, het Evangelie, dan zijn die vast en verankerd in het bloed van de gezegende Middelaar.

Jesaja schrijft in hoofdstuk 54, als hij het heeft over de toekomst van Israël, dat de Heere poorten van robijnstenen zal maken. Van robijnstenen zijn de poorten van de beloften van God. En u weet dat een robijnsteen rood van kleur is. Voelt u, als wij dit geestelijk overbrengen, wat hiermee wordt bedoeld? Indien u het weet... vergeet de toepassing niet!

Er zijn vele beloften, die zomaar geëigend worden. Degenen die dit doen, weten niet van de geloofswerkzaamheden die uit het krijgen van een belofte voortvloeien. Bovendien worden al deze gestolen beloften nooit opgelost. Daarom, mijn vrienden, onthoudt dit goed: als de Heere een belofte in ons hart legt, weten wij hoe wij waren voordat wij de belofte ontvingen, vervolgens hoe wij waren toen God de Heilige Geest de belofte inlegde in het hart, bovendien weten wij hoe wij waren na het ontvangen van deze waarheid.

Legt u deze woorden eens in uw binnenzak? Hoe zijn wij, voor, bij en na het ontvangen van de belofte. Want de beloften van God zijn getrouwe beloften, zo zeiden we en daar ligt het leven van Zijn Kerk in verklaard.

Was de belofte niet, dat de Heere Zijn volk zal leiden naar het land dat vloeiende was van melk en honing? Toen, toen zij onderweg waren naar dat land, kwam Amalek en hij streed tegen Israël in Rafidim. Toen 'kwam' dit is een Godsdaad. Rafidim betekent rustbed. De Heere geeft ons wel eens rust hoor, een waar 'sela' in onze strijd. Is Hij ook uw Sela? De strijd voorbij, denken we, dan gaat het van kracht tot kracht' naar Kanaän. Rust. Neerzitten zonder zorgen, strijd en kruis.

Vanuit de toezeggingen van God. Althans zo lijkt het. Maar in plaats van een rustoord te vinden, geschiedt er bij vernieuwing een beproeving. En de oorzaak? Er was te Rafidim geen water om te drinken. Zagen zij nu op de almachtige hand van God en op

de knecht Mozes, die voor hun aangezicht hen leidde bij de gratie van God, als de middelaar van het oude verbond? Welnee, zij stonden op, en murmureerden niet zachtzinnig tegen Mozes. Man, had ons toch in Egypte gelaten. Daar hadden wij en onze kinderen en ons vee te drinken.

O, wat een gemurmureer, onverenigd als wij vast lopen op de weg die de Heere met ons houdt, opstand en tegenstand. Het volk dreigde zelfs Mozes te stenigen.

Balden wij ook niet onze vuist, toen de Heere ons ging ontdekken? Ontdekken, dat wij nooit, nee nooit door de werken der wet gezaligd konden worden? Toen wij in het werkhuis meenden de Heere al aardig aan onze kant te hebben? Toen ons geloofsoog veel verder reikte dan onze voet kon gaan? Ontdekt te worden, dat een luipaard zijn vlekken niet kan wegnemen, also ook gij... Schamen we er ons over dat wij zo geweest zijn?

Ach, wat hebben we bewonderd, ja bewonderd de liefdezorg van God over dit, Zijn volk.

Want luister maar. Voordat Amalek kwam gaat de Heere Zijn volk eerst kussen. Hè, kussen? Ja, eerst kussen in plaats van dat Hij Zijn roede opneemt, om gelijk later bij Korach, Dathan en Abiram, hen dadelijk levend te verslinden.

O, wat hebben wij gevoeld hoe lief Hij Zijn volk had. Ondanks hun murmuringen, ondanks hun opstandigheid. Waarmee gaat de Heere dan Zijn volk kussen? Met water! Mozes moet zijn staf weer opnemen en moet heengaan naar Horeb om op de rotssteen aldaar, te slaan. Zo zijn de wateren naar het volk toegevoerd. Welk een liefde toch is hier waar te nemen vanuit dat soevereine Wezen, krachtens Zijn verbond, tot Zijn ongehoorzaam, twistend en murmurerend volk. Voelt ook u dit? Verbaasd en verwonderd over zoveel liefde? Welk een taai geduld. Wat een lankmoedig God. En Mozes noemde de naam van deze plaats Massa en Meriba.

Toch zal de Heere de overtredingen gaan bezoeken met de roede en de ongerechtigheden met plagen, zegt Ethan, de Ezrahiet in zijn lied.

Toen kwam Amalek en streed tegen Israël in Rafidim.

Ziet u, hier is Amalek de roede in de hand des Heeren om Zijn keurvolk weer op haar plaats te brengen. Voor het eerst op de woestijnreis horen wij dat een vijand hen aanviel. Aangevallen door Amalek. Wie was Amalek en zijn volk?

Amalek woonde in een landstreek tussen Kades en Sodom, de toenmalige woonplaats van Lot. De Amalekieten stamden af van Amalek, de kleinzoon van Ezau. En Ezau was de broeder van Jacob. Ezau, een woudezel van een mens, wiens hand tegen allen zou zijn. Na zijns vaders dood zou hij zijn broeder vervolgen tot de dood. Hier komt, na zoveel jaren, de wrevel in dat nageslacht van Ezau tegen het nageslacht van Jacob voor de dag. Misschien zijn de Amalekieten bang dat aan Israël de belofte vervuld zou worden, dat zij het land van Kanaän beërven zullen. De Amalekieten zijn de aartsvijanden van Israël.

Is Amalek het type van satan? Nee, Amalek niet. Het typebeeld van satan was die helse Farao. Farao die als een slang beet naar het volk van Israël. Toen Mozes zijn staf had geworpen op de aarde voor zijn aangezicht, is zijn staf tot een slang geworden. En als Mozes de slang bij de staart vat wordt deze weer zijn staf. Zo was Farao de adderslang, die het volk zou bijten en verslinden gelijk de slang het paard naar zijn verzenen grijpt.

Ziet Amalek dan op de wereld? Ook dat niet. Want Egypte ziet op de wereldse gezindheid en op de voltooiing van het aardse leven met al haar begeerlijkheden. Nu gaan 'de slang' en 'de wereld' samenspannen om het verbondsvolk te verslinden. Gelijk Herodes en Pilatus vrienden werden toen het ging om Jezus van Nazareth! Wat betekent dan Amalek? Waar duidt Amalek dan op?

Amalek is het broedervolk. Dit ziet op de twee legers in ons hart. Ezaü heeft de plaats des berouws met tranen gezocht, hij heeft het niet gevonden! Daarom is die kwestie inwendig nooit opgelost en blijft de vijandschap, want het vlees onderwerpt zich der wet Gods niet en het kan ook niet.

Amalek, dat is ons verdorven vlees, ons ellendig en hoogmoedig bestaan. De uitgangen des vleses zijn tegen God en Zijn werken. Voelt u waar de oude mens, de Amalek, zit? Die Amalek gaat de strijd aanbinden met Israël, Zijn verbondsvolk.

Zodra de Heere een beginsel van Zijn genade komt te werken in ons hart, het hart van een zondaar uit Adam geteeld, komt er aanstonds strijd met ons ellendig, hoogmoedig, trots en ijdel hart. Immers onze genegenheden zijn naar de wereld, hetzij de vrome wereld, hetzij de goddeloze wereld. Ons leven vermaakt zich in de ijdelheid.

Ach, laten wij ook Gods gerechtvaardigde volk meenemen, de oude mens, Adam, onderwerpt zich aan de wet Gods nooit.

Uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden. En daarom, daarom blijft die strijd, zowel in beginsel als in voortgang, tot aan het eind van ons leven een voortdurende strijd. De oude mens, en de nieuwe mens die uit God geboren is, staan tegenover elkander.

Nu moeten wij er wel om denken, dat Amalek ook een vroom kleed kan aantrekken. We willen toch wat zijn!! Mooie Psalmen zingen, en wat al niet. Pas op, dat u Amalek niet als uw vriend houdt. Er waren tien maagden en als de Heere niet zei dat er vijf dwaas waren, hadden wij ze alle tien voor wijs gehouden! Onthoudt dit wel. O, er dient gesepareerd te worden hoor. Alle tien hadden olie in hun lampen. Alleen de vijf wijzen hadden ook olie in hun vaten.

Daarin ligt het onderscheid. Weet u, Amalek wil best wel over-godsdienstig leven, daar heeft hij geen moeite mee. Maar om naar de wille Gods te leven en de heiliging des levens hoog te achten, nee dat niet. Daar buigt hij niet voor. En zo komt aanstonds de strijd openbaar. Want daar waar de Heere Zijn beginsel werkt in het hart, daar komt een uitgang in het hart om naar de wil en het heilig gebod van God te leven.

Zo ontstaat de strijd tussen Amalek en het zaad van Israël. Amalek schuwt de waarheid en dat nieuwe leven, bovendien veracht hij dat leven onder het kleed van zijn eigengerechtigheid. Indien wij Amalek in zijn godsdienst aantasten en vragen waar het onderscheid is tussen het werk der genade en het werk der wereld of godsdienst, dan ontvliedt hij het antwoord. Want dan komen wij hem te na aan het hart. Amalek is nooit met God, noch met de wet van God in aanraking geweest. Dus nog nooit in zelfkennis geleid. Al kan Amalek in het vrome kleed van bidden, kerkgaan en wat al niet meer, bekleed zijn, maar de strijd komt absoluut voor de dag.

Ach, zo vraagt iemand vanwege zijn zorg en strijd: lig ik nu aan de kant van Amalek of lig ik aan de kant van Israël? Nu moeten wij u eerst zeggen dat de grond van zaligheid niet in kenmerken ligt. Want de grond van zaligheid ligt alleen in Christus, dat weet u toch? Hoe kunnen wij dan wèl uw vraag beantwoorden? Waar ligt het dan in verklaard?

Wel, Gods werk komt zich in de vruchten te openbaren. Ligt er van binnen in uw hart de worsteling, dat u zeggen moet: o, ik kan niet anders en ik wil niet anders en ik doe niet anders dan God bedroeven! Ontroert dit uw ingewand? Bent u bitterlijk bedroefd, dat u God smaadheid aandoet en dat u nu niet anders kan doen dan wrevel, twist en murmureringen uiten? Ondervindt u in uzelf niets anders dan tegenstand tegen het werk van vrije genade? Is uw ervaring, dat u diep in uw hart moet erkennen uw totale onmacht en onwil? Dat u zichzelf niet uit die macht verlossen kan? Dan bent u waarlijk diep, diep ontroerd en ongelukkig. Ach, weet u als dit waarheid is, hetgeen u net beaamt, dan wilt u niet dat er tegen u gezegd wordt: gij zijt één van Israël, nee, u

zou eerder zeggen: ik ben nog ver van het Koninkrijk Gods. Toch gaan wij u, juist u, die zo gebogen gaat in uw smart een vraag stellen. U zei net: in ben nog ver van het Koninkrijk van God. Begeert u om tot het Koninkrijk van Christus gebracht te worden...?

Christus, de Gezalfde des Vaders, Die is het Die met Zijn hogepriesterlijke bediening en met Zijn koninklijke macht ons van dat Amalek kan doen overwinnen. Hij alleen kan het zaad van Amalek verdelgen van de aardbodem. O, dan willen wij u toch opwekken om u voor te leggen, dat de Bijbelse bevinding doet ervaren: Toen kwam Amalek en streed tegen Israël.

Hoor nu eens, hier komt vlees en geest tegenover elkaar te staan. En zo ligt het in het hele leven van Gods ware Kerk. Waren wij maar altijd op de plaats en op onze hoede, maar die oude ellendige verdorven Amalek, die uit de wortel van die oude Adam is voortgekomen kan niet anders en doet niet anders dan tegenstand bieden tegen God. Deze Amalek valt ons zonder oorlogsverklaring aan. Hoe gauw heulen wij met deze vijand, die toch onze vijand blijft door genade! Ook doet de zonde van Israël de ongerechtigheid van Amalek niet te niet.

Want feitelijk strijdt Amalek tegen de Heere. Mag u dit dan tot troost zijn. Ook hier zullen wij dieper aan ontdekt moeten worden. Telkens weer. Ezechiël zegt immers: graaf in die wand... gij zult nog wederom grotere gruwelen zien dan deze... Amalek dragen wij tot onze dood toe mee.

De vrouw van Ezau was voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes. Is u die Amalek een bitterheid des geestes?

Toen kwam Amalek en streed tegen Israël in Rafidim.

Ach, de ergste vijand woont van binnen hoor, in eigen huis, ook heden. Nodig is dit op te merken om niet eerst te klagen over de vijanden van buiten als wij de aartsvijand van binnen niet hebben onderkend en... overwonnen. Telkens weer en dat door het waar zielzaligend geloof. Te Rafidim, te midden van het rustoord. Het rustbed verstoord en dat door eigen schuld. Vanwege onze ellendige opstandigheid, die rebellerende opstand en onze voortdurende murmuringen.

Kennen we zo ons opstandig hart en leren wij nog dagelijks wie de Heere is voor zulk een volk? Hij is Israëls Ontfermer hoor! Wat geschiedt er verder, daar in Rafidim?

Mozes dan zei tot Jozua: Kies ons mannen en trek uit, strijd tegen Amalek; morgen zal ik op de hoogte des heuvels staan en de staf Gods zal in mijn hand zijn.

Ons tweede punt luidt: ***Mozes, de wapenvoerder van Israël.***

Bewust laten we het middelste gedeelte van dit negende vers even liggen en verklaren eerst dat Mozes zegt: morgen zal ik op de hoogte van de heuvel staan en de staf Gods zal in mijn hand zijn. Hier komt toch iets van de zachtmoedigheid van Mozes openbaar. Immers zij wilden hem toch stenigen? De volgende dag gaan drie mannen op naar de heuvel, die ook Jozua kende. Waarom de volgende dag en niet direct? Nee, het volk moest eerst klaar zijn en zo neemt ook de nood toe bij het volk om tot de volgende ochtend te wachten. Zo kunnen zij eerst de wapens nog slijpen! Wagens en paarden had het volk van Israël niet, terwijl de Amalekieten die wel hadden. En de volgende ochtend kan Mozes de vijand ook beter zien! En de staf Gods was in Mozes' hand. Laten wij dit merkwaardig gebeuren op die heuvel wat nader bezien. Daar gaan drie bidders op, het zijn zij die van God bidden geleerd hebben.

Hier gaat Mozes als wapenvoerder in het gebed en aan zijn beide zijden Aäron en Hur. Aäron, de broeder van Mozes met Hur. Wie is deze Hur? Immers hier bij deze gebeurtenis wordt hij voor het eerst genoemd. De ongewijde geschriften zeggen dat Hur getrouwd was met Mirjam de zuster van Mozes. In ieder geval heeft Mozes hem

en zijn broeder niet voor niets uitgekozen. Het waren bidders die verstand hadden van de wapenvoering in de strijd van het leven. Mozes is hier het type van de enige en ware Voorbidder Christus Jezus.

Doch nog meer is hier te noemen. Zie hen gaan naar de hoogte van de heuvel en wat heeft Mozes in zijn hand? De staf Gods. Mozes noemt hem staf Gods en de Heere noemt hem uw staf! De staf des gebeds. Het is de staf waarmee Mozes eertijds de kudde van zijn schoonvader Jethro heeft gehoed en geweid. De staf des Woords! Die staf heeft hij ambtelijk niet verloren bij de Farao van Egypte, die staf waarmee hij pad mocht banen door de Rode Zee. Door de staf des Woords wordt er pad gelegd als alle uitkomsten ons ontvallen en door alle onmogelijkheden heen. Dit is de staf waarmee hij op de rotssteen moest slaan. De staf des Woords, door de bediening van de Heilige Geest, die de wateren heeft ontsloten in de vervulling van de wet. De heilzame wateren van vertroosting voor Zijn volk. De staf Gods, teken van waardigheid en zinnebeeld van de wondermachten van God. Met deze staf herinnert hij de Heere aan Zijn wonderen.

Kijk, hier hebben wij de juiste betekenis voor dit ogenblik. Met het opsteken van die staf oefent Mozes zijn geloof op de beloften van God. Hij laat God de staf des Woords zien, de staf der belofte. Deze staf heft hij omhoog. Zie daar staat de biddende middelaar van de oud-testamentische bediening met de staf naar de hemel geheven.

O, mag u, ellendige en verdrukte de staf van Gods belofte weleens opheffen en die aan de Heere tonen? Hier op deze heuvel is Mozes werkzaam in het gebed. En hier komt de wapenvoerder door het gebed zich te openbaren op grond van de belofte van het eeuwig en vast verbond. Mozes krijgt pleitgrond uit de belofte op grond van het verbond. Het verbond, dat de Heere aan Zijn ellendig, nooddruftig, behoeftig, kwijnend, omkomend, bestreden en aangevochten Sion bevestigt. De beloften van God rusten op de grondslag van Zijn soevereiniteit en van Zijn verbond.

Hier zien wij het gebedsleven van Mozes. Hier is Mozes werkzaam met de afhankelijkheid en de afhankelijkheid van de beloften van God. In het opsteken van de staf! En dat in het oord der ruste, het Rafidim!

Ach, hoe komt het toch dat gedurig Amalek de overhand krijgt in de strijd, deze morgen? Wel, ziet u dan niet dat van tijd tot tijd de handen van Mozes zakken? Hij laat de staf wel niet vallen, maar Mozes kan de staf niet constant omhoog houden.

Een les hoor! Hier is lering voor elke belanghebbende tobber. Als ons gebed afneemt, krijgt het vlees de overhand. Indien het gebed niet sterk is gaat het vleselijk Amalek zich openbaren.

De zanger David zingt ervan: *mijn ziel kleeft aan het stof.*

Toch, wat is het gebed een ontzettende rijke gave. Zie maar eens bij de omwandeling van de Koning der koningen. De hemel werd bij Zijn doop ontsloten en daar was die hoogwaardige Vaderstem die zei: Deze is Mijn geliefde Zoon in dewelke Ik Mijn Welbehagen heb. En als Hij nog maar net is uitgesproken, voert een engel Christus in de woestijn. Naar Zijn menselijke natuur begeeft Hij Zichzelf in de strijd. Zo is Hij de grote Wapenvoerder voor Zijn Kerk en Sion. De strijd te strijden en dat veertig dagen en nachten.

Nu wij het over het gebed hebben, zal dit zeker in het openbaar eerbaar en gepast dienen te zijn. Wij behoeven de Heere niet te gaan vertellen hoe Hij ons moet bekeren en wij behoeven de Heere ook de weg niet voor te schrijven hoe Zijn werken moeten zijn. Nee, het dient geen catechisatielesje te zijn!

Maar het gebed is het inroepen van Gods Geest en het openleggen van de behoefte van ons hart.

*Niets is, o Oppermajesteit,
bedekt voor Uw alwetendheid,
Gij kent mij; Gij doorgrondt mijn daán;
Gij weet mijn zitten en mijn staan.*

Laat de Heere maar zien hoe uw Amalek er uit ziet en hoe uw Amalek van uw verdorven vlees opspeelt en murmureert. Dan komt voor de dag:

*'k Heb mijn tranen onder 't klagen
tot mijn spijsze, dag en nacht;
daar mij spotters durven vragen:
"Waar is God, dien gij verwacht?"
Mijn benauwde ziel versmelt,
als zij zich voor ogen stelt,
hoe ik, onder stem en snaren,
feest hield met Gods blijde scharen.*

Dan komt in ons openstellen in het gebed voor de dag: zie op mij, een hijgend hert, van boven!

Nu nog iets. Het komt voor dat de ware Kerk niet bidden wil, dat zij onverenigd is met haar pad. Kan dit? Zeker, zie maar bij Asaf, de dichter. Ach, wat was hij onverenigd, ja hij doet beestenwerk in zijn murmureringen. En als het heiligdom ontsloten wordt en hij een groot beest wordt in zijn beleving en op het einde van de Amalekiet, ach dan wordt zijn roepen: *Gij hebt mijn rechterhand gevat en zult mij leiden door Uw raad.*

O, weet u, daar in Gethsémané, daar is de Wapenvoerder bij uitnemendheid. Hij heeft de strijd gestreden, in zware strijd zijnde bad Hij te ernstiger. Bent u op Hem aangewezen? Op Zijn gebed? Christus Jezus is het Die niet alleen voor Zijn ellendigen heeft gebeden, maar Die tevens de gerechtigheid aan het schand- en vloekhout aangebracht heeft. Zijn bede was: Vader vergeef het hun... Nu zit Hij aan Vaders rechterhand als onze hoogste en gezegendste Voorbidder. Zijn handen worden noch slap, noch moe. En Hij verliest niet in kracht.

Zal een moeder haar zuigeling vergeten? ofschoon deze het zou vergeten, ach Ik, ja Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd. Weet u wie dat zijn, die in die bede begrepen zijn? Daarin ligt Zijn gans uitverkoren Kerk. Dat zijn de van verre staanden, de struikelenden, de kreupelen, de verwonden, de bedroefden om der bijeenkomst wil. Toe, haal maar even adem als u niet meer weet hoe u verder moet. Dan is Hij het hoor, om uw zaken te bepleiten voor het aangezicht Zijns Vaders. Hij is onze Pleitbezorger. Toch laat Mozes ons nog meer zien op die heuvel dan zichzelf en zijn staf Gods. Mozes moet, door zijn voorbede voor Israël, als middelaar worden erkend, dan hebben de wapens van Jozua voorspoed.

Mozes heeft twee ondersteuners ! Eén ter rechter- en één ter linkerzijde. Mogen wij u eenvoudig vragen of u... o, ik voel al aan wat u wilt vragen, zegt één van Gods keurlingen... wel... dan laten wij de vraag liggen en weten dat u gemeenschap der heiligen mag beoefenen! Ja, wordt er gefluisterd, dat is zo. Leg dan ook uw hand op de troon des Heeren...

Mede-onderstutter, draagt elkanders lasten in de kracht van Christus en laten wij elkander dienen door de liefde en alzo de wet van Christus vervullen. Zo blijft ons gebed... *Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.*

Wij hebben gezegd dat wij het begin van het negende vers nog even lieten liggen. Zo komen wij nu tot deze woorden: Mozes dan zei tot Jozua: *kies ons mannen en trek uit,*

strijd tegen Amalek.

Dan wensen wij eerst nog te zingen om daarna *de gezagvoerder Jozua nader te bezien in zijn strijd, in de kracht van de grote Gezagvoerder Jezus Christus, de Messias.*

Zingen: Psalm 42: 3

Mozes gaat iemand vragen ter voorbereiding op de strijd. En wie vraagt hij? Jozua. Ook zijn naam wordt hier voor het eerst genoemd in de bijbel. Een man die nog altijd op de achtergrond heeft gestaan. Jozua, zijn naam betekent: *de Heere redt*. Niet alleen Mozes, zo zeiden we reeds, is type van Christus, maar ook Jozua. Ook zijn werk en persoon wijst heen naar Christus. Immers hij is het die Israël heeft binnen geleid in Kanaän.

Wat in Mozes en Jozua gedeeld is, is in Christus Jezus verbonden! Jezus, de ware Middelaar en Verlosser. Zo wijzen alle typen en schaduwen naar Hem.

Jozua is aangegord met geloofskracht uit God en met de sterkte van God. Zo gaat hij in de kracht van God de Amalakieten tegemoet. Hij moet enige mannen kiezen. Jozua wist natuurlijk van die heuvel af, waar Mozes de andere dag naar toe zou gaan, met zijn staf. Mozes zegt echter niet wat hij met die staf zal doen. Zo gehoorzaamt Jozua aan Mozes. Hieruit blijkt, dat zij elkaar al langer kennen. Mozes als bidder en Jozua als strijder.

Israël zal Amalek harder slaan dan waarmee zij Israël troffen in de achterhoede. En juist daar, in de achterhoede, waar de zwaksten waren, de vrouwen en kinderen, daar heeft Amalek het volk aangevallen. Niet man tegen man en zwaard tegen zwaard! Amalek valt ons altijd aan in onze zwakste plekken. De achterhoede.

Maar nu mag Jozua uittrekken met enige mannen Als zij alleen in de kracht van Jozua, de gezagvoerder, hadden moeten strijden, dan waren zij zeker omgekomen. Enige mannen. Weinig in aantal. Doch aangegord met de kracht des Allerhoogsten.

Ach, u kent de geschiedenis van koning Josafat als hij moet strijden tegen de Moabieten en de Amorieten. O, roept hij in zijn gebed uit: *O, onze God, zult Gij geen recht tegen hen oefenen? want in ons is geen kracht tegen deze grote menigte... maar onze ogen zijn op U.*

En wat geeft Jehaziël als de Geest des Heeren op hem is, hierop als antwoord: merkt op, vreest niet, en wordt niet ontzet vanwege deze grote menigte; want de strijd is niet uwe, maar Godes... trekt morgen tot hen af. Morgen!

Kunnen wij zelf één zonde overwinnen of kunnen wij één list van satan ten onder brengen? Kunnen wij zelf ons vlees bewaken en bewaren om niet ten val te geraken? Maar Jozua trekt op als gezagvoerder met enige mannen. Tezamen trekken zij op in de kracht Gods. Gelijk Jehaziël. Met geloof en sterkte omgord om de strijd te strijden voor hun Israël. En zo mogen Jozua en zijn mannen Amalek slaan met de scherpte van het zwaard.

Zo mogen wij u heenwijzen naar die grote Gezagvoerder. In de stilte van de Vrederaad hebben Zij onderhandeld. En de raad des vredes zal tussen die Beiden wezen. Zo is de Zone Gods aangegord om Vaders welbehagen te doen.

Wij hebben de oorlog verklaard aan God. Wij baden ons in vleselijke wellusten aan het strand van onze zonden. Wij gaan door totdat... Hij uitgaat en de strijd aanbindt tegen die sterk gewapenden, die onder de macht van satan leven. God de Heilige Geest slaat in onze hof een breuk. Hij velst die oude mens, brengt ten onder.

Christus heeft de vloek der wet ontketend en ontwapend. Hij is het gerecht Gods ingetrokken. Heeft aangebracht wat God eiste. Door Zijn kracht, macht en autoriteit heeft Christus Jezus, de grote Wapendrager en Gezagvoerder, de dood en het graf, de

zonde en het verderf overwonnen.

Nu heeft Israël, als een bedelaar, in de kracht van Christus mogen overwinnen. Want in Hem zijn wij meer dan overwinnaars.

De heerschappij-voerende-macht-van-de-zonde heeft Hij ten onder gebracht. En Hij heeft Zijn Kerk verlost van de beknellende-macht-van-de-zonde. O, denken we soms niet, nog onder de heerschappij voerende macht van de zonde verslonden te worden. Maar Christus heeft de heerschappij voerende macht van de zonde teniet gemaakt, bovendien zal Hij ons verlossen van de beknellende macht der zonde. Aanvankelijk verlost in de gerechtigheid van Christus! ... totdat de zon onderging.

Jozua krenkte Amalek door de scherpte van het zwaard. Toen zei de Heere tot Mozes: schrijf dit ter gedachtenis in een boek en leg het in de oren van Jozua, dat Ik de gedachtenis van Amalek geheel uitdelgen zal van onder de hemel. Nu, ziet eens naar het einde van het leven van Haman, de Agagiet. Agag was koning van de Amalekieten. Deze Agag is door Samuël gedood. Hier ziet u nog een nazaad van Amalek.

U weet wel, Haman, die door koning Ahasveros is verhoogd geweest, doch ook... Maar in de dagen van koning David zijn de Amalekieten volledig door hem uitgeroeid. Nu, die geestelijke Davidszoon zal Amalek geheel uitdelgen van onder de hemel hoor. Deze grote Davidszoon streed in de vallei als Jozua en bad op de heuvel als Mozes. Strijder en Bidder! En het volk? En u? Ja, u? Vraagt de Heere dan steun aan Zijn onderdanen? Dan wijzen wij u alleen op het Woord van de Psalmist: de ganse dag zal men voor Hem bidden. Is dit uw zorg en liefelijke gedachte tevens? Ach, dat Zijn zaak toch voortgang mag hebbe... *Uw Koninkrijk kome...* bidden, de ganse dag, voor Hem. U verstaat dit toch wel?

Eens zal Hij, mijn geliefden in Christus, het Amalek, ons oude en verdorven vlees voor altoos verdelen. Eeuwiglijk en altoos!

En waar zijn nu deze Godvruchtigen mee geëindigd? In God! Mozes bouwde een altaar; en hij noemde deszelfs naam: *de Heere is Mijn Banier!*

Nu was het niet zijn staf, maar de Heere is Zijn Banier. Hoort u. Bouwde een altaar na de oplossing, als gedenkteken. De Heere is Mijn Banier.

Herhaalt u dit ook voor uzelf, mijn vrienden. Want de vraag komt zeer persoonlijk, vandaag, heden! Is Hij ook Uw Banier? Ligt u waarlijk onder de banier van de grote Gezagvoerder Jezus Christus onze Heere? Ligt u onder de Wapenvoering van onze dierbare Middelaar? Ach, het zijn geen vragen om hier zomaar aan voorbij te gaan! O, onze natuur verkeert onder de banier van satan.

Amalek, daar valt niets goeds van te zeggen. Maar het gericht van God komt eens en dan... kunt u het onder de banier van Amalek niet vinden, noch uithouden en moet u zeggen: ik heb kleine kracht? Dan willen wij de kleinste en geringste onder u aanmoedigen met de woorden van Paulus die zei: *als ik zwak ben dan ben ik machtig.*

Wij besluiten met het Woord van God: *Dewijl de hand op de troon des HEEREN is, zo zal de oorlog des HEEREN tegen Amalek zijn, van geslacht tot geslacht!*

En al het volk zegge: *amen, amen! Genade zij dezelve. Amen.*

3. EEN GETEKEND VOLK ONDER HET OORDEEL

Zingen: Psalm 65: 1
 lezen: Ezechiël 9
 zingen: 1 e ber. v.d. twaalf artikelen: 1
 zingen: Psalm 108: 6
 zingen: Psalm 46: 4

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Dat wij Gode moeten danken voor al de weldaden aan ons geschonken, wordt menigmaal op de lippen genomen. Maar hoe is toch ons hart? Immers de Heere ziet het hart aan!

Bidden, in de rechte zin des woords zal dan vooraf gaan, wil het oprechte danken, dus vanuit het hart, volgen.

Boetvaardigheid zou ons passen. En het ware zuchten en roepen ligt toch in een schuldige verootmoediging en in een ware boetvaardigheid, nietwaar?

Kunnen wij dan de Heere niet recht danken dat Hij ons nog gezegend heeft? Gezegend met tijdelijke zegeningen? Oprecht danken, dat Hij ons nog spaart en draagt door Zijn goedheid, ons nog laat in het heden der genade? Ach, eigenlijk zouden wij een vastendag, een dag van afzondering moeten stellen. Te midden van al het kwijnend leed en droefenis.

De Heere heeft toch nog zijn ondersteunende kracht aan ons gegeven toen wij in leed of rouw de tijd doorgemaakt en doorgeworsteld hebben? Zeker waar!

Wij mogen toch stilstaan bij hetgeen de Heere ons nog geeft? Zeker mag dat! God heeft ons toch willen stellen onder Zijn gunst en door Zijn genade onder Zijn Woord gebracht? Is dit zo?

Toch zullen wij u eerst iets zeggen. In Genesis 18 wordt ons beschreven, dat God aan Abraham verschijnt bij Mamre. U weet wel, bij de eikenbossen. Niet ver daar vandaan wordt door de HEERE aan Abraham de verwoesting van Sodom en Gomorra aangezegd. Dan staat er in het 22ste vers: *Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des HEEREN*. Wij weten hoe hij met de HEERE omging gelijk een vriend met een vriend. Wat een nauwe betrekking! Een vriend met een vriend en in die weg kwam de HEERE Abraham bekend te maken met... het oordeel.

Ook wij liggen heden ten dage begrepen onder het oordeel van een rechtvaardig God. Onder het oordeel van Zijn kerk, volk en natie. De zonden van Sodom en Gomorra waren hemelhoog en hemeltergend en dit hield de HEERE aan Abraham niet verborgen. Hij ging aan hem bekend maken, dat Hij Sodom en Gomorra zal verdelgen van de aardbodem. Is het geen wonder, dat wij nog niet verdelgd zijn van voor Zijn aangezicht? Toen Abraham de stem van God, de boodschap des Heeren vernam, zo bleef hij biddende staan voor het aangezicht des Heeren. Abraham trad toe, zo staat er. Toetredende... biddende! In de weg van het gebed door de Middelaar Christus Jezus. Buiten de Middelaar is er nooit een waar gebed wat het oor en oog des Heeren hoort en ziet.

Dan zegt Abraham: *Heere, zult Gij ook de rechtvaardigen met de goddelozen ombrengen?* Misschien zijn er vijftig rechtvaardigen in deze steden. Ach Heere, spaar! Abraham vraagt om verschonende genade. Hij vraagt de Heere smekend: *het zij verre van U zulk een ding te doen*. En dan antwoordt de Heere: zo Ik te Sodom binnen de stad vijftig rechtvaardigen zal vinden, zo zal Ik de ganse plaats sparen om hunnentwil.

Wat gaat Abraham dan doen? Hoe gaat hij zich gedragen?

Let er op hoe u bent als u uw smekingen legt voor het aangezicht van God.

Wij lezen dan zo kernachtig: *Zie toch ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben!*

Een vraag: waarom blijven de werken des Heeren al zoveel tijden uit? Wel, omdat er zoveel hoogmoed wordt bedreven, ook in het gebed, en ook omdat Gods Geest menigmaal wordt bedroefd.

Wij verkeren niet in het stof, wij willen niet 'niets' zijn in eigen oog. Wij willen niet als as vermaald zijn. Want als wij als as zijn, dan is alles wat van ons is verbrand hoor. Door de Geest der uitbranding. Zie hier één van de oorzaken.

Dan, als Abraham in de weg van de verootmoediging en ware boetvaardigheid verkeert, zegt hij: Heere, indien er vijf mochten ontbreken, indien er vijfenveertig rechtvaardigen zijn? Ach, dat gij de steden niet zou verderven. En Abraham gaat voort: *dat de Heere niet ontsteke, indien er veertig, indien er dertig, indien er twintig, indien er tien rechtvaardigen worden gevonden.* En de Heere ging uit voor het aangezicht van Abraham en de verderf- engelen stonden gereed om de steden te verderven.

Mogelijk zouden wij vragen, is dan het gebed van Abraham terzijde geworpen? Is het oor van de Heere zwaar geworden om te horen, of te vervullen de smekingen in het zuchten en roepen voor Zijn aangezicht?

Doch Abraham keert weder naar zijn plaats. Voelt u? Weet u deze gestalte?

Doch luister nu, eer dat de verderfengelen Sodom en Gomorra en haar onderhorige plaatsen hebben verwoest, leidden zij Lot, zijn vrouw en hun beide dochters uit Sodom. Uitgeleid uit Gomorra, de brandende plaats van het ongenoegen Gods. En wat geschiedt! De vrouw van Lot keert haar aangezicht om te zien naar haar woonplaats die opgaat in de vuurvlammen door de verderfengelen. En zij wordt een zoutpilaar.

O mijn vrienden, gedenkt aan de vrouw van Lot, zei Jezus zelf. Uitgeleid, maar niet doorgeleid, noch ingeleid. Dat zegt wat!

Houdt u dit vast... uitgeleid, maar niet doorgeleid, dus ook nooit ingeleid. En de Heere gaat voort... ziet niet achter u, maar ziet naar de weg die Ik u wijzen en waarop ik u leiden zal.

Kom, zo mag het rechtvaardig volk, getekend met het zegel des verbonds, getekend met de Naams des Vaders, die wij heden wensen te verklaren, uitgaan uit het midden der volkeren en goddelozen. En in die weg wensen wij u te bepalen bij ons tekstwoord: Ezechiël 9: 4

En de HEERE zeide tot Hem: Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een teken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen over al die gruwelen, die in het midden derzelve gedaan worden.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: Een getekend volk onder het oordeel.

Ten eerste: ziende op Hem, die het teken verricht.

Ten tweede: aan wie het teken is verricht.

Ten derde: waaruit het teken is verricht.

- Ten eerste wie het teken verricht: en de HEERE zeide tot Hem ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem.
- Ten tweede aan wie het teken is verricht: teken een teken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen.

- Ten derde waaruit het teken is verricht; namelijk over al die gruwelen, die in het midden derzelve gedaan worden.

Ezechiël was één van de weggevoerden naar Babel. Terwijl stad en tempel nog stonden. Daar in Jeruzalem profeteerde de Godsmán Jeremia en hier in Babel profeteerde de Godsmán Ezechiël. Ezechiël, een geroepen profeet en dan weggevoerd. Een geroepene des Heeren, één die zijn eigen weg niet is gegaan, noch het profetenambt eigende. Hij was een door God afgezonderde profeet en verkeerde aan de rivier de Chebar in het land van Babel. Verkeerde mede onder het oordeel.

Doch de Geest voerde Ezechiël naar Jeruzalem. Jeruzalem, dat het middelpunt van de prediking was. Daar heeft de Heere Zijn haardstede gehad. Daar had Hij Zijn tempel opgericht en daar sprak Hij van boven het verzoendeksel tot Zijn volk. Sprak door bloed aangaande de zegeningen van het verbond.

De gruwelen van de mannen uit Juda en Jeruzalem waren hemelhoog en Godtergend. De gruwelen werden bedreven in het aangezicht van Zijn majesteit en zo tot verderving gesteld. Juda

tergde de Heere, want haar zonden gingen die van Sodom te boven!

Ach, liggen ook wij niet als volk, als kerkvolk, onder datzelfde oordeel besloten? Het oordeel wat rust op de ganse natie. Als wij bij onze overheid beginnen en alles overzien, dan ligt alles, alles verbeurd en verzondigd. God weg uit het midden van onze regering. Eigen kracht en sterkte bij hen die hun steunpilaren nog denken te zoeken vanuit Gods Woord. Ondanks alle rechtzinnigheid. Alles ligt verbroken en als rietstaven ter aarde geworpen. Men zoekt nog de ene rietstaf met de andere bijeen te rapen, door zich te behelpen met het Woord van God. Zichzelf te verdedigen met gebroken rietstaven!

Anders is het niet. En waar ligt nog de zuivere klank van het Evangelie, op grond van het rechtvaardig oordeel Gods, op de kansels? Het volk van Juda en Jeruzalem droeg het teken van het verbond, namelijk de besnijdenis. En de apostel Paulus zegt daarvan: want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn.

Waar ligt de oorzaak van de breuk van het verbondsvolk, wat zich het verbondsvolk noemt? Weet u waar de oorzaak ligt? Het besneden volk was nooit besneden van hart! Let u erop! Besneden en toch niet besneden.

Alles vervlakt, verwatert, juist binnen de kerk. Ondanks dat wij het teken en zegel dragen. Waar liggen nog de wateren der verdoemenis om onder het recht van God, door de waardij van Christus' bloed en gerechtigheid, het verzoenend aandeel in God te kennen, dat in Christus verklaard ligt? De doden zullen geboren worden van onder de wateren.

Ezechiël was werkzaam onder het weggevoerde volk te Babel. En juist dáár aan de rivier de Chebar waar hij woonde, gebeurde het dat de Geest hem voerde, en hem bracht in de gezichten Gods te Jeruzalem. Daar hoorde hij met luider stem zijn naam. Ezechiël werd opmerkzaam gemaakt met een luide stem des Heeren. De Heere ging zijn oor doorboren tot opmerking.

Daarom moet ons oor bij elke prediking doorboord worden, zodat de luide stem van de prediking in ons hart mag ingaan. Ezechiël... het is alsof hij zijn oor nog eens extra verscherpt. Zo ging de Heere Ezechiël bekend maken met de uitvoering van Zijn oordeel. Bekend maken met luider stem en zei: *Doet de opzieners van de stad naderen en elkeen met zijn verpletterend wapen in zijn hand.* Wat bedoelt de Heere God?

De opzieners van de stad zijn de verderfengelen en die zullen naderen, nabij komen. God zendt Zijn engelen uit.

Wij lezen in het tweede boek van Koningen, dat er één engel, namelijk de Engel des

Heeren, uitvoer en sloeg in het leger van Assyrië honderdvijfentachtigduizend man. In onze voorafsprak spraken wij van de verwoesting van Sodom en Gomorra. Daar waren twee engelen die het oordeel uitbrachten.

Hier in onze tekst zijn er zes engelen, *opzieners* genaamd, die de stad naderden en elkeen met zijn verpletterend wapen in zijn hand. Zes engelen naderden een volk waaraan de Heere Zijn oordelen reeds had verklaard. Een volk, aan wie de Heere Zijn gunst en genade op grond van de arbeid van Christus, in schaduwdienst, door de profeten had laten verkondigen. Steeds had de Heere God door hen hun ongerechtigheden aangezegd en dat Hij Israël zou bezoeken om hun zonden. Hen bekend gemaakt dat Hij Juda en Jeruzalem niet zou voorbijgaan. Menigmaal opgeroepen: *Bekeert u tot de Heere Uw God, wendt u tot Mij en wordt behouden, o, alle gij einden der aarde.* Zo was de stem des Heeren voortdurend geweest. Opgeroepen tot boete en schuld, tot ootmoed en terugkeer.

Een opmerking tot ons. Is het ook ons niet voortdurend aangezegd en hoeveel jaar al? Kinderen, jeugd, ouders... voortdurend geweest op de noodzakelijkheid om in boetvaardigheid en in schuld, ja, in schuld terug te keren tot de God van onze vaders. Maar de inwoners van Jeruzalem en Juda waren de stem des Heeren niet gehoorzaam geweest. En wij?

Zo zijn hier zes engelen, die het verpletterend wapen in hun hand hadden om de stad Jeruzalem te verdelgen door het zwaard van Zijn gerechtigheid. Verderven door het zwaard van Gods rechtvaardigheid.

O, wat staat ons volk te wachten, aangezien ook ons land doordrenkt is geweest met het bloed van de martelaren. Dáár is het zaad van de kerk uit voortgekomen, terwijl heden een groot deel van de kerk verzwagerd ligt met Rome. Met afgodische, heidense uitgangen. Samen op weg... waar is de nood? Nood om boetvaardigheid? Waar ligt de schuld vanwege Neêrlands zonde?

Nu heerst er alom een algemene verlichting wat voor zaligmakende verlichting wordt gehouden. Bij menig een algemene-verzoenings-gedachte. Een algemene verbondsbediening is waar te nemen. Veronderstelde en niet-veronderstelde wedergeboorte en toch denken wedergeboren te zijn. Een neo-calvinistisch volk!

Maar kom, laten wij onze tekst weer oppakken. En wat zegt deze nu? God roept met luider stem: doet naderen... een zevental, zes met het verpletterend wapen in hun handen en Één in hun midden. *En zie, zes mannen kwamen van de weg der Hoge Poort, die gekeerd is naar het noorden, en elkeen met zijn verpletterend wapen in zijn hand.*

Ziet u, zij kwamen van het noorden, daar waar de Chaldeeën, de Babyloniërs, klaar stonden om in te vallen in het land van Juda. Het bevel ging uit van de Heere om Zijn volk te verwoesten. Om de straffen, die waren voorzeggd te doen komen, nu aanstonds. Het volk in Jeruzalem was niet in boetvaardigheid. O nee. Hoeveel oordelen zijn al over ons heengegaan? Niet alleen over ons land, maar... nu persoonlijk? Hoeveel keer al gestaan aan de geopende groeve? Hoevelen zijn door de bijna ongeneeslijke ziekte, de kanker, getroffen en weggedragen? O, hoevelen zijn door het zwaard Gods weggevaagd van de aarde? U zult zeggen: wat ernstig vandaag! Ja, zeker de tijd is ernstig en voorts kort! Waar ligt nog een opmerken? Ja, waar ligt nog een opmerken? O, mijn vrienden, de eeuwigheid wenkt! En dan, en dan?

Daar staan die zes verderfengelen. Het getal zes betekent de volkomen uitvoering van het oordeel.

Zo staat de Heere gereed op de grenzen van ons land om Zijn oordeel uit te gaan voeren.

Maar luister nu, wij zeiden als eerste punt: *ziende op Hem, die het teken verricht.*

Welnu, er is een man in het midden van deze zes. De zevende engel was met linnen bekleed en een schrijversinkt- koker was aan zijn lendenen en het zevental kwam in en stond bij het koperen altaar. Zeven mannen staan bij het brandofferaltaar. Waarom ziet Ezechiël niet het voltrokken oordeel? Waarom niet?

Hier gaat God eerst zorgen voor degenen die Zijn eigendom zijn. Ook al zijn zij mede schuldig aan de zonde van de natie.

Hier gaat de Verbondsgod spreken. Want er staat: *de HEERE zei.*

Het woord HEERE staat hier met kapitale letters geschreven, Jehovah God. *De Ik zal Zijn, Die Ik zijn zal.*

De HEERE riep tot de man die met linnen bekleed was, die de schrijversinktkoker aan zijn lendenen had. Deze engel had geen verpletterend wapen. Wie is deze engel, deze man met de schrijversinktkoker? Wie kan deze man anders zijn dan onze Heere Jezus Christus. De Engel des Verbonds! Een verschijning van de Zone Gods in menselijke gedaante. Uitgezonden van de Vader. Uitgezonden uit het heiligdom. Die in het midden van de verderfengelen kwam te staan. Zie eens, hier komt de lankmoedigheid en het taaie geduld des Allerhoogsten Zich te verklaren.

Maar ook komt zich hier te verklaren de verbondsgenade uit het heiligdom te midden van een volk, hetwelk haar gruwelen bedrijft. Met linnen bekleed en een schrijversinktkoker aan Zijn lendenen gegord, ziet op Zijn profetisch, priesterlijk en koninklijk ambt. De Profeet-Priester-Koning!

Hier staat Hij, met linnen bekleed, bij het altaar der verzoening en door Zijn bloed zal deze Hoge priester verzoening aanbrengen, dit ziet op Zijn priesterlijke bediening!

O, mijn vrienden, Hij draagt de lijnwaadsklederen der heiligen. O, voelt u met ons, de lijnwaadsklederen der heiligen?

Doch met linnen bekleed ziet niet alleen op Zijn priesterlijk ambt, maar ook op Zijn koninklijk ambt. Lees maar in de Openbaring van Johannes. Straks komen wij hier nog op terug.

De schrijversinktkoker is aan Zijn gordel gehecht.

Dit ziet op Zijn profetisch ambt. Met deze stift graveert Hij de wet op de tafel van ons hart. Hij schrijft onze naam in de beloften, zodat ze ons gelden. Doch dit niet alleen. Met deze stift staan wij geschreven in het boek des levens en liggen onder deze ambtelijke bediening begrepen en krijgen de waardij van Zijn arbeid in de tijd in te leven. Geschreven...? Ja, geschreven in Zijn boek en dat van eeuwigheid!

Ach, Die ware gezegende Man met linnen bekleed en Die een schrijversinktkoker heeft aan Zijn lendenen. Hij, Die intreedt voor het aangezicht van Zijn Vader aangaande Zijn zuchtend en kermend en roepend volk. O, in die ambtelijke bediening van Christus ligt Zijn waardij begrepen. Immers uit de diepte van ellende en het oordeel gaat Hij Zijn opdracht uitvoeren.

Wat staat er nu verder geschreven? Zij stonden bij het koperen brandofferaltaar.

Zakt u mee, op de knieën? Wegzinken voor Hem? Voor het koperen brandofferaltaar? Voor het Offer-Altair! De Engel des Verbonds, de Man met dat lijnwaadskleed in Zijn profetische, priesterlijke en koninklijke bediening stond midden in het oordeel.

Nu kon God met Zijn oordeel nog niet doortrekken. Waarom kon Hij dat niet? In dat koperen brandofferaltair ligt het ganse werk van Christus; Zijn waarachtige, eeuwige en gezegende offerande. In Zijn Goddelijke kracht ondersteunde Hij Zijn brandoffer. Zo ligt dit verklaard in de enige offerande van de Middelaar Christus. Hij, Offer en Altair.

Zie, daar staan zij bij het koperen brandofferaltair. En de Engel des Verbonds in het midden. Daar staat dat ware en gezegende Lamsoffer. Christus, de Middelaar des verbonds is afgekomen opdat Zijn volk, alleen op grond van Zijn offer haar buit zal wegdragen onder het oordeel. Haar buit zal wegdragen in de kracht van het Offerlam Christus. Hij heeft een algehele offerande aangebracht toen dat vlammend oordeel van God opsteeg en Hij door dat vlammend oordeel Gods Zichzelf Gode gewijd heeft als het ware Offerlam. Voor wie dan toch? Voor hen, die getekend zijn van eeuwigheid, die zullen getekend worden in de tijd.

Wat een waardij! Heeft u kunnen begrijpen dat God onder het oordeel, dat rust op de ganse natie, dat rust op het ganse volk en op de ganse kerk, voor ons klein hoopsken volk, ons oordeel weg zal dragen? Kunt u het begrijpen? En dat voor vijanden Gods van nature? Begrijpen? Wij zien het... maar doorgronden 't niet. En toch, het geloof aanvaardt en buigt.

Zo mogen wij u midden in het oordeel het Evangelie nog prediken. U voorhouden de waardij van Zijn stervende liefde, de waardij van Zijn bloed en de waardij van Zijn offerande. Zijn offerande, die alleen geldend is voor Die hoog heilige Majesteit. Al onze offers hebben geen enkele waarde voor God. Doch alleen de offerande van Christus.

Nu draagt deze Engel de inktkoker aan Zijn zijde. Wij hebben er reeds iets van gezegd. Maar laten wij er ook de andere zijde van bezien. Hij draagt bij wijze van spreken dat boek des levens des Lams. Zegt Johannes, de liefde-apostel, niet: ik zag een sterke engel, uitroepende met een grote stem: wie is waardig het boek te openen en zijn zegelen open te breken?

Johannes weende zeer omdat niemand waardig gevonden was dat boek te openen. Doch één van de ouderlingen zei tot hem ween niet; zie de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, heeft overwonnen, om het boek te openen. Nu mag de Middelaar des verbonds, Die gekomen is in het midden van het oordeel, het boek gaan openen. Het boek des levens des Lams. Dat Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld. In dit boek staan ze getekend... hun namen geschreven.

Nu krijgt deze Engel een opdracht. *Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een teken op de voorhoofden...*

Hier komt Jehovah Deze Man aan te spreken. Christus doet niets buiten de Vader en Hij doet niets buiten de Heilige Geest. De Vader doet niets buiten Christus en doet niets buiten de Heilige Geest. Ook de Heilige Geest doet niets buiten de Vader en niets buiten de Zoon, want die Drie zijn Één. Één enig God.

De Middelaar is naar Zijn Godheid rechtvaardig en almachtig God. Hij is alwetend tevens. Lees eens de geloofsbelijdenis van Athanasius. In deze geloofsbelijdenis worden steeds de Drie Personen tot Eenheid gebracht.

Nu krijgt onze Heere Jezus Christus uit de verbondsbediening des Vaders een opdracht. Christus krijgt opdracht in het volvoeren van Vaders' wil. Vaders' wil, was ook Zijn wil en ook de wil van de Heilige Geest. In de opdracht van Vaders almacht was ook Zijn almacht en ook de almacht van de Heilige Geest.

In het oordeel van Zijn volk gaat Hij door het midden van de stad. Hij gaat met een zekere gang, een vaste tred. Onder een vast oordeel moet deze Engel uitgaan. Vanuit de Verbonds Jehovah, gaat de Verbondsmiddelaar als vrucht uit de Verbondsgod, Zijn volk tekenen. En nu zal het er over gaan of wij wel onder dat teken begrepen zijn.

Dit teken, zou dat bestaan uit een kroon? Of een tulband, die onder het Israëlitisch geslacht gedragen werd? Of één of andere sierlijke verering? Nee, dat niet. Wij lezen

in de Openbaring van Johannes, het zevende hoofdstuk: *beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, totdat wij de dienstknechten van onze God verzegeld hebben aan hun voorhoofden.*

Ook lezen wij in ditzelfde boek, hoofdstuk 14: *...hebbende de Naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden.* Zo zien wij, dat het teken 'de Naam des Vaders' is en het is verzegeld aan de voorhoofden.

Nu gaat de heerlijkheid Gods Zich verheffen in het midden van deze zeven engelen. En de Man met linnen bekleed gaat de heerlijkheid van God openbaren.

Voordat wij verder gaan, hebben wij eerst een vraag. En loop daar niet omheen, want het geldt de eeuwigheid. Dragen wij het teken (zegel) van 'de Naam des Vaders' op ons voorhoofd?

Ook dit willen wij nog vermelden. Johannes op Patmos ziet een ander beest uit de aarde opkomen en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk en het deed grote tekenen. Een beest met hoornen des Lams gelijk! Zijn volgelingen dragen ook een teken aan hand of voorhoofd. Hier is het nabijkomend werk. De vermeende godsdienst met al haar kerkopbouw van deze eeuw. De vermeende godsdienst zonder rechte Godsvreze. Zij zijn 'bekeerd' buiten de waarachtige weg der boetvaardigheid om. Zij versieren grote Godshuizen. Stellen er prachtige letters op, maar... waar ligt de tere vreze Gods bij hen? Waar ligt de weg van schuld en oprechtheid? Waar ligt de kennis, de zaligmakende kennis, dat er door bloed verzoening is met God? Door recht met God verzoend. Ach, zij vermenen met een net eerbaar en veranderd leven, doch buiten de kennis van de wet, een kind van God te zijn. Puur remonstrants! Ook kunnen we heden ten dage beluisteren: de Heere komt niet altijd zo ver... als je maar een lammetje bent, dan zal de Heere je niet verstoten.

Men heeft er geheel geen erg in, dat Hij Zijn lammeren in Zijn armen neemt en in Zijn schoot draagt. Kijk, daar weten ze nu net niet van. Vraag het ze maar. Dan blijven ze het antwoord schuldig!

Mijn vrienden, er gaat niets buiten het recht om, niets gaat buiten het bloed om! Daarom komt genade en recht zich altijd tezamen te openbaren. Genade en recht op grond van de gezegende arbeid van de Middelaar.

Zijn arbeid is geldend. Zo ligt het recht verheerlijkt in de uitvoering van het oordeel van God. Daarom zal de ware Sioniet, ook in de ontdekkingstijd der genade, ervaren dat het oordeel op hem rust. Het oordeel rust op alles! O, hoevelen volgen het beest met de hoornen van het Lam gelijk. Verkondigers die het volk rustig en zoetjes weiden. Maar hen leidt naar de put van eeuwige rampzaligheid, van eeuwige ellende en donkerheid. Ze gelijken op de dwazen maagden. De olie ontbreekt. Het werd zelfs door de wijze maagden niet eens opgemerkt. Immers de dwaze maagden zijn niet getekend door de Middelaar, met de inkt uit Zijn inktkoker. Toch roept het verbondsvolk... wij zijn Abrahams zaad, maar later roept het: *kruis Hem, kruis Hem!!*

Is het heden anders? Wij zijn gedoopt, zijn kinderen des verbonds, maar gelijktijdig kan men de hele wereld aanhouden. Baäl en godsdienst gaan samen op. Daarom kunnen zij de hele wereld vasthouden en nog denken de hemelpoort in te gaan.

Maar dan zal het zijn: *Ik heb u nooit gekend.* Zelfs een Kájafas profeteerde dat beter één sterft voor het volk dan dat het ganse volk verloren gaat.

Maar... ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een teken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen over al die gruwelen... Daar ligt de Kerk midden in het oordeel. Jeremia noemt de Kerk: twee uit een geslacht en één uit een stad.

Daar liggen zij midden in het oordeel. Jeremia kon wel naast Ezechiël gaan zitten. Samen zuchten en samen uitroepen! Jeremia weende aan de stadsmuur: de kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat, hoe zijn ze nu gelijk gerekend den aarden flessen...

En nu teken een teken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen. Welke lieden zijn dat, die zuchten en uitroepen?

De lieden uit het verbond. De lieden uit de verkiezing Gods. Het uitverkoren volk, die zijn dat. Houdt dit vast hoor. Het zijn de geschrevenen in het boek des levens!

Indien wij de verkiezing niet meer mogen prediken, wel dan verdwijnen wij van hier. In de verkiezende liefde ligt dat zuchtende en uitroepende volk begrepen. *De HEERE is mij verschenen van verre tijden! Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.*

Waar ligt nu het teken? Het teken des verbonds ligt in de God van het verbond. In de God van zaligheid, van volkomen zaligheid. Van daaruit ligt het teken. Hij, de Man met linnen bekleed, krijgt opdracht om een teken te tekenen op de voorhoofden van de zuchters. De zuchters, die de Naam des Vaders kennen. Zo komt de eeuwige liefde in te dalen in het hart. In het teken leert Zijn volk het oordeel kennen. En het oordeel wordt gebonden op hun hart. In dit oordeel gaan zij hun oordeel aanvaarden vanuit de Goddelijke rechtsgangen en krachtens de Goddelijke wetsbediening. Zo komen zij, getekend door Gods vinger, getekend door het teken op hun voorhoofden, buiten Gods gunst en buiten Gods gemeenschap te staan.

Wat zegt u? Buiten Gods gunst en gemeenschap? Ja, zij worden... buitenstaanders!

Ach, in deze ontdekking gaan ze de bitterheid van hun ongerechtigheid gevoelen en bewenen. Met het hart! Om oprecht te kunnen zuchten moeten wij de ellenden kennen hoor. Gruwelen overstromen ons ganse land. De gruwelen waren het schrikkelijkst in en bij de tempel. O, hoort u Jeremia's zuchten?

Eigenlijk is dit lijden niet in woorden uit te drukken. Zij doen niet anders dan zuchten en steunen. De eer des Heeren gaat hen ter harte!

Ach, hoe speelt de 'godsdienstige prediker' met de ontdekte en buitenstaande zondaar? Deze verleiders roepen ze toe: *troost, troost, mijn volk zal ulieder God zeggen; spreekt maar naar het hart van Jeruzalem.*

Ach, mijn vrienden, dit is pleisteren met loze kalk, dit is kussens naaien onder alle okselen der armen, dit is jagen naar de bloemhoven. De ontdekte zondaren krijgen het nog benauwder door zulke predikers.

Daar is geen weg aan hun zijde, daar is geen ontkoming meer. Het oordeel als oordeel moeten... ja, wat moeten zij? Het oordeel moeten zij aanvaarden in hun oordeel. Zo wordt de ellendige farizeeër ontdekt! Maar ook de huichelaar wordt bloot gelegd. Die kan en zal geen 'woorden' meer stelen. Niet meer tot zich nemen wat niet van Boven gegeven wordt. Zo wordt de godsdienstige mens ontdekt vanuit de wet van God.

Zo leert Gods Woord het en de bevinding beaamt dit. De voren worden getrokken en blootgelegd. Het gescheurd hart wordt opengelegd. De wond wordt gevoeld. Een verbroken hart, een verslagen geest, die gaan door de bediening van Gods Geest het oordeel aanvaarden, het oordeel van God. Zij worden de grootste der zondaren. Ik, ik heb gezondigd!

In deze weg, in deze ontdekking komen zij het teken te dragen. En waaruit weten zij dat dan? Doordat zij getrokken worden door de verborgen bediening vanuit het heiligdom. De verborgen bediening uit het heiligdom, we herhalen het nog eens en dat is goed ook, door deze verborgen bediening voelen zij de trekkende liefde Gods. Dit wordt echt gekend hoor, in het hart.

Voordat wij verder gaan hebben wij hier eerst een vraag over en wel deze: hoe weten we dat het de trekkende liefde van God is?

Ach, zij die kennis dragen weten het antwoord. Weet u, die trekkende liefde, is het bloedkoord van Christus. Die bloedkoorden van Christus worden de ontdekte zondaren omgelegd door de bediening des Geestes. Immers het zijn de gegevenen des Vaders. En als deze bloedkoorden van Christus worden omgelegd uit het liefdehart van God, dan gaat het hart van God open in de schenking van Zijn dierbaar Kind, Zijn eniggeboren, ja, Zijn eeuwig gegeneerde Wonderzoon. Het liefdehart gaat zo wijd open dat... *eer Ik het wist, zette Mij Mijn ziel op de wagens van Mijn vrijwillig volk*, aldus de bruid uit het Hooglied. Doch ook Hoséa vermeldt: Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben. O, dat liefdehart van God! Vrijwillig liefhebben. Wat gaat het soevereine en eenzijdige genadeverbond zich openen vanuit de ontsluiting van eeuwigheid. Uit die verbondssluiting van eeuwigheid gaat de liefde Gods Zich verklaren.

Het zijn de gegevenen des Vaders, die de namen dragen op hun voorhoofden, al durven zij het zelf niet te zeggen. Maar dan mogen wij onder het oordeel toch echt wel zeggen, dat ook zij die Naam dragen. *Want ze zijn 's Vaders Hefsi-bah, Mijn lust is aan haar*.

Kijk, vat u het, gij, die onder het oordeel gebogen gaat? Maar zie, daar komt Hij, de Man die het teken gaat aanbrengen, Die dierbare en gezegende Middelaar Christus. Hij gaat Zich bekendmaken in Zijn Middelaarsbediening. Ontsluiten als de Man-met-hetlinnen-kleed bekleed. Met priesterlijk sieraad versierd. Zo worden drie zaken verklaard.

Ten eerste, dat Zijn dierbare offerande geschiedt tot opluistering van de deugden Zijns Vaders tot zaligheid van de Kerk.

Ten tweede, dat Zijn Middelaars bediening geheel volkomen is, want Hij is gezeten aan de rechterhand Zijns Vaders.

Ten derde, dat Hij voorbiddend werkt voor Zijn Kerk, want Hij draagt Zijn Kerk op de boezem van Zijn hart, gelijk de hogepriester de twaalf namen der kinderen Israëls droeg op zijn borstlap.

O, Hij draagt Zijn Kerk. Zodat wij uit de zegenrijke arbeid Zijn zegeningen mogen ontvangen. De zegeningen liggen verklaard in Zijn bloed en gerechtigheid, ja in Zijn zoenwerk.

Nu heeft het godsdienstige volk geen kennis aan het zout des verbonds. Wat zegt u? Zout des verbonds? Ja, het zout des verbonds. Zout, smaakgevend en verderfwerend! Het zuivere en reine geloof! Daarom gaat dat waarachtige werk gepaard met dat zout des verbonds, dat ware zielzaligend geloof. Daardoor, door dat geloof, ontvangen wij dat teken.

Maar dan komt Hij Zijn volk rechterlijk te leiden en gaat hen onderrichten in het recht. Want wij zijn niet gered met de kennis van dat teken alleen aan ons voorhoofd... ook niet met licht en gezicht in de levensopstanding van de Middelaar? O, ganselijk niet. Want met licht en gezicht hebben wij nog geen eigenende-daad-des-geloofs. Want het gaat immers om de toepassing.

Mijn vrienden, luister eens. Wij verwerpen heus niets, wat God niet verwerpt. Absoluut niet. Wij wilden wel dat ieder het oordeel thuis kreeg. En dat ieder uit dat oordeel nog eens weg mocht zinken voor God. O, onze ziel zou opspringen voor God, als in waarheid, door de bediening van Gods Geest, u in het oordeel, uw oordeel aanvaardt, aanvaardt uit God! Overtuiging, en overbuiging naar God toe.

Maar met dat teken ontvangt u zaligmakende kennis. Kennis, dat de zaligheid in geen Ander is dan in Christus Jezus. Zie, dit noemen wij de uitgaande-daad-des-geloofs. Dan ligt er zoetheid, dierbaarheid maar ook beminnelijkheid en gepastheid van deze

Middelaar verklaard; de Man met linnen bekleed.

Maar, keren wij terug naar de eigenende-daad-des-geloofs.

Teken een teken... door de vierschaar der consciëntie, in het rechterlijke van God. Zo verkrijgen wij genade op grond van recht. Genade wordt op het schavot verleend! Wij hebben al gezegd, dat genade en recht verheerlijkt wordt in de zegenrijke arbeid van het borgbloed van Christus. En het recht ligt verheerlijkt in het oordeel dat ten uitvoer wordt gebracht. Al is het oordeel weggedragen door Christus, daar Hij de deugden van Zijn Vader heeft opgeluisterd, nochtans wordt het bevindelijke leven des geloofs, dat wij het oordeel gaan... aanvaarden.

Hebt u, of liever gezegd bent u zo'n stadsgenoot? Dan ondertekenen wij met ons bloed onze ongerechtigheden voor het aangezicht des Allerhoogsten. En buigen voor en onder dat recht. De vloek van de wet wordt geëigend en wij onderwerpen ons aan de rechtvaardigheid van God. *Gij zijt rechtvaardig, Heer'; Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten.*

En aan de zijde van God? God tekent een teken op onze voorhoofden op grond van Christus' kruis- en zoen- en borgwerk. Zo worden wij uit de ravijnen van onze ongerechtigheden gehaald en van kolkzeeën van Gods gramschap verlost. Verlost van het oordeel; zo rusten wij op de volkomen rechtvaardigheid van God. Zo worden wij getekend: Wij zijn des Heeren. Ontfermend God op grond van Hem, Die is en Die was en Die komen zal.

Zingen: Psalm 108: 6

Ten derde stelden wij: ***waaruit het teken is verricht.***

Dit teken is verricht te midden van de gruwelen, die in stad en tempel gedaan werden. Waarin bestonden de gruwelen die gedaan werden? Laten wij het Woord opslaan in ons vorig hoofdstuk vanaf het tiende vers. ...er was een beeltenis van kruipende dieren en verfoeilijke beesten en alle drekgoden van het huis Israëls, geheel rondom aan de wand gemaald. En zeventig mannen uit de oudsten van het huis Israëls... stonden voor hun aangezichten; en een ieder had zijn rookvat in zijn hand. *Zij zeggen: de HEERE ziet ons niet, de HEERE heeft het land verlaten. Zo bracht de HEERE Ezechiël tot de deur van de poort van het huis des HEEREN en daar zaten vrouwen die de Thammuz beweenden. De Thammuz is een Egyptisch afgodsbeeld.*

Doch de HEERE liet Ezechiël nog grotere gruwelen zien en ziet tussen het voorhuis en het altaar waren ongeveer vijftientwintig mannen; hun achterste leden waren naar de tempel des HEEREN en hun aangezichten naar het oosten en zij bogen zich neer voor de zon. *Hebt gij, mensenkind, dat gezien? Daarom zal Ik ook handelen in Mijn grimmigheid, Mijn oog zal niet verschonen en Ik zal niet sparen; hoewel zij voor Mijn oren met luider stem roepen, nochtans... zal Ik hen niet horen.*

Ach, mijn vrienden, hoe was onze vaderlandse kerkgeschiedenis vergeleken met het heden ten dage? Hebben wij ons niet afgewend van de levende God en ons verzwagerd aan de afgoden van deze eeuw? Socialisme en democratie. Dat geldt nu! Ook bij ons, helaas! En de enige en ware God wordt ter zijde gesteld, ook in de kerk. Kerk en wereld hebben hun afgodsbeelden, hun Thammuz. Verschil tussen kerk- en wereldpubliek is bijna niet meer te zien. En wie nog tracht te buigen onder het wettig gezag van Gods Woord, heeft volop problemen. En wel het meest met het nabijkomend christendom. Heidense gedachten, vermenging met de volken van rondom. Eenwording noemen ze het. Doch overal is merkbaar dat het buigen voor de heidense afgoden gewoon doorgaat. Met de mode van Parijs kan men aan verbonds-

tafels zitten. Met kort geknipte haren bij meisjes en vrouwen meent men een kind van God te zijn. Uiterlijk is men niet goed geschapen, dus pronkt men zich op met sieraden en wat al niet. En wat dacht u van de opkomst van de anti-christelijke machten? Rome en het islamitisch gedachtegoed? Samen één doel hoor! Weg met Jezus...

De Ned. Herv. Kerk in het 'samen op weg' of men het er mee eens is of niet, men buigt voor de Thammuz.

En als de zichtbare kerk niet waakzaam is, ach dan zegt men: dit is geen zonde en dat is geen zonde. Weg met die wettische dienstbaarheid, wettische uitgangen en wettische verplichtingen. Men onderscheidt niet meer het wettige van het wettische. Maar waar het oordeel Gods gedragen wordt, daar komt rouw in het hart, komt rouw naar buiten, komt eenvoud en ootmoed zich te openbaren. Daarom, zij die getekend zijn met het teken des Vaders op hun voorhoofden, bevestigd in het geloof, zij liggen wenende voor 's Heeren aangezicht. Wenende, niet alleen vanwege de inklevende verdorvenheid, maar ook omdat zij niet kunnen leven zoals zij zouden willen leven. Namelijk leven tot Zijn eer. O, dan zijn we bitterlijk bedroefd. O, die smet der zonde is bitterder dan de smart der zonde. Dat is de ware inleving.

Maar Gods kinderen zijn toch zij, die verstand van kermen hebben?

Zeer zeker. Immers wij hebben de wond gepeild en de zonde is ons de dood geworden. Denk erom, klagen is wat anders dan zuchten en wenen! Zuchten, aangaande onze diepe verdorvenheid, die zo menigmaal de gemeenschap des Heeren doet missen. Wenende, ja zuchtende als de verbergingen des Heeren over ons zijn en Hij Zichzelf verborgen houdt.

Zuchtende, als wij waar moeten nemen de bittere breuk die geslagen ligt.

En luister, omdat er zo weinig nood is, zo weinig waarachtig lijden onder de zonden van land, volk en van de kerk in het bijzonder, wordt er ook van dat getekend zijn weinig gekend, juist in onze dagen.

Wij hebben gezondigd en hebben onrecht gedaan en goddelooslijk gehandeld met af te wijken van Uw geboden en van Uw rechten; zo klaagde Daniël, de zeer gewenste man, de Heere na. Zuchtende, omdat de Heere werd beledigd, omdat onze medeburgers de God des verbonds, die zoveel wonderen had verricht, smaadden en andere goden dienden.

Met een Jeremia, wat we al genoemd hebben, zuchten wij: *de kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat, hoe zijn ze nu gelijk gerekend den aarden flessen...*

Lachers en spotters zijn er genoeg in onze dagen. O, de dorre naambelijder heeft geen last van de smaad aan Gods Gezalfde aangedaan. Zij kunnen zelfs ons zuchten niet horen en worden boos, wijzen ons met de vinger na of willen ons dood doen zwijgen. De zuchters, ja de ware zuchters zijn gehaat ook bij rechtzinnige mensen, al zijn ze de belijdenis toegedaan met de mond. De breuk wordt niet hersteld en... daarom gaat het oordeel door.

Liefdeloosheid en verwarring alom. Daarom roepen wij, o, waar is nog de vreze des Heeren?

Het zuchtend volk gaat zich wenden, als getekenden, tot de troon der genade. En als u soms in slaap wordt gewiegd, dan willen wij u opwekken: *ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten.* O, sluimert u soms mee met de zonden van de wereld? Sluimert u mee met de wellusten van het vlees? Houdt u nog de handen boven het hoofd van hen, die afwijken en de zonde doen?

Kom, mijn vrienden, strijdt de goede strijd des geloofs. De geschiedenis van Gideon komt in onze gedachten. Driehonderd mannen en een ieder met de bazuin en lege kruiken en fakkelen in het midden van de kruiken. *Voor de HEERE en voor Gideon*

was hun roepen.

Te mogen strijden in de kracht van de Heere, strijden onder het bazuingeschal van het Evangelie. God boven alles en Christus het Middelpunt. Hem te leven, Hem te eren, Hem te dienen; al gaat het met en door het zwaard, al gaat het door de diepte der wateren, ja al gaat het hoofd op het blok. Toch zingen wij met de bruid van de liefde Gods die onze harten komt te verwaardigen om met een hartelijke eendracht de strijd te strijden in de kracht van Hem.

De Heer' zal opstaan tot de strijd... Hoe hebben wij dan de strijd te strijden? Met het gebed. Zuchtend onder het oordeel, opdat de Heere God met Zijn oordeel nog door mocht breken en overwinning schenken.

Door mocht breken door de diepte der wateren, om Zijn Kerk uit de wateren der verdrukkingen op te voeren in de kracht van Christus' bloed en Zijn gerechtigheid.

Zuchtende, en dan staat er ook aan verbonden: en uitroepen! Niet omdraaien, uitroepen en dan zuchten. Nee, het zuchten gaat zich openbaren in het uitroepen vanwege de gruweldaden van 's lands staat, volk en kerk. Doch we zeiden het reeds, omdat er zo weinig nood is bij Gods volk, zo weinig waarachtig lijden onder de zonden van land, volk en in het bijzonder van de kerk, wordt er ook van dat getekend zijn weinig gekend. Maar de enkeling wordt geballast en onder de druk gebracht, maar ook de overwinning wordt behaald in de overwinnende kracht van die gezegende Koning der Kerk. *Die op Zijn kleed en dij geschreven heeft Koning der koningen en Heere der heren.*

Zo trekt Hij Zijn ware Kerk onder het oordeel door. Ze worden afgescheiden door de Middelaar des verbonds, niet als een beter volk, niet als een hoogstaand volk, noch als een bekeerd volk, maar wel als een zuchtend en afgescheiden volk. Uitroepende de gruwelen van de stad, die helaas ook in Gods Kerk en bij Zijn volk gevonden worden. Dan gaat de Heere de Zijnen afzonderen. Afzonderen en stellen op de grondslag van het enig en gezegend Middelaarswerk. Het werk van die dierbare Christus, de gezegende des Vaders, onze oudste Broeder, onze Bloed-Immanuël, die dierbare Bloedbruidegom. Zulk Één is onze grondslag.

En als deze Engel Zijn werk volbracht heeft met het aanbrenge van het teken, dan gaan de zes engelen hun werk doen. Ieder met het verdervend wapen in de hand. Dan worden de goddelozen, die niet gebogen hebben onder het Woord van God en Zijn profeten, die niet gebogen hebben onder de smekingen van Zijn knechten, die niet gebogen hebben onder het oordeel, niet verschoond, noch gespaard. Ja, zij worden door de wapens verpletterd.

Zo buigt een Ezechiël, een Jeremia, een Daniël en Zijn uitverkoren Kerk op hun aangezicht voor God. Zij gaan God rechtvaardigen in de voleinding met de gruwelen der volkeren.

Zo heeft deze prediking u heden voorgelicht het verval der Kerk, de ongerechtigheid van ons volk, het bezoedelen van Christus' bloed, het bedekken van onze gruwelen en ongerechtigheden... Ach, bedenk, bedenk, indien wij ons niet bekeren, dan moeten deze engelen des verderfs hun zwaard gaan hanteren. In de hof van Eden stond de cherub met het zwaard, zodat niemand kon doorgaan om te nemen van de boom des levens. Zo gaat het zwaard van Gods gerechtigheid uit zijn schede en wat dan, nou wat dan? Durft u antwoord te geven? Wat dan...? Dan zal het einde zijn: vuur, hagel, donder, onweer.

Het einde van de vrome en goddeloze godsdienst en die van de wereld zal zijn te vallen in die helse klauw van satan. Waarmee zij het verbond hebben opgericht en een voorzichtig verdrag gesloten hebben. De vloed van God zal ze weg doen stormen voor Zijn aangezicht.

Och, arme, ellendige, van verre staande. Wij nemen u op en nemen u mee... en dragen u voor Zijn troon. Met een Mordechai wensen wij te zijn in de poort, als een verachting en een versmading, ja een miskenning onder de volken.

Toch willen wij als een Mordechai het kleed in zak en as dragen, en uw belangen aan Zijn genadetroon bekend maken. Maar... recht en gerechtigheid blijven de vastigheden van Zijn troon! Recht en gerechtigheid in het bloed van de Middelaar Christus. Door Hem alleen het teken te ontvangen op ons voorhoofd en de Naam des Vaders te dragen. Zo is ook getekend 'Eben-Haëzer' tot hiertoe heeft de Heere ons geholpen.

Amen.

4. EEN GEWICHTIG VRAAGSTUK EN ZIJN OPLOSSING

zingen: Psalm 27: 3

lezen: Jeremia 3

zingen: Psalm 105: 3

zingen: Psalm 119: 25

zingen: Psalm 68: 16

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Als wij het heilig Woord van God opslaan, vinden wij in het Evangelie van Mattheüs o.a. de prediking van Johannes de dooper vermeld. In dit getuigenis spreekt Johannes de dooper het Woord van de Allerhoogste uit waarbij zij opgemerkt, dat hij niet één van zijn hoorders ontziet. Zijn hoorders komen van Jeruzalem en geheel Judea, en het gehele land rondom de Jordaan. Tot hen spreekt Johannes de dooper op de man af. Hij gaat als het ware zijn wijsvinger uitsteken en zegt: 'gij' adderengebroidsels, wie heeft u aangewezen te vlieden van de toekomstige toorn?

Hij komt dus op uit de wet van God. Want waar geen wet is, is geen overtreding, noch toorn. Waaruit is de toorn van God gevloeid? Die is gevloeid uit het ongenoegen van God, wat rust op de zonde, hetwelk zijn oorzaak vindt in de overtreding van Zijn wet. Zo rust de toorn, het ongenoegen van God, op de zonden van het ganse, menselijke geslacht. Het ongenoegen van de Allerhoogste strekt zich uit tot iedereen. Ja, God is grimmig op elk schepsel en toch... heeft Hij lief. Vervolgens zegt Johannes: brengt dan vruchten voort der bekering waardig. Hier gaat hij rechtstreeks het hart van zijn publiek aanspreken. Zo doet ook

Christus tijdens Zijn omwandeling op aarde en zegt: of maakt de boom goed en zijn vrucht goed; of maakt de boom kwaad en zijn vrucht kwaad; want uit de vrucht wordt de boom gekend. Dus niet bij de vrucht beginnen, maar bij de boom. En zo de boom goed is, zo is ook zijn vrucht goed. Dit wil dus zeggen, dat uit ons, zonder vernieuwing van het hart, geen goede vrucht kan worden voortgebracht. Ook betuigt Jezus hiervan als Hij 's morgens vroeg naar de stad gaat en Hem hongerde en ziende een vijgenboom aan de weg, maar vindt niets dan bladeren: uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid.

Ook wij modderen veel aan eigen vrucht, terwijl wij vergeten, dat aan onze staat in Adam geen verbeteringswerk, dat Gode behagen kan, verricht kan worden. Bedorven vlees, al bezouten wij het tientallen malen, het blijft bedorven! Zó bedorven is onze staat. Johannes de dooper predikt en doopt in de omgeving van de Jordaan en roept zijn hoorders toe: brengt dan vruchten voort der bekering waardig. Want de Heere zal Zijn dorsvloer doorzuiveren. Doorzuiveren zal Hij Zijn dorsvloer!

Indien wij geen goede vrucht voortbrengen dan worden wij uitgehouwen en in het vuur geworpen.

In deze tegenwoordige tijd vinden velen dit woord wel erg hard. Bovendien veel te scherp. Ook de andere zijde moeten wij afkeuren en wel: we vermogen niets en wij kunnen toch niets doen aan onszelf, en indien de Heere er niet aan te pas komt en... de kinderen des vleses gaan het Koninkrijk Gods niet in, doch alleen de kinderen der beloften. Dit laatste is zeker waar en naar het Woord. Maar Johannes trekt zich van al die praatjes niets aan. Als het volk weer huiswaarts keert zijn er toch enkelen, bij wie deze scherp omlinjende prediking zijn vrucht gaat afwerpen, door de werking van Gods dierbare Geest. Deze mensen hebben aan moeten nemen: ik lig in een doemstaat

krachtens mijn bondshoofd Adam. Ach, hebt u gemodderd aan uw vrucht en getracht die te beteren en bent u er achter gekomen dat uw vrucht een stinkende vrucht is? Bent u er achter gekomen dat uit u geen goed meer te verwachten is? Een klein aantal leerjongens is heengegaan, in stilheid, hebben geen oordeel uitgesproken over Johannes, hebben hem niet veroordeeld, noch aangevallen, maar zijn huiswaarts gekeerd. Tegen elkander hebben ze gezegd dat hij recht en naar waarheid heeft gesproken.

Onder dit kleine aantal ligt ook Johannes de evangelist begrepen. Ook hij heeft deze roepende in de woestijn gehoord. En... ook zijn hart is geraakt. Zijn hart is aangesproken uit God vandaan. Doch niet alleen die van hem, ook van enkele van zijn vrienden. Deze jongens hebben het oordeel van hun zonden als het oordeel van God aanvaard, geaccepteerd.

Nu moet u eens opletten. Zij die dit oordeel gaan aanvaarden, kunnen niet meer bij de Doper vandaan blijven en vluchten echt niet naar elders hoor! Nee. Zij vinden deze waarheid echt niet te scherp, noch te hard. Wat dan wel? De andere dag zijn ze weer richting Bethabara gegaan en hebben zij zich opnieuw gesteld onder het getuigenis van deze Godsmann. Met hun oordeel hebben zij hun toevlucht genomen tot zulk een prediker. Om neer te zitten aan zijn voeten.

Ach, wie weet, misschien wil God op zulke ellendige en diep verdorven schepselen als wij zijn nog neerzien, is hun overdenking. Ook van u?

Toch, toch, zij hebben iets vernomen dat hun hart heeft geraakt. Want heeft Johannes niet gezegd: Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt, is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen; Die zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen? Ja toch! Hij, die na Johannes komen zal, is wel verborgen voor hun ogen, maar Hij wordt opengelegd aan hun hart door trekkende koorden. En deze koorden hebben hen, ondanks het oordeel van hun zonden, gehouden aan de prediking van Johannes, die uitgegaan is uit het heiligdom Gods!

Wij kunnen de evangelist Mattheüs met die van Johannes vergelijken en lezen dat daar aan de boorden van de rivier de Jordaan in de omgeving van Bethabara, Jezus kwam om gedoopt te worden door Johannes de doper.

En Johannes de doper zegt niet uit hoogmoed, maar uit de diepe vernedering en verootmoediging van zijn hart: *mij is nodig van U gedoopt te worden en komt Gij tot mij?* Dan zegt Christus: *Laat nu af;* want aldus betaamt 'mij' ... nee, Hij zegt: aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen en dan laat Johannes van Hem af. Als de van God Gegevene en Gezondene afdaalt in de rivier is het die hoogwaardige stem die spreekt uit het heiligdom: *Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb!*

Zie, daar wordt Christus ontsloten aan deze jongeren. En zo wordt door dit Woord van God en de getuigenis van Johannes aan deze ellendigen in hun verlorenheid en diepe droefheid, het Lam aangewezen. *Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.* En door Woord en getuigenis hebben deze jongeren zich verbonden aan Christus. Want nu konden zij van hun zonden verlost en ontslagen worden. Aangewezen vanuit het rechterlijke van God zijn zij Hem gaan volgen. Die gehele dag zijn ze bij Hem op de leerschool geweest. Christus heeft ze tot Zich getrokken en zij zijn Christus gevolgd, let wel, in het oordeel van hun zonden. Hun oordeel is uitgedragen tot een eeuwige overwinning. Zodat ook zij bij het kruis in het verzoenend borgwerk van Christus mochten ervaren, dat dit Lam al hun zonden gedragen en ook weggedragen heeft.

Doch ook hebben zij ervaren gerechtvaardigd te worden in de opstanding van Christus. Door de dood tot een eeuwig gelukkig leven. Zo verstonden zij met Petrus

hun toekomst. Toekomst? Ja, de erfenis wacht. Die onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u, zo heeft broeder Petrus ons nagelaten. Ook de zoon van Zebedeüs vermeldt in zijn brief: *een iegelijk die liefheeft Degene, Die geboren heeft, die heeft ook lief degene, die uit Hem geboren is.*

Wij bepalen ons tekstwoord bij: Jeremia 3: 19

Ik zeide wel: Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen? Maar Ik zeide: Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader; en gij zult van achter Mij niet afkeren.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *Een gewichtig vraagstuk en zijn oplossing.*

Ten eerste: de Heere spreekt.

Ten tweede: Zijn dierbare beraadslagingen.

Ten derde: de zalige gift.

Ten vierde: de troostvolle vrucht.

Ter inleiding vermelden wij, dat de profeet Jeremia nog zeer jong zijnde, door de Heere God geroepen was tot profeet. Jeremia was niet zichzelf tot dit gewichtvolle ambt gaan bekwamen. Nee, hij was diep afhankelijk van 's Heeren Geest wat hij spreken moest. De Heere beloofde hem de woorden in de mond te leggen en in het hart af te drukken. Jeremia sprak tegen een volk, dat de Heere had verlaten. Hij was gezonden tot Juda en Jeruzalem, doch heeft ook nog geprofeteerd tegen het tien stammenrijk. Het tien stammenrijk was eerder dan Juda en Jeruzalem door Tiglath Pilezer naar Assyrië weggevoerd. Nochtans mocht deze Godsmann, vroeg op zijnde, en sprekende, getuigen het Woord dat geschied is van de HEERE. Zo handelt Jeremia in ons tekstwoord over de diep afdalende liefde van God. Liefde van God tot een wederstrevend, hoerachtig, boelerend en vijandig volk. Begint dit hoofdstuk niet met: "Zo een man zijn huisvrouw verlaat en zij gaat van hem en wordt eens andere mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou dat land niet grotelijks ontheilgd worden? Gij nu hebt met veel boeleerders gehoereerd..."

Hoor nu eens wat een tegenstelling dat hoog heilig Wezen gaat zeggen, in plaats van: Ik zal u van de aarde verdoen, zegt Hij: keer nochtans weder tot Mij. Het is of de Heere God Zichzelf, met heilige eerbied gesproken, op de knieën brengt voor zo'n volk. O, welk een diepe, neerbuigende liefde van God tot Zijn volk. Zijn volk, hetwelk als een schaduwvolk is gesteld, als een type van de ware Kerk, die de Heere God van eeuwigheid geliefd en gekend heeft.

Onze tekst begint met de woorden: ***Ik zeide wel...***

Onmiddellijk doet zich de vraag voor: wie zegt dit. Is dit een woord van Jeremia zelf? Of van iemand anders? Wie is deze 'Ik'? De sprake in deze tekst is een Godsspraak. De Persoon, Die hier spreekt is de Heilige Geest. Hier voert, zoals dikwijls gebeurt bij de profeten van de oude dag, de Heilige Geest de eerste Persoon sprekende in. Jeremia laat hier door Zijn Geest de stem van God horen. Laten wij het nog anders zeggen. Hij mag de mond van God zijn. God, het hoog heilig Wezen, die van Zijn reine en heilige deugden niets kan, noch zal laten vallen. Zo gaat Jeremia het Woord, hetwelk de Heere in zijn hart legt, uitbrengen.

Overbodig lijkt het ons te vermelden, dat Jeremia kennis had aan het Wezen Gods. Anders zou hij toch nooit de Heere God sprekende kunnen invoeren? Anders zou hij toch niet weten of het de stem des Heeren was, die tot hem sprak? Ook begrijpen wij

toch wel, dat er 'iets' met Jeremia, met een zondaar gebeuren moet wil hij en willen wij de stem des Heeren verstaan?

Waaruit heeft Jeremia deze kennis van God verkregen? Laten wij anders beginnen en vragen: wat is kennis van God? Toe, wees eens eerlijk, weet u het? Bezit u kennis van God?

Aan de vooravond van Gethsémané ging Christus met zijn elf jongeren voor in het gebed. En in dit hogepriesterlijke gebed, als Hij Zijn ogen ophief naar de hemel, zei Hij: *Vader, dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.*

Kijk, dit is kennis van God!! Ach, Jeremia kende allereerst zijn afgod. De afgod van zijn eigen hart en eigenliefde. Doch ook zijn eigengerechtigheden had hij leren kennen. Weet u, als wij dit niet eerst kennen zal er nooit begrip, kennis, ja geheiligde wetenschap ontstaan van de enige, maar ook de waarachtige God! Nu was zijn afgod ten onder gegaan. Het eigen ik van Jeremia was vernederd en zijn hoogmoedig hart was geknakt. Nu had hij een vernederd, doch ook een vertederd hart gekregen. Een hart dat boog voor God. Wij kunnen over Christus, Zijn werken en het Lam Gods spreken zonder enige kennis van de almachtige God. En dit wordt helaas in onze dorre dagen maar al te veel gedaan. En erger nog... door wie opgemerkt?

O, mijn vrienden, er wordt wat gesjanst met Christus. Er wordt wat gehannest met Jezus. We weten, het zijn straffe uitdrukkingen, maar we horen het toch immers en bovendien kunnen wij het lezen ook. Al sprekende of schrijvende en nooit de waarachtige kennis in het hart ontsloten. O, en het wordt soms nog voor echt aangezien ook! Kennis aan de enige en waarachtige God en Jezus Christus, Die de Vader gezonden heeft. Dáár gaat het om.

Jeremia kende de boekrollen van Mozes. Stond daar niet opgetekend: de ziel die zondigt moet de dood sterven? Heeft deze paradijsspraak ook uw hart aangesproken? De paradijsspraak rustte op Jeremia, maar rust ook op ons. De spraak is uitgegaan: de ziel die zondigt moet de dood sterven. Let wel op: die ziel heeft gezondigd en daarom liggen wij allen in een drievoudige doodsstaat begrepen. Een tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood. Doch deze doodsstaat waar wij in leven is een actieve doodsstaat. Actief? Ja, maar dan in vijandige zin.

Jeremia had kennis aan God. Deze kennis strekte zeer ver uit bij hem. Want hij mocht inblikken in Gods beraadslagingen. Zo mocht ook Jeremia inblikken in Gods Raad. Hij mocht weten hoe in de huishouding van God, deze Raad had plaats gevonden. Zo was Jeremia teruggeleid en ingeleid in de stilte van de eeuwigheid. Hij was hier 'rijp' voor gemaakt. God had ook hem afgezonderd. Hij was weggezonden onder de deugden van God. De deugden van God ontsluiten zich in het erkennen van het rechtvaardig oordeel van God. Zo leert God het Zijn ware volk. Zo had ook Jeremia het oordeel van zijn zonden leren kennen.

Indien dit niet geleerd wordt, mijn vrienden, blijven wij godsdienstig redeneren en discussiëren over God en Zijn Woord en alles blijft zo als het is: namelijk verkerend in een vijandige doodsstaat. Vraag maar eens naar de wederbarende genade, hoe en waardoor deze genade is gewerkt, en de mond wordt gesloten. Ja, men wordt vijandig en boos. Maar waar de heiligheid van het Wezen van God Zich gaat ontsluiten, openbaart zich de onheilige en onreine staat van ons hart. Hoe deugdzaam en eerbaar ons leven ook is.

Ik zeide wel... dit is de eerste Persoon in de Goddelijke Drieëenheid Die hier spreekt, zo zeiden we.

Wij kunnen tegen iemand die een hoog gezag bekleedt opzien, wij kunnen eerbied

voor zo'n persoon hebben. Doch als de Heere God door Zijn Geest aan de ontwaakte zondaar Zijn majesteit aan het hart komt te verklaren, komt gewis en zeker de kinderlijke vrees openbaar.

*Des HEEREN vrees is rein;
zij opent een fontein
van heil, dat nooit vergaat.
Zijn dierb're leer verspreidt
een straal van billijkheid,
daar z' all' onwaarheid haat.*

Deze ontwaakte zondaren worden open, eerlijk en recht voor God. Er kan zo vaak gezegd worden: mocht ik maar weten of ik die kinderlijke vrees deelachtig ben. Wel, als u zich op uw borst klopt en zegt: ik ben iemand die de Heere kinderlijk vreest, nou, dan zullen wij u naar huis sturen en zeggen ga eens onderzoeken waarin uw kinderlijke vrees bestaat. Want zo ligt dit natuurlijk niet. De kinderlijke vrees openbaart zich in de ootmoed van onze levensroeping. Komt openbaar in de teerheid van ons hart. Veroordeelt het eigen hart tegenover het hoog gezag van God. De waarachtige Godsvrees is hoge, heilige, tere, reine gedachten hebben van het Wezen Gods met de verwerpelijke en verfoeilijke gedachten van ons hart.

Ik zeide wel: *Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten...*

Ja, hoe? Mijn vrienden, in de bondsbreuk van Adam zijn wij God kwijt. Doch ook alle kennis van God en aan God is ten onder gegaan. Wij bedoelen de bevindelijke kennis, dat begrijpt u. Maar, luister nu, o, en laten wij het met tere eerbied zeggen: het gemoed van God lag in de stilte van de eeuwigheid zwanger ten opzichte van Zijn Kerk, Zijn beminden.

In het Wezen Gods lag een liefdesmart. Het berouwde de Heere dat Hij de mens op de aarde gemaakt had en het smartte Hem aan Zijn hart. Dit Goddelijk berouwen ligt niet in de zin van spijt hebben, maar hier komt het tere liefdehart van God, het gemoed van God Zich te openbaren.

De smart van God is daarom ook een heilige smart. Geen kwijnende smart. Die ontvangen wij in het leedwezen over de zonde als God de Heilige Geest ons gaat ontdekken. Dan wordt de ontwaakte zondaar een boetvaardige zondaar! Dan wordt de geslagen breuk waarlijk ingeleefd!

Zo willen wij u uit de diepte van de eeuwigheid het gemoed van God verklaren. Jacobus, de dienstknecht van God schrijft aan de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn: *naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord der waarheid, opdat wij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepselen.*

Ziet u, zo ligt Gods uitverkoren Kerk in dat zwangere gemoed van de Allerhoogste, krachtens het welbehagen van God.

Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten...

God heeft gezocht onder de mensenkinderen. Hij heeft gezocht onder de troongeesten die gebleven waren in hun stand en staat, zoals de Heere God hen geschapen had. En als Hij het hemelhof naspeurde, zo was noch onder de mensenkinderen, noch onder de troongeesten iemand, die het rantsoen ooit zou kunnen opbrengen. Gods rantsoen dat is toch immers voldoen aan Zijn eisende gerechtigheid! En aan die eisende gerechtigheid kan geen mensenkind voldoen.

Zo komen wij in heilige overdenking *als wij deze eeuwige beraadslagingen van God*

nagaan en wensen te ontvouwen.

Weet u, toen was er een diep heilig stilzwijgen in de hemel. Dit heilig stilzwijgen duurde totdat de Leeuw uit de stam van Juda heeft overwonnen om het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken, zei één van de ouderlingen tegen Johannes op Patmos. En zo heeft Het Lam, staande als geslacht het boek genomen uit de rechterhand van Degene Die op de troon zat. Zo ligt Zijn gans uitverkoren Kerk onder het zegel der verkiezing begrepen, vanwege de eeuwige verkiezende liefde Gods. De Kerk die nimmer uit het hart van God is gevallen, doch wel uit Zijn gemeenschap. Uit Gods gunst verdreven krachtens de paradijsuitdrijving.

Nu staat er: *en Ik zeide: 'hoe' zal Ik u onder de kinderen zetten...*

Ach, hoort u, hier gaat God spreken in de dierbare beraadslagingen. God spreekt in deze Raad. O, mijn vrienden, dit is door het geloof te ondervinden en te aanvaarden. Zo liggen deze zaken. En daarom zeggen wij dat de borgstelling uitgaat van de eerste Persoon en niet van Christus, die wij de tweede Persoon in de Drieëenheid noemen. Wij zullen dit bevestigen met het Woord van God op een andere plaats. Zo verhaalt Jesaja, de evangelische profeet: Ik heb U geroepen in gerechtigheid... Het is alsof de Heere vroeg: *Wie is er Die met Zijn hart Borg worde?* Hij riep Hem in gerechtigheid. Mijn Knecht, Mijn Uitverkorene, de van eeuwigheid Gegeneerde des Vaders en de Eerstgeborene uit de doden.

Hebben wij in onze voorafsprak niet gesproken over de doopsbediening van Christus? En heeft ook de apostel Petrus de verheerlijking op de heilige berg in zijn brief niet aangehaald? Een stem uit de hemelen met hoogwaardige heerlijkheid sprak toch: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb? En in deze beraadslagingen heeft de Zone Gods Zijn Middelaars- hart en Zijn Borghart ontsloten. Zo heeft de Zoon de eis des Vaders aanvaard. Ik zei: *Ik zal al Uw welbehagen doen.* Ook de dichter van Davids Psalm heeft het zo schoon neergeschreven: Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden van Mijn ingewand.

Hier komen twee brandpunten bij elkaar. Twee brandpunten? Ja! Het liefdehart van God brandt van zondaarsmin en het liefdehart van Christus gaat Zich in die Vrederaad ontvouwen als Hij dat zondaarsminnend liefdehart van Zijn Vader verklaart. Voelt u die twee brandpunten? Deze vinden elkaar in Christus.

Deze beraadslagingen, deze besluiten bleven niet in de eeuwigheid besloten, o nee, deze kwamen naar buiten. Dat heil en die gerechtigheid kwamen in de volheid des tijds openbaar. Zo verkrijgt de ware Kerk haar zaligheid. De Zone Gods gaf Zichzelf om Vaders welbehagen te doen. En het doen van het welbehagen van God is, dat Christus de deugden van God opluistert. Zodat goedertierenheid en waarheid elkander ontmoeten; de gerechtigheid en de vrede elkander kussen. Gerechtigheid ziet neer van 's hemels boog! De deugden van God. O, die krenken wij, onteren wij, ja, vertreden, verwerpen en verachten wij. O, wat zijn we toch als schepselen van God geworden!

Wat heeft God door Zijn Geest ook veel aan de oud-testamentische Kerk verklaard. Menig profeet heeft de stilte van de eeuwigheid, die Vrederaad, rijk mogen proeven en smaken tot versterking van hun geloof. En dat onder de Geest der dienstbaarheid, want de Geest der aanneming kenden zij niet, overmits Gods Geest nog niet was uitgestort.

Deze allen zijn in het geloof gestorven, de belofte niet verkregen hebbende. De belofte kon pas verkregen worden door en ná de komst van Christus. Opdat... zij zonder ons niet zouden volmaakt worden. Zo geeft Johannes de liefde-apostel ons het antwoord als hij heeft opgetekend: zie het Lam Gods, staande 'als' geslacht... Zo heeft Christus

Zijn bloed reeds gegeven als dat geslachte Lam. Daarom kon de oud-testamentische Kerk zalig worden. Daarom konden zij de zaligheid ontvangen.

Maar wat beloofd en toegezegd is, heeft Christus in die beraadslagingen, in die Verbondssluiting, aanvaard en ook bekrachtigd. Hij heeft aanvaard wat de engelen niet konden, noch een mensenkind. Hij heeft de natuur des mensen aanvaard en deze menselijke natuur verenigd met Zijn Goddelijke natuur. In eenheid des persoons.

In deze beraadslagingen was Vaders' sprake tot de Zoon: laat U zien in wolken en vuur, een enkele maal in menselijke gestalte, zelfs als U met hen worstelt, blijf op een afstand, noem Uw naam niet en verdwijn weer, totdat de volheid des tijds komen zal!

En wat was de sprake des Vaders tot de Heilige Geest in deze bediening van het verbond?: Houd Mijn kinderen nog in vreze, houd het Vaderschap nog omhuld, totdat Ik Mijn Zoon zal gezonden hebben.

O, dierbare beraadslagingen. Het ware geloofsmysterie! Hier vinden wij het antwoord op de vraag: 'Hoe' zal Ik u...?

Wij hopen dat dit antwoord een bevindelijk weten voor u mag zijn nu de schaduwen gevloeden zijn en het licht is opgegaan.

Dan vervolgt onze tekst ... *u onder de kinderen zetten.*

Geldt dit 'u' het ganse, menselijke geslacht? Geldt dit alleen goede en beste mensen? Of zij, die een goed karakter hebben misschien? Nee, indien het goed is, weet u reeds het antwoord. Het zijn diegenen, die in de schuld liggen bij God. Het zijn zij, die tegen de Heere gerebelleerd hebben. Het zijn degenen, die het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen ontvangen. Dat zijn ze. En dat zijn degenen die onder dat zegel der verkiezing besloten liggen.

Zo heeft Christus het eisen des Vaders beantwoord, gelijk de dichter van de tweede Psalm het zo helder en klaar meedeelt: *Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting.*

Wie is nu de eerste erfgenaam? Dat is Christus. Hij is de erfgenaam Gods. Hij heeft alles geërfd. En daarom is Hem macht gegeven in hemel en op aarde. Het gaat niet alleen over het zetten onder de kinderen, doch ook het geven van het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen.

Wat is dan het werk van de derde Persoon in de Drieëenheid van God vanuit deze Raad?

De weg is ontsloten uit God in Christus! Want de zaligheid is gevloeid uit het liefdehart van God en ligt verklaard in de verwerving van Christus en nu gaat de Heilige Geest het lichaam van Christus voorbereiden in de schoot van de maagd Maria.

Zo wordt verklaard: *God geopenbaard in het vlees!*

Nu gaat de Heilige Geest uit van de Vader en van de Zoon, Die overeengestemd hebben in deze zaak. Zo heeft Christus hetgeen Hij overeengekomen is, verheerlijkt en uitgevoerd.

De rechtsorde Gods is anders dan die van ons mensen. Hier dient u goed op te letten. Zo is het werk van de zaligheid, het verwerven van de zaligheid. Anders gezegd: Jezus maakt niet zalig door alleen de weg van de zaligheid te openbaren, nee, maar... Hij verwierf de zaligheid door de straf van de zonde te dragen en de gerechtigheid aan te brengen. De straf, die ons de vrede aanbrengt en de gerechtigheid, die ons het leven geeft.

Voelt u nu die rechtsorde van God? Christus openbaart de weg der zaligheid door van Zichzelf te getuigen. Immers Hij sprak: *Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.* En door Zijn dood heeft Hij de dood overwonnen, maar ook satan geveld, de Vader bevredigd, en de straf op de zonde overwonnen en het graf geheiligd en de opstanding

voorbereid. Zo heeft Hij de zaligheid verworven. En in de opstanding is Hij krachtig bevonden de Zoon van God te zijn. *En als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.*

Opdat Hij de sierlijke erfenis van de heidenen zou verkrijgen. De sierlijke erfenis, nu sta eens stil, want die sierlijke erfenis, weet u dat zijn: Rachab de hoer, de moordenaar aan het kruis, een patriot, doch ook Petrus, die Jezus met eedzwering verloochende, de eigengerechtigde Saulus, die in zijn bestaan ver boven God stond, de goddeloze koning Manasse, die in de kerker van Babel opgesloten was, Maria Magdalena, eens bezet met zeven duivelen. Zulke lieden zijn Christus' erfenis. Waarom wij dit zeggen? Wel, nu hoeft niemand zich te verontschuldigen, niemand! Bent u ontdekt aan uw Edomietisch bestaan? Ontdekt aan uw ongerechtigheden?

Christus' erfenis is een hoop zondevuil. Voor zulken is Hij de dood ingegaan. Voor zulken heeft Hij de smartelijke en vervloekte kruisdood aanvaard. Zullen we niet een ogenblik wegzinken en proeven en smaken welk een liefde er in God is, dat Hij voor zulke schepselen Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft? Moeten wij niet versmelten in teerheid onder God? En dáár zijn wij nu hard en verhard onder, verwerpen de prediking van wet en Evangelie, vertreden Zijn deugden en verachten Zijn liefde van nature.

Laten wij het ware volk van God ook in dit woord meenemen. Ach, wat zijn we vaak bruto en ruw en wat bedoelen wij toch weinig de eer van God. O, wat ligt er toch in ons hart. Ja, achten wij wel alle dingen schade en drek te zijn? Doch, we behoeven niet hoger te komen dan: ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Ik dank God, door Jezus Christus onze Heere. Dat is onze plaats en de beste houding, ook naar onze naaste toe!

Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten...

Ligt dit verklaard en beantwoord door die dierbare Geest? Of is het nog maar lippen-taal, een uiterlijke belijdenis, wat erkenning en nog wat napraten. Maar... hoe zal Ik 'u'... Dan dalen wij af tot hen die God heeft opgezocht en van wie de ogen, de zielsogen geopend zijn. O, heeft u in moeten blikken in uw hart en krachtens de Goddelijke wet in de veroordeling van uw zonden, aanvaard dat u niet anders bent dan addereengebroad? Dat de bijl aan de wortel van uw boom ligt? Gereed om ontworteld te worden in het vuur van de vertering van God, in de gloed van Zijn ongenoegen?

O, is er dan nog een lezer, een ellendige, al kunt u uzelf er niet voor houden, die uit de bitterheid van de zonde, dat kwijnend en verkwijnend leven kent in het missen en het derven van Gods goedheid en barmhartigheid? Vindt u zich verklaard in het schreeuwend hert naar waterstromen? In het roepen: *gena, o God, gena, delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreding?* O, worstel dan voort. Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land, de sieraad der erfenis van de heirscharen der heidenen.

Zo komen wij tot ons derde punt: **de zalige gift.**

Jeremia sprak tot dat weggevoerde volk te Babel. Immers stad en tempel waren verwoest. Alzo was het volk uitgedreven uit de gemeenschap. Dat wordt eveneens ons inleven. Dan wordt de ware bevinding van ons hart:

*Gij weet, o God, hoe 'k zwerven moet op aard';
mijn tranen hebt G' in Uwe fles vergaard;
is hun getal niet in Uw boek bewaard,
niet op Uw rol geschreven?
Gewis, dan zal mijn wreev'le vijand beven*

*en als ik roep, straks rugwaarts zijn gedreven.
Dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven;
niets maakt mijn ziel vervaard.*

Zo daalt het dierbare geloof, geplant door Gods Geest, in ons hart. En mogen wij door het geloof onze klacht in het geboren gebed kwijt raken aan God en Zijn Troon. Toevluchtnemend geloof! Kent u zo'n toevluchtnemend geloof?

*God is een toevlucht voor de Zijnen;
Hun sterkt', als zij door droefheid kwijnen;
zij werden steeds Zijn hulp gewaar
in zielsbenauwdheid, in gevaar.*

God heeft Christus onder de broederen gezet. Hij is de oudste Broeder om Zijn ellendigen te dienen. Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Voelt u zich buiten het paradijs, zo is ook Christus uitgestoten van voor Zijn ogen en toch heeft Hij lief... *Alzo lief.* Hoe lief? Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard en alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve maar het eeuwige leven hebbe. Nu gaat de Heere God Hem verklaren, Die Hij gezet heeft onder de broederen. Hij aanvaardde onze zonden- en schuldenlast en droeg de smaad van Zijn volk. En heeft het oordeel weggedragen. En dat voor Zijn broederen, de schandvlekken der natie!

Herstelling aangebracht. Herstelling van de paradijsliefde. Hoe komen wij aan de paradijsliefde?

Er wordt nogal eens over paradijszonde gepraat. Maar wij moeten niet vergeten, dat wij er niet alleen aan ontdekt moeten worden, maar dat dit ook ingeleefd moet worden.

Ingeleefd... het wraakzwaard Gods om nimmermeer te kunnen nemen van de boom des levens. Inleven de paradijszonde, waardoor de paradijsschuld, waarlijk schuld gaat worden. Niet Adam heeft genomen, doch ik! Zo zijn wij buiten Gods gunst en buiten Zijn zalige gemeenschap terecht gekomen. Moedwillig!

Maar dan legt Christus de Weg open. Immers Hij is afgedaald tot deze vloek- en doemaarde. Hij stelde in Zijn lijdelijke gehoorzaamheid voor ons de fontein des bloeds open en in Zijn dadelijke gehoorzaamheid nam Hij ons aan als Zijn kind. Zijn lijdelijke gehoorzaamheid kon wel bevrijden van onze straf, maar... zijn dadelijke gehoorzaamheid geeft recht ten eeuwig leven. *Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet. Opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.*

Hij kwam om door Zijn smartelijke en smadelijke vloekdood de deugden Gods te herstellen. Hij heeft de deugden Gods verheerlijkt en de paradij spoort ontsloten. Zo heeft de engel zijn zwaard moeten terugsteken in zijn schede. En daar staat de poort open, in het dal van verwarring, in het dal van Achor!

Daarom ziet, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken; en Ik zal haar geven het dal Achor tot een deur der hoop; en aldaar zal zij zingen... paradijsliefde!

Mijn vrienden, zo wordt de zaligheid verklaard in de Zoon van Zijn liefde. Doch ook verkrijgen wij vrede in en door Zijn bloed. Maar zien is geen hebben en weten is geen eten en het dal des gezichts is nog niet het dal des gericht! Want Gods Geest geeft geen rust zolang Zij geen rust vindt. *Sta op HEERE tot Uw rust Gij en de ark Uwer*

sterkte... "Want de HEERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd."

Doch dit noemen wij nu voorwerpelijk. Straks komen wij hier nog op terug in de toepassende daad. Dit maakt onze staat des te troostvoller.

God gaat Zich opmaken in Zijn rechten en Zijn rechten verklaren aan het hart. Zodat het gewenste land, het heiligdom Gods in de vierschaar der consciëntie zijn loop verkrijgt. Zo gaan wij door de poort der gerechtigheid.

*Dit is, dit is de poort des HEEREN;
daar zal 't rechtvaardig volk door treên
om hunnen God ootmoedig t' eren,
voor 't smaken Zijner zaligheên.*

Heeft Hij niet het volk van Israëel, het gewenste land, het land Kanaän vloeiende van melk en honing toegezegd? Ja, toch! Maar Hij heeft dat volk ook dat land ingebracht, nadat zij veertig jaar in de woestijn hadden rond gereisd. Zo kwam dat volk, dat bestond uit een paar miljoen mensen, bij de Jordaan en er waren tweeduizend ellen tussen de Verbondsark en het leger van de Israëlieten. Twee duizend ellen is ongeveer 1 km. Nu konden zij de ark niet meer zien. Er lag een heilige stilte daar aan de rivier. Want iedereen en alles moest geheiligd zijn.

Wat een tegenstelling bij de Dode Zee toen het volk uit Egypte werd geleid, want toen murmureerden ze. De rivier de Jordaan was vol water, want het was maart-april, de oogsttijd, en trad buiten haar oevers.

Ach, zo komen wij, en hoorden wij dat maar meer, (God weet het) aan de gerichtstroom Gods. Geen gezicht meer op Christus. Die verdwijnt achter het recht van Zijn Vader.

De priesters, dragende de ark des Verbonds gaan eerst. Zij zullen hun geloof het eerst moeten tonen en het wordt het zwaarste beproefd. Zulke priesters hebben wij hard nodig tegenwoordig, die waarlijk Gods eer bedoelen. Zodra de voeten van de priesters het water raakten, werden de wateren afgesneden. Ondanks hun geweldige stroom juist in die tijd van het jaar.

Nu vloeide de bedding droog naar beneden in de Dode Zee en aan de noordzijde groeide de watermassa aan. En in onvoorwaardelijke overgave gingen zij door het recht en onder het recht en bleven staan in het midden van de gerichtstroom van de Jordaan. Opgemerkt zij, dat ook de wolk- en vuurkolom er niet meer waren! Als wij de geestelijke betekenis hiervan leren verstaan worden wij voor eigen bewustzijn afgesneden van onszelf en overgezet in Christus met zo'n klaarheid! En dat op grond van de Middelaarsbediening van Christus en... uit het geloof!

En zo trekken wij door in dit leven, om door Christus het gewenste land in erfenis te ontvangen. Christus was de dood ingegaan, opdat wij door Zijn sterven het gewenste land, het Kanaän der ruste, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen zullen beërven.

Als er staat 'heirscharen Gods' is dat de onoverwinnelijke God. En zo vinden wij hier de onoverwinnelijke getrouwheid van Jehovah God, dat Hij heidenen en Joden zal toebrengen tot die gewenste erfenis, ja, die sierlijke erfenis. Het land Kanaän was het sieraad van alle landen. Een voorbeeld dus van het hemelse Kanaän. *Zij zullen zien de heerlijkheid des HEEREN, het sieraad onzes Gods; maar de HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht en uw God tot uw Sierlijkheid; aldus Jesaja.*

De gerechtigheid van Christus is ons sieraad! En uit deze zalige gift mogen wij ons

vierde punt: *de troostvolle vrucht verklaren*. Maar Ik zeide: *Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader; en gij zult van achter Mij niet afkeren*.

Zingen: Psalm 119: 25

De apostel Petrus getuigt aan de vreemdelingen: geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. *Tot een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u*. En nu gaat de mond des Heeren bij Jeremia zeggen: *Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader*.

Onze kanttekeningen bij deze tekst verklaren, dat 'tot Mij roepen: Mijn Vader' ook vertaald kan worden met: 'Gij zult Mij noemen: Mijn Vader'.

Ach, zo heeft Hij om Zijn volk te doen delen in die sierlijke erfenis dat bruiloftskleed voor hen verworven. Want Hij heeft Zijn Kerk, Zijn uitverkoren Kerk, getrouwd in eeuwigheid, ja, in gerechtigheid, in goedertierenheid, in barmhartigheden en in geloof. En wij zullen de Heere kennen. Wij hebben het reeds gezegd, dat gerechtigheid en vrede elkander hebben gekust en goedertierenheid en waarheid elkander hebben ontmoet. En nu wordt Zijn Kerk in het sieraad van Christus geplaatst, gehuld met het zuivere, reine, blanke lijnwaad. Zo ontvangen wij de gerechtigheid, die nimmermeer verloren gaat. Want des konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; haar kleding is van gouden borduursel. Dat gouden borduursel duidt op de gerechtigheid van Christus. Maar ook zal Christus Zijn gemeente inwendig schoon doen noemen en zo leidt Hij Zijn Kerk in de eeuwige warande van de liefde van God-Drieënig. Hier is de ware Borgrust! Waarlijk toegepast aan en in het hart!

Gij zult tot Mij roepen: (of Mij noemen) *Mijn Vader*.

De Geest der aanneming gaat met onze geest getuigen dat wij kinderen Gods zijn. Kinderen des Allerhoogsten.

Mijn Vader, Abba-Vader! Ligt dit noemen of te wel dit roepen, direct verbonden met de rechtvaardigmakende daad? Nee. Deze benaming 'Abba-Vader' is een aparte weldaad.

Velen onderscheiden dit niet. Doch in onze geesteloze en dorre tijd moeten wij ons zelfs al af vragen of de rechtvaardigmakende daad nog wel geleerd wordt! Maar verzoend zijnde met de Goddelijke Rechter is toch het geschonken kind- schap een aparte daad Gods door het geloof en gewerkt door de ambtelijke bediening van Gods Geest. Hoe ligt deze weldaad dan verklaard? En hoe ervaren wij die dan?

De gezegende Immanuël geeft Zijn kind, Zijn duur verworven en geëigende bruid, lelieblank terug aan de Vader. En legt haar in de schoot van Zijn eeuwig erbarmen. De Vader neemt ons, door de Heilige Geest in Christus' bloed gewassen en door Die Geest gekleed met de klederen des heils, over, als 'aangenomen kind'. De wegschenkende daad gaat uit van Christus en de aannemende daad gaat uit van de Vader. En zo alleen krijgen wij een plaats in het Vaderhart. En hier ervaren en proeven wij Vaderlijke Rust!

O, deze zaligheid is niet uit te spreken. Laten wij met teerheid naderen... Doe de schoenen van uw voeten, want de plaats waarop gij staat is Heilig Land, sprak eens de Engel des Heeren tot Mozes.

Nu staat niet alleen het Vaderhart open, maar nu ontvangen wij een plaats in des Vaders hart. Zo blijft de Vader ons een eeuwige Vader. Hier verkeren wij in de eeuwige warande van het liefdesverkeer van God. Hij kusse mij met de kus van Zijn

mond. Zo legt Hij ons aan Zijn liefdehart. Deze bediening des Geestes is zeer zeldzaam in onze dagen, doch dit ontnemt ons niet de rust, ja de ware rust.

Rust...! Hier lispelen wij: *Abba... lieve... Vader*. Ach, we weten er kunnen Vaderlijke eigenschappen verklaard liggen in ons hart. Zeker kan dit na de rechtvaardigmaking. Maar hier krijgen we uit de gezegende verbondsbediening het Vaderlijke in ons hart verklaard. De zalige geloofsomhelzing wordt hier bewust ervaren van ons kindschap, uit kracht van schenking en aanneming.

Zo komen, juist door deze verzegeling van Gods Geest als 'Persoon', voorafgaande weldaden helder en klaar in het licht. *Zo wordt God de Heilige Geest hier gekend en geloofd als Persoon en Hij verzegelt en is het Zegel*. Aanbiddende bewondering des geloofs, want ook Christus is de Verzegelde des Vaders.

Tevens worden ons nieuwe vergezichten geopend voor ons hart. Zo is de Vader verheugd, doch ook Christus is verheugd, maar ook de Heilige Geest is verheugd en Gods aangenomen en verzegeld kind is verheugd.

Deze Pinksterweelde is ware zieleweelde! Van eeuwigheid heeft God een vermaak in en met Zijn aangenomen kind.

Zo hebben wij het onderscheidt tussen Borgrust en Vaderrust u verklaard. En verklaard hoe deze zaken worden toegepast aan het hart. Zo is Christus onze oudste Broeder in het huisgezin van Vaders kinderen.

Zo vindt dit Godsgeheim zijn zalige oplossing! Eén uit de Drieëenheid wordt onze oudste Broeder en daardoor worden wij erfgenaam van Christus.

Dankende de Vader, Die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht. Zo kennen wij onze staatsverwisseling en in de doorleving ook onze standsverwisselingen. Maar hier genieten wij de staatsverzekering. Door deze staatsverzekering zijn wij ingesloten in het dierbaar hart van God de Vader. Zo ligt ons leven met Christus verborgen in God.

We spraken nog dat ons nieuwe vergezichten geopend werden. Wel, zo leidt de Heilige Geest ons langs al de verkregen verbondsweldaden. De Heilige Geest laat ons terugblikken waar wij vandaan zijn gekomen, hoe Hij ons riep en overtuigde, hoe Hij ons wederbaarde en ons de Borg openbaarde en de Middelaarsbediening ontsloot, hoe Hij ons waste en reinigde, ons herstelde in de Goddelijke gemeenschap. Alleen dán, na de herstelling en niet eerder, ervaren wij vrede, vrede met God! Zo eindigen wij in de volzalige Drieënige Verbondsgod en zijn voor eigen bewustheid het eigendom van Jehovah God.

Wanneer nu de Vader Zijn hand houdt op Zijn 'aangenomen' kind, zodat Zijn bediening des Geestes ook hierin voortgang heeft, wordt dit 'aangenomen' kind door nadere geloofsoefeningen, verheven in het zoonschap. (Dit naar de vrije bedeling Gods.)

Door deze gemeenschap, verkrijgen wij onze Bondgenootschap met God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Door deze gemeenschap worden wij teruggeleid in die nooit begonnen eeuwigheid en ontmoeten, ja proeven, ja ervaren de zalige verbondsrust! Voor eigen bewustzijn een ware bondeling voor tijd en eeuwigheid.

In zeer bijzondere omstandigheden mogen wij weleens gebruik maken van ons Bondgenootschap. Met onze zielsbelangen mogen wij in diepgaande eeuwigheidszaken, dadelijke toegang tot onze Verbondsgod verkrijgen. Zo kan het

zijn, dat onze Verbondsgod uit Zijn huishoudelijke bediening onze zaken overneemt en uitwerkt. Zo worden wij door die dierbare Geest geleid door de tijd naar de eeuwigheid.

Indien onze geesteloze tijd met zijn verwarringen alom niet zo zelfgenoegzaam is met eigen bevinding, o, wat zou de verbreking van Sions muren minder zijn. Bovendien zouden wij elkander meer ontmoeten vanuit de geloofsgemeenschap met onze volzalige Verbondsgod.

Maar van ons, die deze vrede en deze verzegeling kennen en beleven, wordt ons spreken juist door de 'zelfverzekerden' als ijdel geklap bestempeld. O, daarom is het oordeel zo groot over de kerk, juist heden!

Maar ons vierde punt: *de troostvolle vrucht*, verklaren wij nog verder met het laatste gedeelte van onze tekst: *Gij zult van achter Mij niet afkeren.*

Zo horen wij hoe Hij dit volk van Israël, Juda en Jeruzalem, weer terug leidt tot de heilige tempel, die Hij laat herbouwen. Want dáár wil Hij wonen naar Zijn raad.

En hoe geldt dit voor ons? De ceremoniële eredienst is in en door Christus opgelost, vervuld. Hij is de Leidsman van onze jeugd. Nu hebben wij de vrije toegang tot de tempel Gods, want Hij is de Sleutel door Wie wij vrijelijk mogen toegaan tot het heiligdom.

Gij zult van achter Mij niet afkeren, zegt de HEERE, Uw Ontfermer!

Ach, nu gaat de Heere God ons binden met dat nauwlettend en sluitend zegel. Verbonden als geestelijke lidmaten van de verborgen tempel van Christus. En nu, mijn vrienden, in welke druk of armoede wij ook zitten, ...gij zult van achter Mij niet afteren. Dit kan door één plant met Christus gemaakt te worden. Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding.

Ach, nu gaat Hij druk en kruis ons toeschikken, zodat wij ons te meer gebonden zouden weten aan Koning Jezus en des te afhankelijker zullen zijn van de gift van onze Zieleherder. Zo voelen wij ons des te meer verbonden met onze oudste Broeder.

Die achter Mij wil komen, verloochene zichzelf. Neem dan uw kruis maar op en volg Hem. Een discipel is niet meer dan zijn meester. Onze Leidsman is een weg gegaan door smaad en hoon, door verachting en miskennis. En wij volgen Hem in het drukken van Zijn voetstappen. Zo worden wij in dit leven uitgezuiverd en uitgeledigd van alles. Ja, van al onze eigen gedachten, zinnen en meningen.

O, mijn vrienden, als het stormt en de winden ons tegen zijn, en het lijkt dat Hij slaapt, zo verkeert Hij in de nabijheid van ons zie- leschip hoor. Hij stilt de wateren niet alleen, maar ook de winden zijn Hem gehoorzaam. Zo voelen wij ons aan Hem gebonden door Zijn liefde. Hij is ons Schild in het strijden en onze hulp in lijden. O, zo mogen wij ons schreiend kinderhart kwijt aan Zijn boezem. Toe, blijf niet zo achterwege, maar kom, nader ook en vertrouw op Hem te allen tijd, o, gij volk.

Een groot gezin, waarvan de oudste een jongen is, komt ons voor de aandacht. Één van de jongsten heeft met één van zijn speelkameraden ruzie en zegt: ik roep mijn oudste broer hoor, want die is veel sterker. Het kind zoekt bescherming, al is het in woorden, bij zijn oudste broer. Voelt u dit eenvoudig beeld?

Ach, bent u een hulpbehoevende? Aangewezen op de Sterkere? Neem dan vrijmoedig de toevlucht tot Uw oudste Broeder. Hij heeft ons nagelaten: *Ik, de Heere, worde niet veranderd en daarom zijt gij, o kind van Jacob, niet verteerd.*

Heeft Hij ons niet liefdevol toegezegd: vrees niet, gij wormpje Jacobs gij volksken

van Israël. Ik de Heere help u....*gij zult van achter Mij niet afkeren.*

Hij bindt ons door druk en kruis, door nood en dood. Toe, zie dan op Hem, de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan rechterhand van de troon Gods. Jezus en Jezus alleen.

Zijn weg, hoe uw weg ook mag zijn, Zijn weg is liefde en het einde van de reis is de zaligheid.

Nog tot troost willen wij u zeggen, dat zij die het meeste kruis ontvangen, het meeste liefhebben en... Zijn liefste kinderen leidt Hij door het diepste en smartelijkste kruis.

O, beoefen dan het ware en dierbare geloof. Rust in Hem, uw God is Koning.

Eens hoor, eens zullen wij Zijn aangezicht in gerechtigheid aanschouwen en verzadigd worden met dat Godsbeeld, eeuwiglijk en altoos als wij zullen opwaken! Amen.

5. DE LIEFDE GODS GEOPENBAARD

zingen: Psalm 84: 3

lezen: Psalm 25

zingen: Psalm 19: 5

zingen: Psalm 119: 8

zingen: Psalm 37: 2

Mijn geliefden,

Wij mogen allen nog in het land der levenden zijn en nog verkeren onder het uitspansel van Zijn goedheid. Maar een vraag doet zich voor: wat is onze reispenning? Zo willen wij een reispenning verklaren, door te spreken uit het heilig Evangelie naar de beschrijving van Johannes 3: 16.

Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *De liefde Gods geopenbaard.*

Ten eerste: vanwaar deze liefde is.

Ten tweede: wat in deze liefde verklaard is.

Ten derde: wat het doel van deze liefde is.

Als wij ons een ogenblik mogen bepalen bij het dierbaar Woord van God, zo zijn we blijven staan bij deze woorden: *Want, alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.*

Welk een rijke stof en inhoud is het gesprek geweest van Jezus met de nachtdiscipel, genaamd Nicodémus. Als deze nachtdiscipel tot Jezus kwam lag er beschaamdheid voor het sanhedrin, want hij was toch een overste der Joden? Hij was toch een leraar onder het volk van Israël? Desondanks is hij er 's nachts op uitgetrokken.

Waar vandaan zal dat zijn dat deze farizeeër naar Jezus ging? Waaruit zal dat gevloeid zijn? En... waardoor zal dat gewerkt zijn? Wij lezen zo duidelijk in de Schrift: *niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader die Mij gezonden heeft hem trekke.*

Ziehier het antwoord. Nicodémus de farizeeër, had nog niet de kennis van het volle genadewerk, nochtans is hij wel een getrokkenene van de Vader geweest. Dit in onderscheid met Simon de farizeeër, die, gelijk de rijke jongeling, tot Jezus kwam om uit zijn knechtelijke arbeid loon te ontvangen.

Ziet u, hierin ligt het onderscheid. De verborgen trekkingen van God gewerkt door de Heilige Geest, of één die in eigen kracht en in eigen sterkte, in hoogmoed en eigenwaarde heentrekt. Nicodémus' naam heeft betekenis.

Ten eerste betekent zijn naam 'onschuldig bloed'.

En ten tweede mag zijn naam ook uit het Grieks vertaald worden met: 'overwinning van het volk'.

Hoe vinden wij de betekenis van Nicodémus' naam terug in zijn leven? Laten wij dan eerst de betekenis van 'onschuldig bloed' nagaan om vervolgens over te gaan tot de verklaring van de tweede betekenis van zijn naam, namelijk 'overwinning van het volk'.

Als Jezus op het Loofhuttenfeest was en er tweedracht werd onder de schare om Zijntwil, kwam Nicodémus voor Hem op. En later, als Nicodémus in de

raadsvergadering zit, en er wordt vergaderd over de dood van Christus, komt voor de dag dat de verborgen bediening van Christus in zijn hart verklaard ligt. Want hij heeft zijn hand er niet in gehad om Jezus naar het kruishout te verwijzen. Bovendien vinden wij hem terug bij Christus' begrafenis. Daar kwam de liefde voor de dag: een mengsel van mirre en aloë; omtrent honderd ponden gewicht. Hoewel, in de ontdekkende weg heeft hij de kruisnagelen geslagen in Christus' handen en voeten. Maar in de uitwendige bediening is hij onschuldig aan het bloed van Christus gebleven.

Door de genade van God, gewerkt door de Heilige Geest, heeft Nicodémus mogen overwinnen in en door de kracht van God. Overwinning van het volk betekent zijn naam, zo zeiden we. Wij zullen dit verder uitwerken. In ieder geval is hier niets van Nicodémus bij, ook niets van u als ooit die wederbarende genade in uw leven verklaard mag worden, doch het is alleen het vrije, eenzijdige en soevereine genadewerk van God.

En wat wist deze leraar, deze overste onder het volk nu van deze eenzijdige genade? Hij zegt: Rabbi, wij weten dat Gij zijt een Leraar van God gekomen. En dan zegt Christus niet: O Nicodémus, dat had Ik wel gedacht dat gij dat zeggen zou.

Nee, Jezus zegt: *voorwaar, voorwaar, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.*

Zo gaat Christus naar het doel. Tenzij... hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Het Koninkrijk Gods, dat is Zijn doel. Een lastige vraag misschien, maar gaat u ook naar Zijn doel? Christus is doelgericht in Zijn prediking, doelgericht met hetgeen wij nodig hebben voor tijd en eeuwigheid.

Dan zegt Nicodémus: *kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan en geboren worden?* Ach, daar ziet u de totale onwetendheid zelfs van leraren. Al kennen wij de Schrift van a tot z, al kennen wij het Woord van Genesis tot Openbaring, indien wij niet verlicht worden door God de Heilige Geest blijven wij onbekend met de weg van de zaligheid. Onbekend aan het werk van de derde Persoon, de Heilige Geest. Weet gij niet...? Ziet u, wij zijn totaal verblind. Ja, verduisterd is ons verstand van nature.

In deze tegenwoordige tijd vinden verschillende leraars beschouwende kennis al voldoende grond om naar de hemel te kunnen gaan. Met een veranderd gemoed stapt men gerust naar de hemelpoort. Een beetje letterkunde erbij en het zou reeds voldoende zijn. Toch denkt Nicodémus daar anders over. Hoe kunnen deze dingen geschieden, zo vraagt hij?

Christus gaat het hem verklaren en zegt: *De wind blaast waarheen hij wil en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet van waar hij komt, en waar hij heengaat; also is een iegelijk, die uit de Geest geboren is.*

Zo onderwijst Christus Nicodémus. Mochten ook wij zo onderweien worden door Zijn Woord en Geest. Dan vervolgt Jezus Zijn onderwijs en zegt: Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees; (dat is de mens) en hetgeen uit de Geest geboren is, dat is geest; (dat is uit God.)

Daarna zegt Jezus: want also lief. waarom zegt Christus dit en waar wil Hij heen met het noemen van het woord 'also'?

Nog één keer spreekt Hij tegen Nicodémus vanuit de boekrollen, die hij zeker moet kennen, en zegt: *Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden.* Het is alsof Jezus wil zeggen, o, Nicodémus op die stang, op die Evangeliestang, mochten zij die door de slang gebeten waren, zien de slang ter behoudenis, door het geloof!

Also moet de Zoon des mensen verhoogd worden. Verhoogd. Als wij spreken over het

verhoogd worden van Christus, noemen wij nu twee trappen van de staat Zijner verhoging.

Ten eerste dat Hij is opgestaan, nadat Hij de vloekbalk heeft geliefd voor Zijn Kerk. En ten tweede dat Hij verhoogd is tot alle macht en heerlijkheid als Hij gezeten is aan de rechterhand van Zijn Vader, Zijn Kerk ten goede!

Nu, vanwaar dan deze liefde, zo luidt ons eerste punt?

Wel, alzo!!! Want *alzo* liefheeft God de wereld gehad. Waar ligt dat woordje 'alzo' dan? Dit 'alzo' ligt in de eeuwigheid. Gods Kerk ligt in die verkiezende liefde van God verkoren in Christus Jezus. Zo gaan wij afdalen naar de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid, als de bergen nog niet gevest en de heuvelen nog niet gegrond waren. Daar in de eeuwigheid ligt de ware Kerk al vast in het liefdehart van God.

Let wel, als we hier spreken over het liefdehart van God bedoelen wij *het Wezen Gods*. Wij leren het volgende toch duidelijk vanuit de Schrift: de uitverkorenen liggen vanuit het raadsbesluit als schepselen gekend en geliefd bij God. Van eeuwigheid staan zij op de liefderol van God. Er kan er niet één uitgewist of bij geplaatst worden.

Waarom we, dit zeggen is, omdat Gods Kerk, Zijn uitverkorenen, de ankergrond kennen in de verkiezende genade, in de verkiezende liefde, in de verkiezing van eeuwigheid. Dáár ligt de ankergrond van de Kerk. Het ligt echt niet in onze verandering van levensstijl of iets van dien aard, dat is ons bekend. Het ligt ook niet in de zin van: dit doe ik en dat doe ik niet, nee, het ligt vast in de eeuwigheid en niet anders. Daarom is de verkiezing ons een troost.

Alzo lief... Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Alzo heeft Hij ze lief van voor de grondlegging der wereld. Deze liefde ligt verklaard in de verbondssluiting van eeuwigheid. Velen leggen de zaligheid vast op de veronderstelde wedergeboorte. Dit doen zij door te zeggen: wij zijn gedoopt en dit gedoopt zijn is genoeg indien het leven niet het tegendeel bewijst. De wedergeboorte wordt niet alleen verondersteld door velen waardoor ze menen de zaligheid te bezitten, maar er zijn er ook die verbondsmatig denken. Zij leggen de zaligheid vast op de doopbelofte. Dan wordt er niet verondersteld maar zij gaan er vanuit dat God met ieder die gedoopt is het verbond tot zaligheid heeft opgericht. Hoe men dan ook leeft, doet er niet toe.

Ach, mijn vrienden, er zijn velen die nooit de rechte inhoud van het verbond der genade verstaan. Verstaat u het? Immers, wij leren toch vanuit Gods Woord en de bevinding bevestigt het, dat wij in Adams staat verdoemelijk zijn voor God. God schiep Adam en ons allen met Adam als hoofd. Daarom zijn wij in Adams val verdoemelijk voor God.

Maar in de Vrederaad van eeuwigheid, in die verbondssluiting, genoemd het verbond der verlossing, hebben de drie Goddelijke Personen gehandeld en onderhandeld. In de Raad des vredes zei God de Vader: Wie zal met Zijn hart Borg worden? Luister nu, toen is in het voornemen van God het Lam al geslacht en de schuld al voldaan, eer er in de dadelijkheid nog schuld was. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Er staat niet God werd... maar *was* in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Hoe verklaart de Verbondsmiddelaar Zich? Wel, dan zegt de berijmde dichter van Davids Psalm:

*De rol des boeks is met Mijn naam vervuld
Mijn ziel, U opgedragen,
wil U alleen behagen,
Mijn liefd' en ijver brandt.
Ik draag Uw heil' ge wet
die Gij den sterv'ling zet*

in 't binnenst' ingewand.

Zo liggen wij door de verkiezende genade als onderwerpen voor het Voorwerp Christus. Wij liggen getekend als zondaren op de boekrol van het hart van het Lam Gods, Christus Jezus. Dus, als schepselen verkoren, maar als zondaars aan en op het hart van het Lam Gods verklaard. Let op, niet als gevallen schepselen zijn wij verkoren. Pas op.

Want alzo lief... Als wij dus opkomen met: vanwaar die liefde, dan is die liefde uit God! Door de diepte van Adams val wil God weer een Kerk hebben aan Zijn liefdehart. Hij heeft voorzien dat wij in de bondsbreuk van Adam, in die verdoemelijke staat zouden wegzinken. Zo ligt de val niet buiten Gods wil, noch buiten Zijn besluit. God heeft de val wel van eeuwigheid geweten, echter nooit gewerkt.

Het ganse, menselijke geslacht, wij zeiden het reeds, ligt in die breuk begrepen, niet één uitgezonderd. Hoe wij het ook trachten te verbloemen door ons eerzaam burgerlijk en kerkelijk leven. Ondanks alle kennis en wetenschap, die wij van de Schrift hebben, blijft het onwetend, onwetend aan Geestes werk! Daarom zeggen wij: door de diepte van Adams val komt Hij Zijn Kerk in de tijd te formeren. Hoor maar wat Jesaja zegt: dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen.

Laten wij, kinderen en ouderen, daar achter zien te komen. U zult zeggen: ik kan niets... dat is zo. Maar toch mag u het meenemen op uw reispad door dit leven, dat er een liefde van God is: *alzo lief heeft God de wereld gehad...*

Als wij de kanttekening erop na slaan bij deze tekst, dan wordt met dat woord 'wereld' de Kerk verstaan, die zowel uit de heidenen als ook uit de Joden wordt verzameld. Hoort u, dus hier wordt niet het ganse menselijke geslacht mee bedoeld!

O nee! Zo wordt deze tekst door de lieden die de algemene verzoeningsleer uitdragen wel uitgelegd, geëigend en gemijnd. Nee, wij hopen bewaard te blijven bij de kern van de leer, bij de zuivere kennis van de gereformeerde geloofsleer.

Want dat woord wereld strekt zich niet uit in de algemene verzoeningsbediening, maar, dat strekt zich uit tot het Rijk van Christus. Aldus ook onze kanttekenaren.

Ik doe het niet om uwentwil, gij huis van Israël, maar om Mijn heilige Naam... God was niet bewogen in de mens om Zichzelf, maar God was bewogen in Zichzelf tot de mens om die mens uit het Adams geslacht te wederbaren en tot de kennis van Zijn genade te brengen.

Alzo lief... Vanwaar deze liefde? Vanuit het raadsbesluit. Vanuit de verbondssluiting, vanuit de eenzijdige, onbegrensde liefde Gods, zo hebben wij verklaard. Wij besluiten dit punt hiermee: o diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen. Dat God in Zichzelf bewogen uit zo'n geslacht een weg ter zaligheid heeft uitgedacht.

Zo luidt ons tweede punt: ***Wat in deze liefde verklaard is.***

Alzo lief heeft God deze wereld... deze wereld dat zijn degenen die in de doem van Adam onder de vloek van Adam en onder het oordeel van God begrepen liggen. Alzo lief heeft God deze wereld dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Als Kind geboren en als Zoon gegeven.

Laten wij met een voorbeeld uit de Schrift het nader verklaren. Abraham ontving een opdracht. Hij moest het kind van de belofte gaan offeren aan de Heere God. Hoe kon de Heere dat vorderen van Abraham? Het kind, Izak, waar de belofte van Christus

naar het vlees in verklaard lag en daarin toch Zijn Kerk? Christus die naar het vlees het oordeel dat rust op Zijn volk zal dragen en wegdragen. Abraham kreeg een verzoek van God. Neem uw 'enige zoon'... in Ismaël lag de vloek verklaard, maar in Izak het zaad van de belofte. Nu moest hij zijn eniggeboren kind, zijn beloofd kind, gaan offeren. Hoe kon Abraham dat doen? Door geloofsgehoorzaamheid en in onderwerping aan het gezag van God. Nu gaat het mes op de vrucht van de belofte. Men zegt vaak dat het mes gegaan is op de belofte. Luister, de belofte lag vervuld in Izak. Nu gaat het dieper, het gaat door het onmogelijke en door het afgesnedene heen. Zó, dat het mes op de keel komt. Door het geloof heeft Abraham als hij verzocht werd, Izak geofferd en hij die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd, zo spreekt de schrijver van de brief aan de Hebreëen.

Dan mag Abraham verwezen worden naar de ram, die daar in de verwarde struiken stond. Zo komt de ram naar voren en wordt in Izaks plaats geofferd.

Alzo lief... dan verdwijnt het ik, dan verdwijnen wij. Alzo lief, dat God Zijn Schootkind, Zijn Wonderkind, Zijn lief Kind... niet heeft gespaard. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon... gegeven heeft. Die in de vleeswording Zijn Goddelijke natuur verenigd heeft met Zijn menselijke natuur in eenheid des persoons. Die Immanuël Gods. Die Immanuël! Ach, al dat vervloekte eigen werk, al dat eigen gedoe, al dat koopwaar van ons wat geen waarde heeft bij God. Maar alleen het Lam dat Zichzelf gewijd heeft uit de eeuwigheid aan God, dat heeft waarde.

Alzo lief... dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.

Kunt u vatten waartoe? Kunt u het vatten? Hij, Die de toorn, de ongedeelde toorn van God voor Zijn uitverkoren Kerk heeft gedragen en hun schuld op Zich heeft genomen, om de schuldbetalende en de plaatsbekledende Borg te zijn? Om de vloek uit de wet weg te nemen?

En nu zijn er velen, die zich gronden op onze tekstwoorden en zeggen: dat heb je maar te geloven en aan te nemen, want God heeft de wereld lief. Indien je dit nu maar aanneemt en natuurlijk moet je het geloven, wel dan zijn je zaken recht en klaar voor God.

Nee, zo liggen de zaken niet. Mijn vrienden, speur Hem na, want Hij is eerst 'geboren' hoor! In de kribbe lag Hij. Voor wie? Voor die herders in dat nachtelijk uur, voor Simeon, die uitzierende Simeon, daar lag Hij voor Anna, oud en verouderd.

Hoort u het ouderen: nu kan het bij God vandaan voor Anna de profetes, vijftientig jaar. Mannen, het kon voor een Simeon als hij dat mocht ervaren hebben, en op zijn grijze dag, als hij door de Geest in de tempel werd geleid. Daar, in de tempel mocht hij de Zaligmaker ontvangen. Dat schoon Onderwerp Christus verkreeg hij in zijn armen, door de priester er in gelegd. Niet van Maria kreeg hij dit Kind, nee, want de priester had Hem bewogen voor God en nu krijgt Simeon het Kind uit de hand van de priester. Dat Lam! Bent u er aan toe? Om Hem te ontvangen? Bent u er een onderwerp voor, oudjes? Dit geschiedt niet zomaar hoor!

Onze ziel kan zo in smart zijn, als wij de ouderen onder ons zien gaan zonder en buiten God en zonder deel aan Christus. We mogen Hem verklaren uit Zijn Woord. In die kribbe lag Hij. Daar zijn zelfs alle engelensharen voor afgedaald Daar is het verzoendeksel, bij wijze van spreken, van de ark gegleden en daar lag nu Christus Jezus, Die de wetsvervuller is voor Zijn Kerk. Om de vloek uit de wet weg te nemen heeft Hij Zichzelf als Lam gewijd. Gods eniggeboren Zoon. Welk een hoon, wat een smaad. En daar moeten wij maar op rekenen, als God in ons gaat werken, door Zijn Geest, dan krijgen wij smaad en laster.

O, de wereld die laat ons wel los. Daar behoeven wij niet zoveel aan te doen. Maar waar komt dan wel de hoon vandaan? En de verachting? Wie hebben Hem het meest naar het kruis gejaagd, het meest aan het kruis genageld? Dat was de vrome godsdienst. Gehoond, gesmaad en veracht en dat van de vrome godsdienst! De dode naambelijder. Wat is Hij een diep dal doorgegaan. In lijden, in strijd, in smart en in verachting.

Maar kom, laten we niet te lang bij het voorwerpelijke stilstaan. Waar ligt dan die arbeid op zijn luisterrijkst verklaard? Wel, als Hij de beek Kidron is doorgegaan en als Hij het nachtelijk duister is ingetrokken naar de pershof, de perskuip van Gethsémané. Over die perskuip van Gethsémané, daar horen wij Jesaja de profeet van spreken: *Wie is Deze Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, Die versiert is in Zijn gewaad? Die voorttrekt in Zijn grote kracht?* Hij heeft de toorn van God gedragen en in de perskuip van Gethsémané heeft Hij Zijn zielsworstelende gangen doorworsteld. Daar lag Hij om de beker van de zwijmeling van onze zonden te drinken. Daar lag Hij om de pijlen op te vangen, die van satan werden afgeschoten en die Zijn ziel doortrokken en doorvlijmd hebben.

Liggende onder de gramschap van God. En toch, Hij sprak niet één woord te weinig, noch te veel. Hij sprak niet: Ik ben moe. Hij doorworstelde Zijn strijd alleen. O, laten wij Hem dan volgen, door het geloof en de bediening des Geestes, volgen in de staat van Zijn vernedering. Welk een diepte van liefde heeft geheerst in die perskuip. Als zingende Borg is Hij de hof ingegaan en nu ligt Hij daar als biddende Borg. Daar ligt een diep zwijgen over Gethsémané, omdat Hij die schuld, die volle schuld op Zijn ziel droeg. En waar vinden wij dat terug? Laten wij het Woord met het Woord verklaren.

Het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen. Er zou geen been gebroken worden. Zo heeft Jesaja, de evangelische profeet ons nagelaten. Hier ligt de verbrijzelende liefde van Christus onder het behagend oog van God. Daar ligt de schone gang, welke Christus is gegaan. Boetende, ziet hoe een boeteling pleit.

Alzo lief de wereld gehad... dat Hij Hem naar het kruis van Golgótha heeft heengeleid. Denk er om hoor, Hij gaat vrijwillig en Hij gaat onder de gehoorzaamheid van Vader. Want de Vader houdt de rechten van God staande en daarom gaat Hij, uit de eenzijdige liefde, maar onder de gehoorzaamheid van Vader Zijn dood tegemoet. Hier bezien wij 'alzo lief de wereld gehad' van de zijde van de Vader. O, wat zal dat groot zijn, als u nog eens onder die gehoorzaamheid van Christus, een onderwerp mag worden van vrije genade. Maar... Hij ging naar Golgótha om daar aan die kruisbalk te worden gehecht.

O, wat is dat werk van Christus in de dadelijkheid gekroond in de moordenaar die aan Zijn rechterzijde hing. Gekroond in dat dierbaar werk toen Hij de doornenkroon en de schandmantel aanvaardde. Toen Hij de rietstaf in Zijn hand kreeg en geleid is naar Golgótha. Daar stonden wat medelijdende vrouwtjes en kinderen en Jezus keerde Zich om en zei: gij dochteren van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen. Hij vraagt geen medelijden hoor! Want het pad van de Koning was geen pad van medelijden, maar van vrije, pure, diepe liefde. Waarin afgeschaduwde ligt: *Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.* Hij ging de kruisweg en de bittere, smartvolle nagelen zijn Zijn vlees ingedrongen.

Vanuit de wet Gods was Zijn rug doorploegd. Daar hebben die ploegijzers Zijn lichaam doorploegd.

Wij lezen dat Ambrosius het zelfs zo verklaart, dat elke slag die Hem toegebracht werd, tien wonden aanbrachten en die zweepslagen heeft Hij tienmaal aanvaard, dus honderd wonden. *Ploegers hebben op Mijn rug geploegd zij hebben hun voren lang*

getogen. Zo gaat Hij in die bloedweg aan de balk om daar de deugden van Zijn Vader op te luisteren, die door ons ontluisterd en geschonden zijn.

O, mijn vrienden, laten wij ons dan maar onder het Woord stellen en mocht die oneindige liefde, die de Vader heeft in Christus Zijn Zoon, ook ons hart eens treffen. Immers Hij is gezet tot een val en opstanding!! Houdt u hier rekening mee! De Christus van Zijn welbehagen. *Hij riep uit: het is volbracht*.

Met het uitspreken van het woord 'volbracht' ging het voorhangsel scheuren van boven naar beneden tot in de diepte van de hel! Zo diep ligt Zijn Kerk verzonken. Daarom is het gescheurd tot in de benedenste delen van de aarde. De hemelpoort ging open door Zijn verworven, maar ook volkomen arbeid, toen Hij de dood inging. En in Zijn sterven heeft Hij voor Zijn volk de dood verslonden. De dood verslonden tot overwinning. Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning? Luther zei: Hij heeft de dood door Zijn dood opgegeten.

Voor Zijn Kerk neemt Hij de prikkel uit de dood en staat Hij op uit de dood, als die triomferende Held.

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Hem gegeven heeft tot een rantsoen voor velen. Het Lam geslacht van voor de grondlegging der wereld.

Zo mogen wij in toepassing dat Lam volgen en Zijn voetstappen drukken. Door bezaaid en onbezaaid land. Het Lam volgen naar Gethsémané. Het Lam volgen naar Pilatus' zaal. Het Lam ook volgen naar Golgótha. Ziet Hem gaan naar de diepte van de hellemacht die juichte: *Hij die neerlag zal niet opstaan*. Ach, zo leren wij Zijn lijden recht betrachten, in deze zee verzinken onze gedachten!

Maar dan komt die triomferende Borg. En vervolgen wij Hem te kennen ook in de staat van Zijn verhoging. Zo is Hij opgestaan en opgewekt. Doch ook opgevaren ten hemel. Zo komt de Zwerver thuis! O, alles jubelt! Immers daar is Hij Zijn Kerk ten goede gezeten als Hoofd van Zijn Kerk, als Borg en Middelaar, waardoor wij gezaligd worden.

Als derde punt hebben wij gesteld: ***wat deze liefde ten doel heeft***.

Dan vinden wij ten laatste: *opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe*.

Zingen: Psalm 119: 8

Waar ligt nu Zijn doel? Waar ligt het doel van God? Wij hebben het al gezegd. Het doel van God is dat Hij Zijn Kerk weer aan Zijn hart bindt. Wat is het doel van Christus? Dat Hij als de Weg, de Waarheid en het Leven, de opluistering van de deugden van God verheerlijkt en Zijn Bruidsgemeente, van eeuwigheid verkregen, door Zijn arbeid vrijkoopt, aangezien Zijn Bruidsgemeente in Adam verloren ligt en verdoemelijk is voor God van nature.

En nu zegt Johannes: *opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe*.

Nu wordt er veel over het geloof gesproken. Eens zei iemand, dominee, ik heb een vraag. Waar komen nou toch al die geloven vandaan, wat moet ik nu toch geloven dat goed is? Waarschijnlijk bedoelde hij al die godsdiensten van tegenwoordig. Ik zei, let nu eens op, al die geloven, beluister ze maar, hebben heel geen strijd in het leven, aangaande hun geloof.

Maar bij de ware Kerk, de ware godsdienst, wordt het geloof beproefd, want een geloof zonder beproeving is geen geloof. Bij de ware Kerk gaat het geloof door de beproevingen, door de louteringsovens, door de diepten. Vraag het ze maar, dan hoor

je waaruit die beproevingen bestaan. Dan beluister je ook hun geloofsuitkomsten. Het waar zaligmakend geloof wordt geoefend uit God door de Heilige Geest.

En nu zijn er vier geloven die in de Schrift voorkomen.

Namelijk: het historieel geloof. Bijvoorbeeld bij een Agrippa, die zei: gij beweegt mij bijna een christen te worden. Nu dat geloof heeft zijn zetting in het hoofd.

Dan kennen we het

tijdgeloof. Gelijk het zaad op de steenachtige plaats met weinig aarde valt, opwast en als de hitte van de zon brandt, dan ziet men het verschroeien met de dag. Zulk tijdgeloof verdwijnt dan vanzelf.

Het wondergeloof verklaart zich hierin: een kreupele en een melaatse door Christus genezen en gereinigd gingen met het wonder van deze weldaden het land door, maar zij vergaten de Weldoener van het wonder. Het wondergeloof ligt in de mens verklaard in plaats van in God. Uitwendige uitkomsten worden vaak verward met het zaligmakend geloof.

Mijn vrienden, één zaligmakendgeloof. Wij zullen trachten te zeggen hoe wij dat mogen kennen en bezitten. Want die in Hem gelooft... waar vangt dit geloof aan? Waar begint de kennis van dit ware geloof dan?

Deze kennis begint niet bij Golgótha. Absoluut niet.

Dit ware geloof wordt gewerkt door de Heilige Geest en vangt aan 'bij de wet'. De Heilige Geest leidt ons naar de wet en vanuit de wet gaan wij verstaan de goedheid, de grootheid en de heerlijkheid van God, dat wij nog niet zijn weggestormd van de aarde. Want als wij bij de wet worden ingeleid, leren wij de uitnemende verdraagzaamheid van God kennen. Niet uit de blote letter van de wet, ach nee, maar... uit de wet wordt de grootheid en verdraagzaamheid in de lankmoedigheid van God verklaard. Dan gaat onze geboortestond open, maar ook de eeuwigheid gaat open en daar tussen ligt de wraakvorderende gerechtigheid van God.

Niet alleen de wraak- vorderende gerechtigheid, maar ook Gods uitnemende lankmoedigheid in Zijn verdraagzaamheid gaat open. Dit open gaan wil zeggen, ons verduisterd verstand wordt met deze kennis verlicht, gewerkt door Zijn Geest. Gods lankmoedigheid draagt ons nog, zo, dat wij nog zijn onder het uitspansel van de liefde Gods. Dan komen wij tot de eenvoud en tot de kleinheid. Maar de wet heeft meer in zich. Want de wet eist niet alleen, maar spreekt de vloek uit over een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.

En als de wet, door Gods Geest ter hand wordt genomen en in ons hart wordt verklaard, dan krijgen wij uit de eis van de wet ons vloekoordeel thuis. De majesteit en de rechtvaardigheid van God worden dan verstaan. In zulke tijden kunnen we wel eens denken: Heere, is het wel waarheid in ons binnenste?

Maar de Heilige Geest maakt het waarheid in het binnenste. Waarom doet Hij dat? Dat behoort tot Zijn ambtelijke bediening. De wet gaat onze loopbaan en afkomst openleggen en gaat zijn vloek verklaren en leidt ons in, in de staat van onze ellende.

Waaruit kent gij uw ellende, zo vraagt de Heidelberger.

Uit de wet Gods, is dan het antwoord van de leerling. Daar kunnen wij nooit van tussen. Daarom, als de wet niet meer gepredikt wordt is er nooit een begeerte om in Christus geborgen te worden. Houdt dit goed vast! Maar als de wet zich gaat openbaren en wij krijgen onze vloek, ons oordeel thuis, gaat dat hele vuile boeltje van ons hart open hoor! Ligt die vuile boel bedekt onder ons kleed? O, moge het God behagen het kleed nog eens weg te rukken. Als ons vuile hart wordt blootgelegd, komen wij in onze schande terecht. Dan komen wij in onze oneer, naaktheid en verdorvenheid te staan. Zo leren wij en anders dan voorheen, verstaan: *want alzo lief*

heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft...

En nu moeten wij toch even opletten! Er wordt in onze tijd bijna geen onderscheid meer gepredikt. Men wordt gelijk bij Christus gebracht, althans dat tracht men en meent men. Maar zo zijn de zaken niet, wel gaat de vrucht van Christus' arbeid open. De vrucht van Christus' arbeid, we herhalen het nog eens. En hoe dan?

Dit zullen wij dadelijk verklaren. Maar eerst willen wij nog dit zeggen. Uit de verkiezing van God vloeit de waarachtige bekering en het geloof. En het geloof leidt de zondaar in de wet van God. En waar het geloof de zondaar in de wet van God gaat leiden, krijgt hij daaruit zijn oordeel te dragen. Wat ligt dan in de vrucht van Christus' arbeid, zo stelden we?

Nog niet het kennen van Christus, als Persoon, o nee. Die Persoon is o zo verborgen voor onze ziel. Maar... dan gaat de liefde van God in zijn goedertierenheid en weldadigheid zich openbaren en verklaren aan ons hart. Dan krijgen wij uit de weldadigheden van God, als vrucht van Christus' arbeid een hartelijke liefde tot God. Want de liefde tot God vloeit uit de ingestorte liefde van God. Dan krijgen wij God lief in het oordeel. Ja, dan krijgen wij God lief in het oordeel over onze zonden en dan gaan de goedertierenheden des Heeren Zich openbaren in ons leven.

Maar met deze wetenschap blijven wij daar niet staan. O nee, duizenden zijn er, die hierin blijven staan en die menen met deze kennis naar de hemel te gaan. Maar zo liggen deze zaken niet.

U zegt: u bent heden nogal straf. Nee, o nee, ik wil niet straf zijn maar recht. Zulke lieden gaan naar de hemel toe op een gestaltelijk en veranderd leven, met de gedachte de Heere is begonnen, Hij zal het ook wel voleinden. Denk erom als wij zo denken naar de hemel te stappen, dan ploffen wij in het onderste van de hel. Want zo leert ons het Woord niet, noch de bevinding. Maar... *die in Christus is, is een nieuw schepsel*. Daarmee verwerpen wij niet, wat zo-even is gezegd, pas op, want wij zullen niet één weldaad van God verwerpen.

Maar we willen u er ook voor behoeden, dat u niet op uw verandering, toestanden en gemoedsaandoeningen en beschouwende kennis de zaligheid denkt te bezitten. Daar komen wij voor eeuwig mee om.

Algemene overtuigingen kunnen ver gaan. En het ware begin zal toch bevestigd moeten worden. Nietwaar? Als wij de grond gaan leggen in beschouwende kennis en in verandering van levensstijl, krijgen wij een hoogmoedig hart, dat zich verheft en ons plaatst op de zetel van eigengerechtigheid.

Maar waar wij in de ontdekkende weg ingeleid worden, en voor God vanuit het recht, onze diepgaande schuld inleven, wordt ons hart verbroken, ja verbroken in schuld. In de weg van deze ontsluiting uit God komt Christus Zich te openbaren, dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Zo worden we door de Middelaar heengewezen naar God. Dan krijgen wij wel eens momenten dat wij denken met de omgangen van Christus in de vrijheid te staan, zeker als de profetische bediening van Christus opengaat. Uit het profetisch ambt van Christus vloeit immers het liefdehart van God!

Verklaar het eens op het Woord, zo vraagt u? Wel, tot zijn discipelen zei Jezus: *verblijdt u niet dat de geesten u onderworpen zijn; maar verblijdt u veel meer, dat uw namen geschreven zijn in de hemelen*.

Maar ook het priesterlijke ambt van Christus gaat zich verklaren. Gods Geest gaat ons inleiden in de arbeid van Christus, van Zijn zoen- en borgwerk. Dan ligt onze zaligheid buiten onszelf in een Ander.

En als Gods Geest Zijn koninklijk ambt gaat verklaren uit Zijn koninklijke heerschappij, Die op Zijn dij en kleed geschreven heeft Koning der koningen en Heere der heren... o, dan gaan wij ons onderwerpen aan het koninklijk gezag van Koning Jezus. Om onder dat vaandel de ware strijd des geloofs te strijden. Christus is onze Banierdrager!

Maar wij gaan nog een stap verder.

Als de Heere doortrekt in de ontdekkende, ontblotende en ontgrondende genade door het dierbaar zielzaligend geloof, en inwint voor Zijn recht, dan worden wij afgesneden van al onze eigen werken. Dan wordt zelfs ons gebed afgesneden. Maar ook worden wij afgesneden van al onze koopwaar, en God gaat ons rechterlijk onderrichten. Nu komen we niet met Christus bij God in het gericht. Want Hij leidt ons zelf door het inwinnend, uitwinnend, overwinnend werk, aan de kant van God. En daar waar wij aan de kant van God komen te liggen, gaan wij God rechtvaardigen in Zijn Rechtvaardigheid, in Zijn Waarheid en in Zijn Majesteit. En nu weten wij achteraf, dat God ons geen kwaad meer doen kan. Maar dat kunnen we in deze beleving niet zien. Hier wordt God in Zijn eer verhoogd.

Het gaat er tegenwoordig niet meer over of God aan Zijn eer komt, als ik maar bekeerd ben. Het gaat er niet meer over of Christus gekroond wordt, maar dat ik gekroond word. Het gaat er niet meer over wat de werking van de Heilige Geest doet, maar dat ik weet dat ik één van dat volk ben.

Doch de in waarheid ontdekte zondaren worden in het rechterlijke van God ingeleid en aan de kant van God gebracht en worden afgesneden van al hun werken. Opdat alleen op grond van Christus' arbeid, dat is Zijn zoen- en borgwerk gehoord wordt: *Ik heb verzoening gevonden*. Dan ontvangt Christus uit het rechterlijke van God Zijn Kerk: verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden.

Wie zegt: *Ik heb verzoening gevonden*?

Dit zegt God de Vader. Verzoening gevonden in de arbeid van het zoenwerk van Mijn Zoon. *Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale*, dat is het werk van Christus om ons uit de kolken der ongerechtigheid, uit het modder van onze zonden op te trekken en uit te leiden. En een nieuw lied in onze mond te geven, een lofzang onze God.

Lazarus moest ontbonden worden, dat deed Jezus niet. Dan zegt Jezus: *ontbindt hem* en dan neemt de Heilige Geest al de vuile doeken weg, al onze ongerechtigheden worden verzoend in het bloed van Christus, zo slaat de Heilige Geest de mantel der gerechtigheid ons om. Ons kleed gaat de vodden in. Het schone kleed van de gerechtigheid van Christus is het sieraad voor God. Want Hij zal Zijn bruiden kleden met het sieraad van Zijn gerechtigheid. Zo mogen wij tot die bruidskerk van Christus ingeleid en ingebracht worden.

Wij hopen dat de Heere ons in dit leven bewaart voor hoogheid en verhevenheid, wereldlust en wereldzin. Er zit genoeg in ons hart, maar laten wij bij de eenvoud blijven, opdat de wereld ons niet wegsleept naar het verderf.

Mijn vrienden, blijf bij het Woord in de eenvoudigheid van het leven, opdat de Heere nog uit Christus Zijn genadeloon mocht wegschenken, niet om de werken, maar... om niet gerechtvaardigd te worden. Dan wordt het nog eens waarheid: zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

... *Niet verdere. Dan is het verderf weggenomen, maar het eeuwige leven hebbe.*

Dat zal wat zijn. Hier verkeren wij in een tijdelijk leven. Een leven dat eindigt bij de

dood. Maar wij worden eens verwacht. Verwacht door Christus. Hier zijn wij in ondertrouw, maar eens zullen wij komen tot die wettige trouw in Christus. Dan wacht het Jeruzalem-dat-boven-is, de triomferende Kerk, ons op. Wij worden geoefend door strijd, door kruis, doch verlost uit nood en dood. Zo worden wij uitgezuiverd van alles. Waar deze zaken verborgen zijn, ach, bidt de Heere of Hij naar Zijn vrijmacht, naar Zijn eenzijdige liefde deze kennis, deze zaligmakende kennis van die gezegende Bruidegom Christus Jezus wil schenken.

Wij lezen nog zo heel kostelijk in het Hooglied van Salomo dat de dochters van Jeruzalem jaloers waren op de bruid van Christus. Maar nu heeft de Heere gezorgd, dat de bruid van Christus door druk en kruis geoefend, nooit koninginnen zijn geworden. Maar altijd uit hun armoede op de schatkist van Christus zijn aangewezen. Wij hopen, dat dit woord nog eens in uw leven zijn vervulling mag krijgen.

Dan bidden wij u toe, gij die deze kennis aanhangt met hart en ziel: tracht u te binden aan het Woord, schik u onder het Woord en buig u onder het gezag van het Woord. God wil Alles, ja Alles voor u zijn. Als armoede en ellende gekend worden, buig dan maar uw knieën, want dan is Hij het, Die voor ons is arm geworden daar Hij rijk was, opdat u uit Zijn armoede de eeuwige rijkdommen zou mogen ontvangen. Eeuwige rijkdommen zijn geestelijke en eeuwige zegeningen. Indien u bevrucht mag worden uit Hem, dan ervaart u door die wederbarende genade en door het recht: die in Christus is, is een nieuw schepsel. Amen.

6. GODS GENADE VERHEERLIJKT

Zingen: Psalm 90: 2 en 7

lezen: Jona 2

zingen: Psalm 39: 3 en 5

zingen: Psalm 119: 38

zingen: Psalm 3: 2

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Elk mens, klein of groot, jong of oud, gaat de weg van alle vlees. Dit houdt in dat een ieder wordt geboren om te sterven. Want het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. Zijn wij zo uit de hand van onze Maker voortgekomen? Nee, daar getuigt Mozes de Godsman van in het lied dat wij hebben opgezongen. Mozes bezingt hier de deugden, het gezag en de regering van God.

HEERE, Gij zijt ons geweest een Toevlucht... ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God... Gij doet de mens wederkeren tot verbrijzeling. Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren.

De berijmer maakt daarvan:

*Uw oppermacht, die wij ootmoedig eren,
kan door een wenk de mens zijn broosheid leren;
verbrijzelt ons, doet ons tot aarde keren.*

Zo mogen wij in kinderlijke eenvoud en met een verootmoedigd, nederbuigend hart het Wezen van God ontmoeten. Uw oppermacht, die wij ootmoedig eren. Echter, ons hart is het tegenovergestelde van ootmoed, dat hart is met hoogmoed vervuld. IJdelheid en eigengerechtigheid leven en vernachten in ons hart van nature. Maar met 's Heeren vreze mogen wij met de dichter van deze Psalm bekennen: Uw oppermacht kan door één wenk de mens zijn broosheid leren. En terecht. Wij stellen toch dat de tijd een eeuwigheid is, en de eeuwigheid maar een tijd. Zo leeft een ieder.

Wij hebben onze pinnen diep ingeslagen in de aarde. Maar Mozes zegt: *van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God en... Gij doet de mens wederkeren tot verbrijzeling.* Uw wenk alleen, al schijnt ons niets te deren, verbrijzelt ons... Een ogenblik, al zijn we nog zo jong of oud. En dan... eeuwigheid. Ach, leefden wij hier maar meer bij. Wie kent Uw toorn, wie zijn geduchte krachten? Wie vreest dien recht geduchtste Macht der machten?

Mogelijk zegt u: God is toch liefde?

Inderdaad, God is liefde. God is een vuurbrand van liefde en... Hij toorn. Hij toornt schrikkelijk zowel over de aangeboren als de werkelijke zonden. U weet dat de aangeboren zonden, onze erfzonden zijn. Met erfzonden worden de erfschuld en de erfsmet bedoeld.

Daarom, speelt niet met de zonde, mijn vrienden. Maar leer de tijd des levens kostelijk achten, opdat het hart de wijsheid moog' betrachten.

Wijsheid, daar spreekt ook Salomo van in zijn Spreukenboek: *De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid. Allen die ze doen hebben goed verstand.* Waarin ook begrepen ligt: het heil is des Heeren.

Zo vinden wij ons tekstwoord in Jona 2: 4 en 9c.

En ik zeide: Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen. Het heil is des Heeren.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *Gods genade verheerlijkt in het leven van Jona.*

Ten eerste: de schuldbelijdenis van Jona.

Ten tweede: de geloofsverwachting bij Jona.

Ten derde: God verheerlijkt door Jona.

Dit boekje is van Jona. Het vangt aan met het woordje 'en'. Het schijnt dus een boek te zijn zonder een begin of het geeft ons de indruk dat er iets aan voorafgaat. Doch de Alfa, het Begin, en de Omega, het Einde is de Heere. Hij is de Eerste en de Laatste voor Zijn Kerk, dus ook voor Jona de profeet, die toch tot Zijn Kerk behoorde.

Jona kwam uit Gath-Hepher volgens 2 Koningen en is de zoon van Amitthai.

Amitthai betekent *waarheid*. Tot deze zoon van Amitthai kwam Gods Woord. En aan zijn roeping was geen enkele twijfel. Dit wordt beschreven in het eerste vers van het eerste hoofdstuk. Tot profeet te worden geroepen onder het eigen volk Israël was gewoon, maar Jona werd geroepen tot profeet voor een vreemd volk en dat was wel geheel vreemd. Gewoonlijk werden de profeten gezonden tot eigen volk en vaak tot de priesters! Bovendien was Ninevé een zeer heidense en afgodische stad in Assyrië en gedurig waren juist de Assyriërs in oorlog met Israël.

Tenslotte dienen wij in dit gehele boek te bedenken dat Jona, ten eerste een type van Christus was in Zijn opstanding uit de doden, en ten tweede een type van Christus in de roeping tot de heidenen. Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde, zei Jezus Zelf tegen de schriftgeleerden en de farizeeën. En heeft Hij niet de middelmuur des afscheidsels gebroken?

Toch bevat dit boekje geen profetische voorstellingen die nog moeten worden opgelost, zoals bij al de andere profeten geschiedde, nee, hier is Jona zelf en zijn geschiedenis profetie. De naam Jona betekent duif. De duif is beeld, type, van de Heilige Geest. Zie maar bij de doop van de Heere Jezus.

Maar... als wij Jona hier ontmoeten in het Woord van God, dan is hij niet die duif in het zilverwit met het goud wat op haar vederen zit, genoemd in de 68ste Psalm. Nee, maar we zouden de betekenis meer kunnen vinden in de zin van een 'botte duif', een duif zonder hart, aldus genoemd door Hoséa de profeet.

Wie was Jona toch? Was hij kind, knecht en profeet des Allerhoogsten?

Zeker waar, wij stellen hem hoog als kind en knecht en... door God onderwezen. Ook leert deze geschiedenis ons dat Jona niet op zijn plaats was. Hoe moeilijk het ook voor hem was. Jona werd opgeschrikt door de roepstem des Heeren.

Laten wij de verklaring van deze geschiedenis maar direct toepassen. En laat een ieder er zijn hart naast leggen.

Ach, het kan van buiten zo schoon lijken bij een schepsel Gods, mogelijk een aangenaam karakter, maar van binnen in ons hart ligt het niet zuiver en oprecht. Daar is een Godsdaad voor nodig om ons te zuiveren.

Jona als kind en profeet van de Heere moest het ook leren en heeft het geleerd vanuit het heiligdom. Hij was hardleers bovendien. Niet eenmaal, maar telkens. O, wat zijn Zijn schepsels toch hardleers. Zo ziet u, dat Gods volk, al zijn het Zijn knechten, die de Heere ordent in Zijn Koninkrijk, niet elke dag de genade beoefent.

Helaas! Ze liggen wel onder de genade en bewaring van God. Wil Jona het niet op het

droge leren, wel dan zal Jona het moeten leren onder het water.

Komt hier ook het woord van Job, de lijder van Uz, niet recht op zijn plaats? Heeft hij niet geschreven: *De doden zullen geboren worden van onder de wateren?* Mag u, door Gods dierbare Geest, hier ook iets van verstaan? Niet op het water, op ons scheepje, maar om nog eens een keer onder het water gebracht te worden. Want daar lag een afsnijdende weg voor Jona maar ook voor 's Heeren volk.

We weten dat er maar één dodelijk tijdsgewricht is. Dat is als wij ondergaan in de afsnijdende weg onder de majesteit van God in de vierschaar der consciëntie. Maar het leven van Gods Kerk en dit is Zijn volk, gaat altijd en telkens door het onmogelijke en afgesnedene heen, opdat de Heere des te meer verheerlijkt wordt.

Jona kreeg een liefdevolle opdracht. Kort en zakelijk. Hij moest naar de grote stad Ninevé gaan en daar het Woord van God verkondigen. Een groot zendingsterrein lag voor hem open. Moest hij 's Heeren genade en Zijn werken prediken tegen die goddeloze en heidense inwoners van Ninevé?

Ja, dat moest hij, zo verkreeg hij zijn opdracht. Dat nooit, dacht Jona. Nimmer was het voorgekomen dat iemand geroepen werd tot profeet voor een heidens volk. Vandaar dus zijn tegenzin.

Het Woord des HEEREN was: *maak u op*; en hij maakte zich op, doch ging naar Tarsis. Hij lag niet verenigd met de wil van God, dat mag duidelijk zijn. Onverenigd in de opdracht die de Heere gaf.

Zijn wij het met de wegen der Voorzienigheid eens? Zijn wij het eens met een eventuele opdracht van de Heere als die tot ons komt? Als wij moeten verhuizen bijvoorbeeld, om onder de prediking van de waarheid te kunnen verkeren? Wat kan het dan van binnen stormen indien wij onze woonplaats niet wensen los te laten en wat briesen wij er dan tegen. Bieden mogelijk tegenstand. Ach, wat kunnen wij dan murmureren.

Jona maakte zich op en kennelijk was er haast, grote haast bij, want hij vluchtte en reisde per schip naar Tarsis. Om... weg te zijn van voor het aangezicht des Heeren. Om de Heere te ontvluchten.

Tarsis was een stad in het westen, vermoedelijk in Spanje en Ninevé lag in het oosten. Jona, hij wenste zijn eigen weg wel te kiezen en te gaan. En het is alsof alles nog mee zit ook. Hij rende als het ware naar de kust, naar het plaatsje Jafo en daar lag een schip gereed. De touwen van het schip werden reeds losgemaakt om af te zeilen naar Tarsis. Wat bedoelen wij? Het kan soms zo zijn, dat wanneer wij bewust de zonde doen of de zonde zoeken of een eigengerechtigde weg wensen te kiezen, dat ons alles nog mee zit ook. Zodat het lijkt alsof alles nog voorspoedig gaat, op de weg van de zonde en de weg der verkeerdheid.

Het schip lag gereed en al denkt Jona de Heere te ontlopen... het grote en het gezegend Godswerk komt toch voor de dag. De Heere liep Jona na. De Heere is de overal tegenwoordige God. Welk een ontroerende en benauwde waarheid ligt hierin verborgen.

Houdt u hier rekening mee! Jona, de profeet was tegenstrevig en toch en toch... waarom liep de Heere hem dan na? Nu, niet boos worden, want dit vloeide voort uit het eenzijdig, verkiezend Goddelijk genadewerk. En daarom kon de Heere Jona niet loslaten. Bovendien heeft Hij ook u nog niet losgelaten.

Beseft u dit? Wij zijn nog onder het uitspansel van Gods goedheid. In het land der levenden. En roept en klopt de Heere niet door welk middel dan ook: keer weder, keer weder en geloof het Evangelie? Jona ging voort.

Maar wij gaan ook door. Wij gaan ook door op de weg der afgekeerdheid. Blijft u nog zeggen: vandaag niet, want het is mijn tijd nog niet? Later misschien? En... laat mij

leven... laat mij genieten... niet die engheid en die zwartgalligheid en die gebondenheid. Voelt u uw wrevelige hart, dat hart, dat altijd wederstrevig is van nature? Onverenigd met de weg die Hij met ons houdt?

Jona nam een enkele reis. O, als die eeuwige liefde Gods er niet voor instond! Zo gaan wij met een enkele reis naar de eeuwigheid. We betalen met de zonde onze dood. *De bezoldiging van de zonde is de dood*, zegt ook Paulus. Ja, wij verkiezen de dood boven het leven en hebben een enkele reis naar de rampzaligheid, een enkele reis naar de diepte van de hel, een enkele reis en dan... voor eeuwig kwijt. Een enkele reis met ons zieleschip, menen met wat geld genot te hebben, immers voor het bereiken van ons zondeleven is steeds geld nodig en zo varen wij de grote vaart, koersen recht op de eeuwigheid aan. En dan, en dan: verloren, verloren, voor eeuwig verloren!

Maar wat geschiedde er in het leven van Jona? Wel, zonnig zeilden zij af van Jafo. De kust was uit het gezicht en Jona daalde van het dek af en ging de kajuit in om niet gestoord te worden door het scheepsvolk en sliep weldra in. Hij had de vracht betaald dus had geen zin iets te doen op het schip.

Doch de Heere wierp een grote wind op de zee. In de zware storm lag hij daar, in zijn tegenstand.

O, wat kunnen wij soms ons bed zoeken om niet van de waarheid te willen horen. 's Zondagsmorgens uitslapen, bijvoorbeeld. Jona was in een diepe slaap verzonken en hij had zo de eeuwigheid in kunnen slapen. Dat is wat! Dat is nu de mens! Zelfs een kind van God. Doch dit staat geschreven tot lering of troost, maar niet tot navolging. Rustig voortslapen en dan in de storm nog wel.

Heeft het dan nooit in uw leven gestormd als u ernstig ziek lag op uw bed? Als u aan de stervenssponde stond van één van uw beminden en daarin beluisterde het wegebben van de levensgeesten? O, wat kan het stormen van binnen... hoe zal dát zijn, wat zal dát zijn en hoe zal ik dát ervaren. Storm na storm kan ons leven zijn en... na even opgericht te zijn, slapen wij weer rustig verder.

Als de Heere ons niet bij de haren neemt, bij wijze van spreken, gebeurt er niets, absoluut niets! Dit slapen is onze natuurstaat. Daarom, als de Heere ons niet opzoekt gebeurt er geheel niets, dan slapen wij rustig voort op de levenszee. Waarom? Wel, dit is onze wil en niets anders. Echt, mijn vrienden, wij willen niet anders!

En al gaan er nog zoveel golven en baren over ons heen en al kraken de masten en al gaat ons razeil aan flarden, ja, al gaat zelfs onze vracht overboord en al hebben wij geen kompas meer om de koers te bepalen: we slapen voort naar de eeuwigheid.

En als wij op huisbezoek of rechtstreeks in de prediking spreken over de stormen en baren en het stuk raken van het razeil, het verliezen van ons kompas, en wijzen op die grote eeuwigheid, o, dan komt de vijandschap openbaar. Slapen... een vijandige doodsstaat!

Maar indien de Heere, zaligmakend, Zijn storm gaat opwerpen in ons hart, een storm werpt tegen onze levensark, dan gaan we verstaan hetgeen we nog nooit geweten hebben. Laten we de geschiedenis van Jona daarin volgen. Merkwaardig eigenlijk, dat we tot nu toe niets anders lezen van Jona dan dat hij afdaalde en neder-ging. En in die neergang gaat ook zijn geestelijke levensstand mee. Steeds verder van God, zijn Zender, af. Jona zou doorslapen in zijn afgekeerdheid en in zijn murmurend, opstandig hart, indien de Heere in deze weg niet een middel beschikte.

Ziet eens, de Heere werkt bijna altijd door de middellijke weg. Hetzij dat Hij ons brengt naar Zijn Woord, hetzij dat Hij Zijn Woord naar ons brengt. Gods Woord en de bediening daarvan is toch de middellijke weg om ons met God bekend te maken?

In het leven van Jona was het de opperschipper, een heidense scheepskapitein. Hij daalde tijdens dat grote noodweer, dat God had beschikt, het trapje af en kwam langs de kajuit waar deze hard- slapende lag. Deze man stond verbaasd over Jona. Hoe kon iemand met zulk een noodweer, te midden van zulk dreigend gevaar, rustig liggen te slapen?

Wat is u gij hardslapende. Sta op, roep tot uw God, misschien zal uw God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan!

Daar ligt lering in. Gij, hardslapende, roep tot uw God, opdat wij behouden worden en niet vergaan. Een heidense opperschipper, een kapitein, die van God noch Zijn gebod wist, maar wiens leven hem lief was, deed Jona ontwaken. Het ging bij deze man niet om de Schepper van hemel en aarde. Dat begrijpt u. In ieder geval bleek duidelijk dat hij in zijn eigen goden weinig vertrouwen had. Hij schudde Jona wakker. Hier is duidelijk onderscheid tussen hem en Jona.

Voor Jona mocht het zijn: *ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten*. En voor de scheepskapitein was het: sta op, wij vergaan! Het ging hem om het behoud van zijn leven.

Let nu eens even goed op waar de schoen eigenlijk wringt. Gaat het bij ons om de Heere of gaat het om onze behoudenis, om onze dood te ontvluchten? Van nature dit laatste.

Kent u iets van dit ontwaken in uw leven te midden van de storm? Ontwaken in storm en nacht. In welke nacht? De nacht van onze zonden als de bliksem van Gods wet uitgaat. Als de donder van Ebal gaat rollen in ons hart. O, dat waarlijk wakker gemaakt worden. Dan worden wij ontwaakt. Daarom zeggen wij weleens: de ontwaakte zondaar. Zullen wij erom denken, dat in onze dorre geesteloze tijd, de godsdienst een soort lieve-godsdienst is? Men zegt heel liefjes: Praat niet over dood noch hel, althans heel summier, praat niet over de wet, noch over de toorn van God en Zijn almacht. En praat zeker niet over de verkiezing. Maar hier in deze geschiedenis ligt onderwijs en lering, die indruisen tegen het gedachtengoed van de lieve-godsdienst.

Maar voor wie ligt er dan onderwijs in? Indien deze storm, deze ontdekking aan de wet, ons overkomt, dan komen wij door de wederbarende genade met God in aanraking hoor. En als wij met God in aanraking komen, dan worden wij met de wet van God bekend gemaakt. Want in de wet ligt Gods reine, heilige natuur uitgedrukt. Zie, dan worden wij op de weg der bekering geplaatst, dan worden wij tot de orde geroepen. Tot de orde geroepen?

Ja zeker, zo krijgen wij te verstaan: *ik heb tegen u, o, Heer', zwaar en menigmaal misdreven*. Ach, dan worden wij ontwaakt uit de nacht van onze zonde, ontwaakt uit de diepte van onze ongerechtigheden. Als een zware last zijn de zonden mij te zwaar geworden, zegt David in één van zijn liederen en leert ons de bevinding. Toen Jona op het dek kwam zag hij de golven en ongetwijfeld zal één van de liederen van David hem voor de aandacht zijn gekomen: *al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan*.

Waar loopt het bij u over? Over de schade van de zonde of loopt het bij u over de schande van de zonde? Toe, mijn vrienden onderzoek uw hart? Schade-schande!

Indien het bij u over de schade van de zonde gaat is het om de hel te ontlopen en krijgt God niet de eer en Christus niet de kroon. Maar indien wij in moeten leven de schande van de zonde dan komt er rouw in ons hart. Dan gevoelen we, maar niet minder ervaren we, de droefheid naar God en de bitterheid van de zonde. Zo gaat God een volk oprecht maken, oprecht als de duif.

En als Hij dat doet, gaan wij de schande en de smaad van de zonde inleven. Dan gaat

het niet om ons, maar dan gaat het om de God van de hemel en die van de aarde.

Was ons eerste punt niet: de schuldbelijdenis van Jona? Wanneer deed hij dit? Nu, aanstonds? Is hij zo eerlijk, dat hij gelijk naar de zeelieden stapt en nog wat slaperig zegt: Hier staat de schuldige?

Helaas, nee! Maar beginnen de zeelieden te onderzoeken naar de oorzaak van de ellende? O, nee, eerst de lading overboord. Daarna de roep tot gebed. Als rampen en slagen ons treffen, mijn vrienden, o, laat ons dan eerst tot onszelf inkeren en laat ons voor God verschijnen. Hoe? Zoals we zijn. Opdat God ons met onze zonden bekend zal maken. We weten, dat ook dit altijd een hele les is om te aanvaarden.

Doch, dit dient geleerd te worden. Voortdurend. Bovendien kan het ons bewaren voor: waarom is ons dit kwaad overkomen? Inmiddels waren de zeelieden en de scheepskapitein het er over eens dat er een zonde was geschied en er moest door de zondaar worden geboet, zo beraadslaagden zij. Er was een ban op het schip. En een ieder zei tot zijn metgezel: laat ons loten werpen. Allen waren het er over eens dat het lot geworpen moest worden.

Zo kwam de Heere Jona tegen! Hoe angstig zal zijn hart hebben geklopt, terwijl het lot werd geworpen? Hij wist het immers wel om wiens oorzaak dit alles was. Om oprecht tot schuldbelijdenis over te gaan, moest de nood veel hoger klimmen Want nog zei Jona niet: ik ben die man.

Nee, Gods voorzienigheid in de uitwerking van Zijn genade, dát wees hem aan. En dat lot viel op Jona. En de storm ging voort. Uitwendig, doch nu ook inwendig. Nu kwam hij in de storm van zijn zonde terecht. Want de Heere ging hem als in één ogenblik in de schande zetten. Voor een ieder. Want toen het lot terecht kwam op Jona zagen ze hem allemaal aan als de oorzaak van deze zeer zware storm. Waarom, ja, waarom is ons dit lot ervaren?

Ieders oog was gericht op Jona. Zo kreeg Jona te doen met de eerste wetstafel der liefde. God lief te hebben boven alles. Dat veroordeelde hem. En dan kwam ook de tweede wetstafel openbaar en ook deze wetstafel veroordeelde hem.

Niet de zeelieden, noch de scheepskapitein waren de oorzaak... terwijl zij heidenen waren.

Nee, Jona werd in één keer bij God vandaan, krachtens de volle overtuiging van de wet, de oorzaak van de grote storm en van alle ellende die dit meebracht. Verklaar ons nu hoe ons dit overkomt? *Wat is uw werk en vanwaar komt gij? Welk is uw land en van welk volk zijt gij?*

O, wat zijn deze vragen benauwd voor de profeet. Wat is uw werk? Immers hij heeft zijn roeping niet volbracht. Doch nog benauwder werd het voor Jona op de vraag: Vanwaar komt gij? Kwam hij niet uit Kanaal, het land der belofte, waar God Zijn woning had? Welk is uw land? En dan kwam de slag: ...en van welk volk zijt gij? Ja, van welk volk? O, wat zal hij ontroerd zijn geweest. Immers Jona was toch van Gods volk? O, wat een leringen liggen hier toch in verklaard.

O, mijn vrienden, herhaal de vier vragen eens die deze heidense scheepslieden hebben gesteld en laat ze tot u doordringen. Wat is uw werk; vanwaar komt gij; welk is uw land; van welk volk zijt gij?

Toe, eerlijk zijn en oprecht voor 's Heeren aangezicht met deze vragen, ze kunnen ons ontdekken, brengen tot Godskennis en daaruit tot zelfkennis, gewerkt door Zijn Geest. Want wie zijn gemis niet kent, vraagt niet naar vervulling. Zo is het toch?

Jona antwoordde en zei: *Ik ben een Hebreëër en ik vrees de Heere, de God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft.*

Hier ging hij het zeggen: ik vrees God. Dit vloeit uit de ware Godskennis. Als de wet

zijn kracht en zijn oefening doet in de hand des Geestes, dan komt gewis en zeker de ware kinderlijke vrees in ons hart. *Ik vrees God.* Zouden wij U niet vrezen, Gij Heere der heren en Gij Koning der koningen? O, Gij almachtige God!

De Heere ging Jona oprecht maken. Hij moest weer leren de duif te worden, dat is, weer oprecht, recht op het doel af. Eerlijk zijn hart uitspreken tot de Heere God en als dat geschiedt mijn vrienden, dan gaan wij dit ook belijden aan elkander.

Als de Heere in uw leven werkt, dan zien de burens dit hoor en dan gaat uw omgeving het ook waarnemen. Want de vrucht brengt dit openbaar. En zult u erom denken, als de vrucht niet in het leven openbaar komt, zet dan maar een groot vraagteken.

Wij bedoelen niet een wettische dienstbaarheid als vrucht, nee, maar wij bedoelen de door God gewerkte onderwerping aan de wet van God. Te zien aan gewaad en gelaat en te horen aan ons gepraat. Zo komt de ware vrees van God voor de dag en die brengt vruchten voort der bekering waardig. Uitgaan uit de wereld en de schande in te nemen voor elkander. Zo worden we gemakkelijk voor onze vrouw of man, gemakkelijk voor onze kinderen, en voor elkander en onze omgeving. Want dan erkennen we schuld als schuld en leven dit in. Dit geldt voor zowel de ontdekte of ontwaakte zondaar, als ook voor degenen die genade hebben ontvangen. Pas op hoor, want wij verschonen ook Zijn ware Kerk niet. Want als we deze plek niet innemen om onder elkander te staan, ligt het toch echt niet zuiver in ons hart.

Toen ging Jona zeggen: *Neem mij op en werp mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet dat deze grote storm ulieden om mijnentwil overkomt.*

Nu, wij houden niet van grootspraak door te zeggen: werp me maar in de hel, dat heb ik recht verdiend, nee zo is de Bijbelse bevinding niet. Nee, mijn vrienden, daar zijn deze zaken veel te ernstig voor en liggen veel te teer. Wat bedoelde Jona met dit gezegde? Wilde hij hiermee zelfmoord plegen? O, absoluut niet. Immers hij zei niet: ik spring zelf in de zee. Nee, dat zei hij niet. Bovendien spreekt hij nog geloof uit ook: 'zo zal de zee stil worden'.

Nee, zelfmoord was dit niet, wat dan? Wel, hij bedoelde: ik heb het rechtvaardig verdiend... Jona ging het recht van God eren, hij kreeg het recht van God lief. En door deze schuldinleving, gewerkt door Gods Geest, buigen wij onder het recht van God. Zo buigen wij onder de majesteit en heiligheid en rechtvaardigheid van God. Ik heb met recht de hel verdiend vanwege mijn vloek en mijn doemwaardige staat. Werpen jullie mij maar overboord, dan zal de zee stil worden, zo sprak Jona.

Doen zij dat gelijk? Nee, de scheepslieden roeiden harder, doch de zee werd hoe langer hoe onstuimiger. Nog harder werd er geroeid, doch de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen!

Nu we het toch even hebben over deze scheepslieden, ach wat trekken wij nog vaak aan onze roeispanten, met dit doen en dat doen om ons wrakke scheepje aan wal te krijgen. Hoe trachten wij vaste bodem te vinden in ons bidden, met onze tranen en zuchten. Vaste bodem in... ja zeg het maar... in hetgeen Christus zelf niet is. Ziet u, dat u het wel weet!

O, wij willen u hier niet mee laten zitten, nee o nee, daarom mag het voorbeeld van Jona u tot voorbeeld zijn. Daarom heeft de Heere ons dit toch nagelaten. Maar luister nu eens verder: en... wat en? Wel, eerst riepen zij tot hun goden, maar nu!

Door de prediking van Jona riepen deze scheepslieden met de opperschipper tot de HEERE. Zij riepen, dit is met kracht: *Och, HEERE! laat ons toch niet vergaan om de ziel van deze en leg geen onschuldige bloed op ons; want Gij HEERE! hebt het gedaan, gelijk als het U heeft behaagd.* God had toch het lot bepaald?

Door middel van de prediking en Gods Geest gaan wij roepen: 'Och, HEERE!' bekeer

mij, zo zal ik bekeerd zijn! Och, Heere, bekeer mij zoals U al Uw oude volk bekeerd hebt. *Och, Heer', och wierd mijn ziel gered...*

Hebben wij u nu toch nog even opgezocht? Is dit waarlijk uw roepen, met kracht? Maar we moeten verder, verder met u in en door deze geschiedenis, biddende dat Gods Geest de Toepasser mocht zijn.

Nu staat er Één voor het aangezicht van de Goddelijke Rechter. En Die Ene heeft van eeuwigheid, zowel Jona als de Kerk ontvangen van Zijn Vader en Hij weet hoe de Kerk aangemerkt ligt in de troon van God en dat naar het recht van God. Daar komt de liefde van God in Christus zich te openbaren. Hoe?

Wel, Hij heeft van de Vader begeerd om overboord gezet te worden. Vanuit het hemelhof, overboord naar deze vervloekte aarde. Waarom?

Om de schuld te dragen en te betalen. Opdat de gramschap van God gestild en de toorn van God geblust zal worden. Zo heeft de meerdere Jona af willen dalen in de diepte van de verbolgenheid van God. Af willen dalen in de diepte van de toornengloed van God. Af willen dalen in de massale vloek van onze vloek. Af willen dalen in de diepte van onze ongerechtigheden. O, dat zondeloze, vlekkeloze, reine Offerlam.

Laten wij die dierbare Koning en gezegende Christus naar voren stellen. Toe, Hij heeft af willen dalen voor de ellendigen aller ellendigen. Bent u dit? Zo komen wij tot de bede van Jona. Dat is: zijn schuldbelijdenis. *Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen.*

Uitgestoten, dat wil zeggen: buiten Gods gunst, buiten het paradijs, buiten de gemeenschap van God. Uitgestoten van voor Uw ogen. Zalig worden is eenvoudig. Zeker waar, maar... het moet geleerd worden en in de rechte zin.

In deze dorre en geesteloze tijd, ligt de vis al aan de oppervlakte van het water. Men is, in zijn waarneming dan, amper overboord en zij zijn al in de vis en... behouden natuurlijk. Uitgestoten van voor Zijn ogen en dat het wier aan het hoofd wordt gebonden, dat kennen ze niet. Als je hierover spreekt... dan komt vijandschap openbaar. Doch, en dat komt voor bij degenen, die de bevindelijke waarheid nog wel hoog staan, maar zelf niet de kennis hebben van Christus, dat zij de mens in zijn dood en Christus in Zijn leven voorstellen. Maar er dient verkondigd te worden hoe die twee worden verenigd, opdat wij zouden leven door Hem. Als we verzuimen dit te prediken, veronachtzamen wij het werk van de Geest. Die Geest toch past het werk van Christus toe aan de harten van al Gods Jona's.

Maar kom, daar waar de Heere door de zaligmakende bediening van Gods Geest, wat ook de toepassende bediening is, werkt, daar komen wij een keertje op de bodem van de zee terecht. Heus. Wij komen waarlijk in de diepte van de wateren terecht.

*Ik lag gekneld in banden van de dood,
daar d' angst der hel mij alle troost deed missen,
ik was benauwd, omringt door droefenissen,
maar riep de HEER' dus aan in al mijn nood.*

Kijk, het moet een keer nood worden. Gods Kerk wordt in de nood en in de banden geboren. Zo wordt de Kerk in de diepte van de wateren gezocht. Want dáár in de diepte van de zee zei de omkomende Jona: *ik ben uitgestoten van voor Uw ogen.*

En als wij dit inleven en erkennen door Zijn Geest gaat God zorgen. Zorgen? Ja, daar in de diepte van het water is de grote walvis, zegt Mattheüs, de evangelist. Prooi van de diepe en nederste delen van de aarde. Jona, zijn handen kon hij niet meer vouwen, noch zijn knieën buigen. Toch daar in het ingewand van de vis kreeg hij zijn

bidvertrek.

We weten dat leven in het ingewand van een vis tegen de wetenschap van de natuur is, maar wij geloven dat God boven de wetenschap staat.

Heeft u een bidvertrek? Om uzelf af te zonderen en uw klacht open te leggen, uw tijdelijke nood, uw geestelijke zielenood Hem bekend te maken? Uw verborgen zielenood, ja uw bittere zorg en uw diepgaande beproevingen en helse banden en verzoeken uit te storten voor Hem? Kent u zo'n bidvertrek? Eenzaam en met de Heere gemeenzaam? O, dat uitstorten en openleggen van ons hart geeft al ruimte!

Ach, zegt er één van Zijn Kerk: ik heb geen woorden om te bidden. Maar dan hebt u zeker wel zo'n bidvertrek? O, ik hoor het u fluisteren, dat uw leven één en al gebed is. Ik hoor u zeggen: Kijk er maar op Heere, hier, op mijn hart:

*Niets is, o Oppermajesteit,
bedekt voor Uw alwetendheid.
Gij kent mij; Gij doorgrondt mijn daán;
Gij weet mijn zitten en mijn staan;
Wat ik beraad', of wil betrachten,
Gij kent van verre mijn gedachten.*

Laat de Heere maar op uw hart zien. Toch komen wij even terug tot die ellendige. Want daar hoorden wij de taal van een ellendige en bedroefde van geest. Één die door de wateren wordt opgeworpen en voortgejaagd. Ach, zondaar toe, leg uw zaak maar open voor de Heere hoor. Hij weet van u en Hij ziet u. Zelfs uw straat en huisnummer zijn bij Hem bekend. O, Hij slaat uw ziele ga. *En als u geweld en list bestrijden, al gaat het nog zo hoog, uw bloed en tranen en uw lijden, zijn dierbaar in Zijn oog.*

Ik zie er nog Één liggen, het is een Zielevriend van hem die wij net achterlieten in zijn strijd. Het is onze Koning en Zielevriend. Hij heeft in Gethsémané uitgeroepen: *Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen. Ik ben een worm van elk vertreden.*

Zie eens, daar ligt Hij in de zielenood van u, en voor u, Zijn Kerk. De drinkbeker is Hem op de hand gezet. Daar in Gethsémané moet Hij een ogenblik Vaders liefde missen. Daar ligt Hij als de verzoenende Borg, als de enige en de gegevene des Vaders. Daar ligt Hij om de schulden te betalen en om te voldoen aan het Goddelijk recht. *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*

Bij deze uitroep aan het kruis, kon Hij Zijn handen niet vouwen, noch Zijn knieën buigen. O, wat is Jona toch een type van deze meerdere Jona.

En, o, Goddelijk genadewonder, toen sprak Jona het uit: nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen.

Hier openbaart zich ons tweede punt, **namelijk de geloofsverwachting van Jona.**

Hij gevoelde zich ten ene male een uitgestotene... zie daar, de kentering, het keerpunt: nochtans. Al ben ik afgesneden, en dat heb ik verdiend, nochtans...

Hier komt Jona zijn geloof uit te spreken vanuit het ingewand van de vis. Hier is het nochtans des geloof. Zei David het niet op zijn stervenssponde toen hij het had over 'de morgen zonder wolken': *Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld.*

Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid aanschouwen. Van waar komt gij, welks is uw land en volk? Ik kom, zei Jona en zal het straks aanschouwen ook, van daar waar de tempel van Gods heiligheid staat. Daar te Jeruzalem. Dat is mijn land en daar woont mijn volk. Te Jeruzalem... de tempel Uwer heiligheid. En wat was er in de tempel? Het voorhof, het heilige en het heilige der heiligen. En nu mocht Jona in de vis geloven, dat hij weer in dat heiligdom komt.

*Ik zal het brandaltaar doet roken
van 't edelst' vee uit kooi en stal;
Zo worden vet en merg ontstoken,
Bij 't lieflijk rijzend lofgeschal;
Het reukwerk zal zijn geur verspreiden.*

Nochtans... Ziet, dat is het geloofslicht, al zit hij in de vis. Onder veroordeling en vervloeking van de wet; inlevend zijn schuld en schande, nochtans, ondanks dat ik zo ben, nochtans zal ik de tempel van Uw heiligheid aanschouwen.

O, voor een waarlijk omkomende zondaar, ligt hier de dierbaarheid van Christus verklaard; onze gezegende Middelaar! Aanspraak tot en vanuit het heilige der heiligen! Immers daar sprak God van boven het verzoendeksel! Waarlijk, zo krijgen wij, als wij dit inleven, gemeenschap met God door de Middelaar Christus Jezus.

Hier proeven en smaken wij de liefde van God en Zijn barmhartigheid tevens. Hier ervaren wij, dat recht en gerechtigheid de vastigheden zijn van Zijn troon; de getrouwheid van God in de aanvaarding van het Offer van Christus. Verzoening door voldoening. Zo krijgen wij geloof op God en geloof in Christus op God en geloof in de Drieëenheid van God, dat Hij het voor mij zal voleinden. Wat voleinden?

Dat wij weer met God verzoend worden en daarom: verlaat niet wat Uw hand begon o, Levensbron wil bijstand zenden. Zo wordt dat enig en gezegend Middel ontsloten. De zaligheid is in geen Ander; door Welke wij moeten zalig worden. Geloof u dat? Dan gelooft u ook, dat God de Heilige Geest u dat geloof heeft geschonken.

En dat waar zielzaligend geloof gelooft dat Christus Jezus u zeker redden zal met een eeuwige, Goddelijke verlossing. Dan durft u te zeggen: ik moet zalig worden, omdat God het wil. Dan zingen wij met de kerkdichter van alle eeuwen:

*Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven
mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou,
mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed, gebleven?
Ik was vergaan in al mijn smart en rouw.*

God gedacht aan Jona en ontfermde Zich over hem en daarom eindigde zijn rede en bede met: *Het heil is des Heeren.*

Zingen: Psalm 119: 38

Ons derde punt luidt: **God verheerlijkt door Jona.**

De eergeving is Godes. Gods barmhartigheid roemde ook in de ervaring van Jona tegen het oordeel.

De tempel is in de Schrift de afbeelding van de hemel der heerlijkheid. Doch, ook wordt ons lichaam een tempel genaamd van de Heilige Geest. Doch hier willen wij dit overbrengen op Christus Zelf. Hij heeft toch immers Zelf bij de tempelreiniging gesproken: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik die weer oprichten. Dit zei Hij van de tempel van Zijn lichaam. Zo is Christus de waarachtige Tempel. Door God aangesteld. Heilig, rein en Gode toebereid. Zo zullen wij deze Tempel aanschouwen. De Tempel Gods aanschouwen is de Tempel Gods zien door het dierbaar geloof. En vergeet niet, dit 'zien' wordt geleerd in de genadetijd.

Kent het namaak christendom van onze tijd en vroeger eeuw ook een aanschouwen van de Tempel?

Ja zeker! Christus had tijdens Zijn omwandeling veel discipelen, die de Tempel, dat is Zijn lichaam aanschouwden. Zij zagen alleen Zijn menselijke natuur en niet Zijn

Godheid. Deze zijn dan ook allen vertrokken toen de rede van Christus hard werd. Dit aanschouwen zit veelal in gemoedsbewegingen en wat uiterlijke aandoeningen van de waarheid. Lieden, die het Woord van God letterlijk lezen. Zo in de zin van: er staat geschreven en daarom geloof ik dit. Ze zijn zo letterlijk bezig, dat zij de bediening van Gods Geest niet in het minst nodig hebben. Immers ze kunnen toch zeker zelf wel geloven en als we geloven, zo zeggen ze, ja dan zijn we ook uitverkoren. Zie hoe brutaal. Zo wordt de zaak omgedraaid. Doch de letter dood en de Geest maakt levend. Is er ook een aanschouwen, meer dan wat nu is vermeld en wat toch niet is het aanschouwen, waarvan Jona, door het geloof spreekt?

O, zeker, dit is er. Bovendien is er veel nabijkomend werk. En hoe geestelozener de tijd, hoe meer opgang het nabijkomend werk maakt. Aanschouwen met een beschouwelijke kennis, zo noemen wij dit. Is daar een Bijbels voorbeeld van te noemen? Zeker wel, denk maar aan Demas, die eertijds bevriend was met Paulus. En wat dacht u van Simon de tovenaer. Deze godsdienst is meer tijdgeloof dan wondergeloof en ze wordt weleens verward met zaligmakend geloof.

Over het algemeen is het een gemoedelijke godsdienst. Orpa schouwde ook een Naomi en een Ruth aan, hoorde veel. Reden genoeg om op te trekken naar Bethleem. Doch deze allen hebben hun wortel niet vanuit het welbehagen van God. Bovendien kennen zij hun wortel niet in het bloed van Christus.

Het aanschouwen van de Tempel van Gods heiligheid is een waarachtig aanschouwen in een Gode eergevende zin! Ach, Gods uitverkoren Kerk komt terecht in een afsnijdende weg. God de Heere gaat in de vierschaar der consciëntie gericht houden. En juist dan komt voor de dag het waarachtig aanschouwen. En dat waarachtig aanschouwen ligt verklaard vanuit het eeuwig verkiezend liefdehart van God. Zulk een hart gaat open! Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom trok Ik u uit de kuil van modder en slijk. De Heere stelt dan onze voeten op een rotssteen en geeft een nieuw lied in onze mond. Een lofzang aan onze God.

En nu ligt onze grond in de diepte van de eeuwigheid. Daar krijgt het geloof uit God vandaan, middellijk gewerkt door de prediking en het werk des Geestes, zijn vaste bodem. Door U, door U alleen om het eeuwig welbehagen. Zo blijft er van ons niets over. Hoeft ook niet, want dan is God alles en in allen. Dit werk van zaligheid is uitgedacht door God-Drieënig. Bewogen van eeuwigheid met een liefdehart tot Zijn gevegenen; verklaard in Gods Zoon, Die de gevegenen heeft aanvaard in de verbondssluiting van eeuwigheid; verklaard in de Heilige Geest Die de Toepasser is aan ons hart.

Wel, zo is het heil des Heeren. Zo eindigen Jona en wij Zijn volk, krachtens het genadeverbond. Het werkverbond ligt in Christus vervuld. Daarom niet uit de werken. Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave. Deze zijn de levende leden die in dat verbond zijn ingesloten. Dus niet degenen met een uiterlijke belijdenis of met een avondmaalsgang of met het doopzegel aan hun voorhoofd, maar degenen, die begrepen zijn in het verbond dat van eeuwigheid is gesloten, die zijn de ware bondelingen. Van eeuwigheid gekocht en in de tijd toegepast. Van eeuwigheid gekend in de enige liefde Gods des Vaders door het enig en gezegend werk des Zoons en zoals we reeds zeiden: door de Heilige Geest verklaard aan ons hart, hetgeen uitgewerkt wordt in de tijd.

En nu de vraag: waar ligt de grond van het heil is des Heeren?

De grond ligt vast in het dierbaar en gezegend bloed van Christus. De Middelaar des verbonds. Hij is het Hoofd van het verbond. Die Zijn Kerk trouwt in gerechtigheid en in gericht; in waarheid en goedertierenheid doch ook in geloof. Opdat wij de Heere

kennen. De ware Kerk zal geen vreemd God ontmoeten als ze sterft, maar zij mogen in Christus voor eeuwig God tot hun deel hebben. Maar zij zullen ook met God straks eeuwig verheerlijkt worden om Hem te gaan verhogen, in hun lied.

Het heil is des Heeren. Hierin ligt de waarborg voor Zijn beminden. Daar ligt onze waarborg in. In het heil des Heeren. Verankerd in het Goddelijk recht, door Christus' gerechtigheid verheerlijkt. Wanneer deze bede was beëindigd, dan ja dan spuwde de walvis Jona uit op het droge. Dit was de tijd van God. En alleen op de tijd van God worden wij verlost van al onze zonden, schulden en onreinheden om in die gezegende fontein Christus gereinigd te worden van al ons vuil. Vergeving in en door bloed!

Jona was niet geëindigd in zichzelf, noch in deze grote weldaad. Maar Jona eindigde in de Weldoener. De Enige en Drieënige God. De waarborg ligt vast. Deze zijn het die hun strijd hebben gestreden, die uit de grote verdrukking komen en hun klederen hebben gereinigd in het bloed des Lams.

Paulus verwoordt zijn einde en zegt: *ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal.*

Mijn vrienden, slaapt u nog de slaap des doods? Ligt u nog op het bed van zorgeloosheid en leeft u nog voort in uw ongerechtigheid. En onbekommerd aangaande de eeuwigheid? Rust u nog in uw eigengerechtigde werken en rust u nog op uw belijdenis?

Mogelijk op uw Avondmaalsgang of op het teken des verbonds? Wat bent u dan diep arm, arm. Deze valse rust leidt naar de gewesten der eeuwige onrust en rampzaligheid. Een eeuwige scheiding van de God des eeds en des verbonds. Mogelijk hier vrolijk geleefd en gewandeld in hetgeen de wereld met zijn wereldse en vleselijke lusten u biedt. Maar wat zal dat dan een nacht zijn, een eeuwige nacht die wacht.

Ach, heeft u geen leven in uzelf? Maar leert u hier sterven? Moet u God rechtvaardigen in Zijn Goddelijk recht? Ach, allen die hier sneven krijgen het eeuwige leven! Ligt Christus u verklaard vanuit het ingewand van de vis? Zodat u niet rechts noch links, niet voorwaarts noch achterwaarts kunt zien? Ach, dat Hij het lichtend licht doet opgaan. Is uw enige verwachting: *geef mij Jezus of ik sterf, buiten Jezus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf?*

U dan, die gelooft, is Hij dierbaar? Is Deze Jezus waarlijk uw Alles en uw Verwachting? Rust dan niet voor u Hem in uw armen sluit. Hij zal Zijn werk en zeker op Zijn tijd voor u voleinden hoor. Het gaat door het afgesnedene en door de onmogelijkheid heen. Een andere weg is er niet. En zo doet Hij het licht opgaan in uw duisternis.

Zijn volk, dat hier versmaad en verworpen, in rouw en droefheid verkeert, zal straks gesluiert worden met de reine klederen van Zijn gerechtigheid. Zij mogen wandelen en verkeren in die store- loze rust. Een rust, die overblijft voor al Zijn af- en moegestreden volk.

Kom reisgenoten, het hoofd naar boven. Laat Gods geboón op reis ons niet ontbreken! Immers Hij vervult onze schatkamers en geeft Zijn zegen. Daarom besluiten wij met de dankzegging van Jona: *Het heil is des Heeren.* Amen.

7. EEN GEHEILIGDE GELOOFSKENNIS

Zingen: Psalm 119: 17
 lezen: Kolossenzen 2
 zingen: Psalm 46: 1 en 4
 zingen: Psalm 8: 10
 zingen: Psalm 35: 13

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Wij mochten met elkaar zingen uit de 119e Psalm.

Menige verklaarder schrijft deze Psalm toe aan David. David zou deze Psalm dan gedicht hebben in zijn ouderdom. Terwijl David ongeveer 70 à 71 jaar oud is geworden. Ofschoon dit zo zou zijn, wij zouden kunnen denken, dat David pas kort op de weg des heils geplaatst is, of in het beginsel der genade staat en nog niet de verborgenheid van het Koninkrijk Gods kent. Immers hij zegt toch, *HEERE leer mij de weg Uwer inzettingen!*

En toch had David veel ervaringen van de Heere God en Hem dikwijls mogen ontmoeten in zijn kruis en druk, in zijn nood, in zorg en banden. Wat is dan de oorzaak, dat David vraagt, leer mij Uw weg? David is leerkind gebleven. Dus, als wij het recht verstaan is David de leerschool van Christus nooit te boven gekomen?

Juist, zo is het! Hij is, ook op zijn oude dag, op de leerschool van Christus gebleven. Wij kunnen weleens zeggen, dát weten wij al en at zijn wij al machtig en dáár zijn wij al bovenuit gegroeid. Doch deze leerling zegt, *leer mij o, Heer' de weg door U bepaald.* Met andere woorden, hij getuigt dat hij steeds weer aangewezen is op die God, Die in Zijn voorzienigheid en in Zijn genade een weg gaat en houdt met Zijn Kerk.

Daarom als het recht is, dienen wij leerkind des Heeren te zijn en te blijven op de school des Geestes.

David gaat niet de weg aan God voorschrijven. We kunnen dat zo gemakkelijk en willen dat zo graag. Heere, doe het zo, Heere als U dat geeft en als U dit zo werkt, dan... Nee, David die heeft geleerd het aan God over te laten, zowel in de wegen der beproevingen als in de wegen der bezoeken.

Dán zal ik dien ten einde toe bewaren. Hoe bedoelt de dichter dat? Hij wil zeggen: houdt U mijn hand vast, wilt U mijn schreden richten? Dán alleen zal ik Uw inzettingen bewaren en zullen Uw geboden mij dierbaar zijn. Uw getuigenissen, o Heere, staan hoog in het vaandel!

Leer mij o, Heer' de weg door U bepaald; om steeds weer en steeds meer de verborgenheden van het Koninkrijk Gods recht te verstaan. Hoe? Door verstand met Goddelijk licht bestraald te verkrijgen! De dichter wil zeggen, ik heb het licht van God de Heilige Geest voortdurend nodig. Om de lessen die geleerd moeten worden te verstaan! Daarom als het licht van God de Heilige Geest op de waarheid valt en de waarheid wordt opengelegd, mag hij weten Wie de Waarheid heeft vervuld! Om door die Waarheid bewaard te blijven tot het einde van zijn leven. Geef mij verstand met Goddelijk licht bestraald, dan zal mijn oog op Uwe wetten staren. Uw wetten!

Drieërlei betekenis heeft Gods wet voor Zijn Kerk.

- Ten eerste de wet in zijn overtuigende kracht voor een ieder, die Gods Geest gaat trekken uit de macht der duisternis, die Hij gaat overreden en aan gaat spreken.

- Ten tweede de wet in zijn dominerende kracht als tuchtmeester tot Christus. Christus, Die de wet vervuld heeft in al zijn delen, zowel voor David als voor Zijn Kerk.
- Ten derde is de wet een wet der dankbaarheid, geschreven in ons hart. Och, of wij Uw geboón volbrachten... om die te doen uit dankbaarheid. De berijmer vervolgt, dan houd ik die, hoe licht mijn ziel ook dwaalt. O, de dichter zegt niet: ik ben een verzekerd Christen, ik zal niet dwalen, o nee. David kent de dwaalziekte van zijn hart. Als een schaap heb ik gedwaald, zo heeft hij ons nagelaten.

Ach, hoe licht mijn ziel ook dwaalt... dán zal zich 't hart, door de genade Gods in de vereniging met Christus door de Geest, ja, dán zal zich 't hart met mijne daden paren. Dan komen de werken zich te openbaren. De werken der genade uit Christus in het hart gelegd. Zo komen die werken in handel en wandel openbaar. Wij zijn van Christus en Christus is Gods.

Hieruit wensen wij ons tekstwoord te bepalen Kolossensen 2: 6 en 7.

Gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen, wandelt also in Hem. Geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde met dankzegging.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *Een geheiligde geloofskennis.*

Ten eerste: de geloofsvereniging met Christus.

Ten tweede: de geloofsgemeenschap aan Christus.

Ten derde: de geloofsgenade uit Christus.

Ten vierde: de geloofsverheffing tot Christus.

De gemeente van Kolosse is niet door de grote heiden-apostel gesticht. Noch heeft Paulus ooit zijn voetstappen in de gemeente van Kolosse gezet. Deze brief is in het jaar 62 na Christus geschreven door Paulus, maar vanuit Rome. Deze gemeente van Kolosse is gesticht door zijn geliefde broeder Epafras, ook wel Epafroditus genaamd. Epafras, een mededienstknecht van Christus. Deze dienstknecht, Epafras, is door Paulus uitgezonden en heeft gearbeid in de kracht van Christus.

Er is altijd een grote zorg bij Paulus geweest over de gestichte gemeenten. Bevreesd was hij, dat zij weer terug zouden vallen. Mede door de dwaalleraars. Deze waren reeds toen al bezig. In de gemeente van Kolosse was de leer wel goed zo zeiden deze dwaalleraars, maar... bij 'genade alleen' moest nog wat bijkomen, namelijk enige werken der wet, wil het recht zijn voor God.

Nu als er één geijverd had naar de wet dan was het Paulus wel. Hij maakt er een hele opsomming van in zijn brief aan de Filippensen. Maar hij heeft het door de genade Gods, anders mogen leren en verstaan. En daarom, als hij bemerkt dat er gemeenteleden van Kolosse zijn, die de werken van de wet willen invoeren, dan weet hij dat de ware geloofsleer ten gronde zal gaan. Dan zal het ware Evangelie zijn kracht gaan verliezen. En daarover is Paulus bezorgd. Want dan komt er vermenging van 'werk' en 'Evangelie'.

Nu gaat hij deze gemeente heel liefdevol aanspreken. Want hij mag weten hoe zij in de kracht van God bewaard en staande is gebleven. Toch wil Paulus middels zijn brief de gemeente van Kolosse een riem onder het hart steken. Hij wil de gemeente er op attent maken gelijk ons tekstwoord zegt: Gelijk gij dan Christus Jezus onze Heere hebt aangenomen, wandelt also in Hem. Geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in

het geloof gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde met dankzegging. Alsof hij zeggen wil: indien gij de Heere Jezus hebt aangenomen, indien gij Hem bezit, en dit hebt gij, nu, laat dan de ceremoniële wet los, en staat in de vrijheid!

Als wij opletten spreekt Paulus deze gemeente aan als een gelovige gemeente. Het zijn zij die kennis hebben! Bevindelijke kennis. Immers zij zijn verenigd met Christus.

Zijn deze mensen zo geboren? Nee, Paulus noemt hen in hoofdstuk 1:21: gij, die eertijds vervreemd waart en vijanden door het verstand in boze werken.

Zo ligt de staat van de mens in Adam. Daar ligt het ganse geslacht uit Adams lendenen in begrepen. Dus ook deze heidengemeente ligt in Adam vervreemd van God. Vervreemd van de kennis des Allerhoogsten. Er is niet één schepsel die geboren wordt met deze kennis, waar onze tekst van spreekt. Wat dan? Er is een genadeweldaad geschied. En hoe is deze genadeweldaad geschied, om tot de geloofsvereniging met Christus gebracht te worden, zo vraagt u?

Laten wij het Woord met het Woord vergelijken. De evangelist Lucas vermeldt in hoofdstuk elf van een sterk gewapende die zijn hof bewaart en zolang die sterk gewapende zijn hof bewaart is alles in vrede. Slapende in zijn ongerechtigheid. Want, zoals u weet, wordt met die hof het hart van elk mensenkind bedoeld. En met die sterk gewapende wordt niemand anders bedoeld dan de vorst der duisternis. Wij weten en leren dat iedereen in Adam de vorst der duisternis is toegefallen krachtens zijn natuurstaat. Wij hebben satan de gehoorzaamheid geschonken en liggen onder zijn wapenmacht, onder zijn heerschappij. En nu bewaart satan ons hart.

En u weet wat in ons hart woont, waar satan voor zorgt, dat dit zo blijft of erger wordt. Daar huist hoogmoed, eigengerechtigheid, wellusten van ons vlees, vijandschap tegen God. Daar in die hof, in ons hart, kunnen wij alle begeerlijkheden van het leven vinden. Doch ook vinden wij daarin het ongeloof, alle twijfels aan het Godsbestaan. In die hof liggen de vuilste zonden en de vuilste begeerlijkheden. Alles baadt zich hier aan het strand der zonde. Wij willen het nog zo uitdrukken en noemen die hof een bolwerk van ongerechtigheid. Wilt u een verklaring?

Nu, dan kijken wij ons eigen hart maar eens in! Welk een vuile opkomende gedachten en wat een Godslasterende gedachten. Een diepte van verdorvenheid die niet met name te noemen is. Want dan zouden wij met het noemen daarvan God onteren! En als die sterk gewapende zijn hof bewaart lijkt het of alles vrede is. Ook bekommert onze natuur zich nergens om. Wij verstaan niet in welke macht we begrepen liggen. Maar ook niet dat de dood ons zal insluiten. Juist daarom gaan wij zo gerust onze weg. En verstaan niet... wat verstaan wij niet? Dat wij geestelijk dood zijn. Tevens verstaan wij niet wat de tijdelijke dood inhoudt. En ook niet dat de eeuwige dood straks bij het verlaten van ons tijdelijk leven, op ons wacht. Wij brengen ons leven door in afgodendienst en in beeldendienst. Ons leven doorgebracht!! En dan... en dan? Dan een waarachtig, enig en eeuwig Wezen Gods ontmoeten. Rekenschap voor Hem moeten geven van al onze daden, van al onze gedachten.

Maar... maar, als er nu Één, Die sterker is dan de hofbewaarder, die hof inkomt om de strijd aan te binden met de zondaarsziel? Wat dan? Dan gaat God de Heilige Geest, Die uitgaat van de Vader en het neemt uit Christus, verstoring werken. En hoe doet Hij dat dan? *Die Geest gaat uit en komt in ons hart!* De Geest komt ons onze wapenrusting af te nemen. O, daarom, de wapens neer! De wapens neer!

Nu, mijn vrienden, hoort eens. In de Drieëenheid Gods is de Derde Persoon, God de Heilige Geest. Hij is de Eerste Die aanvangt in het leven van een mensenkind, die in de eeuwige verkiezing Gods begrepen ligt. Van eeuwigheid tot in alle eeuwigheid als Zijn gekende, ja verkregene. Doch als 'Persoon' ligt de Heilige Geest verborgen achter

Zijn eigen werk.

En nu gaat God de Heilige Geest in deze gemeente van Kolosse, bij hen die vervreemd waren van God en Zijn genade, krachtdadig werken. Hij gaat openleggen de bediening van de heilige wet. Deze bediening gaat Gods Geest ontsluiten in het hart. Zo, dat er overtuigingen in het hart, vanuit de Goddelijke wet, plaatsvinden. Onze vaders zeiden op de vraag: *waaruit kent gij uw ellende?* Kort en bondig: *uit de wet Gods.*

En daar waar de wet van God zijn kracht gaat uitoefenen in het leven van een mensenkind, komt zijn afgodsgeedaante naar buiten. Ontsluit zich zijn staat van ellende.

Wij kunnen het feitelijk niet genoeg zeggen, dat in de wet van God de natuur van God ligt! En als nu vanuit de wet van God de natuur van God zich gaat verklaren komt Zijn majesteit zich te openbaren aan de zondaarsziel.

Nu zijn er mensen, die ons dan gaan beschuldigen dat wij een wettisch volk zijn. In de zin van dit mag niet en dat mag niet en zus niet en zo niet. Maar als de majesteit van God vanuit de wet van God zich gaat verklaren in het leven komt de zondaar in een wettige onderwerping aan het gezag van God hoor! Dat is wat anders dan wettisme. Daar waar de wettige onderwerping aan het majestueuze gezag van God komt, komt de overtuigde zondaar in zijn schuld en in zijn schande terecht. Een verbondsbreker, een overtreder van de wet wordt zijn inleving. Zijn majesteit geschonden, Zijn rechtvaardigheid in Zijn onkreukbaarheid aangetast! De waarheid verlaten en de waarheid overtreden. De heiligheid van God in Zijn heerlijkheid geschonden en dat brengt schande en schaamte, ootmoed en rouw, boete en vernedering.

Daarom mijn vrienden, zijn de Kolossensen door Gods Geest eerst overtuigd. En niet alleen een overtuiging, maar ook een overbuiging. Wij zeggen dit er nog bij, dat deze overtuiging geen schrik geeft voor God, maar wel schrik voor de zonde.

Nog even dit ter verduidelijking. Angst voor God is slaafse vreze. Maar die overtuigd worden uit de wet van God door Zijn Geest krijgen een overgebogen hart naar God en dat geeft kinderlijke vreze. Zij worden bang en angstig voor elke zonde die opwelt in hun hart. Bang dat deze zonden opnieuw bedreven worden. Daarom komt er angst voor de zonde en een vrezen voor Zijn majesteit. Wilt u het op grond van het Woord? *Zouden wij U niet vrezen, Gij Heere der heren en Gij Koning der koningen?*

Kijk, dan komt er rechte, kinderlijke, ootmoedige vreze en een terugkeer in boetvaardigheid naar God. Zo wordt de zondaar geleid tot de kennis van Christus.

Onze tekstwoorden zijn te breed en te diep om nog langer stil te staan bij de ontdekkende en ontgrondende weg.

Daarom, Gods Geest heeft geen rust en geeft geen rust buiten Christus ! Die dierbare Geest gaat ontsluiten, waar een weg ter ontkoming is voor een arme zondaar, een onnut, één die in een diep gevallen jammerstaat verkeert, waarin hij hulpeloos sterft.

De Geest der genade en der gebeden gaat werken in het hart. Ik zal ze voeren met smekingen en geweën. De gebeden gewerkt door die dierbare Geest zijn gericht naar God en tot God. Zij die God nodig krijgen, gaan smekend vragen of er nog een weg ter ontkoming is voor al hun ongerechtigheden. Want vergeet één ding niet dat het er wel om gaat bij deze overtuigde en overgebogen zondaren om vergeving van schuld. Het gaat om verzoening met God. Het gaat om herstelling!!

Let hier goed op en leg uw eigen hart er eens naast! Hoe kom ik weer in gemeenschap met Mijn Schepper? Hoe wordt de breuk opgelost, die er is tussen mij en mijn Schepper.

Daarom staat hier: *gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen.*

Hoe is dit mogelijk, dat wij Christus Jezus hebben aangenomen? Dat ligt verklaard vanuit de eeuwigheid. Vanuit God. Vanuit dat liefdehart van God. Want Hij had gedachten des vredes en niet des kwaads. En waarin liggen nu die Gods gedachten? Die liggen van eeuwigheid verklaard! Hoe liggen zij verklaard? In het roepen van God. Ik toch heb mijn Zoon geroepen. Ik heb Mijn knecht geroepen in gerechtigheid en zal U geven tot een verbond des volks.

Dit is van eeuwigheid vastgelegd in het verbond, genoemd het verbond der verlossing, dat uitgewerkt is in Christus als Hoofd van het genadeverbond, dus één en hetzelfde verbond.

In deze verbondssluiting heeft God Zijn Kind, Zijn Zoon geroepen in gerechtigheid en Deze heeft Zijn borst ontbloot om de rechtvaardigheid van God te verheerlijken. In het geven van Zichzelf, in Zijn arbeid, in die borgtochtelijke gangen, om de zaligheid te verwerven. Deze zaligheid vloeit uit de opluistering van de deugden van God. De deugden Gods, die Christus heeft opgeluisterd. God kan zaligmaken met behoud van Zijn deugden! Hoe komen wij daar nu achter? Als zo'n arme, zo'n omdolende zondaar 'vast gelopen is aan God', in de klem gezet. De dood in het leven en de dood bij zichzelf vindt. Natuurlijk kan hij zich niet voor een kind van God houden. Hij voelt zich als een snoodaard op aarde, als een ongerechtigde man.

De berijmde dichter van de 65ste Psalm zegt met al zijn geheiligde kennis:

*Een stroom van ongerechtigheden
had d' overhand op mij,
maar ons weêrspannig overtreden,
verzoent en zuivert Gij.*

Indien de Heilige Geest licht gaat werpen op de Waarheid wordt deze Waarheid verlicht aan het verstand. Het gaat zijn nut krijgen door heil en kracht te geven. Wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, de heerlijkheid des Eéngelborenen van de Vader. Zo gaat de Persoon in Zijn Godheid Zich verklaren aan de zondaarsziel. De Eéngelborene van de Vader, vol van genade en waarheid.

En als dat liefdehart van God door de zaligmakende bediening van Gods Geest licht werpt op de Waarheid komt die dierbare Persoon Jezus Christus voor de dag. Vanuit het Woord van God als dat levende Woord. Zo gaat dat levende Woord Zich bekendmaken uit Zijn eigen Woord. Wij hebben Dien gevonden van Welke Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, van Nazareth. Zo wordt deze Jezus, de Zaligmaker vanuit het profetisch Woord ons geopenbaard. Dat Woord gaat Zich ontvouwen vanuit de belofte. Zie, als Hij dan een belofte gaat leggen in het hart ligt de Middelaar in die windselen der belofte gehuld. Wilt u weten hoe de Middelaar gehuld ligt in de windselen van de belofte? Indien zo'n belofte de zondaar geschonken wordt zit er inhoud in de belofte. Want in de windselen van de belofte ligt de Christus der schriften verklaard. Dan wordt de bevindelijke kennis: *Immanuël, God met ons!*

Waarom, God met ons? We zullen trachten het nog duidelijker te zeggen op grond van de Schrift: Zo God voor ons is wie zal tegen ons zijn? Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. O, dan gaan die beloften van God uit Zijn Woord inhoud krijgen. ...hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?

Ziet u mijn vrienden, dat in zo'n waarheid in de windselen der belofte, de arbeid van Christus ligt? Dat de belofte 'inhoud' heeft? En dat in de arbeid van Christus Zijn gepastheid voor de dag komt? Christus voor een zondaar, gelijk een deksel past op een bus. Een naakte Christus voor een naakte zondaar. En bij een naakte zondaar, die in

zijn schande gezet is, past nu een naakte Christus. Waarom? Omdat Hij Zichzelf in onze schande en in de schande van Zijn Kerk gezet heeft.

Immers heeft Hij al onze smaad op Zich genomen. Hij, Die in onze schande is afgedaald en aan het vloekhout der schande alle smarten heeft gedragen van Zijn Kerk. Waar wij in de eeuwige smart, onder de toernengloed van God, eeuwig hadden moeten verzinken, heeft Hij onze smart gedragen, de schande weggedragen en het oordeel uitgedragen.

Zo gaan de windselen van de beloften zich onthullen. De belofte vraagt toch om vervulling, nietwaar? En dan komt de Schoonstevan-alle-mensenkinderen, Jezus, de Zaligmaker openbaar! Zijn Naam krijgt inhoud. O, die zoete Naam, die dierbare Naam. Want de Naam Jezus betekent Zaligmaker van zondaren. Dat is Zijn Goëls Naam. Hij zal Zijn volk lossen met een eeuwige lossing. Daar is die meerdere Boaz; meer dan Salomo is hier!!

Onze Boaz zal Zijn Kerk gaan dienen. Boaz heeft Zijn Ruths niet ledig laten staan. Door Zijn voorzienigheid worden ze op het veld van hem geleid. Daar mogen zij de aren rapen. Maar ook mogen zij de opgeraapte aren uitslaan. Uitslaan... als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten, en Uw Woord is mij geweest tot vreugde en tot blijdschap mijns harten.

De zoetheid en blijdschap van Hem maar toch... het missen van Hem. Toch staat er gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen... Zo gaat de Heilige Geest Hem openleggen in Zijn ambtsnaam. Zo wordt de ware Kerk op de leerschool gebracht, gebracht aan de voeten van Jezus.

*Wat vreê heeft elk, die Uwe wet bemint!
Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten.
Ik, HEER', die al mijn blijdschap in U vind
Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten.*

Ach, dan mogen wij als Maria aan Zijn voeten neerzitten. Het huis des Heeren wordt ons een leerhuis van God. Om in dat leerhuis de geestelijke scheikunde te leren. Let wel, dit leerhuis is in 'Bethanië' hoor. Bethanië, het huis van verdrukkingen, van verzoeking, van strijd, helse strijd en van ellende en bitterheid, nochtans op deze leerschool te Bethanië gaat Hij Zijn zegen uitbrengen. Zo worden wij opgeleid tot ware leerlingen Christi. Opgeleid in de kennis van Zijn hogepriesterlijke bediening. Vanuit Zijn profetisch ambt gaat Hij Zijn leerlingen leiden in Zijn priesterlijk ambt. O, dan wordt die bloedzee van liefde, in Zijn gaan naar Gethsémané en Golgótha gekend. Gekend door het ware, zielzaligend geloof.

Gods Geest gaat die kennis eigen maken aan Zijn beminden! Borgtochtelijk gaat deze Jezus hun schuld dragen. Borgtochtelijk gaat deze Jezus hun zonde aan het kruis nagelen. Borgtochtelijk gaat deze Jezus al hun ongerechtigheden verzoenen. Zullen wij verder spreken? O, Borgtochtelijk gaat deze Jezus het recht verheerlijken. Zodat Zijn Kerk, in de wonden van Christus ziet en hoort: *Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd!*

Daar gaat het Adullam open. Daar in dat Adullam worden vergaderd de benauwden van geest, de bitterlijk bedroefden, die een schuldeiser hadden en geen penning om te betalen. Zo ligt, verheerlijkt in Christus het Adullam, de Kerk.

Geleid door en in de weg van recht. Het recht van God gaat de Kerk lieven boven zichzelf en het recht wordt gekust boven zichzelf en het recht wordt bemind boven haar eigen zaligheid.

Dan gaat de zaligheid vloeien uit een Ander. En hoe nemen wij Christus Jezus de Heere aan?

Vanuit het recht. Als Zoon des Vaders nemen wij Hem aan in Zijn Goddelijk vermogen, als Zoon des mensen nemen wij Hem aan in Zijn Borgtochtelijke arbeid als onze schuld-Verzoener. Onze Heere Jezus Christus te bezitten in het koopgeld van Hem, in het losgeld van Hem. Uw Maker is Uw Man, Heere der heerscharen is Zijn Naam. Dan wordt Hij onze oudste Broeder. Wordt geëigend en gemijnd.

Hij is de Man-van-vermogen en onze enige Koning. Koning der gerechtigheid. Zijn troon richt Hij op in ons hart. Zo heerst en regeert deze zoete Zaligmaker, die dierbare Christus!

*Beminlijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven
gaat al het schoon der mensen ver te boven.*

Vrede in de Vredemaker Rust in de Rustverwerper. Wandelt alzo in Hem. Want Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Gelijk gij dan... wandelt alzo in Hem!

O, mijn vrienden, vrede met God door onze Heere Jezus Christus. Zo alleen kunnen wij in Hem wandelen. Met deze geloofskennis! Met deze bevindelijke kennis. Overgezet in Christus door afsnijding. Dat zijn de wittebroodsweken! Deze tijd is een zoete tijd. Voor de één langer dan voor de ander. Maar, het zijn zoete omgangen en zoete uitgangen. Ingaan en uitgaan met onze Heere Jezus Christus, met Hem slapen, met Hem opstaan, met Hem wandelen, met Hem uitwisselen al onze gedachten. O, het lijkt wel of wij nooit meer een ballast van zonden zullen kennen. Het zou lijken of wij nooit meer de wereld zullen dienen. Of er nooit meer strijd gestreden zal worden. Onze wapenrusting is een ogenblik opgeborgen. Doch, onze ouden zeiden dan... welkom in de strijd.

Maar Hem aangenomen... wandelt alzo in Hem. Rust dan maar, o mijn ziel uw God is Koning. Gerust neerliggen op het bed in de bruiloftskamer en aldaar vernachten. Hier wordt het vette van Uw Huis gesmaakt, hier elk in liefde dronken.

Met die dierbare Zielevriend met onze oudste Broeder met onze Bloedbruidegom.

In deze minnetijden zijn wij zo aanhankelijk aan en afhankelijk van Hem. Alles waar wij om vragen geeft Hij zo liefdevol! Hij geeft waar wij verlegen om zijn. Wat kunnen wij rijkelijk bedelen aan Zijn troon, wat zegent Hij ons rijkelijk. Zegen op zegen, schat op schat, welvaart op welvaart. Zo zet de Kerk haar voet op het pad des vredes.

Wat ligt dan ook in die tijd alles ten onder! De wereld heeft geen waarde. Satan kan geen inbreuk doen. De zonden liggen zo gesmoord in het hart. Niets is er wat ons meer kan wedervaren, zo denken we.

Maar... als dan die oude mens zich weer gaat verheffen! O, dan komt dat verdoemelijk ongeloof in het hart. De twijfelziekheid gaat ons bezetten. O die ellendige, zondige gedachten komen weer opwellen. Opnieuw gaan we ervaren dat in ons geen goed woont, noch gevonden wordt. Zelfs kan het nog zijn dat we gaan zeggen: kan dát met genade gepaard gaan? Kan dát wel Zijn werk zijn geweest? Bij zo'n schepsel als ik nu ben? O, wat heeft de Kerk een strijd met dat verdoemelijk eigen ik, met dat verdoemelijk bestaan!

Luister toch, daar heeft Jacob mee geworsteld in de wegen der voorzienigheid, maar ook in zijn vertwijfelingen. Heeft hij niet gesproken en gedacht: *al deze dingen zijn tegen mij!*

Er kunnen ogenblikken zijn dat wij zo wegzinken in een bron van gedachten dat al de lieflijkheden des Heeren weggevaagd worden. Maar ook kan het zijn dat koudheid en kilheid, ongevoeligheid ons hart gaan bezetten. Dat we ons af moeten vragen, zijn we wel een kind des Heeren? Zijn we wel gekocht door Zijn bloed, hebben we ooit genade geproefd en Zijn nabijheid ervaren?

Er kunnen zelfs tijden aanbreken, dat ons goddeloos bestaan van onze verdorvenheid zijn kop omhoog gaat heffen. Ook satan, die omtrekt als een briesende leeuw kan ons hooggevoelig gaan maken, onder de toelating des Heeren. Inwerpen in het hart, dat niemand zoals hij gerechtvaardigd is, niemand zoals hij zo'n diepe weg kent, niemand zoals hij in zulke verborgenheden is geleid. O, wat een inwerpselen in ons hart om onze hoogmoed en ijdelheid te doen verheffen.

Ook de andere zijde is mogelijk. Inbreuk maken met, man kijk je pad eens na. Is het geen beschouwende kennis geweest? Is het geen verbeelding en is het ooit wel zuiver werk uit God geweest? Zo'n leven als jij hebt, kan niet met genade gepaard gaan! Anderen worden dan ten voorbeeld gesteld.

Maar ook verbergingen van Gods aangezicht zijn ons niet onbekend. Ons gebed niet kwijt te kunnen aan Zijn troon. Aan alle zijden ingesloten. Soms sleept de wereld ons nog weg. Wat kleeft onze ziel aan het stof zegt David. Ons oog vertoont weer lust in het veld, vergadert rijkdom en goed, als een Lot, de neef van Abraham. Hoogmoed met het tellen van het volk, weten waar onze krijgsmacht uit bestaat, aldus een David. Is het wel een rechte weg? Want de ene smartvolle weg na de andere volgt. Liefdepanden kunnen worden weggenomen.

Maar, mijn vrienden, nu wij u even aan het woord hebben gelaten, luistert nu eens. De apostel Paulus gaat ons iets verklaren, hij gaat ons wat openleggen. Het is alsof hij zeggen wil: om in die geloofsvereniging, **om in die geloofsgemeenschap te blijven is oefening nodig!!** Welke dan broeder Paulus? Wel, ...gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen... wandelt alzo in Hem!

Hoort u, o, hoort u het. *Wandelen, wandelen in Hem!* Uw wandel zij in de hemel, vanwaar wij ook de Zaligmaker verwachten. Dát is de oefening. Wandelen in de voetstappen des geloofs!! (Rom. 4: 12). Dit is de actieve zijde van het leven des geloofs. Wandelen in Hem is een gang des geloofs, geschraagd door de hoop en vervuld met de liefde. Wandelen... de tiendaagse. Tiendaagse? Ja, het is maar een verdrukking van tien dagen, nog een kleine tijd en het doel is bereikt.

Dit wandelen is niet een gaan van de hak op de tak. O nee. Geen slome gang, want dan struikelen wij over een strohalm Wandelen is een rustige gang. Tevens doelgericht.

Kom, hoe ligt nu die geloofsgemeenschap bij u? Hoe ligt deze wandelgang? Gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen. Aangenomen in de verlorenheid van onszelf, vanuit de schuldverslagenheid van ons hart, in de afhankelijkheid van vrije genade. Zo hebben wij Hem gevonden en ...verkregen. Vanuit de eenzijdige liefde Gods krachtens Zijn trouw en Zijn verbond. Hij gaf Zichzelf voor ons in Zijn dood. Kijk, dan schrijft ons Avondmaalsformulier zo kostelijk ...en verzekerd worden van deze Mijn hartelijke liefde en trouw jegens u, dat Ik voor u (daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven) Mijn lichaam aan het hout des kruises in de dood geve...

Wandelt nu alzo in Hem. De HEERE Heere is mijn sterkte, Hij maakt mijn voeten als der hinden.

Mogelijk vraagt er één, dominee juist daar zit ik mee te tobben, want hoe moet ik nu geloof oefenen?

Eerst dit, er is niets uit ons te verwachten. Houd dit vast! Maar de Heere God heeft ons wel wapens gegeven. Geloof en gebed! Want de wapens van deze krijg zijn niet vleselijk.

Hij heeft gegeven het borstwapen des geloofs. Zo laat ons dan niet slapen... maar aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs. Hoe heeft Paulus, de heidenapostel,

het geloof in oefening gehouden? Het geloof heeft hij in oefening gehouden door middel van zijn gebedsleven. Om zich te werpen op de troon der genade. Zo dringen wij door in ons gebedsleven tot de troon van de eeuwige God en leggen onze hand op het verzoendeksel, en smaken gemeenschap met de Vader der lichten en de God aller vertroosting. Hoe wonderlijk worden wij dan gesterkt, zodat wij weer verder kunnen wandelen in Hem op ons doornig levenspad. Anders zouden wij bezwijken.

Erkennende onze verfoeilijkheid en onze verachting, mogen wij door het ware geloof ons werpen op Christus Jezus. Want hoe wil Christus ons hebben? Dat wij ons alleen houden aan Hem en blijven in Hem. Hij is de Voleinder des geloofs!

Zo moeten wij in onze strijd, in onze banden, in onze dood, door het geloof, onszelf aan Christus houden.

Zullen wij een waarheid uit de waarheid noemen? *Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen.* Dan wil Hij zeggen, Ik ben die onveranderlijke, de Getrouwe. Want uw ontrouw heeft Mijn trouw niet te niet gemaakt.

Toe hoor, laten wij ons nu aan Christus houden, in onze armoede, in onze hulpeloosheid, in al onze behoeften.

Wij kunnen het geloof niet zelf werken, maar wij mogen toch zeggen dat het geloof de gave van God, ja de planting Gods is. Nu tracht satan van buiten wel inbreuk te maken, maar laten wij het gebed beoefenen! Het gebed is het teerste, maar ook het sterkste wapen! Om daarmee alle machten te verbreken Immers, staat er niet van onze Koning, en in zware strijd zijnde, bad Hij te ernstiger? Want daarin heeft Hij het geloof beoefend. Hij heeft het geloof voor ons behouden. Hij heeft het geloof beoefend als Hij bidt: niet Mijn wil maar Uw wil geschiede.

Zo vraagt de Koning om onderwerping in het geloof. Elders zegt die dierbare Christus: *leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.*

Gaan wij door de vuurovens van de beproevingen? Ach, laten wij ons dan op Hem verlaten. Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid... uw vrucht is uit Mij gevonden. Opdat wij in Hem alle sterkte en kracht en heerlijkheid mogen vinden.

Dát gebedsleven is het teerste leven van Zijn Sion. U zou kunnen vragen, maar kunt u dan altijd bidden? Ach, mijn vrienden, wij moeten vaak om een zucht zuchten, omdat wij geen zucht hebben. Vaak om een roep roepen, omdat wij niet roepen kunnen. Maar zo krijgen wij die Geest der genade en der gebeden nodig. En als de Geest van God invloeit in het hart, dan wordt er een gebed uit de zielsbehoefte geboren. En dat wordt aangemerkt bij God in die dierbare Voorbidder Christus. Om te wandelen in de vreze des Heeren.

Gelijk wij reeds in onze voorafpraak zeiden:

*Leer mij, o HEER' de weg, door U bepaald,
dan zal ik dien ten einde toe bewaren,
geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald,
dan zal mijn oog op Uwe wetten staren,
dan houd ik die, hoe licht mijn ziel ook dwaalt,
dan zal zich 't hart met mijne daden paren.*

Dat zijn de daden van God in Christus. Toe, wandelt dan alzo in Hem. Lopen en toch niet moe worden, wandelen en niet mat worden.

Zo komen wij tot ons derde punt, **namelijk de geloofsgenade in Christus.**

Geworteld en opgebouwd in Hem en bevestigd in het geloof, gelijkerwijs gij geleerd

zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde met dankzegging.

Zingen: Psalm 8: 10

De geloofsgenade in beoefening (het wandelen in Hem) wordt geworteld en wordt opgebouwd in Hem en wordt bevestigd in het geloof! Hoort u waar Paulus over schrijft? Hij gaat hier drie zaken noemen. Twee daarvan noemt de apostel 'in Hem' en één daarvan noemt hij 'in het geloof'. Wortelen en opbouwen in Hem. Terwijl dit wordt bevestigd in het geloof.

Het werkwoord wortelen doet ons denken aan dat deel van de boom dat zich in de grond dringt en voedselhoudend water in zich opneemt.

Terwijl het opbouwen doet denken aan het bouwen op een reeds gelegd fundament.

Geworteld... Als het flink heeft gestormd en wij gaan de andere dag of week in een bos kijken zien we hoeveel bomen en zelfs grote bomen er zijn omgewaaid. Maar als we eens naar die ontwortelde bomen kijken constateren we dat de wortels van de omgewaaide bomen bijna uitsluitend uit vezels van wortels bestaan, maar ontdekken niet de pinwortels. Juist door het ontbreken van deze pinwortels missen deze bomen de kracht om staande te blijven bij flinke stormen.

Is de geestelijke betekenis ons duidelijk? Of...? Zo is nu de godsdienst van alle eeuwen, ze hebben wel veel vezels, kleine wortels, doch geen pinwortels. Praten over alles en nog wat. Kunnen zich voordoen al een hele grote boom te zijn, maar als de stormen komen en de baren zich gaan verheffen hebben zij geen kracht. In de tijd der verzoeking wijken zij af, schrijft Lucas de evangelist in de gelijkenis van het zaad.

Maar de gewortelde eik bijvoorbeeld, mogelijk staande naast de hoge populier, slaat zijn pinnen in en hecht zich aan de aarde vast. En hoe dieper de wortels in die vette aarde gaan, des de krachtiger nemen zij hun voedende vocht uit de aarde op. Voelt u dit beeld? Want let wel, de wortelen verzamelen ook in de winter hoor!

Mogelijk denken wij soms dat deze of gene boom dood is, zeker bij een langdurige winter, maar de boom doet zijn werk zelfs in de koude winter. Dan verzamelt hij de sappen vanuit die vette, aarde opdat straks de knop en bladeren zich weer kunnen gaan vertonen en de eventuele bloesem zich weer kan laten zien om haar vrucht voort te brengen. Weet u, dan kan de landman komen om zijn edele vruchten te plukken.

Hoe meer stormen in het leven van Zijn Kerk des te meer worden zij geschud, uitgeschud, ontdaan van alle last die hen lichtelijk omringt, opdat de wortels indalen in het gezegende vette van Christus' bloed en gerechtigheid. Zo mogen dan de wortels in de vette aarde van Christus' gezegend werk te dieper binnen dringen. Des te harder het stormt des te meer woelt de aarde en des dieper hechten de wortels zich in de aarde. Hoe meer die woedende helhond zich opmaakt, des te dieper hechten wij ons aan Christus Jezus en Dien gekruist!

Doch al vertonen wij naar buiten geen vrucht noch blad, toch zijn wij in het verborgen werkzaam in het gebed. En door het gebed verzamelen wij de sappen uit de aarde, uit Christus. Want snijdt maar eens in de winter in de bast van een boom en kerft daar maar even in, zelfs in het voorjaar na de lange winter, komen de sappen er uit. Zo ligt het leven verklaard achter de bast van de boom. Geen vrucht noch blad, maar wij verzamelen in de verborgenheden van onze tent, in ons bidvertrek en zijn werkzaam om sap uit Christus te verzamelen. Daar ligt het gebedswerk van de Kerk. Zo gaan wij onze sappen uit Christus zuigen en zaad verzamelen, opdat door Zijn kracht en sterkte Zijn vrucht mag worden gezien op Zijn tijd! *O, dat Mijn liefste tot Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten!*

Vruchten uit de hof van Christus. En door Hem voortgebracht. Zullen we enkele Bijbelse vruchten noemen? Wel, Abraham in de offerande van zijn kind Izak. De oefenlessen van Jozef, de zoon van de patriarch Jacob. Als de rede des Heeren hem doorlouterd had, mocht hij de dromen verklaren en tot onderkoning gesteld worden. David, de man naar Gods hart, die in de bange tijden geoeffend werd toen hij vluchtend was voor zijn eigen kind Absalom, maar getuigt:

*Maar, trouwe God, Gij zijt
het schild, dat mij bevrijdt,
mijn eer, mijn vast betrouwen,
op U vest ik het oog,
Gij heft mijn hoofd omhoog,
en doet m' Uw gunst aanschouwen.*

Als David, vluchtende voor Absalom, de beek Kidron overgaat, en Zadok en al de Levieten met hem, dragende de ark des verbonds van God, zegt David tegen Zadok: breng de ark Gods weer in de stad; *indien ik genade zal vinden in des Heeren ogen, zo zal Hij mij wederhalen en zal mij laten zien, mitsgaders Zijn woning. Maar indien Hij also zal zeggen: Ik heb geen lust tot u; zie, hier ben ik, Hij doe met mij, zo als het in Zijn ogen goed is.*

Geworteld, een vrucht uit Christus! En... bevestigd in het geloof!! Opgebouwd... Christus het dierbare fundament! Soms ook wordt met het fundament de orde des heils, de leer van Christus bedoeld. Gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is.

Fundament leggen op de Steenrots! En de steenrots is Christus! Als een wijs bouwmeester het fundament Christus leggen en... eens iegelijks werk op dit fundament gebouwd, zal openbaar worden. En de apostel Petrus schrijft, daarbij aanhalende de woorden van Jesaja: Ziet, Ik, de Heere, leg in Sion een uiterste Hoeksteen. Een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen! Wel gefundeerd, door God gelegd in Zijn Godheid en in Zijn mensheid, Christus, de God-mens. Hij, als het rechte Fundament om daarop gebouwd te worden.

Opgebouwd in Hem, bevestigd in het geloof

Dan kennen wij in het opbouwen onderscheiden stenen. Toch willen we er enkele noemen. Er zijn grondstenen, de ware zuchters in en van Zijn Kerk. Dan zijn er hoekstenen, de ware dragers van Zijn Kerk, dan zijn er die in de nok verkeren en veel verkeer hebben in het heiligdom. Wat dacht u van de stenen aan de zuidzijde, zij die veel van de zoetheid van Christus mogen uitdragen. Doch ook zijn er stenen aan de noordergevel, die de koude en menigmaal de stormen onderworpen zijn. Gehard in de leer der waarheid. De strijders voor de waarheid! Zo heeft elke steen zijn plaats, door God gelegd, maar... let wel, straks komt die volle Hoofdsteen met toeroepingen: genade, genade, zij dezelve.

...bevestigd in het geloof

Waar ligt nu die krachtige bevestiging? Ik ben een veranderd mens en daar moet je eerbied voor hebben? Nee. Ik ben een gerechtvaardigd mens en als je eens wist welke weg ik gegaan ben? Licht het zo? Ach nee, nee. Dit is hoogmoed. Maar hierin ligt het verklaard Christus is mijn kracht. Christus is mijn sterkte. Christus is mijn Voorbidder. Christus is mijn rechtvaardiging bij God. Hij is mij geworden tot wijsheid, tot gerechtigheid en tot heiligmaking en een eeuwige verlossing. Die ons verlost en inlost met Zijn eeuwige lossing.

Bevestigd in het geloof! Ach, wat zouden wij in dit leven hebben als wij op onze

stervenssponde terecht komen en ons hoofd neerleggen en niet zouden weten, weten, door dat zielzaligend geloof, dat Christus voor ons is gezeten aan de rechterhand Zijns Vaders? Maar... weten, geloven, betrouwen dat Hij voor Zijn Kerk en voor ons zal instaan. Want in de wereld zullen wij verdrukking hebben, maar we hebben goede moed, Hij heeft de wereld overwonnen.

U zult mogelijk zeggen, het moet er maar eens op aankomen, eeuwigheid... Dat weten wij best wel, wij kenden ook die tijden, dat wij met duizend vrezende bezet waren, en we weten nog als de dag van gisteren, dat als de zuivering eens komt, en die komt hoor! wat genade kan, doet en vermag. Op dat ogenblik was er zoveel van de liefde Gods in Christus in ons hart, dat ons hoofd wel op het blok kon om Hem eer te geven. *Bevestigd in het geloof.* Weet u, wij willen zo graag genade op zak hebben. Genade op de bank. Maar dat krijgen wij nooit. Wat krijgen wij dan wel? Uit Zijn volheid en op Zijn tijd ontvangen wij ook genade voor genade. Is dat niet groot? In de armoede, in de afhankelijkheid en afhankelijkheid, bevestigd in het geschonken, het geoefend, het zielzaligend geloof!

Dan zegt de apostel Paulus *...gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde, met dankzegging.*

Wij zouden haast gaan denken dat Paulus een hooggevoelig mannetje was. Welnee, immers hij schrijft: gelijk gij geleerd zijt, gelijk gij ondervonden hebt, geworteld in de waarheid, opdat gij niet wankelen zoudt. Maar, geworteld in de waarheid is Christus krachtig bevonden een hulp te zijn in al onze benauwdheden. Gebouwd op het fundament, dat staat op het welbehagen Gods. Gehecht in het bloed van het welbehagen van Christus. Om te zijn tot eer en heerlijkheid in overvloedige dankzegging aan Hem. Daar komen we altijd aan te kort. Altijd te kort om overvloedig te zijn in dankzegging. Waar ligt de overvloed van dankzegging? Die ligt in de ootmoed! Nogmaals, waar ligt de overvloed van dankzegging? In een ootmoedige wandel, daar ligt de rechte dankzegging. De dankzegging ligt in het kruis van Christus!

Paulus zegt van niets te willen weten, dan van Jezus Christus de Gekruiste. Als ik zwak ben, ben ik machtig! Ik roem in het kruis van Christus.

Toe, mijn vrienden, het Woord zegt: overvloedige dankzegging. Roem dan in de Heere! Alle roem is uitgesloten, ik roem in vrije gunst alleen. Dus niet alleen met zonneschijn, maar leer te roemen in uw verdrukking. Leer te roemen in uw kruis.

Hij legt nooit te veel op onze schouders. We kunnen wel eens denken te bezwijken, maar Hij ondersteunt de zwakken. Mogelijk denken wij bij tijden dat Hij ons ontrouw is, maar nee, onze ontrouw heeft Zijn getrouwheid nooit te niet gedaan. Hij draagt de edelste Naam. Hij is onze eeuwige Koning en edele Vorst.

Ach, wat zouden wij klagen? Christus is in elk pad, in elke smart geweest.

Een raad geven wij u: zoek veel, door gebed, om dierbare teerkost op uw reis uit Zijn Woord te ontvangen. Zoek veel door smekingen uw sterkte in God, in Zijn Woord, opdat Hij ons overvloedig doet zijn in dankzegging en lofverheffing. *De Heere is mijn Burg, mijn Sterkte en mijn Toeverlaat.*

O mijn ziel, wat buigt g'u neder?

Waartoe zijt g'in mij ontrust?

Voed het oud vertrouwen weder;

Zoek in 's Hoogsten lof uw lust.

De Heere is zo getrouw als sterk. Hij leeft, ja leeft in alle eeuwigheid. *Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der*

liefde en des vredes zal met u zijn. Amen.

8. EEN TROOSTVOL GETUIGENIS VAN CHRISTUS

Zingen: Psalm 147: 2 lezen:

Mattheüs 5: 1-26

zingen: Psalm 51: 4 en 5

zingen: Psalm 108: 2

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Als wij het oude verbond opslaan, vinden wij daarin een geschiedenis opgetekend van een zeer groot voornaam vorst, een krijgsoverste van de koning van Syrië. Deze man treedt het ene strijdperk uit en het andere in en door zijn overwinningen versiert de ene medaille na de andere zijn revers, zo zouden wij heden ten dage zeggen. In Gods Woord staat nog van deze man, dat de Heere door hem aan de Syriërs verlossing heeft gegeven. Doch, met alle eerbetoen en eerbewijs die deze krijgsoverste heeft, als hij eens terugkeert van de strijd, en in zijn binnenkamer is om zijn vorstelijk gewaad af te leggen, ziet hij een plek die hem zorgen baart. Deze plek wijst heen naar de plaag van de melaatsheid, wat vooral in het oosten een zeer kwaadaardig verschijnsel is. De vlek van melaatsheid kan zo gering beginnen, maar in de natuurlijke weg was daar geen huid tegen gewassen. De kwaal is voortwoekerend, doorbrekend en uitbrekend. Daar is geen genezing voor te vinden. Ondanks al de eerbetoen die deze krijgsoverste ontvangt, is de dood van zijn gelaat te lezen. Hoe men het ook tracht te verbergen, de doodschaduw gaan toch neigen en ondanks alles geldt het voor hem en ook voor ons van nature: God niet te kunnen ontmoeten en Christus niet tot ons deel te hebben. De zondekwaal gaat het lichaam aantasten en het geweten gaat spreken. Zelfs kan het zijn dat zo'n melaatse moet gaan verkeren in afgezonderde plaatsen. Geen verbintenis meer aan vrouw, noch kinderen.

Hoe is het met ons? Wij dragen bij wijze van spreken 'de plaag van de melaatsheid' om. En toch ligt het verborgen onder onze mantel, verborgen voor het oog der mensen, maar ook verborgen voor ons zielsoog! Toch kan het zijn dat de zondekwaal ons gaat aantasten en aanspreken!

Mijn vrienden, dan komen wij in de ellende, door de Heere geleid en gaan erkennen dat dit voortvloeit uit de breuk van Adam. Deze voorname vorst, wiens naam Naman is, ziet geen uitkomst, hij gaat van de ene arts naar de andere, zouden wij tegenwoordig zeggen. De kwaal bij Naäman is een doorvretende kwaal.

Toch houdt de Heere bij tijden zeer bijzondere wegen met een ziel. Want... daar is een Joods meisje, ontroofd uit het huis van haar ouders, wellicht door deze krijgsoverste of door één van zijn krijgsbende en zij verkeert in zijn huis, als het ware als een weeskind. Maar bij dit meisje ligt geloof, het ware geloof. Want als zij dienstbaar is onder haar gevangenschap zegt ze tegen de vrouw van Naäman: och dat mijnheer te Samaria was bij 'de profeet', hij zou hem zeker van zijn krankheid genezen. Hij zou hem zeker van zijn kwaal herstellen.

Daar ligt een diep eenvoudig kinderlijk geloof. Hebben wij zulk een kinderlijk geloof? Zulk eenvoudig geloof, dat het alleen van God verwacht?

Als het geloof in oefening is heeft het geloof een werkzame kracht en ook een gunnende kracht. ...Och, dat mijnheer te Samaria was bij de profeet, die zou hem zeker van zijn krankheid genezen, zo sprak zij. Zo beschikt de Heere altijd weer degenen die de zondekwaal gevoelen, een neergebogene dus, door de middellijke weg een heenwijzen in het Evangelie.

En als Naäman optrekt met enige brieven van de koning van Syrië, reist hij niet naar de profeet, zoals het meisje zei, maar naar de koning van Samaria. De koning van Samaria scheurt zijn kleren als hij de brieven leest en zegt tegen Naman: ben ik als God?

Naäman is niet op het rechte kantoor, niet op het juiste adres! Brieven van voorschrijving... hebt u ze, mijn lezer? Wilt u voorbeelden? Wel, grootvader heeft geloof voor u, een tante of een predikant sprak geloof uit en deze of gene kwam wel eens een hartelijk woord toe te schikken en die gaf wel eens een handdruk met te zeggen: u zult er wel komen, daar ligt een ontdekking, die zal de Heere toch niet laten liggen... Kijk allemaal brieven van voorschrijving. De brieven van voorschrijving worden verscheurd. De meegenomen schatten hebben geen waarde om zijn melaatsheid af te kopen.

Dan gaat de boodschap uit van de profeet: laat deze overste tot mij komen. Naäman denkt zeker dat de profeet uit zijn huis zal komen en de plaats zal bestrijken en dat hij gezond terug zal keren. Nee, de boodschap gaat uit door de knecht van de profeet. Mag ook heden de boodschap uitgaan van de boodschapper!

De bode van de profeet zegt tegen Naäman: ga heen naar de Jordaan, was u zevenmaal en de melaatsheid zal worden weggenomen. Op deze boodschap keert Naäman zijn kar en in plaats van naar de Jordaan te gaan, keert hij terug naar Syrië. En als de knechten in de middellijke weg hem niet toespreken: vader, (in hoge erkentelijkheid spreken zij: vader) indien de profeet dit en dat van u begeerde, u had het zeker gegeven! Daarop keert Naäman, de Syriër terug, en gaat naar de rivier de Jordaan.

Hoe vaak is uw wagen al gekeerd? Hoe menigmaal hebt u de wagen al moeten keren? Maar, vergeet niet, er moeten enkele zaken geschieden. Ten eerste moet Naäman van de bok af de laagte in, daarna ontledigd en ontkleed, ontbloot en in zijn schande geopenbaard worden, om in zijn schande af te dalen en wel in de gerichtsstroom van de Jordaan. Als hij de gerichtsstroom ingaat zal hij zeker wel enkele malen gekeken hebben naar zijn lichaam onder bestrijding, maar bij de zevende maal mag hij van zijn melaatsheid genezen zijn. Alzo ook een zondaar die in de gerichtsstroom van God wordt ingeleid. Wel, dan ligt alleen in de bloedzee van Christus' gerechtigheid herstelling, genezing en wegneming van schuld en straf en een genaderecht ten eeuwige leven.

Hieruit wensen we ons bij ons tekstwoord te bepalen en wel Mattheüs 5: 8.

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *Een troostvol getuigenis van Christus.*

Ten eerste: bij de zalige oorsprong.

Ten tweede: bij de heilzame werking.

Ten derde: bij de troostrijke belofte.

Christus gaat Zich aan het volk van Israël vertonen, nadat Hij door de Heilige Geest van Zijn Vader, aan de boorden van de Jordaan is gezalfd tot de volle ambtelijke bediening van Profeet, Priester en Koning. Deze zalving is niet met mate.

- Ten eerste is Hij gezalfd in Zijn profetisch ambt als de volzalige Leraar der gerechtigheid.
- Ten tweede gezalfd als de volkomen Hogepriester tot wegneming van al onze ongerechtigheden.
- Ten derde gezalfd als de wettige Koning om Zijn kerk aan de zegewagen van Zijn overwinning te binden en brengen uit de heerschappij van satan en voorts

uit de diepte van onze ongerechtigheden en ons te leiden naar dat heilrijk goed.

Zo openbaarde Christus Zich hier als Hij op de berg is gezeten, en het volk was toegestroomd. Want er waren al enkele geruchten uitgegaan van deze Leraar. Hij moest wel een bijzonder Man zijn, want wie kon spreken als Hij? Hij sprak niet als die der schriftgeleerden maar met macht.

En zo gaat Christus ook altijd bevindelijk, rechtstreeks op de praktijk van het genadeleven in.

Dan gaat Christus hier de eerste zaligsprekingen openbaren en zegt: zalig zijn de armen van geest, zalig zijn de treurende, zalig zijn de vreedzamen, die hongeren en dorsten enz. en aan iedere zaligspreking is een belofte verbonden.

Zalig zijn de reinen van hart... waaraan Hij verbindt: want zij zullen God zien.

Dat is nogal wat, zegt u: zalig zijn de reinen van hart.

Nu, wij weten dat het woord zalig verklaard ligt in geluk. Vol geluk. Wij kennen een zedelijk geluk, een maatschappelijk geluk, een huwelijksgeluk. Tevens kennen wij in dit leven onderscheiden, gelukzalige tijden, maar hier gaat het over het geestelijk geluk. Dus het weer 'vol van God' zijn. Als wij de woorden 'vol van God' gebruiken, willen wij eigenlijk laten uitkomen, dat wij van nature 'loos van God' zijn. Loos... godloos. Want als wij deze woorden, zalig zijn de reinen van hart, lezen, komt er al dadelijk voor de dag, dat er in de natuur van de mens, uit Adam voortgebracht, niets meer dat rein, noch zuiver is.

In het formulier van het sacrament van de heilige doop staat: *dat ook dit uw kind in Adam verdoemelijk is voor God.*

Dus onrein. In een doemstaat, onder het oordeel van een rechtvaardig God. Doem betekent toch ongerechtigheid, onreinheid, onzuiverheid? De Schrift leert ons daarvan: wie zal een reine geven uit de onreine? Niet één.

Mijn vrienden, er kan wel eens gezegd worden, de prediking is alleen voor Gods Kerk, welnee, als u goed luistert, behelst de prediking ook onze afkomst uit Adam. Want de wortel is verkanker, de wortel is verkeerd, en ziek.

Ten andere zegt het Woord ervan: of maakt de boom goed en zijn vrucht goed; of maakt de boom kwaad en zijn vrucht kwaad; want uit de vrucht wordt de boom gekend. Dus de wortel van de boom deugt niet.

Wees nu eens eerlijk, wat leeft er in ons hart? De voet is snel om bloed te vergieten, de keel brengt voort de lucht van het graf. Dus de uitgang van het hart is enkel besmetting, onreinheid en ongerechtigheid. Er zou nog iemand kunnen zijn en zeggen: ja, maar dominee stop eens even. Mijn gang, mijn pad is kerkelijk gericht en ik leef al de inzetten na, die de Heere in Zijn Woord van mij vraagt. Ik tracht in het gebed mijn leven te slijten. Ik tracht in alle aalmoezen niet het goud te begeren, maar elk het zijne te geven en soms zelfs een toegift. Goed, keurig werk. Net werk. Maar hebt u dan nooit het Schriftwoord gelezen: *zal ook een Moorman zijn huid veranderen? Of een luipaard zijn vlekken?* Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen.

Waar blijft u dan met uw goede werken? Waar blijft u dan met uw remonstrantse uitgangen? Wat denkt u dan van uw eigenwillige godsdienst? Wat denkt u dan van uw eigengerechtigde werken? Ach, ze zijn vuil, verdorven, onrein. Nu wordt er in het ganse geslacht van Adam niet één mens meer gevonden die goed doet, allen tezamen afgeweken, onnut geworden.

Als u dus denkt dat de prediking enkel is voor een bekeerde, een gerechtvaardigde, dan slaat u de plank mis. Maar... wilt u dit eens aannemen: wij verkeren in zulk een ellendige verdorven staat, gevallen in zulk een jammerstaat dat wij in der eeuwigheid

nooit meer Gode welriekende vrucht vanuit onszelf kunnen voortbrengen.

Kijk, daar ligt de mens in een drievoudige doodsstaat. Buiten de gemeenschap van God met al de lankmoedigheid van God. En als straks de kassen gesloten worden en ziel en lichaam van elkander gescheiden worden, en wij geen herstellende, wederbarende genade kennen, wel, dan is daaraan verbonden dat wij eeuwig buiten God zullen zijn. Eeuwig buiten Zijn gemeenschap en gunst.

Ach, mochten wij dat eens gaan verstaan! Uit Adam voortgebracht. Laten wij nog dit zeggen: de ziel ligt volkomen onder het oordeel vanwege de doem uit Adam. Voorts zijn wij erfelijk besmet vanuit onze voorouders. Dus in een bondsschuld en in een erfschuld. Dit kunnen wij nooit, nooit voorbij zien. Ach, de remonstrant mag zeggen: ik kan nog, ik doe nog en ik wil nog, er is nog iets goeds overgebleven in de mens. De kerk van Rome kan de weg van heiligmaking voorstellen op de rechtvaardigmaking. Het loopt allemaal straks op een dood spoor uit.

U gaat aan mij vragen: *waarom stelde u als eerste punt, een zalige oorsprong?*

Nu, wij kunnen die zalige oorsprong niet eerder verklaren, ten opzichte van die reinen van hart, dan, nadat we eerst die onreinen van hart verklaard hebben. Wij moeten voorlichten in welke staat wij zijn vanwege onze diepe verdorvenheid en verlorenheid. Zoals vader Hellenbroek de kinderen leert: geen ellendiger, geen ongelukkiger schepsel naast satan, dan een onbekeerde ziel voor God. Dat is de mens...! Dat zijn wij!

Gaat u nu de zalige oorsprong verklaren, zo vraagt u? Ja zeker. Nu ligt er voor dat uitverkoren geslacht van Adam de oneindige liefde van God. En waar ligt die oneindige liefde? Die ligt verklaard vanuit de diepte van de eeuwigheid, ze ligt verklaard in het Wezen Gods. Hoe kan dan toch ooit weer een mens met God verzoend worden, daar de liefde verklaard ligt in het Wezen Gods? Wel, daaruit gaat ons Gods Woord onderwijzen.

Want in het Wezen Gods ligt, zo leert de Schrift, de Eenheid, de Drieëenheid verklaard. En waar de Drieëenheid Zich gaat openbaren in de Schrift vanuit de Eenheid, komen wij terecht bij de eerste Persoon in de Drieëenheid Gods.

Waarin ligt dan de eerste Persoon in de Drieëenheid verklaard als die zalige oorsprong? Als zodanig heeft God de Vader het recht in handen genomen tegenover het Wezen Gods, tegen wie wij gezondigd hebben.

Vergeet het nooit mijn vrienden, wij hebben niet tegen de drie Personen gezondigd, maar wij hebben tegen het Wezen Gods gezondigd en nu ligt daar verklaard hoe de eerste Persoon in de Drieëenheid Gods het recht in handen genomen heeft om de deugden Gods, die door ons allen ontluiserd zijn, staande te houden.

Want God laat van Zijn recht nooit iets vallen. Dan kan weleens gezegd worden: 'een zuchtje', dan zal hij of zij wel ingaan in het Koninkrijk, als die zucht maar oprecht geweest is. Ach, vergeet niet dat het recht van God in al de deugdeneigenschappen die in God zijn, staande blijft, tegenover de gevallen mens.

En toch is er in dat Wezen van God naar Zijn eeuwige soevereine verkiezende genade een volk gekend van voor de grondlegging van de wereld. Een volk, die Hij als Zijn schepselen heeft liefgehad met een eeuwige liefde. Daar verklaart zich het welbehagen van God, vanuit de eerste Persoon. In het welbehagen van God ligt de dieptegrond van het soevereine beleid van het Wezen Gods. Vanuit de eeuwigheid is een bron ontsloten, een bron van liefde, van zaligheid, van eeuwige, zondaarsminnende liefde. Dáár ligt het verklaard. Maar hoe moet het ooit zijn loop verkrijgen?

God de Vader is niet afgedaald als de verdienende oorzaak, maar wel als de bewegende oorzaak, en daarom gaat dat liefdehart van God Zich in de eeuwigheid

ontvouwen. Dan ligt er zo rijk verklaard in de Schrift: *want wie is hij, die met zijn hart borg worde om tot Mij te genaken? spreekt de HEERE.*

Weer moeten wij het naar voren brengen dat de borgstelling uitgaat van de Vader. Hoor maar naar de woorden van de Godsmannen Jesaja en Jeremia. Jesaja spreekt vanuit de eerste persoon: *Ik, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, en Ik zal U bij Uw hand grijpen; en Ik zal U behoeden, en Ik zal U geven tot een Verbonds des volks, tot een Licht der heidenen.*

Daar gaat het woord in de nodiging van de borgstelling uit God: *Ik toch heb U geroepen in gerechtigheid.*

En Jeremia zegt: *hoe zal Ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land...*

De borgstelling gaat uit van de eerste Persoon. Nu gaat dat liefdehart van God de Vader Zich ontvouwen in de tweede Persoon, Welke van eeuwigheid krachtens het genadeverbond, als Borg, de schulden heeft aanvaard.

Nu komen wij weer bij het gezegend en dierbaar genadeverbond dat staat tegenover het werkverbond. Het genadeverbond ligt vanuit de eeuwigheid verklaard, anders had nooit, nooit één uit Adams geslacht zalig kunnen worden. Het genadeverbond lag reeds opgericht in de tweede Persoon, namelijk in Christus Jezus, de geliefde Wonderzoon. Van eeuwigheid de gegeneerde des Vaders. Hij heeft daar in de eeuwigheid al de schulden aanvaard. Van wie? Van de gehele wereld? Nee! Hij heeft de schulden aanvaard van de gegevenen des Vaders. Hoor maar in het Hoge priesterlijk gebed: *Gij hebt ze Mij gegeven, zij waren Uwe.*

Het zijn de gegevenen van de Vader en voor die gegevenen van de Vader heeft Christus vrijwillig de schoot des Vaders verlaten krachtens eis en belofte.

In de eis ligt verklaard, dat het Goddelijk recht alle luister moet worden toegebracht in de weg van lijden en sterven. Maar aan Christus is een zeker zaad beloofd. Want dan mag Hij in die wedereis stellen, dat Hij de einden der aarde zou verkrijgen tot Zijn bezitting en de heidenen tot Zijn erfdeel.

Daar lag Rachab de hoer en Manasse onder begrepen, daar lag die eigengerechtigde Saulus, daar lag die zondige, naamloze vrouw onder begrepen, ja, daar ligt de gans uitverkoren Kerk, uitverkoren in Christus Jezus onder begrepen.

Zo kwam Hij in de stal van Bethlehem, waar Hij de menselijke natuur aangenomen heeft, verenigd in eenheid des persoons met zijn Goddelijke natuur. Geen twee personen en geen personen heeft Hij aangenomen, maar Hij heeft de natuur van de mens aangenomen. De mens, die naar lichaam en ziel in een zondestaat verkeert.

Zo is Christus gekomen in die beestenstal om voor beestmensen

het rantsoen te gaan verwerven, het rantsoen op te gaan brengen. O, luister Gods in Christus, o, luister Gods van liefde. Gelukzaligheid, vol van luister uit God gevloeid en daar gelegd in de krib van Bethlehem. Maar als Hij ten achtste dage de eerste druppels bloed laat vloeien, betoont Hij hoe Hij is gekomen onder Zijn eigen wet. Hij is geboren uit de schoot van Maria, rein, vlekkeloos, buiten het huwelijksverbond, buiten het werkverbond, om aan de voorwaarde van het werkverbond te gaan voldoen. En daarom kwam Christus onder onze vloek krachtens de wet. Nu was Hij niet een vloekeling. O nee, maar Hij droeg de vloek van Zijn Kerk.

In die oorsprong, in die zalige oorsprong, gaat de fontein vloeien uit de dieptewortel. Vanuit de dieptebron, namelijk uit de nooit begonnen eeuwigheid. Welk een zalige oorsprong in die wellende fontein van Christus. O, wellende fontein des levens. Alzo zijn de eerste druppels van Zijn bloed gevloeid als het lemmet is ingegaan in de voorhuid om de zaligheid te bewerken. Daar gaat Hij, dragende onze smaad, onze schande, dragende onze hoon, onze vloek, dragende onze verwerping.

Zo spreken we verder over de weg van Christus naar Gethsémané. In de pershof van Gethsémané, waar de olijven geperst werden tot olie ter verzachting van wonden, heeft Hij gekropen.

Niemand der volkeren was met Hem. Daar gaat de gramschap, het grimmig oog van de Allerhoogste, neerdalen op de ziel van Christus.

Hoe ligt het Lam daar? In Zijn zielsworstelingen voor Zijn Kerk. Hij ligt daar, zodat uit Zijn poriën het bloedig zweet wordt geperst. *Maar Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe word Ik geperst, totdat het volbracht zij*, zei Jezus zelf.

O, zalige Oorsprong van onze gelukzaligheid. Daar is Hij neergedrukt, in de zielesmart van onze smart, om de ongedeelde toorn van God te gaan dragen. Niet een gedeelde toorn, of iets voor Zijn Kerk en iets voor de goddelozen, ach, nee! Zijn werk is om de volle, ongedeelde toorn geheel alleen te dragen, zonder van de Vader verstoten te worden. Zijn dierbaar en gezegend lijden is zo genoegzaam en volkomen, dat, als in de eeuwige verkiezing het ganse geslacht van Adam begrepen lag, het genoeg was geweest.

O, die volle Fontein des levens, maar... het is alleen voor hen die Hem gegeven zijn van de Vader. Voor hen heeft Hij Zijn rug laten doorploegen.

De bloedsporen zijn Hem gevolgd naar Golgótha toen Hij de kroon van onze ontkroning droeg en de schandmantel aanvaardde. We gaan nog een stap verder. Hij heeft de Kerk gebaard vanuit Zijn zielsweeën. Met het doordringen van de nagelen in Zijn handen heeft Hij de Kerk in de handpalmen van Zijn eeuwige liefde gegraveerd. Met een eeuwige graving. Ach, als Hij daar hangt, Zijn voeten mede doorgraven, vinden wij in Hem een voorbeeld, van de woestijnreis van ons leven.

Maar toen Christus in die volbrachte arbeid uitriep: *Vader in Uw handen beveel Ik Mijn geest en het hoofd buigende gaf de geest*; kwamen de krijgsknechten en braken de beenderen van de ene en de andere moordenaar maar de Zijne niet. Wat wordt de profetie vervuld: *geen been van Hem zal gebroken worden*.

Maar als de speer in Zijn zijde wordt gestoken, vloeit er bloed en water uit. Het bloed ter verzoening en het water ter ontzondiging. Daar baart de dierbare Christus zijn Eva, baart Zijn bruid, Zijn vriendin, Zijn beminde uit Zijn zijde. Zo mogen wij indalen in de bloedstroom van deze Fontein des heils. Daarin zullen wij onze zaligheid vinden.

Maar dan wordt Hij gelegd in het nieuwe graf van Jozef van Arimathéa. Zo heeft Hij voor Zijn Kerk bij de Vader alle luister opgebracht.

Om een eeuwig recht tot eeuwig leven te verwerven moeten er twee zaken geschieden. Ten eerste: het lijden van de straf kan wel bevrijden van de straf, maar geeft nooit een recht op het eeuwige leven.

Daarom is ten tweede nodig dat Hij gerechtvaardigd wordt door de Vader. Zo staat Hij op in Zijn kracht en wordt opgewekt door Zijn Vader, Die niets meer op Hem tegen had.

O, zalige oorsprong uit de Eenheid der Drieëenheid. Hij staat op met de kwitantie. Hij heeft voldaan aan de schuld, voldaan aan het recht en verwerft zó het recht ten eeuwige leven.

Dan valt hier open ons tweede punt: ***de heilzame werking***.

Men kan zeggen: gerechtvaardigd van eeuwigheid, of ook gerechtvaardigd in de opstanding van Christus, maar... het zal door die dierbare Derde Persoon de Heilige Geest uitgewerkt en toegepast en in ons leven ervaren moeten worden. Daarom noemen wij ons tweede punt een heilzame werking. Die heilzame werking gaat uit van de Derde Persoon, gevloeid uit de verdiensten van Christus, geschonken uit de Bewegende Oorzaak van onze zaligheid. En waar ligt dat dan verklaard?

O, dierbare en gezegende Christus, maar ook, o gezegende werking van de Heilige Geest.

In de levendmakende bediening werkt als eerste de Heilige Geest met Zijn ambtelijke bediening in ons. Wat werkt Hij dan? Onlangs werd er elders gezegd: ach, ik heb toch alle jaren driemaal per week trouw de kerk bezocht, ik heb dikwijls gebeden en altijd getrouw geleefd. Zou het dan nog voor mij mis zijn, zou het dan nog mis zijn voor de eeuwigheid, ik ben toch op Hem aangewezen? Zo sprak een tachtigjarige. Tachtig jaar oud en nog nooit het Woord verstaan.

Ach, verwachten wij dan nog iets van onszelf? Uit ons in der eeuwigheid geen vrucht. Daarom, daarom, mijn vrienden, het ligt verklaard in de levendmakende bediening van die dierbare Geest, wat een vrucht is van de eeuwige verkiezende liefde. En wat is de vrucht in de heilzame werking van de verkiezende genade?

Het waarachtig geloof Ziet u, dat werkt nu God de Heilige Geest. Men zegt in onze dagen: ach, je moet preken op de bekering aan, preken op het geloof aan. Weet u wat men vergeet? Wel dit! Dat wij schuldig zijn aan de ganse wet en de profeten. De wet eist: God lief te hebben boven alles en de naaste als onszelf. En buiten dat liggen wij in de schuld krachtens de wet. Ach, wie zal dan rein zijn?

Daarom, in die dierbare overtuigende werking, in de waarachtige weg der bekering wordt de schuld ingeleefd vanuit de wet. En waar de schuld ingeleefd wordt vanuit de wet, door de Geest in Zijn hand genomen, komen wij in onze ellende. Daar gaan wij ervaren, uit de oorsprong gevallen en uit de gemeenschap Gods gedreven te zijn.

Schrik in de consciëntie, naakt voor God, in de schande gebracht. Zo komen wij in de diepte van onze ellende. Vervloekt is onze ingang, vervloekt is onze uitgang. *Vervloekt is hij die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.* Dit is geen praatje hoor, maar dit wordt onze inleving.

Hebben wij zo het oordeel al eens thuis gekregen? In het oordeel van onze zonden? Dan zal de wereld in zijn pracht, dan zal de eis van het leven het gaan verliezen. Dan zal de moed ons ontvallen. Daar komt Edom tegenover de mode te staan. Edom die een eeuwige vijandschap tegen God gesteld heeft. Dan kun je soms nog horen, daar gaan ze de eer van God bedoelen.

Ach nee, zo liggen de zaken niet. Weet u, wanneer wij de eer van God gaan bedoelen? Als God Zijn eer gaat zoeken, als God Zijn eer gaat opvragen. Want wij kunnen God de eer niet meer geven. Zo liggen wij geboeid aan handen en voeten, wanhopend aan onszelf. Opdat Hij de rijkdom van het Evangelie gaat ontvouwen voor een ganse samenknoping van ongerechtigheid. Voor één, die zijn vloek gaat dragen, zijn oordeel gaat aanvaarden, voor zo één kan het Evangelie zich hier gaan ontvouwen.

Hoe ligt het Evangelie toch ontvouwd? *Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.* In die Evangelieprediking komt Hij op waarde te staan, niet in de kennis van Christus als persoon maar in de schoonheid van het Evangelie. Vanuit het Evangelie gaat Christus uitblinken door de traliën van Zijn Woord, gaat uitblinken in: *zie, Hij staat achter onze muur, kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën,* aldus de bruid uit het Hooglied. Dan blinkt Hij uit aan het uitpansel van het Evangelie. En als wij Hem in het gewaad van Zijn Woord, in het Evangelie, eens ontmoeten mogen, ach dan is Hij het, waar wij naar toe worden getrokken, heen worden geleid om Hem te leren kennen. *Och, dat ik Hem kenne in de kracht van Zijn lijden. Hem kenne, en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap van Zijn lijden, Zijn dood gelijkvormig wordende...*

Totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had... Ach, dan kunt u Hem vinden op de straten van het Evangelie. Hij wordt ons verlangen en de uitgang van ons hart. Hij

wordt het enige punt waar wij heengeleid worden. Met Zijn Vaderlijke vertroosting en ondersteuning hoedt Hij ons voor bezwijken.

Hoe dan? God is ons in de ellende, in de benauwdheid een toevlucht en een sterkte, krachtig bevonden een hulp te zijn.

Ach, dan gaat de onderscheiden bediening open. Maar als wij mogen ingeleid worden, vanuit de diepte van de wet, en bepaald worden bij David, ik ben in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren... dan komen wij te liggen in de diepte van onze schuld voor een rechtvaardig God, Die in Zijn deugdeigenschappen Zich op gaat maken in Zijn recht. Dan worden wij rechteloos, helwaardig en vloekwaardig. Zo ontsluit Gods Geest in ons het toevallen van het recht: komt herwaarts tot Mij, gij die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.

Zo gaat de Rustverwerper Zich verklaren in de bereidwilligheid van Zijn arbeid, in de dierbaarheid van Zijn Persoon, Wiens naam is Jezus. Want Hij zal Zijn volk zaligmaken van haar zonden.

Zo leidt die dierbare Geest ons in de staat van Zijn vernedering. Maakt ons Zijn borggangen, Zijn borglijden, Zijn Borgsterven bekend. Doch ook met de staat van Zijn verhoging maakt die Geest Hem ons bekend. Zijn borgopstanding, Zijn borgverhoging, gezeten zijnde aan de rechterhand Zijns Vaders. Dit wordt waarlijk toegepast aan ons hart!

Ach, zo is Hij dan de enige Weg, is Hij de volkomen Waarheid, is Hij het volkomen Leven. Dan wordt Hij gekend als Persoon. Ja, als Persoon wordt Hij ons geopenbaard. Eens ontmoetten wij een oude baas die zei: ik heb maar veel onderhandelingen met Jezus. Wij vroegen hem, kent u Jezus dan? Dat wist hij niet te zeggen. Hoe zou men onderhandelingen kennen met Jezus zonder Christus te kennen?

Ach, er zijn zoveel Babylonische spraakverwarringen, die niet rusten op het Woord van God.

O, luister nu toch: met het kennen van Jezus, komen de dierbare onderhandelingen voor de dag uit die gezegende Bloedfontein, die geopend is voor het huis van David en de inwoners van Jeruzalem. Dat is de heilzame werking, vloeiende uit het Wezen Gods, vloeiende uit die fontein des heils, zo worden wij geleid in de vruchtelijke arbeid van Christus.

Kijk, elk is de beleving, de bevinding van Zijn volk! Maar... dan kan het zijn dat Christus Zich gaat bedekken in het rechterlijke van God en dan... Ach, dan kan het zijn dat wij wel eens in donkerheden terecht komen, in duisternissen, in onwetendheid, zoveel van Hem gekend, zoveel in Hem te hebben ontmoet en toch... Er waren tijden, dat we wel konden sterven met Jezus maar... wij stierven niet. Waartoe dit alles?

Wel, Hij gaat, door Gods Geest, ons oefenen in het recht, inwinnen door het recht. Als een ingewonnene voor het recht, komt Hij de vierschaar te stellen en als wij in de vierschaar geleid worden, liggen wij schuldig aan al de eisen van het recht. Aangeklaagd door onze consciëntie, veroordeeld door de wet, opgeëist van satan, zo hebben wij met al de weldaden geen bestaansrecht meer. Dan komt die enige en dierbare Christus, Immanuël, God met ons, intreden in het recht, om ons op te eisen uit het recht. En als Hij ons opeist uit het recht, waaruit eist Hij ons dan op?

Op grond van Zijn bloed en borggerechtigheid. Die Gij Mij gegeven hebt, geef die Mij ten goede.

De vrijmakende arbeid ligt aan de rechtsstroom Gods, zo kan de vrijspraak uitgaan uit de rechtsstroom, op grond van het vrijmakend werk en zo wordt de vrijstelling geschonken. Hoe zullen twee tezamen gaan, indien zij niet eerst overeengestemd hebben in een zaak? En in die overeenstemming uit het recht is het de gerechtigheid

uit de gezegende fontein Christus die ons reinigt.

Reinen van hart... reinigt van al hare zonden... daarom zalig, gelukkig. Vrede in en door het bloed des kruises, vrede door die Vredemaker. Dit wordt waarlijk toegepast aan de ziel en wordt alzo ervaren door Gods kind. Weer rust gevonden, rust, in die Rustverwerver. Zo zijn wij naar het Woord. En weten gegrond te liggen op die Rots der eeuwen Wiens werk volkomen is. Zegt uw ziel 'amen'?

Dan kunnen de stormen gaan loeien en de orkanen ontstaan, maar wij zijn vast gelegd op die gezegende Rots der eeuwigheden. Wij mogen in de eigenschappen van Hem ons voorbeeld vinden. Dan mogen wij onder al het gedruis der hel, onder alle bittere bezoeken, onder de zwaarste kruisen in Hem vinden, het voorbeeld wat Hij ons gelaten heeft. Dan is het zo, dat we Christus kennen in de weg van Gethsémané om daar één planting met Hem te zijn. Om te ervaren: *ik ben met Christus gekruist en niet meer ik maar, Christus leeft in mij.*

Ik ken een mens... in Christus! U ook?

Zo beleven wij: hier sterven, dagelijks, opdat wij leven door op te staan en één planting met Hem te zijn ook in Zijn opstanding. Dan is het leven hier in Hem, door Hem en tot Hem. En dan staat er: ...en zij zullen God zien.

Mijn vrienden, hier is ons derde punt: **die troostrijke belofte:en zij zullen God zien.** Nu weten wij dat God een Geest is. Uit de geringheid van ons verduisterd, klein, bezoedeld verstand, laat Hij zich verklaren, handen, ogen, oren enz. te hebben. God is een Geest en toch staat er: en zij zullen God zien. Hier mag het zijn door het geloof, de aanrakingen uit God vandaan, als wij in Christus gemeenschap mogen hebben aan het Wezen Gods. Maar als hier staat: en zij zullen God zien, dan wil dat ook zeggen: in de volkomenheid. Dus tweërlei.

Ten eerste hier door het geloof en ten tweede straks in het aanschouwen.

Laten we van beiden iets zeggen.

(2) Als dat Wezen Gods Zich verklaart in het hart van de ware gelovige vanuit de eigenschappen van Zijn bestaan, dan ontmoet de Kerk Zijn verbondstrouw, Zijn verbondsliefde en Zijn verbondszorg. Want onze ontrouw heeft Gods getrouwheid nooit te niet gedaan. In Zijn verbondsliefde, die uitstraalt vanuit Christus, hebben wij Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief gehad. In Zijn verbondszorg wordt de HEERE niet veranderd, daarom zijt gij, o kinderen van Jacob niet verteerd.

Dan mogen we door het geloof uit de eigenschappen van Zijn onoverwinnelijkheid Hem ontmoeten. Heere der heerscharen is Zijn naam. En Hij heeft ons getrouwd in Zijn gerechtigheid. Daarom staat er duidelijk: *en Hij zorgt voor u.* Zo is Hij de Zorgdrager, opdat wij door het dierbaar geloof, dat geschonken geloof, ons betrouwen alleen zullen stellen op Hem. Heeft Zefánja ons niet nagelaten: *Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen.*

En wat zegt Jesaja? "Wie is er onder ulieden, die de HEERE vreest, die naar de stem van Zijn Knecht hoort? Als hij in de duisternissen wandelt geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des HEEREN en steune op zijn God."

Het eerste is een geloofsverlating op God en het tweede is het steunen op de wandelstaf van Hem om Zijn vertroosting te kennen.

(2) Maar zij zullen God zien en leven. ...zij zullen God zien. Hoe zal dat zijn? O, Paulus getuigt er van en wij zullen God erven en medeërfgenaam zijn van Christus.

Laten wij trachten het te verklaren. Nu, in de hemel, is Christus' menselijke natuur in onverderfelijkheid, Zijn onsterfelijkheid is verenigd met Zijn Godheid, zo is Hij gezeten aan de rechterhand Zijns Vaders, dat wil zeggen: met eer en macht omkleed. En als wij mogen ingaan, dan zien wij Christus, Die het afschijnsel is van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Gods Zelfstandigheid. Zo zullen wij door Christus God zien en eeuwig leven. God zien en Hem kennen als onze God, verzoend in Christus, bedeed met Zijn gerechtigheid, opdat wij Hem zullen verheffen in aanbidding en met dankbare lofgezangen.

En zij zullen God zien. Dan verdwijnt ons ik, dan verdwijnt ons zondig ik uit de oude smet, die wij omdragen die ons zo vaak in armoede, in smart en in weedom ons pad deed gaan. Dan zal het zijn in het aanschouwen, verzadigd met Zijn Godsbeeld, eeuwig en altoos. Daar vliedt de wereld, wat het stoffelijke der aarde betreft, dan zullen wij in die eeuwige gewesten Hem verheffen, als onze Lof, Lust en eeuwige Heerlijkheid. Dan zal satan nooit meer onze ziel beknellen, noch benauwen, maar daar zal het zijn wandelen in het eeuwig en gezegend Jeruzalem.

*Jeruzalem, dat ik bemin,
wij treden uwe poorten in.
Daar staan, o Godsstad, onze voeten.
Jeruzalem is wèl gebouwd,
wèl saamgevoegd; wie haar beschouwt,
zal haar voor 's Bouwheers kunstwerk groeten.*

Daar zetten wij onze voet op het pad des vredes. Daar zullen wij nimmermeer wankelen, daar zullen wij ons eeuwig verliezen in God in Christus. Laat dan de fontein geopend zijn uit die volheid van het Wezen Gods. Zo ligt onze toekomst, rein, vlekkeloos en heilig in Hem. Hier mogen wij reeds door het geloof Gode en het Lam verheffen. Daarboven zullen de tranen gewist worden, eeuwige blijdschap zal ons aangezicht vervrolijken.

Altoos te wandelen in Gods licht. Wat is de weg van de goddelozen en die der bozen? Nacht, nacht, eeuwige nacht. Altijd onder het slaande zwaard van satan, de beukhamer van de hel.

Gekweld, gekweld, wroeging, wroeging. Maar voor Gods ware Kerk geldt hier: die vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog. Ligt uw ziel daarheen? Ligt onze verwachting daarheen? Zeg dan de kerkdichter maar na in uw hart:

*Ik blijf de HEER' verwachten, mijn ziel wacht ongestoord,
ik hoop, in al mijn klachten, op Zijn onfeilbaar woord.*

Zo betuigen wij in alle smart met Micha: *maar ik zal uitzien naar de HEERE, ik zal wachten op de God mijns heils, mijn God zal mij horen.* Eens hoor, zal het tijdelijke met het eeuwige verwisseld worden. Dan zal het zijn:

*Mijn voet geschraagd; dies zal ik, voor Gods ogen,
steeds wandelen in 't vrolijk levenslicht.*

Amen.

9. EEN ZUIVERE GELOOFSBELIJDENIS

Zingen: Psalm 39: 3 en 5

lezen: Psalm 130

zingen: Psalm 89: 19

zingen: Psalm 40: 8

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

Ter ontsluiting van deze dienst des Woords zongen wij uit de 39ste Psalm. En als wij de onberijmde Psalm inzien, is het of David op het ziekbed ligt of in een ziekenkamer verkeert. David een kind, knecht en gezalfde van de Heere. David was toch een gekende des Heeren, een ontdekte? Waarom komt David de kortstondigheid van het leven een ogenblik in te leven? Ach, de ware Kerk, wedergeboren door de Heilige Geest, leeft ook, als het goed is, dagelijks de kortstondigheid en vergankelijkheid van het leven in. Elke dag kan dan een dag zijn dat wij opgeroepen worden en zijn wij dan gereed? Klaar in de Middelaar? Daarom schrijft de Psalmberijmer:

O, HEER', ontdek mijn levenseind aan mij;

mijn dagen zijn bij u geteld;

Ai, leer mij, hoe vergankelijk ik zij.

U voelt daarin de teerheid in het leven van David. U hoort daar zijn afhankelijkheid. Zo ligt de afhankelijkheid van de ganse Kerk hier ook in opgetekend. Ontdek mijn levenseind aan mij. Nu weten wij dat in de ontdekkende genade, als God een zondaar gaat zoeken en overtuigen, de zondaar ingeleid wordt in hetgeen er in het paradijs geschied is. Door de levendmakende bediening, gewerkt door de Heilige Geest, wordt de zondaar bekend gemaakt met de breuk en val van Adam. Hij gaat leren wat er in Adam, zijn verbondshoofd, heeft plaats gevonden. Zo gaat het in de weg van ontdekking en steeds weer bij vernieuwing: ontdek mij, ontdek mij. Wij noemen dan maar het voorbeeld uit Ezechiël waar staat: *mensenkind, graaf nu in die wand... gij zult nog wederom grote gruwelen zien.*

Dan bemerken wij dus, zowel bij de profeet als bij David, dat zij daar steeds bij bepaald zijn geworden Immers de dichter zegt er verder van: *ai, leer mij, hoe vergankelijk ik zij, een handbreed is mijn tijd gesteld.*

Een handbreed. Meer niet. U voelt wel aan dat onze 'vier tijden' maar een potloodstip zijn op de eeuwigheidslijn.

Onze vier tijden zijn toch de tijd van onze geboorte tot het kind zijn, dan de jaren van de jeugd, dan de middelbare leeftijd, waarop volgt, zo God het alles geeft, de oudheid der dagen. Al zouden wij honderd jaar worden, dan nog is het een handbreed gesteld.

Een handbreed is mijn tijd gesteld, ja, die is niets; want, schoon de mens zich vleit, de sterkst' is enkel ijdelheid. Ijdelheid al het vleien met onszelf, met ons bezit, met onze eer, onze trotsheid en hoogmoed. Ijdelheid ons vleien met de bekoorlijkheden van ons vlees en met onze vleselijke uitgangen. Zij zijn als niets bij God geacht.

Wat bedoelt u daar nu mee, zo vraagt u?

Wel, ook het kennen hiervan is geen grondslag voor de eeuwigheid, want onze ellende is niet af te kopen, onze schulden zijn niet weg te nemen en onze ongerechtigheden zijn niet door onszelf te verzoenen. En juist daarom zegt de berijmer: *Nu dan, o HEER', wat is 't, dat ik verwacht?*

David kent meer dan alleen deze ontdekkende weg. Hij ziet de mens, de natuurlijke

mens zich uitsloven, hij ziet hen ploeteren, bijeenbrengen het ene bezit na het andere. Niets is genoeg. Het is alsof David zeggen wil, mens waar bent u toch mee bezig. Let op, ik en ook David, wij bedoelen dat de mens wel geroepen is tot zijn arbeid hoor! Immers sprak de Heere God in het paradijs tot Adam: in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten. Maar in welke mate verwacht u het? Ligt uw hart erin verheven? Is alles ijdelheid der ijdelheden?

Daarom zegt David zelf in dit lied: *En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U.*

Op wie staat uw hoop? Van wie is uw verwachting? Op wie bent u gericht? Verwacht u het nog van dit vergankelijke, tijdelijke leven? David zegt... mijn hoop die is op U. Hij is aangewezen op het Wezen Gods. Aangewezen op de genade van God. Maar ook aangewezen op de weldadigheden van God. Waar komt dit toch vandaan dat David daarop is aangewezen? In de weg van dagelijks inlevende schuld mag hij ook in diezelfde God het verzoenend aandeel in Christus Jezus vinden en hebben! Met deze inleiding vinden wij ons tekstwoord in Psalm 130: 3 en 4.

Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: *Een zuivere geloofsbelijdenis.*

Ten eerste: in een hartgrondige schuldbekentenis aan God.

Ten tweede: in een zuiver erkennen van Gods recht.

Ten derde: in een heilrijk getuigenis van Gods genade.

- Ons eerste punt, een hartgrondige schuldbekentenis, ligt verklaard in: *zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat.*
- Ten tweede: het zuiver erkennen van Gods recht wordt verklaard in: *Heere, wie zal bestaan.*
- Het derde punt, een heilrijk getuigenis van Gods genade, ligt verklaard in: *maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.*

Mijn vrienden, als wij opletten ligt als het ware een drievoudig snoer in deze tekst opgesloten. Een drievoudig snoer? Ja. Ten eerste de totale verdoemelijkheid van de zondaar en zondares, ten tweede de schittering van Gods genade en ten derde ligt er de zuivere, reine, Goddelijke vreze in verklaard. Wij weten, dat onze Heidelberger in Zondag 1, zo duidelijk vermeldt de drie stukken welke nodig zijn te weten, om zaliglijk te leven en te sterven.

Ten eerste hoe groot onze zonden en ellende zijn, ten tweede hoe wij daarvan verlost worden en ten derde hoe wij Gode voor zulk een verlossing zouden dankbaar zijn. Kijk, dat drievoudig snoer ligt nu ook in onze tekstwoorden opgetekend. En als wij even de Psalm nalopen, dan vangt hij aan met een lied Hammaäloth. Het is eigenlijk een lied uit de diepte. Wij hadden ook kunnen stellen als opschrift: een geloofsbelijdenis uit de diepte. Een lied Hammaäloth. Wij weten allen wel wat het woord Hammaäloth betekent. Het kan betekenen het lied van de optochten, of van een bedevaart, of het lied der trappen. Dus een optochtslied, een bedevaartslid of een trappenlied.

Laten wij eerst ingaan op het lied der trappen. De berijmde dichter brengt naar voren: *Uit diepten van ellenden,
roep ik, met mond en hart,
tot U Die heil kunt zenden,*

o Heer' aanschouw mijn smart.

Het tweede vers zet hij in met:

*Zo Gij in 't recht wilt treden,
o Heer' en gadeslaan
onz' ongerechtigheden,
ach, wie zal dan bestaan.*

Dan vervolgt de kerkdichter in het derde vers:

*Ik blijf de Heer' verwachten,
mijn ziel wacht ongestoord,
ik hoop, in al mijn klachten,
op Zijn onfeilbaar woord.*

Ten laatste zegt hij:

*Hoopt op de Heer' gij vromen;
is Israël in nood,
er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot.*

Voelt u hoe de dichter daarin trapsgewijs gaat opklimmen?

En als wij uitgaan van 'de diepte der ellende, roep ik met mond en hart' dan bezingt de dichter deze Psalm als een bedevaartslied. Als optochtslied gaan wij het eerst voorwerpeijk en geschiedkundig verklaren.

Vanuit het oude verbond weten wij, dat er jaarlijks onderscheiden feesten in Israël werden gehouden. Zo kwam men dan gezamenlijk op naar Jeruzalem. Immers Jeruzalem was het middelpunt van Israëls godsdienst. Daar in die godsdienstige stad stond de tempel. Gebouwd op de hoogte. En daar in die tempel sprak de Heere God door het bloed, van boven het verzoendeksel. In de tempel, in het voorhof werden de offerdieren geslacht. Alles wees heen naar het ware Lamsoffer Christus. Hetgeen in de nieuw Testamentische tijd in vervulling is gegaan. Wij weten dat toen de ceremoniële wetgeving is opgehouden. Hoewel de hedendaagse Joden het vast blijven houden dat de Christus als Messias nog moet komen.

Toch zal eens de tijd aanbreken, ***dat ook Jood en heiden tezamen zullen toevloeien in het erkennen, dat Hij is de Christus, de Zoon van God.*** Zij zijn door Gods Geest nog niet zo ver gebracht om dit te erkennen.

Maar kom, we zijn gebleven bij de tempeldienst. En als nu drie tijden in het jaar, het volk opkwam naar Jeruzalem, wel dan kwam zij uit de diepte, uit de laagte. Want de tempel was op een berg gebouwd, zo zeiden wij reeds. In een bedevaartsvorm kwam zij om God te aanbidden, om Hem te gaan verhogen. Zij kwam om het aangezicht van God te zoeken. Ook kwam zij om de zegeningen van de hogepriester te ontvangen.

Even enkele vragen tussendoor. Hoe gaan wij op naar het huis van God? Wij kunnen opgaan uit een gewoonte. Wel getrouwelijk. Wij behoren ook geen 'dienst des Woords' in wezen der zaak na te laten. Maar... waar laat u het Woord als u huiswaarts keert? Achter op uw bank? Of mocht u het Woord nog meenemen naar het portaal? Mogelijk laat u het nog aan de deur achter!

Maar... maar... er is ook een volk en wij vertolken het uit het Woord, dat meezingt met de dichter:

Hoe branden mijn genegenheên,

*om 's HEEREN voorhof in te treên!
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen,
mijn hart roept uit tot God, Die leeft,
en aan mijn ziel het leven geeft.*

Kijk, zij die dat kennen en begeren, hebben zielsbelangen. Die gaan op naar het huis des Heeren, naar het bedehuis om hun ziel vertolkt te krijgen. Zij wensen onder de bediening van het Woord te zijn. Ook zij komen op uit de diepte.

Laten wij enkele diepten noemen. Een diepte van ellende, van rouw, van smart, van teleurstellingen in dit leven. Ach, dit alles zijn wij onderworpen nadat de paradijspoort is dicht gevallen. Zo is er een stroom van smart, zorg en leed het leven ingevloed. Ook behoren wij te weten dat het Gods lankmoedigheden zijn, die nog over ons zijn.

In welke weg de Heere ook tot u komt, mijn vrienden, houdt u er rekening mee, dat het is vanuit de val in Adam! Dit alles overkomt ons vanuit de breuk in Adam. De worteloorzaak ligt in het paradijs, omdat wij gezondigd hebben tegen de Heere en tegen Hem gerebelleerd hebben. Daarom is er een ellendevloed in het leven gekomen. *Elk huis heeft zijn kruis en elk hart zijn eigen smart*, zegt het spreekwoord.

Maar de geestelijke diepten zijn ons ook bekend. Want hetgeen wij u noemden geldt zowel de rechtvaardigen als de goddelozen. Gelijk de Prediker ons leert: *enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze, de goede en de reine, als de onreine...* en daarna moeten zij naar de doden toe.

Ook willen wij nog noemen de diepte als David spreekt: *die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grotelijks verheven*. Wat dacht u van Achitofel, zijn huisvriend, die zich grotelijks tegen hem verheven had?

Wat dacht u van Heman, die van zijn jeugd aan bedrukt en doodbrakende was? Wat dacht u dan van al deze oorzaken?

Laten wij ook niet vergeten te noemen de diepe duisternissen die door de satanische machten uitgaan, die de ziel beangstigen en verschrikken. Welke diepten kunnen daarin gekend worden. Welke God-onterende inwerpingen kan satan geven. Wanhoop, twijfel, ongeloof! Ach, de satanische aanvechtingen kunnen vele zijn. Dan lijkt het water of de treinrails hem wel een uitweg. En als zo'n aangevochten ziel niet onder de bewarende genade van God besloten lag, zou hij in de wanhoop wegzinken. Maar Hij zal Zijn gekenden bewaren en bewaken.

Zullen wij nog noemen, de zielsbevindelijke ervaringen van het verbergen van 's Heeren aangezicht, van het voor een ogenblik inhouden van Zijn gemeenschap?

Job, de lijder van Uz, zegt: *Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?* Of zoals de Psalmddichter spreekt: toen Gij Uw aangezicht verborg, werd ik verschrikt.

Diepten van duisternissen en donkerheden. Geplaagd, waar is dan uw God waarop gij hoopt, waar is dan uw God, waar gij uw heil verklaard vindt? Diepte, o, diepte van duisternissen.

Maar nu staat hier in ons tekstwoord... *zo Gij HEERE; de ongerechtigheden gadeslaat...* met daaraan verbonden... *Heere, wie zal bestaan?* Als u opmerkt staat in de Statenvertaling het woord 'Heere' in twee onderscheiden uitgangen. Ten eerste in kapitale letters, dat is Zijn verbondsnaam, Jehovah God.

Ten tweede staat het woord 'Heere' in kleine letters, Adonai. Dit betekent Gebieder, Wetgever.

Zo Gij HEERE... er ligt als het ware een diep gebed. Zo Gij... HEERE... Heere, wie zal bestaan...! Zo Gij HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat...

U vraagt mij, hoe deze dichter nu rechtstreeks het woord HEERE in zijn verbondsnaam kon gebruiken? Weet u dat niet? Wij zullen trachten het open te leggen.

Dan moeten wij beginnen met eerst het woord ongerechtigheden te verklaren om zo tot het woord HEERE te komen.

Als de zondaar in de ontdekking geleid mag worden, wat denkt u dat hij gaat ervaren? Wel, dan gaat de zondaar ervaren dat hij lag in het werkverbond, in God verklaard. Daar kende hij God aan de wind des daags, in dat werkverbond lag hij aan God verbonden met: doe dat en gij zult leven. Maar indien gij van de boom van Gods gezag eet, zo zult gij de dood sterven.

Kijk, mijn vrienden, in het paradijs lag geen smart noch rouw, noch bitterheid, maar nu gaat de ontdekte zondaar ervaren, dat deze verbondstrouw is geschonden, dat deze verbondsliefde is overtreden, dat deze verbondszorg is verlaten. De ontdekte of de ontwaakte zondaar gaat verstaan dat Adam, en hij in hem, onder deze verbondszorg van de Heere God lag. En Adam mocht regeren over al het geschapene van God. Stond Adam niet in een schone staat? Nu ligt dat verbond verbroken. Dat huwelijksverbond is doorgesneden.

En nu komt onze dichter in de smart. Hij komt er mee in de liefdessmart En waar de liefdessmart zich ontsluit in het hart, krijgt hij een heilige vrijmoedigheid om tot de Verbondsgod (HEERE) terug te keren. Terug naar de Oorsprong!

Wat gaat de Psalmist nu zeggen? Wel, zo zingt hij, zo gij HEERE de ongerechtigheden gadeslaat... dus... het ligt in de ontdekkende bediening door God de Heilige Geest.

Ongerechtigheden. Wij horen soms zeggen, ja kijk, hij nam mij mee naar die plaats waar ik niet hoorde. En wat kon ik er eigenlijk aan doen. Dat ene kwaaltje, ja, dat ligt mij altijd wat meer op mijn hart, daar heb ik wat meer strijd mee. Nu, die kleine zonden en die geringe overtredingen zou de Heere dat allemaal straffen...?

Ja, zeker wel. De geringste overtreding ligt in het boek van Gods alwetendheid opgetekend. *Niets is, o Oppermajesteit, bedekt voor Uw alwetendheid.*

Zo spreekt de Psalmist niet over een enkele, maar deze dichter spreekt over ongerechtigheden. In het meervoud.

Wij weten niet wie de dichter van deze Psalm is. Maar wij willen er wel de berijmde dichter van Psalm 65 bij aanstippen, die zingt: een stroom van ongerechtigheden, had d' overhand op mij. Niet de overhand op de zonden zingt hier de Kerk, o, nee.

We zouden mogelijk kunnen zeggen, deze of gene zonde daar zal ik wel voor passen, daar zal ik mij wel voor wachten, of dat zal mij niet overkomen, daar zal ik wel voor waken. Ho, ho, als de dichter zegt 'een stroom van ongerechtigheden had d' overhand op mij' dan ligt daar een diepte van ontdekking, een diepte van zondekennis, een diepte van ongerechtigheid. Waaruit is deze kennis dan gevloeid, zo vraagt u? Deze is gevloeid uit de wet van God. Want daar, waar de wet van God zijn kracht gaat doen, wordt de ziel ontdekt.

Waaruit kent gij uw ellende? Dan weten wij toch het antwoord op deze vraag! *Uit de wet van God.* Ik herhaal het nog eens; *Uit de wet van God!* In de wet ligt de natuur van Gods Majesteit, Rechtvaardigheid, Heiligheid en Waarheid. God is een Majestueus Wezen. Hij is rechtvaardig in al Zijn handelingen. Hij is heilig in al Zijn doen en Hij is een God van waarheid, zodat Hij de zonden niet ongestraft laat en ook niet ongestraft vergeven zal. Nog even willen wij hierbij een opmerking maken. Er staat niet: als ik de ongerechtigheden zie of als ik de ongerechtigheden eens bekijk? Nee, zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat. Daar komt een hartgrondige

schuldbekentenis voor het aangezicht van God. ...Als Gij die gadeslaat. Het woord gadeslaat wil eigenlijk zeggen: behouden, staande houden. Als Gij mijn ongerechtigheden behoudt, als Gij die staande houdt, wie zal dan voor U bestaan.

Ongerechtigheid is een afbuigen van de rechtvaardigheid van God, een afbuigen van de geboden van God, een afbuigen van de inzettingen van God, dat is een afbuigen van het recht. Duidelijk genoeg.

Eens zei een kind van een jaar of zes, zeven: dominee ik heb een vraag aan u, dat en dat ben ik van plan te doen, zijn dat ook zonden?

Zit u ook wel eens met zo'n vraag, al bent u tachtig of zestig of veertig of twintig jaar. Ik zei, kind ga eens eventjes zitten. Alles wat je doet buiten de wil van God is zonde, alles wat je doet buiten het gezag van Gods Woord is zonde, alles wat je doet buiten het gebod van de Heere is zonde. Het kind ging met het vingertje aan de lippen weg. Toen voelde zij: wat ik wil is ook zonde. Dan zegt men het niet, maar dan voelt men het wel. Het is een eenvoudig voorbeeld.

Kijk, als de Heere dan nog eens bij zo'n kind door mocht werken zou het op de knietjes op de zolderkamer komen en zeggen: zo Gij Heere de ongerechtigheden van mij behoudt... alsof het zeggen wil: indien Gij ze niet weg zoudt nemen, dan...

Een zondaar in de ontdekkingstijd ligt hier in zijn zondesmart en in zijn zondes Schuld, beladen met zijn ongerechtigheid. Dit wordt gewerkt door de dierbare bediening van God de Heilige Geest. Nu komt nogmaals de vraag: waarom gaat deze dichter terug naar die Verbondsgod? Ja, waarom?

Wel, waar God werkt en een zondaar overreedt, stort Hij ook Zijn liefde in het hart. En als de liefde in het hart wordt gestort gaat het altijd terug naar God. Dat is de eigenschap van deze Goddelijke liefde.

Dan komt de zondaar niet in de slaafse, noch in de knechtelijke vrees hoor. O nee, de slaafse vrees is angst voor de hel. En knechtelijke vrees is de zaligheid willen verdienen uit de werken. Maar de kinderlijke vreze des Heeren gaat terug naar God. Met schuld, met schande, met ongerechtigheid. Want wij weten toch duidelijk, dat uit de verkiezende genade van God het oogmerk van het zaligmakend geloof ligt. Want dat is de vrucht van de verkiezing van God. Het waarachtig, zaligmakend geloof wordt gewerkt door Zijn Geest. Kijk, nu komt daar een hartelijk verootmoedigde zondaar en die legt zijn schuld voor het aangezicht van God.

Zo Gij HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat... dan komt daar die hartelijk verootmoedigde ziel, die zijn schuld belijdt.

Nodig is dat wij de schuld in zijn onderscheid gaan verklaren. Want het ligt niet in het, ik heb eens gestolen of ik heb eens een

overtreding gedaan! Vanuit de inklevende verdorvenheid krachtens de erfsmet uit onze voorouders, Adam en Eva, ligt de mens voortdurend in zijn ongerechtigheden. Hij jukt, hij huichelt, is bedrieglijk, ijdel, hoogmoedig en trots. Hij is verkleefd aan al wat stoffelijk is. Zo ligt hij in een vleeselijke bekoorlijkheid, in een hoogmoedige gestalte, in een eigen-lievende gestalte. Wij noemen er zo maar enkele op, die wij allemaal in ons leven omdragen. Maar hoe komt het toch dat wij zo zijn?

Wij zullen het op grond van het Woord zeggen: ik ben in zonden ontvangen en in ongerechtigheden geboren. Weet u waar deze man, deze Psalmist terecht komt? Hij komt in de breuk terecht, bij zijn bondsschuld. En als hij bij de bondsschuld terecht komt geeft hij Adam niet meer de schuld, noch zijn voorgelacht. Maar als de zondaar werkelijk en in waarheid bij de bondsbreuk, bij Genesis 3 terecht komt, dan is hij de oorzaker van de oorzaak.

Ik zal dit herhalen. Dan is de ontdekte zondaar de oorzaker van de oorzaak. Kijk, dan

komt de oorzaak op het hart als een opgebonden zaak. Schuld wordt schuld en paradijs wordt paradijs. Zonde wordt zonde en... dit komt zich in de vrucht te openbaren. Want daarin ligt de hartelijke droefheid naar God verklaard en deze droefheid gaat uit naar God en werkt die onberouwelijke bekering tot zaligheid.

Mijn vrienden, wij kunnen over schuld praten, we kunnen zelfs over zonden spreken maar... een inlevende daad van de zonde dát brengt de zondaar in het stof, dát brengt hem in de diepte, dát brengt hem in de verootmoediging en maakt hem boetvaardig. Dat legt een kleed van schande om, en dan komt de zondaar in zijn schande te staan.

Nu zou er een volk kunnen zijn, dat zegt: ja maar, ik doe dit en ik doe dat en ik doe zus en zo. Ik geef bovendien ieder het zijne. Waarom zegt u dit zo, is mijn wedervraag? Zegt u dat om te betonen, dat u een eerzaam burger bent en daaruit denkt om als een eerzaam, kerkelijk burger de hemel te verdienen?

Wel, dan slaat u de plank geheel mis. Het kan wel zijn dat u in de ontdekkende weg door God onderwezen wordt en dat u in het werkhuis terecht komt. Immers voor die zondaar geldt dat de zaak opgeruimd moet worden. Zijn zaak moet glad komen en hij wenst weer met God in het reine te komen.

U moet goed opletten, want dit komt niet voort uit slaafse dienstbaarheid, o, vast niet, maar vanuit het werkhuis tracht zo'n ziel God weer aan zijn zijde te krijgen. Alleen zij bemerken, dat met al hun arbeid, met al hun bidden, worstelen, tobben en zuchten, er niets van zijn plaats komt. Zij moeten gebracht worden in het armenhuis. Daar, in dat armenhuis worden zij gevoerd met smekingen en geweent. Daar in dat armenhuis ligt de hartelijke verootmoediging zodat zij niet één zonde bekennen, maar alle zonden.

'k Bekend', o HEER', aan U oprecht mijn zonden;

'k verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden;

maar ik beleed, na ernstig overleg,

mijn boze daân; Gij naamt die gunstig weg.

Ziet u, het gebed plengt zich altijd bij een schuld-inlevende ziel. Zo gaan we naar ons tweede onderwerp: zo gij HEERE de ongerechtigheden gadeslaat, ofwel behoudt, bewaart... *Heere wie zal bestaan.*

Een zuiver erkennen van Gods recht, zo luidt ons tweede punt. Terecht, Heere wie zal bestaan. Daar waar de schuld mag worden ingeleefd en de schuld mag worden geëigend, komt de vinger Gods op het hart. Immers lezen wij bij David dat Nathan de profeet tot hem zei: gij zijt die man. Dit werd tegen David gezegd toen hij in overtreding was met Bathséba, in de weg van Uria. Nathan sprak over dat gestolen lam en David velde het oordeel. Dan zegt Nathan tot David: gij zijt die man.

Zie, daar komt de vinger Gods op het hart te staan. Een vraag tussendoor. Is de vinger Gods al eens op uw hart gekomen?

Heeft de vinger Gods u aangewezen en is er reeds tegen u gesproken: gij zijt die man? Ja maar, zegt u, God heeft toch geen vinger? Dan zullen wij u de vinger Gods verklaren uit Zijn eigen Woord. Hoor dan. Zal ook een Moorman zijn huid veranderen? of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen.

Kijk, dat is de vinger Gods uit Zijn Woord en die wordt gezet op het hart.

Wij kunnen nooit Christus verklaren als de staat van een mens niet wordt opgelegd.

Ons tweede punt is ***een zuiver erkennen van Gods recht.***

Nu, dan gaan we naar dat recht toe. *Indien Gij HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, ...Heere wie zal bestaan.*

Nu spreken wij over het woord 'Heere' in kleine letters. De betekenis hebben we reeds

gezegd. Doch we herhalen het nog eens. Wetgever, Gebieder. Als die Gods gebiedende hand gaat werken, dan moeten wij bezwijken. Dan komen wij in de laagte. Waarin ligt nu dat erkennen van 'Heere, Gebieder, Wetgever'?

Wel, als de Heere Zijn gebiedend woord uit de wet doet uitgaan en de schuld op de zondaar komt te leggen wordt daaraan een tweede zaak verbonden. En wel de strafwaardigheid die rust op de zonde. We zullen een beeld nemen uit Gods Woord.

Wij lezen bij de moordenaars aan het kruis dat zij vloekten en lasterden. Toen de eerste nagelen in Christus vlees werden geslagen en Hij opgetrokken werd en daar hing tussen hemel en aarde, kreeg de ene moordenaar overtuiging des harten.

Toen sprak hij zijn vriend aan de linkerzijde aan en zei: *vreest gij ook God niet?* In dit woord: *vreest gij ook God niet*, lag kinderlijk vermaan. *Vreest gij ook God niet* en toen ging de moordenaar zeggen waarin die vreze lag. Want, zo vervolgde hij, *wij lijden rechtvaardig*. Hij verklaarde Christus vrij, hij verklaarde in Christus God vrij. Maar Deze, zo zei hij, heeft niets onbehoorlijks gedaan. Wij lijden rechtvaardig en in het rechtvaardigen van God aanvaardde hij zijn strafwaardigheid.

Weet u waar het bij deze, door God ontdekte mensen niet overloopt? Over hel of over hemel. Het loopt bij degenen, die God rechtvaardigen in het aanvaarden van hun strafwaardigheid, niet over een hel en hemel, maar het loopt daarover... hoe komt God aan Zijn eer. En luister, hoe komt God dan aan Zijn eer? Als wij Gods recht gaan billijken, Gods recht gaan erkennen. Het is rechtvaardig Heere! als U ons als Korach, Dathan en Abiram, levend verdoet. Dan is het: rechtvaardig Heere!

Rechtvaardig zijt Gij in Uw spreken, rechtvaardig zijt Gij, Heere, in uw handelingen, rechtvaardig zijt Gij in alles wat U doet.

God rechtvaardigen is één van de schoonste plaatsen die wij kunnen innemen. Bukken en buigen onder God. Als wij in onze strafwaardigheid God gaan rechtvaardigen in het oordeel van onze zonden. Dat zijn de dierbaarste plaatsen, waar God ons geen kwaad kan doen. Zo komen wij aan de voeten van Christus terecht. Aan de voeten van God terecht.

In het erkennen van het recht van God, zijn er drie zaken aanwezig. Dat is zonde, dat is schuld en dat is strafwaardigheid. Indien wij deze drie zaken vasthouden kunnen wij zelf onderzoeken vanuit de Schrift, waaruit bij ons de schuld is opengelegd. Duizenden ponden ongerechtigheden! Ligt uw schuldbrief verklaard? De schuldbrief van uw ongerechtigheden? Dan ligt daar de straf aan verbonden.

Maar... ook dit is één van die schone plaatsen om door dat dierbaar, zaligmakend geloof te ervaren, dat gerechtigheid en gericht de vastigheden zijn van Zijn troon.

Dan gaat onze Psalmist over naar ons derde onderwerp, maar bij U is vergeving, 'omdat' Gij gevreesd wordt? Nee, dit staat er zo niet. *Bij u is vergeving opdat Gij gevreesd wordt.*

Omdat... opdat, een groot verschil! Doch wij verklaren eerst, maar bij U is vergeving. Hier krijgt Gods Kerk geloofslicht en geloofsuitgangen. Hier krijgt de Kerk een geloofsoog, verhelderd door de bediening van de Heilige Geest. Waar ligt verklaard: bij U is vergeving? Gaat God van Zijn recht af?

De remonstranten leren dat God de troon van zijn rechtvaardigheid heeft verlaten en is gaan zitten op de troon van zijn barmhartigheid. En, zo vervolgen de remonstranten, nu bewijst God aan alle goedaardige mensen verzoening. Niet in Christus verzoening, maar vanuit het menselijk willen liggen zij rechtvaardig voor God. Deze dwaalgeesten met hun dwaalleer verwerpen de bloedwaardij van Christus. Zij verwerpen het verbond van God in Christus.

Wij zullen nog één dwaalleer noemen. De kerk van Rome leert dat de

rechtvaardigmaking vloeit uit de heiligmaking Zij draaien de zaak om. Bij de kerk van Rome ligt het in de voorbidding van Maria en daaruit kunnen zij door hun werken rechtvaardig zijn voor God.

Maar... bij U is vergeving. God is niet van de troon van Zijn recht afgegaan. Nu ligt de barmhartigheid van God, laten wij dit vasthouden, dan dwalen we niet, vast in het recht van God. De barmhartigheid van God wortelt in en steunt op Gods recht. De barmhartigheid ligt dus in het recht van God verheerlijkt.

We zullen het gaan verklaren.

Dan beginnen we met de vraag: waarin ligt dan de barmhartigheid van God in het recht verheerlijkt?

Ten eerste in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. Daar in die stilte der eeuwigheid ligt de soevereiniteit van God. En in de soevereiniteit van God ligt verklaard, de verkiezing en de verwerping van God. Uit beide, zowel in de rechtvaardigheid ter verwerping als in de barmhartigheid ter behoudenis, wordt God verheerlijkt. Want de Heere God had het gehele geslacht van Adam, naar zijn rechtvaardigheid kunnen verdoemen. In deze doemstaat had de Heere God ons kunnen laten liggen. Nu wordt de Heere ook verheerlijkt in zijn barmhartigheid, in de behoudenis van zondaren op grond van Christus' arbeid.

Dus nogmaals, de soevereiniteit van God ligt verklaard in de verwerping en in de verkiezing. Waarin ligt dan de Kerk verkoren? Ligt de Kerk in God verkoren? Nee, de Kerk ligt uitverkoren in Christus Jezus. En hoe liggen zij dan in Christus Jezus uitverkoren? Zij liggen uitverkoren in de verbondssluiting. In het genadeverbond van eeuwigheid is er gehandeld *h o e* de kerk zalig wordt en in het raadsbesluit ligt *w i e* er zalig worden.

Laat dit alstublieft geen strijd voor u zijn. Want we willen u heenwijzen waar de zaligheid ligt. De zaligheid ligt in God, is gevloeid uit God en keert weer terug tot God. En juist daarom ligt er voor Gods ellendigen, armen en rampzaligen, zo'n ontzaglijke rijkdom. Een rijkdom... zo, dat God een volk liefheeft en in Christus verkoren heeft naar zijn eeuwige verkiezende genade.

Is dit geen Evangelie? O, is dit geen ruim Evangelie? Mijn vrienden, het kan bij God vandaan hoor. Kijk, daar hoeft geen gebed en geen arbeid van ons bij. Let wel, het gaat er niet buiten, maar... het komt niet als grond naar voren. Want de grond ligt in het Wezen Gods van eeuwigheid.

Toch voelen wij ons genoodzaakt nog te zeggen, wat in die verbondshandelingen heeft plaatsgevonden. Daar heeft God al de schulden van Zijn uitverkorenen op de schouder van Christus gelegd. Daar heeft God al de ongerechtigheden van Zijn Sion aan Christus toegerekend. Toegerekend van hen, welke Hij liefhad met een eeuwige liefde. Deze verbondsonderhandelingen waren niet eenzijdig. Christus heeft al de schulden van Zijn Kerk en al de overtredingen van Zijn Israël in die onderhandelingen aanvaard.

De godzalige Rutherford, een hoog begenadigd kind en knecht van God zei het als volgt: *nu sprak God de Vader tot Zijn Kind Jezus en zei, ga eens af naar het ondermaanse en ga mijn diamanten nu eens uit de slijkhoop halen, de slijkhoop der ongerechtigheden.* Het is maar een menselijke uitdrukking, maar wij begrijpen Rutherfords bedoeling.

Indien we Gods Woord laten spreken zegt deze bij monde van Jeremia: *hoe zal Ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land.* Kijk daar ligt Vaders stem, de Goddelijke Rechter spreekt: *hoe zal Ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land.* Hoor dan wat Vader verder zegt tot Christus: *eis van Mij, en Ik zal de*

heideneu geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting.

Daar krijgt Christus in het genadeverbond, van eeuwigheid gesloten, het genadeloon. Nu, dat genadeloon was Jacob, de bedrieger; Manasse, ook niet zo'n beste; Rachab de hoer; die zondige naamloze vrouw; Maria, die bezet was geweest met zeven duivelen en die eigengerechtigde Saulus. Noem ze maar op. Kunt u het vatten en bent u daar tevreden mee? De slechtste van de slechtsten. Dat zijn ze!

Daarom hebben wij nog een rijk woord voor u: *gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de Heere.*

Kijk, dan geldt... maar bij U is vergeving.

Het ligt in de soevereiniteit, in het verbond, in het dierbaar welbehagen van God. Hoor maar hoe dat welbehagen zich gaat ontsluiten met deze woorden: en het behaagde de HEERE Zijn Zoon te verbrijzelen en als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben zo zal Hij zaad zien. En door Zijn hand zal het welbehagen gelukkig voortgaan.

Weet u wat nog onze troost is om te preken, al is het heden nog zo donker, nog zo duister in Gods Kerk, dat Gods verbond vast ligt en... omdat het welbehagen van God in Christus vast ligt. Ziet u, nu hoeft er van ons niets bij, want wij kunnen geen ziel bekeren. Maar wij mogen de rijkdom van God nog openleggen en als dat welbehagen zich ontsluit in het welbehagen van Christus, dan wordt de zaligheid van de Kerk verklaard.

Maar bij U is vergeving. Waar ligt de vergeving verklaard? Ach, was Christus in de stilte van de eeuwigheid gebleven dan was er geen vervulling noch verlossing geweest. Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.

Welnu, daarvoor moest Christus de bittere, de smartvolle persingen ondergaan. Daar in de pershof van Gethsémané. Hoor hoe een boeteling pleit. Ach, daar in de pershof pleegt Hij het gebed van Zijn zielsworsteling. Hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij!

Maar Ik, Ik ben een worm, van elk vertreden;

een worm, geen man;

een spot en smaad van mensen,

zo zingt de dichter van Psalm 22 van Hem.

Immers wie is Hij die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra, Die rood is aan Zijn gewaad en Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Ik heb de pers alleen getreden en niemand der volkeren was met Mij.

Volg Hem, hoe het Lam geleden heeft in de toornengloed van God, hoe Hij de gramschap des Heeren gedragen heeft. Ziet Hem hoe het bloed uit Zijn poriën gedrukt wordt en op die zwarte, koude, koele aarde druipt. Zal dan het bloed van Hem ons hart niet week gaan maken? Week maken, die zwarte kluit van onze ongerechtigheid?

Laten wij nogmaals Hem aanwijzen als Hij gaat naar Gabbatha, staande onder de rechterlijke macht van Pontius Pilatus. Ook in die rechterlijke weg moet Hij het recht van God verheerlijken. Daar is Zijn rug ontbloot geworden. Ploegers hebben op Zijn rug geploegd zij hebben hun voren lang getogen. Wat is Zijn rug geslagen met de zweepslagen der wet. Zo stond de Hoge priester voor de hogepriester.

Maar Christus is de smartvolle weg van Zijn Kerk gaan wegdragen aan het vloekhout van Golgótha. Immers daar droeg Hij de smart en de schande van Zijn uitverkoren

Kerk. Daar hing Hij in de naaktheid, aangeklonken aan de kruisbalk. Hij moet de vloek wegdragen en tevens de wet van zijn vloek ontdoen. Daar heeft Hij de deugden van God, door u en mij geschonden, alle luister toegebracht. Alleen door het voldoende werk van Christus, door Zijn genoegdoening ligt de verzoening bij God in Christus verklaard.

Mijn vrienden, wij hebben voor u de schuld verklaard, het recht uit God verklaard naar aanleiding van ons tekstwoord. Als wij daar de inleving van mogen kennen, van onze diepgaande weg van schuld en schande, van smart en droefheid en het erkennen van God in het recht en het toevallen van het recht, dan kennen wij de weg van deze dichter. Wat hij ons heeft nagelaten wordt ook onze bevinding. Ach, waarlijk dit is de ware geloofsbevinding. Zo leerde God het Zijn volk en zo leert Hij het ze nog. Dan staat er in de Schrift: Ik ben de Weg, ontsloten naar het heiligdom, de Waarheid, Die de waarheid vervult en het Leven, opgestaan uit de dood. Het leven aan het licht gebracht en in die weg mogen wij komen tot Hem.

Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt... Vermoeid van zonden, vermoeid van kommer, beladen onder uw ongerechtigheid! Voor zulken is er het uithangbord waarop staat geschreven: ...en Ik zal u rust geven.

Dan vloeit deze kennis uit het Goddelijk recht. Welke kennis zo vraagt u?

De ontsluiting van de gerechtigheid in Christus, opdat de zaligheid verklaard wordt door Hem te volgen in Zijn borggangen, in Zijn Borgweg, in Zijn borgdood en in Zijn gerechtigheid door toepassing des Geestes.

Dan mogen wij ademen na zoveel bange tegenspoed. Zo ervaren wij de zin en betekenis, dat de Heere Recht is en dat de Heere ons Alles is, daarom zullen wij op Hem hopen.

Maar bij U is vergeving. Wanneer wordt de zonde verdelgd? Wanneer wordt de zonde verzoend? Wel, als wij in de vierschaar van de consciëntie, (velen weten heden ten dage niet eens meer wat de vierschaar van de consciëntie betekent), voor de Goddelijke rechtbank gebracht worden, gaan wij onze schuld aanvaarden, onze schuldbrief ondertekenen. Satan gaat ons opeisen, omdat wij met hem in een verbond zijn getreden, en het recht der wet verklaart ons schuldig, de consciëntie veroordeelt ons onder het recht, zo staan wij rechteloos, doemwaardig, helwaardig en vloekwaardig.

Even willen we hierbij opmerken, dat soms de uitdrukking 'werp me maar in de hel' gehoord wordt. Dit is niet Bijbels, dit is grootspraak, zo wordt dit niet beleefd. Er staat nergens in de bijbel: werp me maar weg van voor Uw aangezicht.

Nee, er staat wel geschreven: maar gij zult uw ziel tot een buit hebben. Doch dit terzijde.

In het ondertekenen van de schuldbrief 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig', treedt de dierbare, gezegende Borg in, met Zijn zoen- en kruisarbeid. ...Zij waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven... Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen...

Zie, daar krijgen wij door het waar zielzaligend geloof uit het rechterlijke te ondervinden... bij U is vergeving. Dan past die dierbare Geest dat bloed van Christus toe aan ons hart. Want het bloed van de Zone Gods reinigt van alle ongerechtigheden, van alle zonden en van al het verderf. Zo worden wij Zijn gerechtigheid deelachtig en gaan wij leren... opdat Gij gevreesd wordt.

Indien er had gestaan, 'omdat' Gij gevreesd wordt, dan had de vreze het recht

verheerlijkt. Nee, vanuit het rechterlijke van God vloeit de kinderlijke vreze. Uit de rechterlijke gang wordt de vreze des Heeren gekend.

...Opdat Gij gevreesd wordt.

Zo oefenen wij in onze verzekerde staat die tere, kinderlijke, dierbare vreze. Dit geschiedt vanuit het God liefhebben boven onszelf. De wetstafel der liefde staat weer geschreven in ons hart. God liefhebben boven alles en de naaste als zichzelf.

Op de oefenschool is dan de les: dient elkander door de liefde en vervult alzo de wet van Christus. Ziet hier onze leerstof ...opdat Gij gevreesd wordt. In die kinderlijke vreze ligt de aanhankelijkheid en de afhankelijkheid van een recht geaard kind.

In deze tijd zegt het kind: zeg, geef jij dat eens even hier, tegen zijn vader. Of het zegt: doe jij dat eens even, tegen zijn moeder.

Zo hoor je tegenwoordig de taal van kinderen. Dat is niet de gepaste beleefdheid. De woorden 'u' worden immers niet gebruikt uit angst of uit benauwdheid jegens ouders? Welnee, de beleefdheid is uit de tere kinderband, die het kind heeft met vader en moeder.

Wij gaan nog een beeld nemen om onze bedoeling duidelijk te maken. Zie er komen op het middaguur kinderen hollend uit school. Vallen aan tafel neer en dan zegt zo'n kind, o, wat heb ik een honger. Dan zegt die moeder of vader niet, kind je hebt vanmorgen gegeten, ga maar eens gauw naar buiten en zie maar dat je naar school komt! Nee, een ouder is blij dat die bollebozen honger hebben en op het eten afkomen.

Begrijpt u wat wij bedoelen?

De Kerk in honger, kommer, in dorst is aangewezen op het volle zoenwerk van Christus. In heilige beleefdheid! Aangewezen op het volle liefdehart van Christus, aangewezen op het volle Vaderhart Gods, aangewezen op het zegenrijke hart van God.

Daarom noemen wij het derde punt ***een heilrijk getuigenis van Gods genade.***

Een vrucht, die de Kerk als een getuigenis uit God ontvangt.

Heeft Hij u dan ooit afgestoten? Heeft Hij u dan ooit weggestoten? Heeft Hij dan ooit u ledig laten staan? Dan zegt de berijmde dichter:

*Opent uwen mond,
eist van Mij vrijmoedig
op mijn trouwverbond;
al wat u ontbreekt,
schenk Ik, zo gij 't smeekt,
mild en overvloedig.*

En Maleáchi heeft ons nagelaten: ...en beproeft Mij nu daarin, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen schuren genoeg wezen zullen.

Zie eens, dan ligt er een volheid in God. Zo'n volheid, dat wij ons mogen verlaten met lichaam en ziel op Hem.

Ons dierbaar leerboek vraagt bij zondag 1: *wat is uw enige troost...* Er staat niet, hebt u wel eens troost of hebt u wel eens wat troost gehad of krijgt u wel eens troost.

Nee, dat staat er niet. De Heidelberger vraagt: wat is uw enige troost en zet maar dikke strepen onder het woord enige. Wat is uw *enige* troost, beide in het leven en sterven?

Dan antwoordt de leerling: *dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben...* Ik ben niet meer van mijzelf, maar ik mag van Christus zijn. Die mij uit alle geweld en heerschappij des duivels verlost heeft... Ik ken een mens in Christus.

...opdat Gij gevreesd wordt.

Mijn lieve vrienden, ik hoor één van Zijn kinderen zeggen, dominee, ik heb zoveel zorg, leed en smart.

Ach, houdt dan ook dit vast, dat de Koning testamentair nagelaten heeft: *in de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen.*

De Heere Christus komt u nog een gebiedend woord te zeggen, namelijk: *zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij.*

Want een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. En wat was het pad van de Koning? Die ging aan het kruis door de dood naar Vaders huis. Wat is nu de weg van de ware Kerk denkt u? Om onder hun kruis te sterven op de kruisweg en zo in het eeuwig en gezegend Vaderhuis te komen.

Daar houden de bozen op van beroering en daar rusten de vermoeiden van kracht. Daar zijn geen lusten meer, daar worden wij nooit meer moe, daar geven wij eeuwig lof en eeuwig eer aan onze God en onze Heer'.

Dat gaan wij zingen hoor. Zingen, hier in en door het geloof:

*Wij steken 't hoofd omhoog, en zullen d' eerkroon dragen,
door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

Zo kennen en erkennen wij de grondslag Jezus. Jezus en Jezus alleen.

Mijn vrienden, leert toch deze les. We hebben het opengelegd. Het ligt verklaard in die dierbare Zaligmaker, in die zoete Jezus, in die enige Christus, dierbare Opperherder en Godsgezant, Immanuël, God met ons. Daar ligt onze Vrede en Hij is onze Vrede...

Laat dan de wereld maar de wereld, alleen in Hem ligt het leven, ja het leven tot in eeuwigheid.

Zoekt de HEERE, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. Want in Hem is het leven en in ons de dood, opdat wij leven zouden door Hem, uit Hem en tot Hem. Hem zij de eer, de heerlijkheid en de aanbedding tot in eeuwigheid. Ik zal in Uw hut verkeren in eeuwigheden... Sela. Amen.

10. DE WARE GELOOFSVERENIGING VAN DE KERK MET CHRISTUS

Zingen: Psalm 119: 69
 lezen: Romeinen 6
 zingen: Psalm 72: 1 en 2
 zingen: Psalm 89: 7
 zingen: Psalm 56: 5

VOORAFSPRAAK

Mijn geliefden,

De dichter van de Psalm waarmee wij deze godsdiensttoefening aanvingen, heeft kennis. Bedoelen wij dat deze dichter kennis heeft aan het uiterlijke van het leven? Kennis aan de werken van de natuur, hoe deze wordt onderhouden? Nee, dit bedoelen wij niet. Deze zanger van de oude dag spreekt over andere zaken. Hij spreekt een geheiligde wetenschap uit. Een weten bij God vandaan. De wetenschap van onze godsdienst kan heel ver gaan. Men kan professor zijn in de theologie, een hoogleraarsambt bekleden, boeken schrijven inzake het Wezen Gods of over de arbeid van Christus als de Zaligmaker, en nochtans voor eigen hart onbekend zijn met de inhoud van het Goddelijk, eenzijdig genadewerk des Geestes.

Onze dichter die wij hebben nagezongen 'weet' wat hij zegt. Het is alsof hij met zijn vinger naar boven wijst, naar het heiligdom Gods en zegt: *Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig Heer!*

Deze Psalm dichter draagt kennis aan de volmaaktheid van het Wezen Gods, hij draagt kennis aan de deugden van God. De deugden van Gods volmaaktheid en rechtvaardigheid bezingt hij. Hoe ligt het nu bij ons? Het Wezen van God, tegen Wie wij gezondigd hebben. Wij zijn door de breuk en val in Adam ons verbondshoofd de kennis aan dat Wezen Gods kwijt. Maar in dit lied beleeft de dichter door de werking van de Geest van God, niet alleen volmaaktheid en rechtvaardigheid maar hij zingt ook van Gods oordelen. Het is of deze onbekende dichter een ogenblik met diepe stilte is bezet, een samenspraak houdt tussen het Wezen Gods en zichzelf, een diep ellendig gevallen Adamskind. Maar wel bedeed met de werking van Gods Geest. Want als hij de volmaaktheid en de rechtvaardigheid erkent in God, draagt hij wetenschap van eigen onvolmaaktheid, maar ook van zijn ongerechtigheid en zeker ook van zijn eigengerechtigheid. Zo is God! Hij verklaart Zichzelf in het leven van een mensenkind.

Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig Heer! De rechtvaardigheid van God openbaart zich uit de paradijsbreuk. De God der waarheid sprak: *de ziel die zondigt moet de dood sterven!* David, vermoedelijk de dichter van dit lied, kende niet alleen de boeken van Mozes, maar hij droeg door toepassing van Gods Geest de geheiligde wetenschap in zijn hart. Hij wist ontvangen te zijn in zonden en ongerechtigheid. Zijn doodsstaat heeft hij zeker ingeleefd! En de rechtvaardigheid van het Wezen Gods maakte hem klein en verootmoedigde hem, maakte hem boetvaardig in zijn leven, ja bracht hem in en op het stof der aarde.

Hij vervolgt: *Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer.*

Loon en straf geven antwoord aan Gods eer. Zowel in de aanneming van zondaren als in de verwerping van zondaren. Dit God vrij verklaren vloeit uit de soevereiniteit van het Wezen Gods. Als de soevereiniteit van het wezen Gods in ons hart wordt gelegd, ja afgedrukt, dan leren wij God vrij verklaren in al Zijn handelingen. Dan komt de eer van God boven onze zaligheid te staan.

Is dit zo? Ja, *Gods oordeel rust op d' allerbeste wetten.*

De Heere God had in Adam de wet ingeschapen in zijn hart. En die wet had hij geschonden. En u weet dat Adam ons verbondshoofd is. Daarom rust op het hart van elk menskind het oordeel Gods. Toch houdt de zanger niet op en vervolgt zijn lied: Gij eist van ons, dat w' op Uw waarheid letten. Kent u deze toonhoogte, of zullen we spreken van toondiepte? David, zo zullen we de dichter maar noemen, zegt niet: de Heere moet beginnen en als de Heere niet aanvangt in mijn leven en als de Heere niet overkomt en Zijn hand gaat leggen op de wond... ja, wat dan? Wat dan?

O, mijn vrienden, de Heere laat Zijn Woord nog uitbrengen en Hij laat Zijn getuigenis nog uitgaan en u heeft het als het goed is meegezongen: *Gij eist van ons dat w' op Uw waarheid letten.* Op Uw waarheid letten...

Wij hebben een vraag aan u. Wie komt er met dit Woord van God op zijn knieën tot de God van het Woord? Is er nog een vrijmoedige, een onwetende van de waarheid, in de beleving wel te verstaan? Één, die geheel hulpbehoevend is? Bent u aangewezen op de onderwijzing van Zijn Woord?

O, hoor toch de berijmer van Psalm 81:

*Opent uwe mond,
eist van Mij vrijmoedig,
op Mijn trouwverbond,
al wat u ontbreekt,
schenk Ik, zo gij 't smeekt,
mild en overvloedig.*

Voorts eindigt deze Psalm. *En 't heilig recht van Uw getuig'nis zetten.* En vanuit dit lied bepalen wij ons bij ons tekstwoord.

Romeinen 6: 11

Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levend zijt in Christus Jezus onze Heere.

Wij schrijven boven onze tekstwoorden: De ware geloofsvereniging van de Kerk met Christus.

Ten eerste: hetwelk zijn grondslag vindt in Christus.

Ten tweede: hetgeen der zonde leert sterven.

Ten derde: waardoor het leven is in Christus.

De heiden-apostel Paulus vertoeft in Korinthe als hij deze Romeinenbrief schrijft. In de gemeente van Korinthe verricht hij zijn taak en arbeid door middel van de prediking van het Woord onder het volk, dat de Heere hem heeft aangewezen. Een Goddelijke roeping heeft Paulus ontvangen met deze woorden: *want Ik heb veel volk in deze stad.* Doch Paulus denkt niet alleen aan deze gemeente te Korinthe. Nee, hij gedenkt ook aan de verdrukte gemeente in Rome. Zo neemt hij de vrijmoedigheid en schrijft aan de geliefden van God en geroepen heiligen te Rome deze brief. En het heeft Gods lieve Geest behaagd, deze brief te voegen tot de volkomenheid van Gods Woord. Zo hebben wij een woord gevonden in deze brief ter verklaring.

Onze tekst vangt aan met: *alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor...*

Wat bedoelt de apostel Paulus eigenlijk? Wel, ook hij heeft in het midden van de gemeenten het verval en afwijken zien opkomen. Hij ervaart hoe de kerk snel en zo

menigmaal in allerlei dwalingen vervalt. Gijlieden houdt het daarvoor dat gij wel der zonde afgestorven zijt, dood zijt, maar Gode levend zijt in Christus Jezus onze Heere. Als Paulus schrijft 'gijlieden' dan gaat hij ten eerste de gemeente persoonlijk aanspreken. En ten tweede schrijft hij in het meervoud, namelijk 'gijlieden' en bedoelt niet de enkeling in de gemeente.

Waarom hij dit schrijft? Wel, de zorg dat de gemeente niet meegevoerd zal worden met alle wind van leer, die ook al ten tijde van deze apostolische kerk inkwam, gaat aan zijn hart. De leer om verbroedering te werken. Hetgeen verkondigd wordt is wel goed maar... en dan, o zo sluw, zo heel voorzichtig wordt voorgehouden, dat zij niet de wettische dienstbaarheid mochten vergeten. In het oude verbond had de Heere God rijk verklaard door ceremonieën: zonder bloedstorting geen vergeving, noch verzoening. Doch dit alles is vervuld in Christus, Die de Verzoener is en de verzoening volkomen heeft aangebracht.

Volkomen... door lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Desondanks wordt aan deze gestichte gemeente, door de dwaalleraars voorgehouden, dat zij het onderhouden van dagen, maanden en tijden in moeten stellen. Indien gij besneden wilt worden, zo zijt gij van de genade vervallen, toornst Paulus. Nu, wij weten dat de wet de Israëliet vervolgde tot in iedere hoek van zijn kamer en werkplaats. De wet had van doen met zijn kleren, zijn vlees, zijn bed en wat al niet. Zij waren dit juk ook zo gewend, daarom werd de vrijheid soms afgekeurd. Ze werden enigszins weer gebonden aan de ceremonieën. De schaduwdienst in de offeranden moest maar weer opnieuw verricht worden. Ach, Paulus wijst hen op het dierbaar geloof in Christus Jezus. En dat zij zich alleen moeten houden aan Christus Jezus en Dien gekruist. Dit is een hele les voor hen om door dat dierbaar geloof zich te houden aan Christus.

Doch in onze dorre tijden, tijden van geesteloosheid, komen dwaalleraars steeds meer voor de dag. Immers hoevelen zijn er niet, die met een veronderstelde-wedergeboorte de Heere zelf een handreiking doen, met hun eigen geloofservaring menen Gode een dienst te bewijzen. Helpende genade is het en niet anders. Hun geloof is eigen werk en niet de gave Gods, gewerkt door Gods Geest. Denken zelfs een hemelburger te zijn, maar hebben nimmer leren kennen het sterven aan de zonden.

Vervolgens zijn er velen die in de verbondsbeschouwing zichzelf voor een bondeling houden en menen zo in te gaan in het koninkrijk der genade Gods. Doch de verbondswraak zal hen treffen! Zij menen een bondeling te zijn, ja menen in dat bondelingsschap te zijn opgenomen, en eigenen zich het kindschap zondermeer toe, echter... zij zijn niet in het genadeverbond ingelijfd door de bediening des Geestes en door het bloed van Christus.

Ach, wat zijn we toch ver van huis, ver van de Gereformeerde leer. Juist de mondbelijder kent zijn vijandschap niet tegen God en toont één en al vijandschap tegen de zielsbevindelijke waarheid. Onderzoek hen maar gerust en u ondervindt het. Of... bent u ook met dit zuurdesem besmet?

Toch willen wij nog een zaak, die op kerkelijk erf grote opgang vindt, noemen. Velen zijn er die met een verandering in hun leven de grondslag leggen in die verandering en waarlijk, zij menen dat dit genoeg is voor de eeuwigheid. Er wordt dan gezegd: dit werkt de natuur van de mens niet, dus moet dit wel uit God zijn. En wat van God en uit God is heeft zijn begin en de Heere zal dan ook wel voor de rest instaan.

Ho, ho, dáár ligt de grondslag niet in. Absoluut niet. Velen, die op kerkelijk erf wandelen en met een godsdienstige verandering van het leven hun dagen slijten, strijden niet de ware geloofsstrijd om eens Anderen te mogen worden. *Eens Anderen!*

Toch willen we dit onderwerp niet zo maar afsluiten. Kijk nu eens in uw eigen hart en zie eens om u heen. Hoevelen zijn er, die menen door de uiterlijke weldaden in dit

tijdelijke leven, zichzelf bij de Weldoener te rekenen en daardoor ingelijfd te zijn in Christus? Zulke lieden worden vaak gesteld tot ambtsdrager of menen zo hun roeping te hebben voor het leraarsambt. Uiterlijke uitreddingen worden, helaas, in onze dorre dagen omgezet in zaligmakend geloven! Voor 'echt' aangemerkt.

Doch nog één opmerking willen wij maken.

Hoevelen zijn er, die de beloften uit Gods Woord nemen en deze zichzelf toeëigenen. Men pakt een tekst en gaat daarmee zelf aan de slag. Praten in de zin van het staat in Gods Woord en dat moet je aannemen en ook geloven. Vanzelf! Deze lieden doen dan ook zelf wat met het geloof in plaats van dat het geloof met hen doet. Doch daar hebben zij geen oren voor, maar erger, met een gestolen tekst of geschiedenis, dat schijnt ook al echt te zijn, menen zij de eeuwigheid aan te doen. *Heere, Heere, doe ons open... wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en Gij hebt in onze straten geleerd.* En wat is het rechte antwoord: *Ik zeg u, Ik ken u niet vanwaar gij zijt, wijkt van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid. Aldaar zal zijn wening en knersing der tanden...*

Mijn vrienden, elke belofte heeft een naamkaartje hoor, het heeft een adres, houdt dit goed vast. Bovendien eindigt een belofte in de Belover en dit wordt uitgewerkt in de tijd. Door het dierbare geloof, gewerkt door de ambtelijke bediening van Gods Geest.

Voelt u nu wat Paulus bedoelt: *Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor...*

Waarvoor? Dat gij wel der zonde dood zijt... Het vijfde vers in ons hoofdstuk zegt: *want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding.* Gelijkmaking, dat is een nauwe, innige geloofsvereniging met Christus. Hier in dit vers, ligt kort en krachtig, doch zakelijk de waarachtige geloofsvereniging uitgedrukt.

Paulus schrijft verder in vers zes: *dit wetende;* hoort u zijn geloofswetenschap?, dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd 'wordt'..., nee, zo staat het er niet. Want dan zal het nog toekomend zijn, maar er staat, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is. Zo gaat de heidenapostel ons heenwijzen naar de dood van Christus. *Of weet u niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven.*

Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor...! Houdt het daarvoor, zoals ik net heb opgesomd, wil de apostel zeggen.

Daarom hebben wij als eerste punt gesteld: *hetwelk haar grondslag vindt in Christus.*

Ziet eens, merkt eens op, mijn vrienden, in het paradijs heeft de bondsbreuk plaatsgevonden. Daar hebben wij, het ganse geslacht van Adam, ons gestort van de top van eer in een eeuwige verwoesting neer. Hoort u, daar sprak de Heere Zijn Woord over ons uit, wat Hij vastgelegd had in de ingeschapen wet in het hart van Adam. Gods sprake was toch: van de boom der kennis des goeds en kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven? Ja toch. En in het gehoorzamen hiervan was toch een eeuwig leven in heerlijkheid toegezegd. Welnu, in deze bondsbreuk van Adam hebben wij allen gezondigd ja, ons dood gezondigd, in een drievoudige doodsstaat. Tijdelijk, geestelijk en eeuwig. En vanuit deze doodsstaat gaan wij de grondslag in Christus zoeken.

Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor... dat, indien wij één plant met Hem geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding. Zo ziet u onderscheid met hen die Zijn Woord verwerpen tot verwerping en die Zijn Woord leren aanvaarden door de bediening van de Heilige Geest

tot aanneming.

Nu wensen wij de arbeid, die gevloeid is uit het welbehagen van God te verklaren.

Mijn vrienden, God heeft gezorgd, gezorgd voor het leven en voor de uitkomst. Een God tegen wie wij gezondigd hebben, heeft gezorgd voor een Offer, een Slachtoffer voor de zonde. Die God, Die woont in het heiligdom en Die Zijn liefde niet meer kwijt kon aan het geslacht van Adam, heeft in Zijn voorkennis, naar Goddelijke roeping Zelf gezorgd, dat wij weer met God, onze Schepper, verzoend kunnen en zullen worden. Toe, daarvoor heeft de Zoon Gods de smadelijke en smartelijke en vervloekte kruisdood aanvaard. Immers Hij kwam tot deze doem- en vloekarde om Zichzelf tot een waarachtig Schuldoffer te stellen voor de zonden. Hoe heeft Christus dat dan aanvaard? Ach, weet u het niet?

Toen Adam, in de staat der rechtheid verkeerde, onvermoeid, onsterfelijk en de wet Gods onderhield met lust en liefde, is Christus toen in die staat der rechtheid ingekomen? Nee, niet in deze rechtgeschapen staat. In welke staat dan wel? In de staat van onze verdorvenheid en ellende, in zo'n staat. Immers, de Zoon van God heeft een dienstknechtelijke gestalte aangenomen en in die dienstknechtelijke gestalte heeft Hij ziel en lichaam aanvaard. Want Christus heeft onze natuurstaat aangenomen, omdat wij, in Adam naar lichaam en ziel gezondigd hebben. En zo heeft de beloofde Messias de natuur des mensen aangenomen en heeft in een dienstknechtelijke gestalte, doch Gode even gelijk zijnde, Zichzelf vernederd tot de dood, ja, de dood des kruises. Met dit onderscheid: Hij stond buiten de huwelijkswet en buiten het verbroken werkverbond, dus zonder zonden. Hij, die medelijdende Hogepriester Die voor al onze zwakheden zal instaan.

Wij noemden drie zaken die Christus heeft aanvaard.

Dat is de smadelijke, de smartelijke en de vervloekte kruisdood.

Welnu, zo zullen wij Hem open gaan stellen. Immers wij liggen in onze schande op de vlakke van het veld. Niemand van de mensenkinderen heeft medelijden met zijn arme ziel. Doch vertreden in ons geboortebloed liggen wij op de vlakke van het veld, in onze naaktheid, in onze schande, in onze smaad onder het oordeel van een rechtvaardig God. Zo heeft Christus de smaad gedragen, als Hij onze natuur heeft aangenomen.

Ziet Hem in uw smaad en ziet Hem in uw schande. Hij hangt uitgestroopt aan het vloekhout in de naaktheid van onze schande en onder de versmading van hoon en laster. Tussen moordenaars, die Hem toegeroepen hebben: *indien Gij de Zoon van God zijt, verlos Uzelf en kom af van het kruis en verlos ook ons*. Daar hangt Hij in de smaad van de goddelozen. Daar hangt Hij in de smaad van de zondaren. Uitgestroopt en naakt aan het schand-, smaad- en vloekhout. Zo draagt Hij het rechtvaardig ongenoegen van God. Opdat Hij weer het kleed der gerechtigheid uit Zijn rechtvaardigheid ons om kan doen door Zijn Geest.

Hier ligt de rok zonder naad reeds klaar. Immers heeft Hij de smaad aanvaard. Aan de kruispaal heeft Hij een gerechtigheid, ja een volkomen gerechtigheid aangebracht. Voldaan en verzoend.

Onlangs hebben wij met onze catechisanten in alle ernst stil gestaan bij onze diepe val. Wij hebben toen gesproken wat het zal zijn als wij altijd in die eeuwige smart buiten Gods gunst en gemeenschap met een vruchteloos geweest onder de tartingen van satan en onder de toornengloed van een almachtig en rechtvaardig God moeten verkeren. Een God, Die naar waarheid handelt. Eeuwig te moeten lijden in de branding van Gods ongenoegen. Welnu, zo staat onze val getekend! En nooit, nooit kunnen we genoeg in ernst dit op uw hart binden.

Nu heeft Christus in die ongedeelde toorn Zichzelf Gode onstraffelijk tot een

schuldoffer gesteld, opdat Hij... zaad zou zien. *Het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt.* Uit de geopende zijde baart Christus Zijn Kerk.

Nog één keer noemen wij het: vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen. En nu is het aardrijk zwanger vanwege de vloek, want het ganse schepsel tezamen zucht en is tezamen als in barensood tot nu toe. Ziet daar ligt de vloek, gedaald op de aarde, de aarde van ons hart. De vloek die uitgaat van het rechtvaardig oordeel Gods. En nu hangt de God-Mens daar. De aarde draagt Hem niet meer en de hemel wordt gesloten. *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*

U dient er wel om te denken dat Christus de Vloekdragende is en niet een gevloekte. Hij de vloekdragende Borg en de zondevernielende Borg! Zo sterft Hij een liefdedood in het vervullen van de Hem opgelegde en aanvaarde eis. Zo roept Hij uit: *het is volbracht.*

Volbracht de opluistering van de deugden van God, die wij ontluisterd hebben. Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt... Zo heeft onze oudste Broeder de vloek van de wet ontwapend en een vrije toegang ontsloten naar de genadetroon van God. Gods troon die altijd afgesloten zou zijn, als Gods Zoon, de Immanuël niet had gebogen onder het recht. Daardoor heeft Hij weer een gerechtigheid verworven, zodat... nu, hebt u antwoord? ...zodat wij met God verzoend kunnen worden. Want Jezus is niet in de dood gebleven hoor! Maar als de grote Triomfator heeft Hij de dood overwonnen tot een eeuwige overwinning De hellemacht verbroken, de poorten der gerechtigheid ontsloten. Zijn bloed ingedragen in een rein vat in het heiligdom van God. Door de Vader gerechtvaardigd door Zijn opstanding. Nu heeft Christus, met eerbied gesproken, Zijn gerechtigheid neergelegd aan de voeten van de Goddelijke Rechter. Zijn gerechtigheid, dat neer ziet van 's hemels boog is alleen geldend bij God. Maar voor wie heeft Christus dit gedaan? Juist, voor wie? Wie mogen hierin delen?

Ach, we zeiden het toch immers, 'zo zal Hij zaad zien' . Wel, dat zijn de gegevenen Zijns Vaders. Voor die Kerk, die ligt onder het zegel der verkiezing. Zij, die hier in dit leven hun zonden thuis krijgen en daaraan sterven. Let wel, mijn vrienden, niet alleen de arrestatie, maar ook de kwitantie, vrijgesteld, verlost en verzoend! Getekend met eigen bloed en getekend door Zijn bloed. Het bloed der besprenging dat betere dingen spreekt dan Abel. De sprake van Zijn bloed!

Wat een liefde, wat een liefde Gods. Een liefde van God-Drieënig. Maar bij de opstanding is het niet gebleven.

O nee, de Zwerver is Thuis gehaald en naar Huis gegaan. Hij is opgevaren, volk van God, Hij is opgevaren als onze voorbiddende Hogepriester. Ingegaan in het hemels heiligdom en zet ook daar aan de rechterhand Zijns Vaders, Zijn priesterlijke bediening voort. Daar zit en staat die triomferende Held, onze hemelse Advocaat als de enige Middelaar des verbonds, de ware en gezegende Zielenherder. Daar heeft de Kerk van gezongen:

*Verhoogt o, poorten nu de boog,
rijst eeuw'ge deuren, rijst omhoog,
opdat g' uw Koning moogt ontvangen
wie is die Vorst zo groot in kracht?
't Is 't Hoofd van 's hemels legermacht,
Hem eren wij met lofgezangen.*

Hoe zullen wij verder gaan? Hij zal ons geen wezen laten... Ziet daar zit Uw rijkdom,

daar is Uw schat, daar is Hij gezeten ons ten goede.

De Heidelberger vraagt aan zijn leerling: *wat nut ons de hemelvaart van Christus?*

Dan antwoordt hij: ten eerste dat Christus onze Voorspreker is, ten tweede dat wij ons vlees in de hemel tot een zeker pand hebben en ten derde dat Christus Zijn Geest tot een tegenpand ons schenkt. O, gelooft u nu ook 'het nut' van de hemelvaart van Christus? Hier weet de wereld, noch de godsdienst iets van. Vraag er maar naar, het antwoord blijven zij schuldig, zelfs bij... ach laat maar, zij willen er toch niet van horen. Bovendien worden zij vijandig en boos. Helaas.

Ons vlees tot een zeker pand hebben in de hemel. Onze wandel is in de hemel waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten.

Ons tweede punt luidt: ***hetgeen der zonde leert sterven.***

...dat gij wel der zonde dood zijt, hoort u, opdat gij wel der zonde dood zijt. Welnu, wij liggen begrepen, in een drievoudige doodsstaat. De tijdelijke dood heeft Hij overwonnen, de geestelijke dood heeft Hij weggenomen door het oordeel uit te dragen tot overwinning.

Mijn vrienden, als wij spreken over de zonden, dan weten wij allemaal in belijdenis wat dit inhoudt. Zeg het maar eerlijk. Wij allen belijden zondaar te zijn en zonden te doen en zonden voort te brengen. Maar weet u wat er nu zo verborgen ligt? Wel dit: wij gaan niet verloren, maar wij liggen verloren in de doodsstaat van Adam. En dit is de waarheid. Gij eist van ons dat w' op Uw waarheid letten. Heeft Paulus in deze brief, het de Romeinen niet voorgehouden? Is u de waarheid dan niet zo-even verklaard uit de arbeid van Christus? ...dat gij wel der zonde dood zijt... Waar gaat het nu over? Juist, waar gaat het feitelijk over?

Wel, of wij der zonde dood zijn. In de ontdekkende genadeweg, in die ontdekkende arbeid door Zijn dierbare Geest, leren wij kennen niet 'een zondaar' te zijn, maar God gaat onze doemstaat verklaren. En die doemstaat wordt ingeleefd bij God vandaan. Dat is wat anders dan 'zondaar te zijn'. Door deze inleving staan wij buiten het paradijs. En denk erom, de Heere gaat niet aan het paradijs voorbij, hoor.

Niet alleen onze schuldbrief krijgen wij thuis, nee, maar... de dreigbrief wordt ons voorgehouden. Het schuldbriefje ligt wel bij velen thuis met of zonder consciëntie-overtuiging, of in een algemene overtuiging, hetgeen soms nog diepgaand kan zijn ook. Maar de dreigbrief wordt ons voorgehouden. Genomen in de hand des Geestes. Open wordt gelegd: *betaal, betaal wat gij Mij schuldig zijt.* De schuldbrief wordt een dreigbrief. Doch ook de betaalgelden worden opgeëist.

Zo wordt onze doemstaat ingeleefd vanuit het verbroken werkverbond. En worden wij doemeling voor het aangezicht van God. Zo liggen wij buiten de gemeenschap van God. Zowel bij de Heere als bij de boetvaardige zondaar gaat het niet over een hemel of over een hel. Maar bij de Heere gaat het er over om Zijn volk te onderwijzen, om hen te leren: u ligt buiten Mijn gemeenschap.

Hoort u het? U ligt buiten Mijn gemeenschap! Dit wordt onze smart uit de zonde en de bitterheid der schulden. En wat gaat de Heere nu verrichten door de ontdekking van onze doemschuld? Hij gaat ons verklaren, dat Hij ons verlossen kan van de heerschappij van de zonde.

Nu kan het nog zijn, dat wij de Heere gaan beloven: heb een weinig geduld met mij, ik zal U alles betalen wat ik U schuldig ben.

In deze tegenwoordige tijd weet men bijna niet meer van de orde des heils. Want, in onze dorre dagen heeft men een Jezus bij de hand en men ligt al te vrijen met Christus (doch weten niet wat dit is), terwijl men niet de paradijsellende uit de rechtvaardigheid van God kent. Ach, men praat over een Jezus, over een Christus en dat allemaal in

beschouwing, zonder enige geloofsuitgangen! Weg met dezulken, zegt Gods Woord. Nee, de Bijbelse gang is geheel anders.

De aarde is vervloekt om onzentwil. Dan is het niet Adam, die genomen heeft, maar dan worden wij Adam. Waarlijk, zo wordt paradijs *Paradijs* en schuld wordt schuld en... geen penning om te betalen.

O, gij zwarte Moriaan, gij kunt uw huid niet veranderen en de luipaard kan zijn vlekken niet wegnemen, alzo ook gij, die geleerd hebt kwaad te doen, kunt geen goed meer doen. Zo leren wij onze totale onmacht ten goede kennen. En zo zet de Heere, als het ware, ons in de hoek. Hij neemt ons apart. Dan huichelen wij niet meer, maar dan gaan we vanuit de rechtvaardigheid van God Zijn rechtvaardigheid erkennen en belijden: *Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig Heer!* Dan gaan we God leren rechtvaardigen in het oordeel van onze zonden.

Gij zijt der zonde dood! Want in dit erkennen kan ontsloten worden de dierbaarheid en de rijkdom van het Evangelie. Dan wordt Christus verklaard vanuit het Evangelie, gehuld in de windselen van de belofte. Door de traliën van Zijn Woord vloeien Zijn vertroosting in, in ons hart. Dat is balsem uit Gilead. Doch let wel, vanuit de beloften. Die beloften worden niet genomen hoor, o nee, die zijn als geopende poorten, maar gedrenkt in het bloed van Christus.

Zult u er rekening mee houden, dat elke belofte die verklaard wordt aan onze ziel vanuit het Evangelie, gedrenkt ligt in het bloed van Christus? En juist die zijn waardevol en rijk, hebben inhoud van Christus. Dan mag u zo wel eens een ademtocht ontvangen uit het Evangelie Gods. Dan behoeven wij niet te vragen: kom toch eens onder het Woord, nee, die zetten zich zo vrijwillig onder Zijn woord. En zingen: *Uw woord kan mij, ofschoon ik alles miss', door zijne smaak, en hart en zinnen strelen!* Waarlijk zo is het.

... Houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levend zijt...

De strijd komt openbaar. Is dit alles wel uit God, want het Evangelie was zoet en nu bedekt duisternis de aarde en donkerheid de volkeren. We kunnen niet meer bij de beloften komen. En de vervulling daarvan? Ach, wat een strijd en bitterheid. Maar kom, mijn vrienden, strijdt voort, want de tijd is kort en er is haast bij ook, immers het recht van God dient ontsloten te worden.

Zijn doen is rein en Zijn vonnis gans rechtvaardig. De geopende poort in het dal van Achor dient zich aan. Want luister eens, gij, die zit midden in uw strijd, God is geopenbaard in het vlees! God gaat Zich openbaren als het vlees geworden Woord. En buiten alle twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: *God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest...* En hierdoor, door deze openbaring van Gods Zoon aan ons hart, worden de windselen, waar de beloften in gehuld waren, weggehaald. Het omhulsel van de belofte gaat er af. Begrijpt u dit? Anders gezegd: gelooft u dit? Ja, gelooft u dit, voor eigen hart?

Zo doet het geloof... met ons! Ja, het geschonken geloof, en het wordt gewerkt in ons hart door Zijn Geest. Het vleesgeworden Woord kwam in, in het oordeel van onze zonden. En zo gaat Hij Zich verklaren aan ons hart door te spreken tot de ziel: *Ik ben de Weg, de Waarheid, en het Leven.*

Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk. Zo wordt Hij ons geopenbaard. Dit is geen verstands werk, maar ons verstand wordt verlicht. Waarlijk zo is het. Hierin vinden wij de liefde des Vaders, Die Zich verklaart in de schenking van Zijn Kind. Zijn Wonder-Zoon. Doch ook de liefde des Zoons, Die Zichzelf gaf in ons oordeel. Maar ook de liefde van de Heilige Geest, want Hij verklaart de liefde van

God de Vader en de liefde van God de Zoon in ons hart. Zo leert u God kennen. Zo leert u God kennen in Zijn gangen en in de eigenschappen van Zijn Wezen en ook in de reïne deugden van Zijn bestaan. Zo worden wij bediend door Zijn Geest en verklaart Hij Zich, dat Hij is het Afschijnsel van Zijn heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn Zelfstandigheid en alle dingen draagt door het Woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf te weeg gebracht heeft... Dan kaatsen de deugden Gods weer af in de dierbare Middelaar. Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus.

...daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levend zijt in Christus Jezus onze Heere.

Zingen: Psalm 89: 7

Het leven is in Christus Jezus onze Heere. Ach, gijlieden die der zonde dood zijt, voor u, voor u gaat de liefdeheerschappij van het Wezen Gods zich aandrukken, aan het hart. Sterven onder God wordt gekend in de vierschaar der consciëntie. Dan gaat God de volkomen zondaar stellen in het rechterlijke van God. Voor die geestelijke rechtbank worden wij het met God eens, volkomen. En kennen wij ons volkomen schuldig en onderschrijven:

*Dies ben ik, HEER', Uw gramschap dubbel waardig;
'k erken mijn schuld, die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.*

Daar worden wij volkomen willig gemaakt onder de heirkraft van God. Der zonde dood maar... Gode levend in Christus Jezus, onze Heere.

O, hoort u het, daar gaat de ambtelijke volheid van Christus zich openbaren in het richterlijke Gods. Dit wordt waarlijk bevindelijk gekend! Deze dierbare Leraar der gerechtigheid onderhandelt met Zijn Vader: alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Zo verklaart Christus Jezus het liefdehart van God. Dit deed Ik voor u. Wat deed Christus voor ons?

Hij is, zoals wij hebben verklaard, de smadelijke, smartelijke en vervloekte dood ingegaan. En zo verklaart God uit de bediening van Christus' arbeid Zijn liefdehart. Zijn liefdehart in het aanvaarden van de offerande die Christus ingedragen heeft in het heiligdom van God.

Onze dierbare Koning en gezegende Hogepriester eist ons, Zijn kinderen, op uit het recht. Mag Christus dit doen? Ja zeker! *Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; Rechtvaardige Vader, Ik heb hen Uw Naam bekend gemaakt en zal Hem bekend maken; opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij, en Ik in hen.*

Hier worden wij afgesneden van Adam en overgezet, ja, ingelijfd in Christus Jezus onze Heere. En zo eist Hij ons op uit dat Goddelijk recht, op grond van Zijn zoen- en kruisarbeid. Zo gaan wij... Gode leven, want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde.

Zo gaat de Rechter ons vrijspreken op grond van het bondsbloed van Christus, vrijspreken van schuld en straf en geeft ons een recht, een genaderecht, op het eeuwige leven. O, die vrijspraak des Vaders! ...alzo heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal... Dochter Sions! sta op uw zonden zijn u vergeven. Zie hier de ware rechtvaardigmaking des zondaars voor God. Zo is het einde der wet...

Christus, onze Zaligmaker. Zaligmaken, verlossen van het grootste kwaad en brengen tot het hoogste goed. Ik ken een mens... in Christus.

Zo vloeit de ware vrede in het hart, door de vrijspraak des Vaders. *Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u.* En weet u waar die vrede in verklaard ligt? Juist, door de Heilige Geest in de toepassende daad van Zijn bloed en gerechtigheid. Let hier goed op, anders mist u nog iets en ontstaat mogelijk wat zorg.

Doch door deze toepassing, gaan wij Gode leven ...leven in Christus Jezus onze Heere. Opgestaan door Zijn dood. De Vader bevredigd. Hij heeft niets meer op ons tegen. Tevens worden wij geëigend en gemijnd door Hem. Eigenen en mijnen wij dan ook Christus door het dierbaar en gezegend geloof? Zeer zeker, dat doen wij.

O, zo zijn we het eigendom van Christus. Eigendom met lichaam en ziel van Hem, en door Hem gekocht.

Weet u, hier komt Zondag 1 van onze Heidelberger, waarin alle zondagen van de catechismus verklaard liggen, volledig tot zijn recht. Want op de eerste vraag antwoordt de leerling: Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben... Hoort u het nu? Is dit ook uw geloofsbevinding? In God is ruimte hoor! Hij is Israëls Ontfermer!

En dan, en het leven daarna? Hoe is dit? Het houdt hier toch niet op? Hier sterft de ware Kerk toch niet? Gelijk Simeon zei: Nu laat Gij Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede... laten gaan... sterven.

Nee, meestal niet, wij moeten Gods Raad uit dienen. ...die der zonde gestorven zijn, leven waarlijk Gode in Christus Jezus onze Heere. Is er nu geen strijd meer te strijden? Hoeft nu het gerechtvaardigde volk niet meer te klagen en te steunen?

Ach, luister nu eens. Beluister zijn waar arm volk dan maar. Zijn Kerk leeft nu haar inklevend verderf in, hun inklevende ongerechtigheden. Want wat had Paulus reeds geschreven aan deze gemeente te Rome? Zo vind ik dan deze wet in mij: als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt. Want ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens, maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet van mijn gemoed, en zo vervolgt Paulus, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is.

Ach, mijn vrienden, zo wordt de inleving van de smet der zonde bitterder en smartelijker dan de zonde zelf!! En toch, we hebben een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens. Zo leven wij ons kindschapsleven in. Juist die inklevende verdorvenheid houdt ons arm en gebonden aan Zijn troon. Tevens bewaart ze ons voor hoogmoed.

Toch ligt ons anker vast in Christus de Middelaar, Die met Zijn waardij is ingegaan. Indien Gods Kerk deze geloofsvereniging in beleving mist, dan wordt ze zelfverzekerd. Dan staat hoogmoed en ijdelheid voor de deur. O, mijn vrienden: waakt!

Maar zij, die uit de diepte van hun ingeleefde inwendige armoede, zijn aangewezen op hun God en Vader in Christus, betonen dat ze een beter vaderland zoeken. Hun wortel ligt vast in die dierbare Christus en in hun armoede roemen zij in God.

Zegt broeder Paulus niet: *Wie dan roemt, roeme in de Heere.*

Aan de gemeente van Galaten schrijft hij: Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onze Heere Jezus Christus, door Welke de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld. Dit kruis ligt in de verdrukkingen en in de bezoeken van het leven. De wrange vrucht van de zonde ligt ons altijd als onvergeeflijk, als het goed is doch... in Christus verzoend. O, wij herinneren ons nog als

kind wanneer wij bij het volk van God op bezoek kwamen en wanneer zij spraken over het verfoeilijke van zichzelf en de roem uit God, wij, als het ware onze vingers aflikten. Toen hebben wij hun diepgaande wegen van afsterving beluisterd en menigmaal gedacht: zijn jullie nóg zo? Ach, dan kunnen ze een ellendige in hun ellende dienen en een nooddriftige terzijde staan, aan een hulpbehoevende ondersteuning bieden. Wijzend dat zij Gode levend waren in Christus Jezus hun Heere... door dagelijks te sterven.

Ziet eens, dat bedoelt nu deze heiden-apostel!

Alzo ook gijlieden... Als de zonde ons de dood is en Gode het leven. Dan heeft de wereld en de godsdienst geen waarde en inhoud.

Daarom, als u hier in dit leven de diepte der zonden in het afstervend leven kent, ach, dan heeft u geen behoefte om naar Zwitserland te reizen om daar enkele weken door te brengen. Echt, dan heeft u geen enkele behoefte om uw dagen in Duitsland of waar dan ook door te brengen. Nee, maar dan bent u het liefste tussen de vier muren, biddende en zuchtende: *dat Uw koninkrijk kome...*

Ach, bij tijden mogen wij geliefd worden door de Vader, dan mogen wij rusten in de hangmat van een liefhebbend God en Vader, dan worden wij gedragen in de armen van Christus, en die dierbare Geest past dit allemaal toe aan ons hart. En veel blijft bewaard voor de eeuwigheid, die sluit Hij in, in Zijn kabinet. Zo draagt Hij ons al onze dagen. Zo leven wij, ja, leven wij niet onszelf maar Gode en dat in Christus Jezus onze Heere. Onze Heere, ach, stamel ons dan maar na: mijn Heere en mijn God, mijn Goël en mijn Jezus, die mijn Zielenherder is, maar ook mijn Beminde, mijn Enige en Volmaakte!

*Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord;
ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
'k vertrouw op God, door gene vrees gestoord;
wat sterv'ling zou mij schenden?*

*Vertrouw op Hem, o volk, in smart,
stort voor Hem uit uw ganse hart;
God is een toevlucht t' allen tijde.*

Mijn vrienden, waar ligt nu uw weg? Toe, draai er niet om heen en wees eens eerlijk. Eerlijk voor God. Wij hebben u genoemd wat het is en wat het niet is. Denk erom, in dit leven moet het openbaar komen. De boom wordt aan zijn vrucht gekend. En er is haast bij, want de eeuwigheid wenkt. Zijt gij één plant met Hem? Is het zo voor u: sterf ik, Jezus leeft, hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren? Een oude vriend zei altijd dat hij van lid tot lid gedood werd. Dan blijft er over: Jezus en Jezus alleen.

Altijd in de dood van Christus overgegeven... Als Gods kind sterft, dan zeggen wij: deze heeft opgehouden te sterven... Licht uw pad nog in de wereld of in wereldse of vrome godsdienst? Ach, bedenk, de dood ligt dan in uw leven. Mocht uw leven de dood worden voordat u sterft.

Is het zo voor u, dat u gelooft, dat in Hem, Die voor u de dood is ingegaan en het leven aan het licht heeft gebracht, alles ligt wat nodig is tot uw zaligheid? Doch u mist de toepassing?

Houdt dan aan en grijpt moed, eens zal uw hart vrolijk leven hoor, want nimmer zal Hij Zijn nooddriftigen begeven.

Heeft uw hart 'amen' gezegd. Hebben wij de vermoeide ziel dronken gemaakt? Zeg het dan maar: Mijn Jezus, Mijn Alles!

O, verwacht het alleen maar van Hem hoor. Sterven wij, dan is Hij ons leven, door onze dood heen. Zo gaan wij door bezaaid en onbezaaid land, door goed en kwaad gerucht. Doch Jezus en Jezus alleen zij ons leven.

Indien iemand de Heere Jezus Christus niet vervloeking; Maranatha! Amen.